

avto 97
RAZSTAVA
 27. 2. - 2. 3. 1997
 športna dvorana Marof, Novo mesto
 Vabljen!

ISSN 0416-2242

DOLENJSKI LIST

Št. 8 (2480), leto XLVIII • Novo mesto, četrtek, 27. februarja 1997 • Cena: 190 tolarjev

DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST
 DOLENJSKI LIST

Tovarna Krka bo gradila v Šentjerneju

Podpis pisma o nameri

ŠENTJERNEJ - Novomeška Krka se je dokončno odločila, da bo v Šentjerneju zgradila obrat za proizvodnjo betalaktamskih antibiotikov, kjer bo v začetku zaposlenih 70 ljudi. Prejšnji četrtek je Krkino vodstvo z generalnim direktorjem mag. Milošem Kovačičem na čelu s šentjernejskim županom Francem Hudoklinom podpisalo pismo o nameri in pogodbo o nakupu zemljišča. V tovarni, ki bo stala okrog 15 milijonov nemških mark, bodo na leto naredili za 20 do 30 milijonov dolarjev zdravil. Gradnjo naj bi pričeli prihodnje leto ob tem času.

Šentjernejski župan Franc Hudoklin je poudaril, da se je Šentjernečanom s tem uresničila dolgoletna želja. Ker je v Šentjerneju po propadu Iskre ostalo več ljudi brez dela - brezposelnih imajo okrog 500 ljudi - so se v občini zelo prizadevali za odprtje novih delovnih mest.

"Predpisi v svetu so vedno strožji in ne dovoljujejo, da bi se različni proizvodi mešali med sabo, zato smo se odločili, da bomo antibiotike penicilinskega izvora delali na ločeni lokaciji," je razložil generalni direktor Krke mag. Miloš Kovačič. V Šentjerneju bodo delali antibiotike penicilinskega izvora, kjer je med vodilnimi preparati ospen. Ta tovarna bo njihov drugi obrat izven Ločne. Pred 18-imi leti so v Ljutomeru zgradili prvega.

J. D.

Černačevo pobudo mnogi podprli

Pobuda za referendum "Zavarujmo naše gozdove!" so podprle številne nevladne organizacije in stranke - Poleg Černačevega sedaj tudi predlog predsednika SNS Zmaga Jelinčiča

LJUBLJANA - Ponudnik predloga za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma "Zavarujmo naše gozdove!" mag. Janez Černač je minulo sredo v Ljubljani pripravil razgovor, na katerega so bile povabljene vse parlamentarne in večina neparlamentarnih strank ter nevladne organizacije in društva. Rezultat razgovora sta bila ustanovitev "Nacionalnega odbora za referendum" in imenovanje ožjega delovnega telesa.

Sestanka se je udeležila vrsta nevladnih organizacij, od Zveze borcev, sindikatov gozdarjev, kmetijev in lesarjev, Svobodnih sindikatov, lovcev in Gibanja za ohranitev gozdov do Društva namernikov poslovnih prostorov in konzorcija zavezancev; med strankami, ki so s svojo udeležbo izkazale podporo Černačevemu predlogu za razpis referenduma, s ka-

terim naj bi onemogočili vračanje večjih površin gozda veleposestnikom, pa so bile: SNS, ZLSD, DS, Zelena alternativa, Nova stranka ter predstavniki Ekološkega foruma LDS. Mag. Černač je povedal, da bo dopolnil pobudo za referendum, ki jo je predložil državnemu zboru v začetku februarja tako, da bo vezana na zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o denacionalizaciji, ki je vložen v državnem zboru. Referendum-

na o denacionalizaciji, ki je vložen v državnem zboru. Referendum-

• **ŠE POBUDA JELINČIČA** - Predsednik nacionalne stranke Zmaga Jelinčič je sredi prejšnjega tedna začel zbirati poslanske podpise za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o denacionalizaciji. Zahtevo, ki jo mora podpreti vsaj 30 poslancev, so v nacionalni stranki pripravili na podlagi prvotne zahteve mag. Janeza Černača, ki je vložil nepopolno pobudo. Referendamsko vprašanje, ki ga predlagajo, se glasi: "Ali ste za to, da se v zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o denacionalizaciji določi, da nihče ne more imeti v lasti zemlje in gozdov nad dvesto hektarjev, da tujci ne morejo pridobiti v last zemlje in gozdov in da se državni gozdovi zavarujejo kot naravni parki?"

PODPIS PISMA O NAMERI - Prejšnji četrtek je bil za Šentjernej poseben dan: generalni direktor Krke mag. Miloš Kovačič je z županom Francem Hudoklinom podpisal pismo o nameri in pogodbo o nakupu zemljišča. (Foto: A. B.)

AVTO RAZSTAVA 1997
 NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 27. februarja, bo ob 11. uri otvoritev Avto razstave 1997 v športni dvorani Marof. V petek, 28. februarja, bo ob 18. uri nastopila Alenka Godec, v soboto, 1. marca, pa bo ob 17.30 nastop skupine Šukar. Razstava bo na ogled do nedelje, 2. marca.

RAZGOVOR Z MACURJEVO IN STOPARJEM
 BREŽICE - Posavski muzej Brežice in Naš glas sta včeraj, 26. februarja, ob 19. uri pripravila v malem avditoriju muzeja razgovor z glasbenico Stanko Macur ter pesnikom in likovnikom Rudijem Stoparjem.

DAN ODPRTIH VRAT DOLENJSKEGA MUZEJA
 NOVO MESTO - Tako kot lani tudi letos 1. marca Dolenjski muzej pripravlja dan odprtih vrat. Ob tej priložnosti bo več dejavnosti: v petek, 28. februarja, bo ob 18. uri v mali dvorani otvoritev razstave neznanega in manj znanega gradiva iz depojev z naslovom "Orožje iz depojev Dolenjskega muzeja"; naslednji dan, v soboto, 1. marca, bodo od 10. do 13. ure na stečaj odprta muzejska vrata depoja etnološkega oddelka, arheološke restavratske delavnice in vseh stalnih muzejskih zbirk ter slikarske razstave Jožeta Ciuhe. Vse muzejske publikacije bodo na voljo z 20-odst. popustom. Vstopnine ni.

Trebnje dobilo "začasno županjo"

Občinski svetniki v Trebnjem po silnih zapletih le določili Majdo Ivanov za "začasno županjo" - Predlagali tudi Cirila Pungartnika in sekretarja sveta Pavleta Rota

TREBNJE - Trebnjski svetniki so se na 22. redni seji občinskega sveta spet vrnili v ostro polarizacijo, ustvarjeno na izredni seji sveta 24. januarja, na kateri so, kot smo že obširno poročali, svetniki SKD in večina iz SLS sprejeli ugotovitveni sklep, da je županu Cirilu Pungartniku (LDS) prenehal mandat z 16. januarjem, ko mu je državni zbor potrdil poslanski sedež. V klopek parlamenta je Pungartnik nadomestil dr. Janeza Drnovška.

Svetniki opozicije so kar po vrsti menili, da zapisnik izredne seje sveta ne odraža njihovih razprav, vendar ga je večina potrdila. Zalomilo pa se je že pri naslednji točki, ko so obravnavali dopis župana Pungartnika, ki je ugotovil, da sta na izredni seji sprejeta sklepa nezakonita. Pungartnik je utemeljil, da sprejeti odlok o začasnem financiranju proračuna občine Trebnje do sprejetja prora-

Predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin (SKD) je dejal, da župan ne more zadržati niti prvega niti drugega sklepa, saj gre za posamični, in ne za splošni akt. Svetniki so tako znova s 13 glasovi za 9 proti in 1 vzdržanim glasom potrdili prvi sklep o odloku o začasnem financiranju. O drugem sklepu pa so imele pomisleke tudi pristojne službe, s katerimi se je posvetoval dr. Pavlin, zato je predlagal naj bi začasne posle župana opravljal začasni sekretar sveta Pavle Rot. Začuda pa je ta Pavlinov predlog "pogorel", tako da osupli predsednik kar nekaj časa ni hotel dati na glasovanje predloga Jožeta Smoliča (SLS), da bi te posle do volitev opravljal kar (bivši) župan. V tem času je prišlo do komične situacije, ko so kar deževali kompromisni, ponovljeni predlogi in umiki. Jože Vencelj (SDS) je bil za to, da naj bi te posle opravljal Majda Ivanova (mimogrede: taisti svetniki je dvakrat niso hoteli za tajnika občine, ko jo je predlagal Pungartnik!), vodja občinskega proračuna, ki je od (bivšega) župana (skupaj z računovodkinjo Lavrihovo) že tako pooblaščen za spremljanje tekočih zadev, prilivov in odlivov itd. Ko so po dolgem natezanju vendarle sprejeli sklep, naj bi tekoče županske posle do volitev novega prvega moža občine opravljal Ivanova, je imela ona še vedno pomisleke, ali je to zakonito.

P. P.

Majda Ivanov

na občine Trebnje, pa je po Pungartnikovi utemeljitvi nujno, ker gre za nezakonit sklep občinskega sveta, saj je v nasprotju z 2. odstavkom 37. b člena in 1. odstavka 43. člena zakona o lokalni samoupravi, ki določata, da funkcija člana občinskega sveta ni združljiva s funkcijo župana in podžupana ter da funkciji župana in podžupana nista združljivi s funkcijo člana občinskega sveta. Ker občinski svet doslej ni imenoval podžupana občine, ni osebe, ki bi po statutu občine nadomestila župana v času do izvolitve novega župana.

Berite danes

- stran 2: • **Carinarnici grozi celo ukinitve**
- stran 3: • **V upravi politika nad stroko**
- stran 9: • **Evropa na novo odkriva konopljo**
- stran 10: • **Iz orkestra zna izvabiti najboljše**
- stran 11: • **Tone izgini! v pepelnici noči**
- stran 13: • **Najstarejšo piščal na svetu našli pri nas**
- stran 15: • **Naj (Pre)živi slovenski kmet!**
- stran 18: • **Odpiral nova pota slovenskega kmetijstva**

VINO VSE BOLJŠE

SEVNICA - Na nedeljskem zboru Društva vinogradnikov Sevnica-Boštanj v hotelu Ajdovec je predsednik Rado Umek povedal, da imajo po nedavno končanem kletarskem tečaju že skoraj 100 izprašanih kletarjev, kar bo gotovo še prispevalo k boljšemu pridelku. Kakovost vin se je v zadnjih letih zelo izboljšala in računajo, da bo to pokazalo tudi letošnje ocenjevanje vzorcev vin 130 članov društva in razglasitev rezultatov na srečanju vinogradnikov sredi marca v Boštanju. Za dobre dosežke vinogradnikov prispevajo svoj delež tudi tako kakovostna predavanja, kakršno je imel o zatavljanju in gnojenju vinogradov v nedeljo dr. Mirko Leskovšek.

SPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. p.e. NOVO MESTO

- * Odkupujemo delnice KRKE serije B, Petrola, pivovarn Union in Laško ter ostale
- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 068/342-410

Kaj čaka Cerklje ob Krki?

Dejstvo je, da bo letališče nekdanje jugoslovanske zvezne armade v Cerkljah ob Krki tudi v prihodnje služilo vojaškemu letalstvu. Letališko stezo so pred časom nanovo asfaltirali, in sicer je dela opravila tuja firma skladno z najsodobnejšimi zahtevki in načini za prenovo letaliških pist. Že ob koncu obnove steze je malokdo verjel, da so stezo prenovili tako temeljito samo zato, da bi letališke površine zaščitili pred propadanjem. Če vemo, kako težko občina Brežice dobi iz Ljubljane denar za asfaltiranje državnih cest na brežiškem ozemlju, tudi težko verjamejo, da je asfaltiranje letališča v neki vasi Cerklje ob Krki plačal slovenski državni proračun. Če je asfaltiranje plačal Nato, najbrž tega ni naredil iz simpatije do Cerklj ob Krki, ampak zaradi svojih bodočih načrtov.

Uradno občina Brežice, na katere ozemlju je letališče, zatrjuje, da ne pozna bodoče rabe letališča. Potemtakem generalštab v Ljubljani spet enkrat odloča v imenu Posavja. Šlo bi za vojaški udar, če bi to počel brez pristanka predsednika države in vlade. Toliko manj častno za predsednika države in vlade, če se gresta skupaj z generali skrivalnice. Nič se seveda ne bo zgodilo mimo Natovega strateškega plana v zvezi z Balkanom. In če mora po teh načrtih biti v Cerkljah ob Krki prostor za vojaško letališče, bo tam pač vojaško letališče.

Ampak kje je tu prostor za demokracijo?!

MARTIN LUZAR

V VINOGRADU - Vinogradniki po mrzli zimi komaj čakajo, da lahko gredo v trtje. Letošnji kopni svečan je kot nalašč za prva dela v vinogradu. V nedeljo je bilo na soncu čez 20°C in rezači v še po starem narejenem vinogradu pod starodavno cerkvico sv. Miklavža nad Pangrc Gromom v gorjanskem Podgorju so opravili koristno delo in se pri tem še prijetno ogreli. (Foto: A. B.)

VREME
 Danes bo še oblačno, od jutri do nedelje pa bo prevladovalo sončno in hladnejše vreme.

Ali je to prava koalicija?

Obdobje, ki je minilo od državnozbornih volitev do podpisa sporazuma med LDS in SLS o sodelovanju v vladni koaliciji, je precej dolgo in zato zgovorno. Toda na kaj kaže ta dolga doba? Ali potrjuje slovensko temeljitost pri delu ali pa kaže na to, da se Slovenci ne znajo zmeniti niti o najpomembnejših državnih zadevah? Vsekakor kaže na temeljitost dr. Janeza Drnovška. Čeprav se zdi, da mandatar sam ne bi bil dovolj temeljit pri delu, kaj šele tako močan, da bi razdelil tristrankarsko pomladno koalicijo. Za to, da je pridobil na svojo stran Podobnikovo politično skupino in pri tem pustil ob strani preostali dve pomladni stranki, je najbrž potreboval močno ozadje in tudi mednarodno podporo. Pisarne zahodnih diplomatov delujejo tudi v Sloveniji, in ker so vanje v zadnjem času povabili na razgovor tudi Podobnika, je to najbrž vplivalo na razplet dolgotrajnih pogovorov o bodoči slovenski vladi. To kajpak je ozadje, ki spada k politikom Drnovškovega dometa in brez katerega ne bi bilo presenetljivega Podobnikovega popuščanja sicer nepriljubljenemu mandatarju. Vlade še ni, a jo bo parlament skoraj gotovo izvolil tako, kot je predlagal mandatar. Ste prepričani, da je LDS v družbi z SLS in DeSUS prava ekipa za uspešno slovensko vlado? O tej temi odgovorjate tudi v tokratni anketi.

ROBERT KOSTELEC, delavec v metliškem Kometu: "Kdor koli že bo na vladi, bi moral posvetiti večjo pozornost državljanom, zlasti delavcem, ne pa da skrbi le za svoj stolček. Zdi se mi, da tisti, ki vladajo, včasih kar izgubijo občutek za realno življenje. Zlasti pa ne vedo, kako živijo tisti, ki garajo in s svojim delom oz. plačevanjem davkov tudi plačujejo vlada-joče."

TONE KAMBIČ, podjetnik iz Semiča: "Bolj kot to, kako bo oblikovana vlada, me moti, da se toliko časa dogovarjajo o njej. Bolje bi bilo, če bi se lotili gospodarskih problemov, saj bi v tem času lahko že kakšnega rešili. Srečen bi bil, če bi samo dva dni teh velikih razprav namenili Beli krajini. Veliko bi zvedeli o njej in našli kakšno rešitev. Sedaj pa le stopicajo na mestu."

JANI LESKOVAR, gostilničar iz Škocjana: "Slovenci potrebujemo sredinsko vlado, zato menim, da je sedanja vlada vseeno boljša od prejšnje levčarske. In če bodo predlagani ministri res tako delali, kot obljubljajo, bi to lahko bila uspešna in stabilna vlada, seveda če ji ne bo opozicija iz zavisti preveč nagajala. Prepričan sem, da se je Podobnik pravilno odločil."

MILENA JENE, referentka za izvoz v sevniški Jutrjanji, doma iz Kaplje vasi pri Trzličju: "Mislim, da bi morale stranke čim bolj spoštovati svoje predvolilne obljube. In če so se pred volitvami v javnosti opredeljevale za drugačne koalicije oziroma povezave z drugimi političnimi strankami, se jim utegne ta nedoslednost krepko maščevati že na naslednjih volitvah."

PAVLE ROT, grafični delavec iz Pristave v Trebnjem: "Upam, da so v Slovenski ljudski stranki dobro pretehtali, kaj pomeni vstop v koalicijo z Liberalno demokracijo Slovenije za njihovo politično prihodnost. Doseganje izkušnje kažejo, da pri nas volilci niso ravno nagradili strank, ki so se preveč oddaljile od sprejetih programskih predvolilnih programov in ciljev."

DANE MIŽIGOJ, upokojenec iz Krškega: "V tem trenutku je povezava SLS in LDS pravilna, saj smo lahko le s popuščanjem obeh voditeljev prišli do predloga vlade. Slovenija se je v svetu uveljavila, ne morem pa razumeti, da smo glede na čas, potreben za sestavo vlade, med zadnjimi v svetu. Glede na veliko brezposelnost pa ni prav, da se tako troši denar davkoplačevalcev."

DRAGO PIRMAN, višji knjižničar v knjižnici v Brezicah: "O političnih imam občutek, da govorijo s figo v žepu. Nimam zaupanja ne v eno ne v drugo smer. Skušam gledati iz časovne razdalje in ne politične. Če bo slovenska politika šla v smeri, v kateri zdaj kaže, da gre, potem ne vem, če bomo lahko dobro zastavili korak v bodočnost. Vsi bi morali gledati razvoj Slovenije celostno."

PAVLE HOČEVAR, sekretar OOO Ribnica: "Nedopustno je, da smo bili toliko časa brez vlade. Tega je bilo dovolj, čas je, da se končno začne delati. In to ne glede na to, kdo je na oblasti. Ali se bo sedanja koalicija obdržala ali ne, je težko predvideti, saj v našem političnem okolju za to še nimamo zanesljivih meril. Pomembno pa je, da sedaj imamo vlado in da začne delati."

MARIJA LANGÓ, upokojenka iz Kočevja: "SLS je ravnala prav, da je vstopila v koalicijsko vlado z LDS. Če sta bili še pred nedavnim to stranki, ki sta si najbolj nasprotovali, sta zdaj pokazali, da sta pripravljena na popuščanje, usklajevanje in skupno delo. Zato bo vlada lahko delala. Mislim, da še zdaleč ni nujno, da bi bila to le začasna rešitev."

Kočevski župan je Jelinčiču odklonil podpis

Utemeljitev Janka Vebera

KOČEVJE - Poslanec državne zbornice Janko Veber, ki je hkrati tudi župan kočevske občine, je predsedniku nacionalne stranke Zmaga Jelinčiču, ki v parlamentu zbira podpise za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakon o denacionalizaciji, zavrnil podpis te zahteve.

Kot je v sporočilu za javnost v ponedeljek poudaril Zmago Jelinčič, je Veber odločno odklonil podpis zahteve za razpis referenduma, ki naj bi preprečil vračanje večjih površin gozdov cerkvi in tujcem. Ob tem je izrazil upanje, da to ne pomeni, da gre za spremembo stališča Združene liste socialnih demokratov, na listi katere je bil v parlament izvoljen tudi Veber, in da se ZLSD torej ni pridružila nameri večine v poslanski skupini LDS, da pokloni slovenske gozdove in zemljo rimskokatoliški cerkvi in tujcem. Slednje pa je v pojasnilu svoje zavrnilne podpisa zahteve novinarjem v torek dopoldan potrdil tudi Janko Veber, ki je zavrnil utemeljil z vsebinskim pomislekom.

Veber je poudaril, da podpira zahtevo za razpis referenduma v tistem delu, ki se nanaša na preprečitev vračanja gozdov tujcem in cerkvi, ne pa tudi v tistem, po katerem naj bi se na referendumu odločali tudi o zavarovanju gozdov kot naravnih parkov. "Za Kočevsko bi to pomenilo, da bi o kočevskem naravnem parku odločali vsi v Sloveniji, zaradi majhnega števila prebivalcev pa Kočevarji ne bi imeli odločilne vloge, tako da bi jim naravni park lahko tudi vsilili," pravi Veber in dodaja, da razlogi za zavrnilne zahteve stranke SNS torej niso povezani s stranko, ampak interesi Kočevske. Kočevarji naj bi se namreč sami odločali o tem, ali park želijo ali ne, takšen pa je bil tudi že leta 1995 sprejeti sklep kočevskega občinskega sveta, po katerem bodo v Kočevju pred razglasitvijo naravnega parka razpisali referendum.

M. L.-S.

Začetek državnosti v Črnomlju

Črnomljski župan Andrej Fabjan se je ob občinskem prazniku spomnil dogodkov iz leta 1944 in začetkov slovenske državnosti - Podelitev priznanj in koncert zborave

ČRNOMELJ - V spomin na prvo zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta (SNOS), ki je bil v Črnomlju 19. in 20. februarja 1944, praznuje črnomljska občina svoj praznik. Na proslavi na predvečer praznika je župan Andrej Fabjan, ki je bil slavnostni govornik, podelil občinska priznanja. V kulturnem programu se je pod vodstvom dirigenta Andraža Hauptmana predstavil Komorni zbor Ave iz Ljubljane, dobitnik najvišjega svetovnega pevskega priznanja grand prix 96.

Tudi prvo zasedanje SNOS je bilo v dvorani, kjer je bila tokrat na slovesnost, zato ne čudi, da se je župan v svojem govoru dotak-

NAGRAJENCI - Ob črnomljskem občinskem prazniku je plaketo občine prejela tamburaška skupina iz Sodevcev, v kateri igrajo Jože Mihelič ml., Jože Mihelič st., Peter Barič, Tone Grahek (na fotografiji od leve proti desni, medtem ko se Jurij in Jože Kobe ter Viljam Štrbenec slovesne podelitve niso mogli udeležiti). Sprejajajo Ivan Černjak in Alenka Mravenc, nagrajena z ekološkima pohvalama. (Foto: M. B.-J.)

OBISK AVSTRIJSKEGA VELEPOSLANIKA - V torek, 18. februarja, je župan Franci Koncilija sprejel avstrijskega veleposlanika v Sloveniji dr. Gerharda Wagnerja s soprogo, ki sta bila na uradnem obisku v Mestni občini Novo mesto. Po predstavitvi dela občinske uprave in novomeške občine si je ambasador skupaj z županom ogledal kapiteljsko cerkev in prostijski dom, razstavo Jožeta Ciuhe v Dolenjskem muzeju, stari del Novega mesta, frančiškansko cerkev s knjižnico ter samostan v Pletetjah. V spomin na obisk v dolenski metropoli je župan ambasadorju in njegovi soprogi podaril priložnostno darilo. (Foto: M. Klinc)

Carinarnici grozi celo ukinitve

V Črnomlju prepričani, da bi carinska izpostava imela več dela, če bi bila odprta vse dni v tednu, Franc Košir pa je zaradi slabega prometa omenjal celo zaprtje

ČRNOMELJ - Pretekli teden sta črnomljsko občino obiskala direktor Carinske uprave Ljubljana Franc Košir in direktor Carinarnice Ljubljana Milan Ozmeč. Na pogovoru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki gospodarstva iz semiške in črnomljske občine, je tekla beseda o problematiki carinske izpostave Črnomelj in carinjenju blaga.

Franc Košir je zavrnil predlog črnomljskega župana Andreja Fabjana, naj bi bila carinska izpostava v Kanižarici odprta vse dni v tednu in ne le dva, kot je sedaj. Košir je dejal, da trije cariniki, ki delajo tri dni v Metliki ter dva dni v Črnomlju, nimajo dovolj dela. Po letu ali dveh se pokaže pravi obseg prometa, in če se ne bo povečal, bodo morali razmisлити o zaprtju carinske izpostave v Črnomlju. V letošnjem januarju so namreč imeli le 40 carinskih deklaracij.

Jože Matekovič iz Rudnika Kanižarica v zapiranju je menil, da so Belokranjci na jugu, ki je manj razvit in obubožan, pomagati pa jim je moč tudi s carinsko izpostavo. Vendar bi morali pustiti ljudjem čas, da se nanjo navadijo, delati bi morala vse dni v tednu. Zasebni podjetnik Julij Brinc je dejal, da bi se morali vprašati, zakaj veliko malih belokranjskih izvoznikov carini v Novem mestu, ter odgovoril, da zaradi osebnega nezadovoljstva. Po njegovem bi

moral biti odnos carinikov do strank bolj domač, omenjal pa je tudi dolgo čakanje na carini.

Ozmeč mu je pojasnil, da za carinike začne teči čas, ko je pred njimi pravilno izpolnjena enotna carinska listina. Po zagotovilih šefa carinske izpostave Metlika Igorja Makovca po pravilno vloženi deklaraciji čas čakanja ni nikoli več kot tri četrt ure. Sicer pa po njegovem ni subjektivnih postopkov, temveč le objektivni, glede na carinske predpise. Po Koširjevih trditvah se trudijo čim bolj poenostaviti carinske postopke ter pospešeno uvajajo elektronsko izmenjavo podatkov. A najti bi morali tudi glavne razloge za to, da je v Kanižarici tako malo carinjenja.

Delno je na to odgovorila Stanka Štefanič iz največje belokranjske tovarne Iskre. Narava njihovega izvoza in uvoza je namreč takšna, da carinijo v carinarnicah v notranjosti države, le za izvoz in uvoz blaga, ki odhaja ali prihaja z vzhoda, uporabljajo belokranjski

O PROBLEMIH CARINJENJA - O problemih črnomljske carinske izpostave in carinjenja v Črnomlju so predstavnikom črnomljske in semiške občine in gospodarstva govorili (z leve) direktor Carinske uprave Ljubljana Franc Košir, črnomljski župan Andrej Fabjan, direktor Carinarnice Ljubljana Milan Ozmeč in šef carinske izpostave Metlika Igor Makovec. (Foto: M. B.-J.)

carinarnici. M. BEZEK-JAKŠE

Ljubljansko pismo

Zakaj toliko mladupokojencev?

Slovenci sodimo med narode, ki imajo več kot 10 odst. prebivalstva, starega nad 65 let. To pomeni, da število upokojencev narašča, čas prejemanja pokojnin pa se zaradi daljše življenjske dobe podaljšuje. Naraščanje števila upokojencev postaja tako čedalje težje breme za zaposlene, ki vlagajo vsak mesec del svojega zaslužka v nikoli polno pokojninsko blaginjo.

Naraščanje deleža starih prebivalcev je značilno za vse evropske države. Tudi v Sloveniji imamo čedalje več upokojencev. V obdobju od leta 1981 do leta 1993 se je njihovo število skoraj podvojilo (od 231.482 na 453.558), število aktivnih zavarovancev pa upadlo (od 893.159 v letu 1981 na 765.326 v letu 1992). Zato pogosto prihaja do medgeneracijskih napetosti in navzkrižnih interesov med upokojenci, zavarovanci in državo.

V interesu slednje je zmanjševanje stroškov za pokojnine, interes upokojencev je ohraniti materialno in socialno varnost, interes aktivnega prebivalstva pa ohranjati načelo, naj bodo izplačila iz pokojninske blagajne enaka vplačilom vanje. Videli bomo, kako si bosta te interese prizadevali z DeSUS-om usklajevati stranki vladne koalicije - LDS in SLS. DeSUS

nil tega, za slovenski narod pomembnega zgodovinskega dogodka. "Gledano z zgodovinske plati in neobremenjeno z dnevnimi aktualnimi razprtijami in različnimi pogledi na našo polpreteklo zgodovino, ne moremo mimo tega, da je SNOS postal formalno in vsebinsko prvi vrhovni organ državne oblasti v dosedanji zgodovini slovenstva, prva enovita skupščina s svojim poslovnikom, imuniteto članov SNOS, verifikacijsko komisijo in zakonodajnim odborom," je dejal Fabjan.

Po njegovem ta dogodek ni pomemben le za Črnomlje, temveč za vso slovensko državo, saj se je njena državnost pričela prav v Črnomlju. Ko je SNOS izdal prva pravna pravila ustavne narave, je bil postavljen temelj pravne slovenske državnosti. Zato je lahko črnomljska občina in z njo vsa Bela krajina ponosna na zgodovinsko vlogo, ki jo je odigrala in ki ji v zgodovini razvoja slovenske državnosti gre. Vsa ta dejstva pa po njegovem razblinijo dileme o priznavanju črnomljskega občinskega praznika.

Župan Fabjan je izročil občinska priznanja za preteklo leto. Plaketo občine Črnomelj kot najvišje priznanje v občini je prejela tamburaška skupina iz Sodevcev pri Starem trgu, ki neprekinjeno igra svojo enkratno glasbo že 50 let, s presledkom zaradi druge vojne pa od leta 1923. Ekološko pohvalo brezo sta prejela Alenka Mravenc iz Kanižarice in Ivan Černjak s Sinjega Vrha. Mravencova, ki je učiteljica biologije in gospodinjstva ter mentorica ekološkega krožka na osnovni šoli Loka v Črnomlju, že vrsto let z delom na ekološkem področju osvetcha učence. Černjak pa je eden redkih okoljevarstvenih zanesenjakov, ki se prostovoljno in brezplačno razdaja za dobrobit okolja in ljudi v krajevni skupnosti Sinji Vrh, ki ji tudi predseduje.

M. B.-J.

• Slabi ljudje držijo skupaj, to je njihova moč. Dobri so osamljeni, to je njihova slabost. (Jevtušenko)

• Še tako močna luč potrebuje temo. (Petan)

omenjeni stranki podpira (z enim ministrom v vladi), medtem ko bo SDS kot najmočnejša opozicijska stranka najbrž še naprej "grmela" proti privilegiranim upokojencem.

In koliko je domnevnih "privilegiranih upokojencev"? Največ je takšnih, ki imajo beneficirano delovno dobo. Nekateri poklici (rudarji, železarji, livarji, policaji itd.) veljajo zaradi posebnih delovnih razmer za težje, zdravju škodljive, zato jih po določenem obdobju ni možno več uspešno opravljati. Da zaposleni v teh poklicih po določenem času zaradi težavnosti dela in delovnih razmer ne bi postali invalidi, država dopušča, da grede v pokoj prej, kot to velja za ostale poklice. Največja ugodnost velja za rudarje, ki delajo v rudniških jamah, v katerih se pridobivajo jedrske surovine; zaradi težkega dela in zdravju škodljivih delovnih razmer se vsakih 12 mesecev njihovega dela šteje za 18 mesecev pokojninskega zavarovanja.

Administrativno upokojevanje zaposlenih v državni upravi ureja zakon o notranjih zadevah in se nanaša na pooblaščen osebe ministrstva za notranje zadeve. O taki odločitvi odloča minister za notranje zadeve. V prvi polovici leta 1996 je administrativno upokojevanje zakon o notranjih zadevah prejemalo 370 upravičencev, po zveznem zakonu pa še nadaljnjih 56. Med njimi je tudi veliko takšnih, ki so se upokojili s štiridesetimi leti.

VINKO BLATNIK

ROTOVŽ - Novo mesto je v več kot 600-letni zgodovini večkrat pogorelo. Še nikoli do sedaj pa se požar ni začel širiti v mestni hiši, v znamenitem rotovžu sredi trga. Pred leti je na rotovžu že zagorelo, a je komunalni delavec, ki je ravno postavil glavo v položaj za protigripni požirek, opazil dim in alarmiral gasilce. Zadnje nedelje je na rotovžu rdeči petelin spet hotel zapeti. Na srečo so stvar spet dovolj zgodaj opazili in ko so novomeški gasilci pridrveli v nekdanje županovo svetišče, so ugotovili da se je zrušila stara peč in da je ogenj uničil le nekaj kvadratnih metrov tal.

GROZDJE - Na basen o lisiči, ki ni mogla do grozolja, pa se je tolažila, da je tako in tako kislo, spominja zgodba o novem Krkinem obratu za proizvodnjo antibiotikov. Poleg številnih drugih krajev sta se zanj potegovala tudi Škocjan in Šentjernej. Na koncu je prevagal Šentjernej, škocjanski župan Povšič pa sedaj sebe in krajane tolaži, da proizvodnja zdravil tako in tako ni primerna za deviško škocjansko okolje.

ŽUPA - Na nedeljskem zboru krajanov v Dolenjskih Toplicah je beseda tekla o novi občini in o programu del v tej sedaj še krajevni skupnosti za letošnji zbor. Zbor je bil v nedeljo dopolnjen in to v Dolenjskih Toplicah zanesljivo pomeni, da ga bo o pravem času konec. "Župa vre!" je opoldne povzdignil glas eden krajanov. In temu tehtnemu argumentu se ni upal ugovarjati niti noben od bodočih kandidatov za župana. Župa je nad županom!

SDS - Ob 8. obletnici SDS je bila sredi februarja v Novem mestu slavnostna akademija. Da bi predstavnik SDS iz vse Slovenije čim lažje našli kulturni center Janez Trdina in da ne bi zašli s prave poti, so od odcepa z magistralne ceste postavili kažipote z oznako SDS. Proslava je že zdavnaj mimo, podobnik je medtem skrenil, SDS pa na križiščih še vedno kaže pravo pot.

Ena gospa je rekla, da je po objavi novomeških pomladnih strank, da bodo šle na nove županske volitve s skupnim kandidatom, naredila njegov fotorobot. Ta niti od daleč ni podoban sedanjemu županu.

SKRIVNOST ENERGIJE QI
NOVO MESTO - V sredo, 5. marca, bo ob 10. uri v RIC (Kulturni center Janeza Trdine) predavanje o skrivnosti energije qi. Predaval bo Vladimir Kaiser, vstopnina pa je 400 tolarjev.

Suhokranjski drobiž

ŠOPEK ZA OBČNI ZBOR - Jože Senica iz Žužemberka je aktiven član gasilskega društva na Dvoru. V gasilске vrste je stopil že leta 1952 v Podturnu, kasneje pa se je prepisal na Dvor. Redno sodeluje tudi na občnih zbiorih. Tokrat je s sabo prinesel lep šopek iz žit, povezan s slovensko zastavo. Da pa res živi za gasilstvo, je s sabo pripeljal tudi vnukinjo, tudi aktivno tekmovalko med gasilskimi pionirkami.

PODPORA STAREJŠIM - Na kandidadni listi PGD Dvor je bilo na sobotnih volitvah za novi upravni odbor kar 22 kandidatov. Izidi so pokazali, da gasilci še vedno zaupajo starejšim, bolj izkušenim, medtem ko bodo morali mlajši na funkcije še počakati. Rezultati: v upravnem odboru bodo naslednja štiri leta Andrej Banko, Samo Ban, Srečo Gliha, Jože Knafelc, Franc Jaklič, Andrej Legan, Marica Ban, Jože Fabjan, Franci Gnidovec, Ludvik Legan in Stane Legan. Nadzorni odbor bo vodil Franc Jenkole, častno razsodišče pa Jože Ban.

NARAVNI IN KULTURNI ZAKLADI - Turistični krožek OŠ Žužemberk je pod vodstvom mentorja Vlada Kostevca izdal novo zloženko, na kateri so opisane vse posebnosti, ki bi zanimale turiste od Dvora, Ajdovca, Šmihela, Lopate, Valične vasi, Trebče vasi, Knežje vasi do Žužemberka. S. M.

ČISTILNA NAPRAVA V ČEŠČI VASI - Sredi januarja je Vodnogospodarsko podjetje začelo v Češči vasi graditi čistilno napravo, katere investitor je novomeška Komunala, soinvestitor pa BTC. "Gre za biološko čistilno napravo z mehanskim predčiščenjem, njena zmogljivost bo 400 enot, kar ustreza 400 prebivalcem," je povedal Pavle Jenič, ki na novomeški Komunali skrbi za vodenje investicij in nadzor nad njimi. Naprava mora biti po pogodbi končana do začetka maja in takrat bo začela tudi obratovati. Stala bo 33,3 milijona tolarjev. Sedaj na območju Komunale delujejo čistilne naprave v Novem mestu (centralna čistilna naprava Ločna), na Otočcu, v Mirni Peči, Dolenjskih Toplicah, Šmarjeti, spomladi začne delovati v Češči vasi, poleti pa v Selih pri Straži s kapaciteto 7.500 enot, na katero bo vezano precej veliko območje. "Resni pogovori tečejo za čistilno napravo v Šentjernej s kapaciteto 2.600 enot, za katero mora največ denarja zagotoviti šentjernejska občina. Načrtujemo še čistilni napravi v Žužemberku in Škocjanu," je še povedal Jenič. (Foto: A. B.)

ZLATOPOROČENKA MINKA IN TONE FINK PONOVRNO REKLA "DA" - Žal so vse redkejši pari, ki jim uspe skupaj bolj ali manj srečno preživeti desetletje ali več. Zato še toliko bolj izstopata Minka in Tone Fink iz Podhoste pri Dolenjskih Toplicah, ki sta v soboto, 15. februarja, najprej v domači cerkvi, nato pa, kot se spodobi, še v gostišču Rog praznovala 50 let skupnega življenja - zlato poroko. Topliški župnik Dušan Kožuh je pri slovesni maši v pridigi njuno življenje lepo označil z besedami: medsebojna ljubezen, upanje, potrpljenje. Prav gotovo zlatoporočencema te besede niso tuje, saj sta v težkih časih dobro vzgojila pet otrok: Toneta, Slavka, Marjano, Mihelo in Bernardo. Minka ima 70, Tone pa 79 let. Zlatoporočenka je izdala recept za tako dolgo skupno življenje: "Polno je bilo dela in skrbi in ni bilo časa misliti na neumnosti." Vsi njuni najbližji in prijatelji so jima čestitali ob lepemu dogodku, k slovesni maši pa je v veliki meri prispevalo ubrano petje topliškega cerkvenega zbora, v katerem tudi zlatoporočenec še vedno prepeva. (Foto: L. Mum)

Brez samoprispevka ne bi bilo nič

KS Bučna vas, ena največjih v novomeški občini, ima asfaltirane skoraj vse ceste - Priprave na gradnjo kanalizacije - Iz samoprispevka manj denarja, kot so načrtovali

NOVO MESTO - Krajevna skupnost Bučna vas je v preteklih letih največ naredila na področju cest. V zadnjih letih so asfaltirali skoraj vse makadamske ceste. V okviru referendumskega programa pa so si krajan pred tremi leti, ko so izglasovali 1-odst. samoprispevek, zadali, da bodo zbrani denar namenili še oskrbo z vodo, napeljavo javne razsvetljave, gradnjo kanalizacije in za mrliške vežice ter pokopališča. Referendumski program izvaja jeseni izvoljeni 9-članski svet krajevne skupnosti, ki mu še naprej predseduje Jože Florjančič.

"V treh letih se je iz samoprispevka nabralo le okrog 16 milijonov tolarjev, čeprav smo pričakovali, da bo iz tega vira prišlo še enkrat toliko denarja; žal so v tem času mnogi krajan zaradi propada Novoteksa, Pionirja, Novolesa izgubili službo," pravi Florjančič. V asfaltiranje makadamskih cest so v zadnjih treh letih vložili skoraj 25 milijonov tolarjev. Poleg denarja iz samoprispevka so za ceste dobili denar še iz proračuna, nekaj pa so prispevali krajan sami.

Probleme z vodo so rešili v Gorenjem in Dolenjem Kamenju, kjer so skupaj s krajan in Komunalo naredili novo vrtino, nov vodohran in obnovili vodovodno omrežje. "Še naprej pa ostaja v težavah Karteljevo, kjer pijejo najslabšo vodo v občini, zato skušamo ta problem uvrstiti v komunalni program Komunale," pravi Florjančič. Glede oskrbe z vodo je problematično še naselje Brinje.

V skoraj vseh ulicah, razen na delu Ljubljanske, jih čaka gradnja javne razsvetljave. "Trenutno

Jože Florjančič

V upravi politika nad stroko

Novinarska konferenca novomeške LDS - Slabo delo občinska uprava skriva za županom - Komuniciranje z ministrstvom preko pisem bralcev - Bolj popustljivo pri delitveni bilanci

NOVO MESTO - Na zadnji novinarski konferenci novomeške LDS - bila je na matjevo, 24. februarja - je beseda tekla predvsem o pogledih te stranke na občinsko proračunsko politiko in delovanje občinske uprave. Pogled stranke in njene opozicijske svetniške skupine v občinskem svetu na te zadeve sta predstavila Jože Derganc in Jože Kukec.

"V zadnjih dveh letih smo si na področju proračunske politike v naši občini v prvi vrsti prizadevali, da bi sprejemali uravnotežen proračun, v katerem bi spoštovali namembnost zagotovljene porabe," je med drugim dejal predsednik občinskega odbora LDS in občinski svetnik Jože Derganc. "Pri letošnjem proračunu se je pokazalo, da smo pri tem v precejšnji meri uspeli, saj so razmerja med zagotovljeno in investicijsko porabo dokaj uravnotežena." V naslednjem obdobju pa bo

podražiti vrta in povprečni gradbeni ceni za kv. meter stanovanjske površine in povprečnih stroškov komunalnega opremljanja zemljišč. Novomeška občina je na nekaterih področjih med najdražjimi v Sloveniji, dokaj visoki standard pa seveda zahteva vedno nove investicije, kar samo obremenjuje naše občane. Tudi na tem področju se je treba začeti gospodarnje obnašati." Po drugi strani pa v LDS občinski upravi oziroma kreatorjem proračunske politike očitajo neprimeren odnos do investicij v šolstvu. "Ne moremo pristati na to, da v občinski upravi krivdo za neuresničevanje programa na tem pomembnem področju zvrčajo samo na ministrstvo za šolstvo, ko pa vemo, da ta uprava ni naredila vsega potrebnega, da bi državni denar sploh pridobili. Brez urejene dokumentacije, brez gradbenega dovoljenja ministrstvo pač ne bo dalo denarja. To velja tako za osnovno šolo na Drski, Podgrad in še za kaj drugega. In nad

Ob tem sta se Derganc in Kukec obregnila tudi ob izjave novomeških prvakov SDS, predsednika Miloša Dularja, občinskega sekretarja za varstvo okolja in urejanje prostora, in Janeza Mežana, predsednika občinskega sveta in republiškega poslanca, na njuni novinarski konferenci na to temo. Po njunem je za slabi položaj na področju osnovnega šolstva v občini in za sedanje občinske težave nasploh kriva LDS kot prejšnja občinska oblast. Tako naj bi bil tudi projekt obveznic zgrešen in naj ne bi dal učinkov, obveznice pa da občinski proračun bremenijo z dvema milijonoma mark na leto. "To ni res!" trdita Derganc in Kukec. "Obveznice so šle za koristne projekte, ki jih je odobrila občinska skupščina, in to za razvoj telekomunikacij, za komunalno dejavnost, ekologijo ipd. Za vračilo pa gre iz občinskega proračuna milijon mark na leto, in ne dva. Krivce za neuspehe iščejo tam, kjer jih ni."

novomeška LDS več pozornosti posvetila spremljanju proračunskih sredstev, saj so prepričani, da bi preglednost in demokratizacija na tem področju prinesla racionalnejše trošenje davkoplačevalskega denarja v občini in nadzor nad tem. "Pri tem pa ne smemo gledati samo na proračunski priliv, ampak tudi ali predvsem na občana, zato smo se tudi upirali

novomeški župan kljub vabilu ni udeležil, šentjernejski se je opravičil, prišel pa je njihov sosed, župan občine Semič. Po razpravi so z 59 glasovi - 2 sta bila proti, dva pa sta se glasovanja vzdržala - sprejeli sklep, naj svet krajevne skupnosti še naprej vodi aktivnosti za ustanovitev občine Dolenjske Toplice v mejah sedanje krajevne skupnosti. Taka občina bi segala od Soteske do Starih Zag in od Podturna do Dobindola in bi štela 3.200 prebivalcev. To je sicer manj, kot predpisuje zakon, vendar jih še sedaj od 147 občin v Sloveniji 50 šteje manj kot 5.000 prebivalcev, najmanjša, Osilnica, pa ima komaj dobrih 400 prebivalcev.

V Dolenjskih Toplicah so šola, zdravstveni dom, policijska postaja, lekarna, knjižnica, več trgovin. Krajevna skupnost ima svoje prostore, podjetnik Gril, ki ima na bližnjih Selih firmo Gramat, pa bi za potrebe občinske uprave za 2 leti zastoj dal na voljo 4 prostore. Na zboru krajanov so predstavili tudi program KS Dolenjske Toplice za leto 1997, ki ga je svet KS sprejel decembra lani. Najbolj aktualne zadeve so dokončanje mrliške vežice, za kar bo prispe-

loval denar novomeška občina; prav tako bodo iz občinskega proračuna financirali asfaltiranje ceste Gor. Sušice - Dobindol, priključitev topliškega vodovoda na novo zajetje iz vrtine, gradnjo položnikov proti Selom, Meniški vasi in Gradišću. Topliška šola pa bo letos dobila novo kritino. Pri delih so povsem odvisni od občinskega proračuna oziroma od državnega denarja, saj je KS Dolenjske Toplice ena redkih, če ne kar edina zunajmestna krajevna skupnost v občini, ki nima samoprispevka.

• V krajevni skupnosti Bučna vas imajo tudi 4 zelo nevarne prehode čez železniško progo: na Hudem, na Muhaberju in dva prehoda v Potočni vasi, kjer je bilo že več nesreč. Na lokalni cesti v Potočni vasi, kjer je najnevarnejši prehod, si že leta prizadevajo, da bi ga uredili s svetlobno signalizacijo in polzapornicami. Denar za ureditev tega prehoda je predviden tudi v letošnjem proračunu novomeške občine.

tem naj bi se zamislili, ne pa da z ministrstvom komunicirajo preko pisem bralcev v časopisih!"

Po njihovo pa je glavni krivec neučinkovitost občinske uprave, ki se že od vzpostavitve sem ukvarja v prvi vrsti s politiko, namesto da bi se resno posvetila strokovnemu delu, ne pa da hoče svojo neučinkovitost prikrivati za županom, čeprav je, kot pravijo v LDS, za to odgovoren tudi on.

Lotili so se tudi problema delitvene bilance. Pri tem, menijo, bi morala biti novomeška občina popustljivejša do zahtev škocjanske in šentjernejske. Nereseno vrpašanje delitve premoženja zavira uresničevanje pomembnih projektov in to najbolj škodi prav novomeški občini.

Če že niso dočakali občinskega razvojnega programa, LDS pričakuje vsaj program dela občinskega sveta, ki bi za najpomembnejše naloge obvezal tudi občinsko upravo. Upajo, da se bo novo politično razmerje sil na državni ravni odrazilo tudi na občinski, vsaj pri reševanju zadev, za katere denar prispeva država. Do sedaj namreč občina pri pridobivanju državnega denarja ni bila prav uspešna.

A. BARTELI

Topličani so za svojo občino

Občina Dolenjske Toplice v mejah sedanje krajevne skupnosti - Program del letos

DOLENJSKE TOPLICE - V nedeljo, 23. februarja, so na zboru krajanov v Dolenjskih Toplicah že tretjič razpravljali o pobudi za ustanovitev svoje občine. Prvo pobudo, ki so jo lani poslali državnemu zboru, je ta vrnil novomeški občini, češ naj zberejo vse pobude za nove občine na območju sedanje mestne občine Novo mesto in jih potem skupaj dostavijo državnemu zboru. Poleg tega je bila prva pobuda pomanjkljiva, ker ni bilo zraven zapisnika z zboru krajanov, na katerem je tekla beseda o tem.

Nedeljskega zbora se novomeški župan kljub vabilu ni udeležil, šentjernejski se je opravičil, prišel pa je njihov sosed, župan občine Semič. Po razpravi so z 59 glasovi - 2 sta bila proti, dva pa sta se glasovanja vzdržala - sprejeli sklep, naj svet krajevne skupnosti še naprej vodi aktivnosti za ustanovitev občine Dolenjske Toplice v mejah sedanje krajevne skupnosti. Taka občina bi segala od Soteske do Starih Zag in od Podturna do Dobindola in bi štela 3.200 prebivalcev. To je sicer manj, kot predpisuje zakon, vendar jih še sedaj od 147 občin v Sloveniji 50 šteje manj kot 5.000 prebivalcev, najmanjša, Osilnica, pa ima komaj dobrih 400 prebivalcev.

A. B.

POHOD PO JURČIČEVI POTI

NOVO MESTO - Novomeško planinsko društvo vabi planince na pohod po Jurčičevi poti, ki bo v soboto, 1. marca. Zbor za odhod z vlakom z železniške postaje Kandija bo ob 7. uri. Pot bo lahka, vendar dolga 3 do 4 ure. Planinci naj se dobro obujejo in oblečejo. Cena izleta je 800 tolarjev. Za izlet zbirajo prijave do četrtega, 27. februarja, na tel.: 068/23-862 ali 24-316, kjer lahko dobite tudi dodatne informacije. Izlet bo vodila Rezka Moretti.

ZBOR ČLANOV PLANINSKEGA DRUŠTVA

NOVO MESTO - Novomeško planinsko društvo obvešča svoje člane, da bo redni letni zbor članov - skupščina v torek, 4. marca, ob 17. uri v prostorih Dolenjske galerije v Novem mestu v Muzejski ulici. Po zboru bo zanimivo predavanje mladega alpinista Andreja Markoviča o njegovih vzponih v Južni Ameriki.

TRGOVINA NOVOTEKS NOVO MESTO obveščamo cenjene stranke da bomo ta vikend PRESELILI PRODAJALNO »KROJAČ« iz Glavnega trga 17, v Bršljin (poleg tovarne) od 3. 3. 1997 dalje vas vabimo v prodajalno »KROJAČ« v Bršljin, Foersterjeva 10 izbirali boste lahko med ZAVESAMI, DEKORATIVNIM BLAGOM, GUMBI, ZADRĞAMI, METRSKIM BLAGOM, OTROŠKO, MOŠKO IN ŽENSKO KONFEKCIJO PARKIRNIH MEST JE VELIKO IN TO BREZPLAČNIH

Zadovoljni z vračanjem premoženja

V upravni enoti Črnomelj pravijo, da večjih kritik ni bilo

ČRNOMELJ - V upravno enoto Črnomelj, ki pokriva poleg črnomaljske še semiško občino, je prišlo 321 denacionalizacijskih zahtevkov. Nerešenih je 131 zahtevkov, poleg dokončnih pa so izdali še 370 delnih odločb. Vrnili so skoraj 800 ha gozdov, 120 ha kmetijskih zemljišč, 10 ha stavbnih zemljišč in približno 20.000 kv. metrov poslovnih prostorov. Izdana je tudi odločba za 36,6 milijona tolarjev solastninskega deleža v črnomaljski Beti. Pričakujejo pa, da bo odločb o solastninskih deležih v podjetjih še nekaj, tako v primeru Belta, črnomaljskega gradu, hotela Lahinja.

Po zagotovilih načelnika upravne enote Antona Horvata so po številu rešenih zadev pri vrhu med slovenskimi upravni enotami. Po njegovem denacionalizacija poteka dokaj hitro, niso pa bili deležni večjih pritiskov in kritik, saj so bila zemljišča dokaj hitro vrnjena. Na srečo niso imeli za vračanje večjih kompleksov zemlje, ki bi zahtevali posebne postopke. Sicer pa so lani reševali denacionalizacijske zahteve eden ali dva pravnikarja ter trije zunanji sodelavci.

Zahtevke za vrnitev zaplenjene zemlje sedaj vlagajo tudi agrarne in vaške skupnosti. Zadnji rok za oddajo teh zahtevkov je letošnji 27. februar, vendar bodo po Horvatovem mnenju rok najbrž podaljšali, saj ocenjujejo, da so doslej te skupnosti oddale zahteve za komaj kaj več kot desetino zaplenjene zemlje.

M. B.-J.

ZAHVALA SPONZORJEM

Janez Majerle, njegov trener Matjaž Barič in spremljevalka Nada Barič, ki smo se udeležili specialne svetovne olimpiade od 1. do 8. februarja v kanadskem Torontu, se zahvaljujemo sponzorjem, ki so nam omogočili udeležbo na igrah. To so občina Metlika, občina Semič, Iskra Semič, JM d.o.o Komenda, kolektiv pošte Črnomelj, zavarovalnica Tilia, Krka Zdravilišča Dolenjske Toplice, gostišče Balkovec iz Malega Nerajca, El sport, Onix fashion, Bogdan Štukelj - mehanična delavnica, Vision shop, Sivalies, d.o.o, Črnomelj, Foto Zvone Brežice, Stella Črnomelj in gospa Marija Sunjerga.

ZAHVALA KOLEKTIVU VRTCA

Kolektiv v vzgojno-varstvene zavoda Oton Župančič iz Črnomlja se v imenu našega Mateja zahvaljujemo za darovani denar, ki so ga zaposleni namenili za nakup osebnega računalnika za Mateja. Iskrena hvala!

DRUŽINA KRAMAR Črnomelj

O B Č N I Z B O R S T R O J N E G A K R O Ž K A

METLIKA - Strojni krožek Bela krajina vabi vse svoje člane na občni zbor, ki bo v soboto, 1. marca, ob 19. uri v Vinski kleti v Metliki.

REZ SADNEGA DREVJA

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj organizira prikaz rezi sadnega drevja v petek, 28. februarja, ob 16. uri na Sinjem Vrhu v sadovnjaku Ivana Črnjaka in v torek, 4. marca, ob 15. uri v sadovnjaku osnovne šole Mirana Jarca v Župančičevi ulici. Obrezoval bo inž. Jani Gačnik s Kmetijskega zavoda Novo mesto.

DVOJE PREDAVANJ

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba Metlika organizira predavanje o varstvu poljščin in zatiranju trdovratnih plevelov. Predavanje bo v četrtek, 27. februarja, ob 18. uri v Vinski kleti Metlika. Predaval bo inž. Jurij Mamič. V petek, 28. februarja, ob 9. uri pa vabi v gostilno Veselič v Podzemlju na predavanje o tem, kako so prezimila ozimna žita ter o njihovem gnojenju. Predavala bo inž. Marjeta Uhan iz Kmetijskega zavoda Novo mesto.

O ZDRAVILNIH ZELIŠČIH

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj organizira zanimivo predavanje o pripravi in uporabi zdravilnih zelišč, ki bo v torek, 4. marca, ob 10. uri v sejni sobi obrtnega doma Črnomelj. Predaval bo mag. farmacije Jože Kukman iz Trebnjega.

Turisti ne bodo varčevali z vodo

Iz krajev, kjer še nimajo vodovoda, opozarjajo, da je za nadaljnji razvoj najpomembnejša neoporečna voda - Regionalni projekt padel v vodo - Leto 2010 predalec - Kaj pa kanalizacija?

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji obravnavali osnutek programa razvoja vodooskrbe v občini. Po mnenju nekaterih svetnikov je gradivo na pogled in vsebinsko dobro pripravljeno, skoraj vse razpravljalec pa je zmotila letnica 2010, ko naj bi bil program uresničen. Prepričani so bili, da je to predolg čas za čakanje, da bo tam, kjer še nimajo vodovoda, iz pip pritekla voda.

Franc Ivanušič s Preloke je opozoril, da je načrt preveč pesimističen, zbal pa se je, da v KS Vinica in Sinji Vrh vode morda ne bo niti še leta 2010, če bodo potrdili plan. "Govorimo o krajinskem parku Kolpa in o turizmu na kmetiji. Turisti pa ne bodo varčevali z vodo kot domačini in se hodili zvečer kopat v Kolpo, da bi prihranili vodo v vodnjaku. Zato predlagam, da program pripravite še enkrat in njegovo uresničitev skrajšate za 5 ali 6 let," je dejal Ivanušič. Tudi Vidica Adlešič iz Vinice se je strinjala, da potrebujejo vodovod, če hočejo razvijati turizem, zanimalo pa jo je tudi, kaj bodo tamkajšnji ljudje še dobili. "Kaže, da se je na podeželju v zadnjih dveh letih čas ustavlil

ter da se razvija le še Črnomelj z bližnjo okolico. Letos smo celo doživeli, da so se otroci iz Bojanec vozili v viniško šolo in iz nje skozi Črnomelj," je poudarila Adlešičeva.

Alojz Turk je spomnil, da v planu manjkajo majhne vasi in zaselki, ki jim grozi izumrtje, Daniel Klepec pa, da bodo morali razmišljati tudi o kanalizaciji. Če bodo namreč greznice praznili tako, da bodo vsebino razpršili po površini zemlje, bo tako, kot bi imeli greznice brez dna. Janez Kure je dodal, da v gradivu pogreša priporočilo, da morajo ljudje razumno ravnati z vodo.

Franc Panjan, predsednik odbora za gospodarstvo, je dejal, da 14 odst. ljudi v črnomaljski občini

še nima vodovoda. Svetnike je poskusil potolažiti, naj se ne obremenjujejo z letnico 2010, čeprav je to realno obdobje, v katerem je moč zbrati 16,5 milijona DEM, kolikor bo naložba veljala. Tega denarja pa ne bo moč zagotoviti zgolj v občinskem proračunu, ampak bo morala priskočiti na pomoč država. Načrtovan je bil sicer regionalni projekt belokranjskega vodovoda, a je teden dni pred volitvami padel v vodo. Naj-

In katere naložbe so v načrtu, ki so ga predresali svetniki? Gre za povečanje zmogljivosti črpalnice v Dobljeh, zamenjavo magistralnega voda od Jelševnika do Talčjega Vrha, širitev vodovodne sistema proti Vinici in proti Adleščem ter zgraditev vodovoda od Stražnjega Vrha do Rodin za oskrbo višje ležečih naselij z vodo. Od lokalnih vodovodov pa so v načrtu Sinji Vrh, Preloka, Vinica in Stari trg.

brž pa se bodo morale politične razmere v Sloveniji umiriti, da se bodo lahko pogovarjali naprej. O lokalnih vodovodih je dejal, da jih lahko zgradijo že prej, če bo v vrtinah dovolj vode. Tudi svetniki so se strinjali, da se vzporedno gradita regionalni in lokalni vodovod.

M. BEZEK-JAKŠE

tematika, njegova dela pa izžarevajo optimizem. Stalnica del Andreja Štublarja je geometrijska usklajenost. Sašo Pavlovič pa si je ustvaril povsem svojo likovno govorico. V njegovih delih je veliko spontanosti in življenjskih izkušenj. Ker je v Beli krajini malo akademsko izobraženih likovnikov, je po Matijevečem mnenju breme časti likovne kulture padlo tudi na te štiri slikarje. Program je popestrila glasbena skupina Nizki udarci.

Po otvoritvi razstave je bil v kulturnem domu še recital pesmi dr. Krakarja ter rojakov Franceta Papeža in Antona Gerkišča, ki so jih predstavili domači recitatorji. Zapel je moški pevski zbor sv. Štefan pod vodstvom Agate Judnič, medtem ko je bil slavnostni govornik župan Janko Bukovec.

M. B.-J.

MESTNA MUZEJSKA ZBIRKA - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je pretekli petek v okviru praznovanja občinskega praznika odprl mestno muzejsko zbirko. V svojem govoru je dejal, da jim je po približno desetletnih željah le uspelo pripraviti zbirko. Največji problem so bili prostori, ko pa se je izselila upravna enota, so v približno 70 kv. metrih velikem prostoru zbrali nekaj gradiva o svojem mestu. Zbirka je veljala 2,5 milijona tolarjev. Tehnično jo je oblikovala arhitektka Marija Prašin, vsebinsko pa prof. Zvonko Rus (na fotografiji drugi z leve), ki je ob otvoritvi dejal, da bi morala imeti zbirka muzejsko gradivo, strokovni kader, denar in prostore. Črnomaljska ima le slednje, medtem ko je gradivo v glavnem last Belokranjskega muzeja. Sicer pa je v zbirki dan poudarek obdobju do pozne antike ter NOB. (Foto: M. B.-J.)

Komet naprej z zvezdo repatico

Čeprav tekstilni industriji ni poslano z rožicami, uspeva Kometu že 36 let poslovati brez rdečih števil - Najvišje priznanje za najnovejšo kolekcijo - Nova blagovna podoba

METLIKA - V Kometu Konfekciji Metlika, d.d., so uspešno prebrodili izgubo jugoslovanskega trga. Niso namreč odpuščali delavcev, ampak so poiskali druge trge, zlasti pa so se lotili lohn posla za nemške kupce. Po mnenju direktorja Antona Tomca je takšno delo dolgoročno sicer vprašljivo, za prebroditev trenutnih težav pa je dobrodošlo.

Te storitve opravljajo še vedno, čeprav so cene nizke. A z dobro učinkovitostjo in organiziranostjo dela jim je uspelo poslovati tudi v najbolj kriznih letih in jim uspeva še danes. V 36 letih ni imel Komet nikoli rdečih števil, kar pomeni, da so vsa leta plačevali državi vse obveznosti, od nje pa niso nikoli dobili nobene pomoči. Tudi vnaprej upajo na uspešno poslovanje, vendar je zaradi vse

večjega pritiska iz tujine na zniževanje cen vedno težje delati, zato pričakujejo od države le, da zmanjša davke na plače. To je po Tomčevem pomembno zlasti za industrijo, ki je delovno intenzivna in veliko izvažajo; takšen je tudi Komet.

V Kometu so vsako leto ustvarili toliko akumulacije, da so obnavljali in širili proizvodnjo. Dokaz za to je 440 zaposlenih, kolikor jih dela danes, medtem ko jih je pred desetletji pričelo 5. "Glavna razloga za še vedno uspešno poslovanje sta naše dobro gospodarjenje v preteklosti ter kvalitetna proizvodnja. Komet je namreč znan po kvalitetnem ženskem spodnjem perilu iz naravnih materialov in tudi iz naravnih kakovostnih mešanic z umetnimi materiali, ki so kvalitetno obdelani, da so prijetni za nošenje," pove Tomc ter ne pozabi omeniti kristalnega sveta, ki so ga na nedavnem zagrebškem vselejmu dobili za zadnjo kolekcijo modne gra perila in je njihova najvišja nagrada doslej. Po Tomčevem mnenju je to priznanje tudi posledica vse večjih prizadevanj v podjetju, da čim bolj povečajo delež lastnega proizvodnega programa, ki ga bodo ponudili tudi tujemu trgu, zlasti Hrvaški, Češki, Slovaški, Rusiji. Delež njihovega

programa v celotni proizvodnji je sedaj 15 do 20 odst., izvažajo pa 90 odst. vse proizvodnje in več kot desetkratno pokrivajo uvoz z izvozom.

M. BEZEK-JAKŠE

Spominsko zbirko bodo prenovili

Ob 120. obletnici Župančičevega rojstva nova podoba zbirke v Vinici

VINICA - Spominska zbirka Otona Župančiča v Vinici je bila odprta leta 1951 ter razširjena leta 1978. Vsebinsko je razstava, ki je sicer v upravljanju Belokranjskega muzeja iz Metlike, pripravil dr. Jože Mahnič, oblikoval pa arhitekt Jure Jaklič.

Zbirko v Vinici si je ogledalo precej ljudi, v zadnjem času pa kar okrog 6.000 na leto. Med njimi je precej solarjev, ki na ta način spoznavajo življenje in delo pomembnega slovenskega pesnika. V Belokranjskem muzeju so prepričani, da se bo dober obisk v Vinici nadaljeval tudi v prihodnjih letih. Tudi zaradi tega načrtujejo spominsko zbirko prenoviti. A to ni edini razlog, saj je po tolikih letih razstava potrebna prenove in posodobitve. Ne nazadnje pa bo 23. januarja prihodnje leto poteklo 120 let od Župančičevega rojstva.

V muzeju ne nameravajo bistveno posegati v vsebinski koncept postavitve viniške zbirke. Obnovili naj bi okrog 30 kv. metrov panojev s fotografijami in teksti ter fotokopije v 17 vitrinah. Oblikovanje razstave je pripravljen prevzeti arhitekt Marjan Loboda, ki si je zbirko že ogledal in pripravil oceno stroškov.

M. B.-J.

LIKOVNA ŠTIRIPERESNA DETELJICA - Štirje semiški likovniki so se na Krakarjevih dnevih, ki sta jih pripravila občina Semič in Kulturno društvo Orel iz Semiča, prvič predstavili skupaj. Na fotografiji (od leve proti desni): Andrej Štublar, Alenka Mušič, Anton Gerkišič in Sašo Pavlovič. (Foto: M.B.-J.)

VSE VEČ JIH JE, ki so pričarani, da bi bilo treba v Metliki ustanoviti zvezo za tehnično kulturo. Zamisel je vzbrela na sestanku Zveze športnih društev, saj so najumnejši spoznali, da šport in tehnika ne sodita v isti lonček. To pa predvsem zaradi denarja, ki so ga doslej pri Zvezi športnih društev dodeljevali tudi radioamaterjem in aeroklubu. Ko je za "revolucionarni" predlog slišal metliški župan, je sklical kolegij, na katerem naj bi se pogovorili o možnosti ustanovitve dodatnega občinskega proračuna. "Denar gre iz istega lonca tako za šport kot za tehnično kulturo," je glasno tuhtal, ko je čakal člane kolegija, ki naj bi mu pomagali izvrstati prepotrebnosti denar.

POSEBNOST ČLOVEKO-LJUBNE PRIREĐITVE, ki bo pod naslovom Sonce za vse 21. marca v metliški športni dvorani in s katero bo Območna organizacija Rdečega križa Metlika zbirala denar za letovanje otrok iz socialno šibkejših družin, bodo vstopnice. Izdelal jih bo grafik Jože Žlaus iz Globoč pri Celju. To je mož, ki bo odprl 14. marca v Ganglovem razstavšču razstavo svojih grafik z odtisnjenimi pisarnicami.

NENAD JELENČIČ, UČITELJ v podzemeljski osnovni šoli, je pripravil v Rajmerjevi gostilni predavanje z izpizivitvijo o lanskoletnem potovanju po Blaznjem vzhodu. Jelenčič je prepovedoval že pol sveta, zna dobro pripovedovati, in če k temu dodamo še edija Maceleta, gostilničarja, ki zna hitro postreči, odkar je shujšal za 26 kilogramov, se ni čuditi, če je bila gostilna prejšnji petek domala premajhna za vse, ki so hoteli gledati, poslušati in srkniti pijačo.

Črnomaljski drobir

PESEM - Slovesnost ob črnomaljskem občinskem prazniku se je začela s fanfarami, ki so zagrale črnomaljsko Aj, zelena je vsa gora. Kot je vse kazalo, pa naj bi komorni zbor Ave iz Ljubljane zaključil svoj koncert z metliškim kolom. A so Črnomaljski toliko časa poskakali, da je očitno tudi pevcevm postalo jasno, da se ne spodobijo posloviti se z ljudskih pesmijo sosedov, zlasti ne takšnih, kot so Metličani.

VINOGRAD - Črnomaljski župan Andrej Fabjan je nedavno povabil v Črnomeljski ekipi novinarjev in Slovenske ljudske stranke, ki sta se pomerili v košarki. Atrakтивna novica pa ni v tem, da so zmagali novinarji, temveč je bolj zanimiva fotografija, ki so jo ob opisanem dogodku objavili v zadnjem Nedelu. Na njej je smehljajoči se župan pred (domnevno njegovimi) vinskihimi trtami, ki so v polnem zelenju. Dokaz več, da je v Beli krajini že prava pomlad, medtem ko je v Ljubljani nekoliko zašepala.

MUZEJ - Ob otvoritvi mestne muzejske zbirke v Črnomlju je bilo toliko ljudi, da bi župan najraje videl, če bi jih lahko povabil ne le v en prostor, temveč v vse prostore trakta v 1. nadstropju, kjer naj bi bil menda čez leta prvi črnomaljski muzej. Tako vsaj je zatrdil župan in če bo tudi sicer zbirko obiskovalo toliko ljudi, kot jo je prvi dan, bo imel župan razlog več, da zmanjša občinsko administracijo in jo izseli iz prostorov v 1. nadstropju, ki jih ta še zaseda.

Semiške tropine

STISKA - Nimajo pa prostorske stiske le v črnomaljskem muzeju, ampak tudi v semiškem. Semiški župan Janko Bukovec je ob otvoritvi likovne razstave štirih domačih likovnikov strokovno ugotovil, da bodo potrebovali večji prostor za tovrstno kulturno dejavnost. Zlobneži lahko porečejo, da je on lahko še srečen, ker je skoraj vedno tisti, ki tudi kaj pove, zato mu uspe prebiti se v prostor, kjer je osrednje dogajanje. Mnogi morajo ostati v hladnem hodniku in se tolažiti s prigrizkom in pijačo, ki je je navadno v izobilju.

BANKA - Iz ust semiških svetnikov je bilo nedavno slišati, naj bo Dolenjska banka v občinskem središču odprta tudi ob sobotah ali pa naj Semičanom privoščijo vsaj bankomat. Tak sklep so svetniki sprejeli že lani in predlani, a dlje od črk na papirju niso prišli ne oni ne banka. Vendar so bili tokrat bolj odločni. Na pojasnilo, da Dolenjska banka pravi, da bankomat v Semiču ne bo rentabilen, so se odrezali prav na kratko: "Bomo šli pa k drugi banki!" Za jok in stok bo potem prepozno.

Za prvo silo bo proračunska pomoč zadostna

Financiranje kulture in športa v občini Loški Potok

LOŠKI POTOK - Poročali smo že o sprejetju predloga občinskega proračuna za letos. Na zadnji seji odbora za kulturo in šport pa so delili odmerjeno pogočo v višini 3,3 milijona tolarjev. Predvidena vsota ne bo krila vseh potreb, vendar je odbor sredstva razdelil in ovrednotil prednostne programe. Delno se je spremenil delež za šport, v katerega so vključene tudi planinske dejavnosti, in sicer od 1,1 milijona na 1,4 milijona tolarjev. Pretežni del sredstev je namenjen Planinskemu društvu, ki je po sedanjih ocenah najaktivnejše in z največjimi potrebami.

Še težje je načrtovanje kulturnih prireditev, ker ni primernih prostorov. Zato je bilo sklenjeno, da se v telovadnici osnovne šole na Hribu naredi montažni oder in nabavi nekaj reflektorjev, delček pa je namenjen tudi pevskemu zboru, ki deluje v okviru KUD Ivan Vrtačnik; načrtujejo obeležitev 110. obletnice rojstva pesnika, esejista in prevajalca dr. Antona Debeljaka, po katerem se imenuje osnovna šola, proslavitev 50-letnice MPZ Potočan, ki bo hkrati tudi zaključek delovanja, kulturni večer o akademskem kiparju, domačinu Alojzu Lavriču, poskus izbora literarnega opusa ljudske pesnice Katice Lipovec in gostovanje folklorne skupine Franca Marolta iz Ljubljane. Za vse našete dejavnosti naj bi porabili 2 milijona tolarjev, preostali del, torej 1,3 milijona, pa je namenjen obnovi vsaj enega kulturnega spomenika. Govor je o cerkvi sv. Florijana v Retjah.

A. KOŠMERL

Ribniški zobotrebci

PUST KRIVIH UST - Pustno društvo Goriča vas z letošnjim pustnim karnevalom ne more biti tako zadovoljno, kot bi si glede na vloženi trud članov v organizacijo prireditve zaslužili. Da so začeli delati že dolgo pred pustno soboto, namreč ne odtehta dejstva, da je bila lani prireditev uspešnejša kot letos. Poleg skoraj enourne zamude, ki je vse prej kot prispevala k stopnjevanju napetega pričakovanja pustnega spreveda, je letos počasni karnevalski utrip celotne prireditve občasnno spominjal na pogrebni sprevod. Tudi če v celoti gledamo, ni bilo moč videti pravzaprav ničesar, česar občinstvo ne bi videlo že lani, zato so kot pust letos ostali krivih ust tudi mnogi gledalci.

IZ NOVIH NOVIC V NOVICE - Lastnikom lokalnega časopisa Nove novice iz ribniškega kočevskega konca zakoncem Darji in Stanetu Hafnarju se trud, ki sta ga vlagala v približno štiriinajstrednjo obveščanje lokalnega prebivalstva o dogodkih z območja ribniške in kočevske občine, ni obrestoval. Preveč dela in prevelika izpostavljenost za skromen zaslužek sta jima vzbujala dvom, ali naj časopis sploh še izdajata. Rešitev iz njune dileme je prišla pravzaprav od novega časopisa Novice, ki je novinarju Stanetu Hafnarju ponudil mesto odgovornega urednika.

Krpanova kobila je zarezgetala:

"Švicarski kulturniki, ki naj bi prišli na bratsko srečanje v Velike Lašče junija, so izrazili željo, da bi spali v hotelu z najmanj štiriimi zvezdicami. Tak hotel pa ima v vsej občini le Jani na Mali Slevici, žal pa je namenjen le konjem."

Iz KS Kostel

JUTRI KOŠARKARSKI TURNIR - Turnir trojk se bo začel jutri, 28. februarja, ob 17. uri v dvorani osnovne šole v Fari.

IZLET NA FLORO 97 - Turistično-športno društvo Kostel organizira v soboto, 1. marca, izlet na sejem "Flora 97" v Celju. Izlet je namenjen predvsem udeležencem lanskega nagradnega tekmovanja za najlepše urejeno kostelsko hišo in njeno okolico.

POLETI PREMALO VODE - V vasi Žaga v poletnih mesecih zmanjkuje pitne vode, podobno pa velja še za nekatere manjše vasi na Kostelskem. Ureditev preskrbe s pitno vodo za to območje se preveč vleče. Poleti je še posebno kritično.

TELEFONE ČAKAJO - Pošta v Fari ima na razpolago 600 števil, od tega jih je 300 še prostih. Nekatero manjše vasi v zgornjem delu Kostela, kot so Zapuže, Selo, Drežnik, Rajšole, Suhor, Podstene itd. nujno potrebujejo vsaj po eno telefonsko številko, kar se je pokazalo ob neurjih in zadnjem žledu, ko so ostali povsem brez povezave s svetom.

PREDAVANJE - Marko Koščak predava Osilničanom, kako so drugod po svetu zaustavili propadanje podeželja, nakar so doma-

Podjetniški center naj bi zašel že letos

Občina kot spodbuda

KOČEVJE - V proračunu kočevske občine so letos namenili za malo gospodarstvo 3 milijone tolarjev za kreditiranje in subvencioniranje obrestne mere, 500 tisoč tolarjev za izobraževanje podjetnikov in milijon za vzpostavitev internetovega vozlišča, na katerega se bodo priključili podjetniki. Kljub temu da je to v celoti manj denarja kot lani, pa nameravajo v kočevski občini prav letos na področju malega gospodarstva storiti pomemben korak naprej.

V občini, kjer imajo nekaj med 400 samostojnih podjetnikov in nekaj manj kot 400 družb, so na pobudo Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo in Republiškega zavoda za zaposlovanje pred kratkim pristopili k lokalni koordinaciji za razvoj malega gospodarstva. Vodilno vlogo pri ustanavljanju lokalnega podjetniškega centra je prevzela občina, ki je s tem postala tudi nosilec lokalne vzpodbude na področju malega gospodarstva. Kot pravi Dušan Justin, ki ima na občini na skrbi malo gospodarstvo, bodo letos naredili predmetni katalog.

Da bi se pred koncem letošnjega leta vzpostavili podjetniško informacijsko mrežo, na občini zbirajo vse informacije, ki so povezane s podjetništvom. "Dostop do Infolinke že imamo, v kratkem pa pričakujemo tudi dostop do novega informacijskega sistema Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo," pravi Justin in dodaja, da bo verjetno še letos ustanovljen podjetniški center v začetku deloval na občini.

M. L.-S.

Srečanje preteklosti s sedanostjo

V Kočevju so odprli stalno razstavo "Kočevska: Izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev" - Obogatitev zgodovinskega spomina in kulture slovenske dežele

KOČEVJE - V petek zvečer so v prenovljenih prostorih Pokrajinskega muzeja Kočevje odprli stalno razstavo "Kočevska - izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev". Razstava je svojo prvo postavitve doživela v Cekinovem gradu v Ljubljani leta 1993, po gostovanjih v nekaterih slovenskih krajih in avstrijskih Tinjah pa je sedaj končno prišla tudi v Kočevje, v kraj, kamor pravzaprav tudi sodi.

Kot so povedali na tiskovni konferenci ob otvoritvi razstave prejšnjo sredo in nato tudi na sami otvoritvi, na kateri so bili prisotni tudi številni Kočevjarji, ki živijo drugod po Sloveniji in v tujini, je bila postavitev razstave zasnovana kot srečanje preteklosti s sedanostjo. Usoda Kočevske in kočevskih Nemcev, ki so se na Kočevskem naselili v 14. stoletju, kot ena najstarejših narodnih skupin zunaj Nemčije in Avstrije in edini agrarni nemški jezikovni otok na slovenskem ozemlju po prvi svetovni vojni pa prenehali obstajati v začetku druge svetovne vojne, je bila namreč do sedaj v naši kulturni zavesti le malo navzoča. Prav to je napolnilo avtor-

ja razstave, zgodovinarja in sociologa Mitjo Ferenca, da se je pred šestimi leti lotil topografske obdelave Kočevske.

Razstava, za katero je Ferenc pred tremi leti prejel Steletovo nagrado kot za vrhunske dosežek v konservatorski stroki, obiskovalcem vpogled ponuja v postopno usihanje in propad kulturne dediščine na Kočevskem. Nenadna izselitev skoraj vsega prebivalstva z 800 kvadratnih kilometrov velikega območja jeseni in pozimi 1941/42, vojno pustošenje ter vojno propadanje, zaraščanje in tudi namerno rušenje nemških zaselkov, sakralnih objektov in pokopališč staroselcev so imeli za nekoč razvito kulturno krajino

S PROSTOVOLJNIM DELOM DO NOVEGA DOMA - Letno konferenco so imeli tudi člani PGD Velike Poljane v ribniški občini, ki danes šteje 44 članov. Ustanovljeno je bilo leta 1909, v njem pa je bila kar polovica žensk. Ženske desetine nimajo več, zato bodo posebno pozornost namenili mladim oziroma njihovem izobraževanju za gasilske podčastnike in častnike. Poljanski gasilci so zelo ponosni na prizadevne člane, ki so največ s prostovoljnimi delom v desetih letih zgradili dom, ki je središče družabnega življenja v krajevni skupnosti. Dom je bil odprt junija 1992, v njem pa je orodnišče, pisarna, konferenčna soba, stranišče. (Foto: M. Glavonjič)

Iz kmetijstva v turizem

Z urejanjem CRPOV ohraniti delovna mesta in odpirati nova - Podeželja nimogooče oživiti na hitro - Osilničanom v pomoč Peter Klepec

OSILNICA - V osilniški občini pripravljajo program celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV). Njegova glavna značilnost bo ne le zavrti izseljevanje iz občine, ampak zagotoviti celo vračanje domačinov, ki so odšli za delom v večja središča v domovini ali pa celo v tujino. Vse to pa se ne da doseči v letu ali dveh, saj so drugod po svetu dosegli rezultate šele po 20 do 30 letih - če so se za to prizadevali domačini.

O tem so govorili na nedavnem sestanku z domačini, ki so ga vodili Ana Ogorelec iz kmetijske svetovalne službe, ki je pred kratkim dokončala anketo med prebivalstvom osilniške občine za potrebe CRPOV, Marko Koščak iz Trebnjega, predstavnik Ecoturizma iz Londona, regionalni vodja projekta Dolenjska-Bela krajina in Rudolf Rome, svetovalec za organizacijo na ZOP Ljubljana, doma iz občine Grosuplje.

Marko Koščak je v besedi in sli-

ki Osilničanom orisal, kako so v nekaterih evropskih državah in v Knežji vasi pri Trebnjem dosegli vračanje domačinov iz mest na podeželje, kako so opuščene gospodarske in druge objekte preurejali v turistične sobe, kako so spet obudili razne stare obrti in izdelke prodajajo turistom, kako so uredili vasi in turistične zanimivosti, planinske in druge poti itd.

Rudolf Rome pa je ob zaključku pogovora v sodelovanju z vsemi prisotnimi naredil seznam, kaj vse bi kazalo v posameznih naseljih občine urediti, da bi ljudje imeli delo, da bi prihajalo sem več turistov in da bi izumirajoče podeželje spet oživelo. Ob tem so ugotovili, da bo glavni lik osilniške doline Peter Klepec, posebne zanimivosti pa so še Loška stena z okamenelim Možem, Kolpa (ribolov, veslanje, kopačje), gozdovi (lov), urediti pa je treba marsikaj še po posameznih vaseh, saj je v vsaki kaj posebnega. Izbrali so tudi nekaj ljudi, ki bodo nosilci nadaljnega dela po vaseh oz. območjih. Za podrobnejši program dela pa bo potrebno dobiti še nekaj podatkov z občine in od župana.

J. PRIMC

ASFALT TUDI PO ZASELKIH

LOŠKI POTOK - V krajevni skupnosti Loški Potok smo zvedeli, da letos nameravajo v zaselkih Matevlejk in Dednek položiti v vsakem po 200 m asfalta. Promet se povsod povečuje, prah pa onesnažuje poljske pridelke in še posebej kapnico.

A. K.

Franciška Žagar

Novo društvo

OSILNICA - Prizadevne osilniške ženske so do nedavnega delovale v Društvu podeželskih žena Kočevje, letos pa so se osamosvojile. Ustanovile so Društvo osilniških žena, za predsednico pa izvolile Franciško Žagar, ki je povedala:

"Tudi v okviru kočevskega društva je bilo naše delo zelo razgibanost, saj smo na primer samo lani imele v Osilnici 6 predavanj, sodelovale smo na raznih občinskih svečanostih, pri razstavah in drugih prireditvah, na katerih smo pokazale in prodajale svoje kulinarne in druge izdelke.

Ugotovile pa smo, da bomo lahko še bolj uspešne, če bomo imele svoje društvo. Ob ustanovitvi januarja letos je štel našo društvo 35 članic, zdaj pa se število še povečuje. V kratkem bomo imele prvo predavanje iz ginekološkega področja. Naslednje predavanje bo o pripravi narezkov, nato pa bodo še druga. V načrtu imamo izlet v Pordenone, sodelovale bomo na proslavah občinskih praznikov 1. maja in Petruva itd. Pri našem delu nam veliko pomaga naša mentorica Ana Ogorelec, ki je tudi najbolj zaslužna za naše uspešno delo."

J. PRIMC

usodne posledice. Kočevski Nemci so na Kočevskem živeli 600 let, sledovi njihovega bivanja, kulture in jezika pa so danes, po samo polstoletju, odkar se je večina Kočevjarjev izselila, komaj še zaznavni. Zato razstava ne pomeni le obuditev spomina na tragično usodo kočevskih Nemcev in s tem bogatitev zgodovinskega spomina in kulture našega naroda, ampak lahko služi tudi za opomin prihodnjim rodovom, kako hitro lahko izginejo sledovi slehernega človekovega bivanja.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Kulturni most

Gradita ga občini Luetzelflueh in Velike Lašče

VELIKE LAŠČE - Slovenka Ljudmila Šmid, lektorica na Univerzi v Bernu v Švici, je dala pobudo za gradnjo kulturnega mostu med Švico in Slovenijo, konkretno med občinama Luetzelflueh in Velike Lašče. Prav ona tudi usklajuje delo in navezovanje stikov, ki se je začelo med obema občinama že pred dobrim letom dni.

Pred kratkim je bil v Laščah pripravljani sestanek, ki se ga je udeležila tudi Šmidova, na katerem so usklajevali urnik prireditve, ki bodo od 5. do 7. junija v občini Velike Lašče. Takrat bosta osrednji točki prireditve predstavitev prevoda Levstikovega Martina Krpana v švicarsko nemščino oz. narečje in Gotthelfovega Črnega pajka (Jeremias Gotthelf, 1797 do 1854, je švicarski pisatelj, pionir vaškega romana in sodobnik Frana Levstika). To bo pravzaprav simpozij o teh dveh pisateljih, ki bo združen z bogatim kulturnim programom, s katerim naj bi se omenjeni občini še bolj približali in tako vzpostavili pravi prijateljski in kulturni most med Slovenijo in Švico.

J. PRIMC

KANALIZACIJA IN ČISTILNA NAPRAVA

VELIKE LAŠČE - O gradnji kanalizacije in čistilne naprave za del občine sta se minuli teden pogovarjala župan Velikih Lašč Milan Tekavec in predstavnik Hidroinženiringa iz Ljubljane. Ugotovila sta, da bo letos možno izdelati projektno dokumentacijo, naslednje leto pa je možno začeti z gradnjo kanalizacije in čistilne naprave, ki bo imela v prvi fazi zmogljivost 2500 E, v končni pa 4200 E.

PO 30 LETIH VEČ ROJSTEV KOT SMRTI

LOŠKI POTOK - Po podatkih matičnih uradov Draga in Loški Potok se je v preteklem letu v občini rodilo 22 otrok, umrlo pa je 18 občanov. V krajevni skupnosti Draga so se rodili štiri otroci, trije krajani pa so umrli, v Loškem Potoku pa se je rodilo 18 otrok in umrlo 15 ljudi. Podatek je toliko zanimiv, ker se je, to velja vsaj za Loški Potok, prvič rodilo več otrok, kot je bilo smrtnih primerov. Iz teh podatkov bi lahko zaključili, da se je demografsko stanje izboljšalo, so pa podatki varljivi še posebej za območje Drage, kjer je prebivalstvo staro, formule, kako zaustaviti ali poživiti naseljevanje, pa doslej še nihče ni odkril. Podobno stanje je tudi v Loškem Potoku. Propad vse industrije in posledice bodo opazne šele v nekaj prihodnjih letih. Tudi malo gospodarstvo ne raste tako naglo, da bi lahko ljudi zadržali v domačem kraju. Prej bi lahko rekli, da se bo sedanja dnevna migracija spremenila v trajno odseljevanje posameznikov, če ne celo družin.

A. KOŠMERL

Višnjanska šola bo prav osončena

Če pa ne bi bil predviden le enoizmenski pouk bi morali projekt te največje naložbe v ivanški občini popraviti - Pripombe Aljoše Pajka in odgovor županstva

IVANČNA GORICA - Po besedah ljubljanskega podjetnika Aljoše Pajka, bivšega pomembnega moža Frbežarjeve Zelene alternative, zdaj pa člana Regionalnega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica, bi morali projekt nove šole v Višnji Gori popraviti v toliko, da bi bila šola pravilno osončena. Pajk je na ustanovnem zboru RDEG v Ivančni Gorici v isti sejni sobi, kjer so nekaj ur prej svečano podpisali pogodbo o pričetku del za gradnjo višnjanske šole, dejal, da je lani dal pripombe, da je nova višnjanska šola neustrezno projektirana, toda odgovora ivanškega županstva ni dobil.

Pajk je še povedal, da se kot zunanji sodelavec Ministrstva za šolstvo in šport čudi, zakaj takšen odnos, saj naj bi bilo (poslej) njegovo mnenje upoštevano pri revizijah podobnih projektov v Sloveniji, ki jih (bo) sofinancira (lo) to ministrstvo.

Na ivanškem županstvu smo se pozanimali, kako je s to zadevo, in Bogu Sušič, poverjen za družbene dejavnosti, nam je povedal, da so v resnici prejeli to pripombo

Aljoše Pajka kot predstavnika Zelene alternative Slovenije in da osebno tega gospoda ne pozna. Poudaril je, da bi Pajkove pripombe najverjetneje upoštevali, če bi na novi višnjanski šoli pred-

• Pri gradnji osnovnih šol v Sloveniji naj bi posled uporabljali le ekološko neoporečne materiale. Ljubljanski podjetnik Aljoša Pajk je povedal, da mu je ministrstvo za šolstvo zaupalo pripravo tovrstnih normativov za osnovne šole. Evropske standarde naj bi uporabljali tudi za gradnjo zdravstvenih domov, vrtcev, tudi za to, da bi znižali porabo energije za okrog 30 odstotkov.

videli dvoizmenski pouk. Ker pa je znano, da je ministrstvo za šolstvo že leta 1993 sprejelo usmeritev, da naj bi prešle vse osnovne šole na enoizmenski pouk, so to tudi upoštevali pri projektu nove šole. Zatorej je (postala) Pajkova pripomba o neustreznosti osončenosti bodočega novega poslopja višnjanske šole brezpredmetna. Ivanški šolski minister Sušič je še

omenil, da so morali na zahtevo inž. Milivoj Lapuha, svetovalca ministrstva, vendarle nekoliko spremeniti projekt izgradnje nove šole v Višnji Gori, in sicer v toliko, da upošteva vgradnjo materialov skladno z normativi ministrstva, saj nadstandardnih materialov ministrstvo ne bi sofinanciralo po načelu pol-pol, ampak bi morala plačati razliko nad standardom ivanške občine. Znano je, kako velik zalogaj je za to občino od 500 do 550 milijonov tolarjev vredna naložba.

P. PERC

KOMEDIJA "ŽENSKA JE ... ŽENSKA"

SEVNICA - Tukajšnja Zveza kulturnih organizacij vabi v petek, 28. februarja, ob 19. uri na zadnjo predstavo v okviru letošnjega gledališkega abonmaja za odrasle. Predstavilo se bo gledališče Toneča Čufarja z Jesenic s komedijo Alda Nicolajca Ženska je ... ženska. Naslovno vlogo bo igrala Tatjana Košir, dodelili pa so ji jo ob 40-letnici njenega umetniškega delovanja. Vstopnice bodo prodajali v občinski knjižnici, uro pred predstavo pa tudi na blagajni v gasilskem domu.

Grad Trebnje bodo vrnili lastnici

Z novinarske konference Upravne enote Trebnje - Pomanjkljivi, ne dovolj natančni zakon o denacionalizaciji onemogoča hitre in pravične rešitve - Rešili 119 zahtevkov

TREBNJE - "Imperativ našega dela pri reformi uprave bo predvsem razvijanje vsebine in kulture dela, ki bo omogočila zadovoljstvo obeh partnerjev v upravnem odločanju: državljanom in državljanom kot uporabnikom naših storitev in zaposlenim v upravi kot ponudnikom storitev," je poudaril na ponedeljkovi novinarski konferenci Milan Rman, načelnik Upravne enote Trebnje ob predstavitvi dela enote in nekaterih letošnjih načrtov.

Oddelek za gospodarstvo, ki ga vodi Alenka Gregorčič, je lani izdal 152 ugotovitvenih odločb za

Milan Rman

opravljanje dejavnosti samostojnega podjetnika in gospodarskih družb, 40 odločb o obratovalnem času gostinskih obratov in kar 850 registriranih pogodb o zaposlitvi delavcev, zaposlenih pri samostojnih podjetnikih. Postopke komasacije so že zaključili na komasacijskem območju Volčje Njive in Jeseniščica, medtem ko je projekt sanacije na komasacijskem območju Rakovniško polje v zaključni fazi.

Upravna enota pa navkljub številnim prizadevanjem, da bi popolnili nezasedeno delovno mesto diplomiranega pravnika, ki bi vodil postopke denacionalizacije, ostaja še vedno brez delavca, ki bi vodil izključno samo postopke denacionalizacije. Področje denacionalizacije tako pokriva le dva delavca upravne enote, ki pa zaradi preobremenjenosti njenega osnovnega delovnega področja (spremenjena zakonodaja na področju kmetijstva je prinesla namreč kar 9-kratno povečanje števila upravnih zadev!!!) lahko v povprečju posvetita denacionalizacijam le slabo desetino delovnega časa. Povedati pa velja, da je praksa izvajanja zakona o denacionalizaciji že pokazala na nekatere velike pomanjkljivosti, predvsem pa zakon

ni dovolj natančen, da bi omogočil hitre in enostavne, zlasti pa pravične določitve. V postopku reševanja ima upravni organ 561 zahtevkov za vračanje odvzetega premoženja; doslej so izdali 155 delnih odločb, 119 zahtevkov pa so rešili v celoti. Doslej so vrnili le 247 ha zemlje (zahtevkov je za 5.278 ha!), ocenjujejo pa, da okrog 30 odst. kmetijskih površin ne bo mogoče vrniti v naravi. Od 1.870 ha zahtevanih gozdov so že vrnili 1.619 ha, ocenjujejo pa, da 159 ha gozdov ne bo moč vrniti v naravi. Januarja letos so rešili tudi zahtevek za vrnitev trebanjskega gradu Lidiji Ljudmili Bertančičevi, dokončno besedo o vrnitvi pa naj bi imelo ministrstvo za kulturo, ker gre za zaščiteno kulturni spomenik.

P. PERC

Na vrsti tisti, ki niso nič dobili

S krajevnim samopriskom, o katerem bodo odločali v nedeljo, 2. marca, naj bi v krajevni skupnosti Tržišče prišli predvsem do boljnih cest in mrliške vežice

TRŽIŠČE - V krajevni skupnosti Tržišče so v preteklih letih posodobili okrog 25 kilometrov cest, a krajanom še vedno primanjkuje ravno dobrih cest. Zato ne preseneča, da bodo krajan v nedeljo, 2. marca, na referendumu za podaljšanje krajevnega samopriskopa odločali predvsem o novih posodobitvah cest. Poldrugi odstotek samopriskopa od plač, pokojnin in katastrskega dohodka pa naj bi uporabili še za gradnjo mrliške vežice v Tržišču. V petih letih naj bi zbrali okrog 15 milijonov tolarjev.

Kot pravi predsednik sveta KS Tržišče Marjan Jamšek se dobro zavedajo, da približno 3 milijone tolarjev, kolikor naj bi zbrali letno s samopriskopom, ni velik denar, je pa dober temelj, na katerem je lažje uresničevati želje in načrte krajanov, saj ljudem, ki so sami pripravljali marsikaj žrtvovati in postoriti za svoj lepši jutri, raje prislusnejo, kjerkoli že potrka za pomoč. Jamšek je še dodal, da bodo tudi pri njihovih akcijah imeli prednost tisti kraji, vasi in zaselki, kjer bodo ljudje pokazali več pripravljenosti in bodo več prispevali sami. Merilo za dodelitev krajevnega samopriskopa naj bi bil tudi rezultat, dosežen na nedeljskem referendumu.

"Na zborih krajanov v Tržišču, Pijavcih, na Jeperjku in Telčah

ZELO ZAHTEVNA ZEMELJSKA DELA - Ivanški šolski "minister" Bogu Sušič (prvi z desne), župan Jernej Lampret in inž. Jože Pušlar, član gradbenega odbora za gradnjo nove šole v višnji Gori, sodni izvedenec in cenilec gradbene stroke, so si z zanimanjem ogledali začetek izjemno zahtevnih zemeljskih del ob sotočju Višnjice. Gradbeno podjetje Grosuplje zagotavlja, da bo v roku, do aprila naložba v vrednosti 60 milijonov tolarjev končana. Če bodo Grosupeljčani delo dobro opravili, se jim obeta zelo lep posel, vreden okrog 550 milijonov tolarjev, kolikor naj bi stala višnjanska šola po pogodbi "na ključ". (Foto: P. Perc)

MNOŽIČEN ZBOR SEVNIŠKIH GASILCEV - S krajšim uvodnim sporedom je Delavska pihalna godba pri PGD Sevnica preteklo soboto prijetno ogledala številne domače gasilce in goste, zbrane na letnem občnem zboru sevniških gasilcev. Z nominativnim molkom so se poklonili najstarejšemu, pred enim letom preminulemu Alogzu Stoparju, in mladincu Alešu Povhetu. Predsednik PGD Sevnica Tone Koren je ob pregledu dela društva v preteklem letu poudaril, da je rezultat skupnega uspešnega dela zmanjšanje števila požarov na 40. Omenil je tudi zelo uspešno usposabljanje vseh vrst in da je delo PGD močno povezano z okoljem. Koren, ki je tudi podpredsednik slovenskih gasilcev, je ob koncu izročil priznanje za 50-letno zvestobo gasilstvu Ernestu Šumeju (na posnetku, v ozadju poveljnik Janko Stopar, na levi pa tajnik PGD Silvo Osovnikar).

SREČANJE DUHOVNIKOV - Sevniški župan Jože Peternel je povabil na srečanje in sproščen klepet ob kosilu v restavracijo Panorama v Boštanj duhovnike (na posnetku), ki skrbijo za pastoralo na območju sevniške občine. Peternel in sevniški župnik Ciril Slapšak sta izrazila objektivno zadovoljstvo nad dosedanjim skupnim delom in željo, da bi tudi v prihodnje vsi delali z roko v roki za istega človeka, le da cerkev skrbi za njegovo duhovno in duševno počutje, posvetna oblast pa za njegove telesne, posvetne zadeve oz. potrebe. Slapšak je menil, da bi morali še veliko narediti za mladino okoli sevniških blokov, problem pa je tudi brezposelnost.

P. PERC

Hvaležna Loka

Razveseljivo veliko število mladih gasilcev PGD Loka

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - Prostovoljno gasilsko društvo Loka pri Zidanem mostu je imelo 15. februarja svoj redni letni občni zbor. To je bil že 114. občni zbor v bogati zgodovini našega društva. Vodilni so poročali o delu članov, članic in mladih gasilcev ter rezultatih o doseženih v minulem letu. Glede na to, da je Loka majhen kraj, imamo veliko članov, še posebej smo ponosni na veliko število mladih gasilcev (cicibani, pionirji, mladinci). Tako smo imeli poseben mladinski občni zbor. Delo z mladimi bo tudi v prihodnje naša prednostna naloga.

Financiranje našega prostovoljnega gasilskega društva se je tako s strani lokalne skupnosti spremenilo (beri: zmanjšalo). Pomagaj si sam in sv. Florjan ti bo pomagal!? Brez donatorjev torej ne gre. Med njimi bi želeli posebej omeniti Zvoneta Kranjca iz Okroglice (pošta Loka), ki nam je v preteklem letu podaril samososalno motorno črpalko Tomos 5/5 in kombinirano varilno napravo Varpol v skupni vrednosti 100.000 tolarjev. Za nas je to velik pripomoček in hkrati motivacija za nadaljevanje javno koristnega dela. Njemu in tudi vsem drugim donatorjem se iskreno zahvaljujemo! Za član PGD Loka BLAŽ KOTESKI

Krjavljeve iskricke

V ŠOLI PREVEČ RADONA. PREMALO SONCA? - V Hrastovem dolu naj bi strokovnjaki Inštituta Jožef Štefan namerili preveč radona. Nova zgradba šole v Višnji Gori pa naj bi bila, po sprejetih projektnih sodeč, neustrezno osončena. Tako vsaj je ocenil ljubljanski podjetnik Aljoša Pajk, ki se ukvarja predvsem s smotrno rabo energije. Pajk je bil lani na tovrstnem svetovnem kongresu v Tokiu, udeležuje pa se tudi drugih mednarodnih srečanj.

NOVINARKE NE RABIJO? Mlada ivanška novinarka Petra Bahorčič skuša pošteno opraviti zaupane ji novinarske naloge, bodisi, da gre za urejanje obrtniškega glasila Zrno ali v prispevkih za druge medije. Dekletu pa manjka izkušnje, zato morda nekoliko preveč zaupa ljudem, ker pač upa, da so ljudje, s katerimi ima opraviti, takšne baže, kot je ona. Petra se je tako prvič "opekla", ko je šlo za vrednotenje njenega dela pri Zrnu, zadnja grenka izkušnja pa jo veže na ivanško županstvo, kjer so ji obljubljali službo, češ da naj se podviza z diplomom, potem ji bodo že našli primerno delo pri urejanju občinskega glasila Klasje in še kakšna opravila na županstvu. Petra je svojo obljubo izpolnila, diplomirala je na Fakulteti za družbene vede, na županstvu pa so "pozabili", da so ji obljubljali službo. K sreči je dobila Petra še boljše službo v Ljubljani.

Trebanjske iveri

KALIBER - Trebanjski novodobni "mobitel kapitalisti" so se sprva zelo navduševali za še en (po njihovem očitno statusni) simbol, namreč za varnostno orožje, kot pravijo pištolam, revolverjem, samokresom naši vrli uradniki. Ko so na trebanjski upravni enoti povprašali, ali se počutijo ogrožene, torej (čemu neki bi jim služil colt), so ti podjetniki pristožno priznali, da jim gre le za varnost pri prenašanju denarja v kasetah na banko. Pozabili pa so, da so za varnost poklicani in plačani drugi, zato so se obrisali pod nosom za tovrstne "igračke."

KAMERA ODKRIVA - Škoda, da ni bilo ljubiteljskega snemalca, Petra Podobnika (na posnetku), ki si sicer kruh služi kot ravnatelj miranske osnovne šole, da bi s kamero ovekovečil "odstrel in ubojanje od mrtvih" župana Cirila M. Pungartnika. Gledalci oz. poslušalci bi se lahko jokali in smejali...

Sevniški paberki

GASILSKE - Vedno galantni predsednik sevniških gasilcev Itoni Koren se ni izneveril tradiciji niti na sobotnem letnem občnem zboru društva in je navkljub komaj preležani gripi rutinersko speljal, brez očal, torej iz glave (in le s pomočjo kozarca kisle vode) daljši uvodni komentirani pregled dela. Med drugim se je zahvalil za poročanje o gasilstvu tudi našemu časopisu in sevniškemu radiu. Ker pa je Toni ne le galanten, ampak tudi pedanten, si ni mogel kaj, ker se ob uvodnem pozdravu ni spomnil tudi imena radijske novinarka, da ne bi spodrsrljava ob koncu zboru javno popravil in se ji opravičil. Njegovo ukvarjanje z mediji je urno nadaljeval poveljnik PGD Sevnica, vedno strumeni Janko Stopar, ko je s taisto kolegično otvoril ples v gasilskih garažah. Niti brhka gasilka pa ni mogla omeščati sevniškega župana Jožeta Peternela, da bi se ob takih ad hoc tria zasakel še on. Župan je le komentiral, da bi ji gotovo ustregel, če bi ga povabila na pijačo.

DEMANTI - Direktorica sevniške M-Kmečke zadrage Andreja Jamšek zanika očitke nekaterih govedorecev na zadnjem zboru na Malkovcu, da bi bila preračunljivo prijazna z njimi, ker bi jih potrebovala, ko se ji je iztekel mandat. Jamškova pravi, da bi lahko šla v boljše službo, a ker se ni nihče prijavil, je prevzela odgovornost. In da bo trmasto vztrajala 4 leta - 100 odstotno!

Marjan Jamšek Jože Jene

solidarni s tistimi krajan, ki še niso prav nič dobili.

P. P.

Kot pes in mačka?

Sodelovanje v Posavju

BREŽICE - Občinski svet Brežice bo 3. marca povedal, ali se strinja z ustanovitvijo Sveta posavskih občin. Torej bo razpravljala o temi, ki jo je doslej že vzel pod drobnogled in o kateri so že govorili tudi svetniki v Krškem in Sevnici.

Svet posavskih občin, ki nekako pomeni skupni posavski prostor in ki je nekoč že obstajal in deloval, znova postaja posavska zanimiva tema v času, ko občine Brežice, Krško in Sevnica pokajo po šivih. Brežiški občini uhaja Dobova, krška sliši za nastajanje samostojne občine Senovo, k sevniki mahajo domotožni Bučkanarji, ki se ne morejo navaditi na svojo sedanjo občino Škocjan. Zlasti napovedani nastanek novih občin Dobova in Senovo bi lahko postavil stvari na glavo, saj je Posavje zdaj skupno ime za obstoječe občine Brežice, Krško in Sevnica.

O enotnem Posavju so govorili tudi geodeti, ko so pred časom uradno izročili namenu nove prostorne Območne geodetske uprave Sevnica, izpostave Krško. Roman Novšak, vodja Območne geodetske uprave Sevnica, je ob tej priložnosti izrazil prepričanje, da ima Posavje vse možnosti za regijo. Brez slednje pa "bomo raztrgani med Novim mestom in Celjem, pri čemer bo Sava meja, kar pa ni več življenjsko". Novšak je tudi rekel - če ostanejo še pri omenjeni geodetski tvoritvi - da bodo ohranili regijo Posavje samo ob dobrem sodelovanju med vsemi občini na tem območju, kar v primeru geodezije ni problem, češ, sodelovanje občin z geodetsko službo je zelo dobro.

Take besede z geodetskega delovnega srečanja spodbujajo širša vprašanja. Med drugimi: ali se posavske občine ne bijejo preveč med seboj za prevlado na tistih nekaj skupnih hektarih ob Savi? Ali je enotnost Posavja načeta? Kako lahko vpliva dejstvo, da liberalno-demokratska državna poslanca iz Posavja k sreči ne priznava občinskih mej in da se dobivata na skupnih sestankih?

M. LUZAR

PIKIN PLES

Malčki brežiškega vrtca Mavrica so imeli letos v motelu pustno zabavo v znamenju Pike Noga-vičke. Otroci našemljeni v Pike, kraljice, kavboje, klovne so skupaj s starši in vzgojiteljicami ob glasbi Majolke znali ustvariti pravo pustno vzdušje. Lakoto so potešili z dobrimi krofi. Razšli so se z mislijo, da je pust samo enkrat v letu. V imenu staršev

MALA ŠOLA OB KULTURNEM PRAZNIKU

Tudi malošolarji brežiškega vrtca, enote Oblaček, so proslavili kulturni praznik. Vsak šolar je prinesel knjigo, nakar jim je vzgojiteljica Nevenka na kratko orisala Prešernov lik. Otroci so z zanimanjem sledili otroški pripovedki. Končali so z venčkom narodnih pesmi, ki jim jih je zaigrala gojenka Glasbenega studija Brežice. Pozornost, ki so jo tako izkazali prazniku, je vsekakor prava pot do tega, da bodo sedanji predšolski otroci tudi pozneje znali ceniti naše kulturno bogastvo. V imenu staršev

BORUT PEČEK

REGIJA JE ZA RAZVOJ ODGOVORNA SAMA - Dr. Miroslav Glas je o razvojni koaliciji regije v Krškem govoril že drugič. Bo tokrat razprava obrodila sadove?

V Posavju je treba čimprej združiti moči

In poenotiti akcije

KRŠKO - Gospodarsko stanje v Posavju je vse prej kot rožnato, položaj pa naj bi izboljšale investicije. V naslednjem obdobju naj bi namreč v razvoj vložili kar 1,6 milijarde nemških mark, kar je velik izziv za regijo. Zato so udeleženci posveta o položaju regije in razvojnih možnostih, ki je bilo pred kratkim v Krškem, med drugim poudarili, da je potrebna strokovno koordinirana akcija celotne regije. Območna gospodarska zbornica Posavje naj bi bila gonilna sila oziroma jedro razvojnega cikla v Posavju, prevzela pa naj bi tudi vlogo povezovalca in koordinatorja.

Veliki predvideni posegi v okolje: izgradnja avtoceste in hitre železnice, nadaljevanje plinifikacije, gradnja HE na spodnji Savi in drugo, pa zahtevajo zaščito podtalnice, ureditev kanalizacije, odtočnih voda in vsega, kar bo vplivalo na spremembe v okolju. Glede na to, da je zakon o pokrajinah še v proceduri, s strani države je čutili vse večjo težnjo k centralizaciji, pa tudi uprava v regiji ne funkcionira kot eden od nosilcev razvojne koalicije regije, je potrebna hitra ustanovitev Sveta posavskih občin.

O organiziranosti regij je na posvetu spregovoril profesor Ekonomske fakultete v Ljubljani dr. Miroslav Glas. Poudaril je, da je za razvoj regije odgovorna regija sama, potrebni so enotni skupni cilji, za vsa razvojna načrtovanja po potrebuje regija nosilca, ki se oblikuje v razvojni koaliciji regije, o kateri je v Posavju že tekla beseda, vendar konkretnih rezultatov prva razprava ni dala. Ključni nosilci razvojne koalicije so podjetja, izobraževalne in druge svetovne ustanove in upravni organi oblasti, za vse te pa je pomembno, da poenotijo svoje cilje ne glede na politično organiziranost.

T. G.

Kostanjevica bližje 750-letnici

Do leta 2002 naj bi uredili staro mestno jedro - Potrebni 260 milijonov tolarjev - Tudi formalna razglasitev mesta za kulturno-zgodovinski spomenik najvišje kategorije

KOSTANJEVICA - Dolenjske Benetke, kot se je prijelo ime četrtemu najstarejšemu slovenskemu mestu - Kostanjevici na Krki, bodo leta 2002 praznovali pomemben in častljiv jubilej, 750-letnico. Mesto, ki je zaradi naravnih in kulturnih posebnosti že zdavnaj preseglo občinski in regijski značaj, je bilo v preteklih desetletjih odrinjeno od vlaganj in vzdrževanj, ki bi Kostanjevico ohranilo v normalnem stanju. Vsi zadržki, ki so zavirali razvoj in bili tudi izgovor, da se mesto ni obnavljalo, so odpravljeni, sedaj pa sedanje vodstvo krajevne skupnosti in občine čaka še precej dela.

Tako bi v naslednjih letih za projekt, imenovan Otok Kostanjevica, potrebovali 260 milijonov tolarjev, slabo tretjino naj bi prispevala država, ostalo pa občina v dveh letih. Temelj nove ureditve starega mestnega jedra bo nov prometni režim, katerega prvi pogoj je obvoznica za regionalno cesto Novo mesto - Kostanjevica - Drnovo, sedanja cesta preko otoka namreč preveč obremenjuje mestno jedro. Trasa nove obvoznice je predvidena severozahodno od otoka, promet na otoku pa bo dovoljen le za prebivalce, oskrbo in intervencijska vozila. Predvidena je tudi nova ureditev javnih površin, uredili naj bi tudi ulice, trge in komunalne naprave, otok pa bo dostopen iz vseh smeri preko obstoječih lesenih mostov, obnovili bodo porušeni Tercijalni most, obetata pa se tudi dva nova lesena mostova za pešce.

"Sedanje občinsko in krajevno vodstvo ne more prevzeti odgovornosti za desetletno propadanje, odgovorni pa smo za postopke in odločitve, ki bodo bistveno vplivali na preživetje in oživitve kulturno-turističnega središča občine Krško. Delež sredstev, ki

jih v proračun občine Krško prispevajo prebivalci krajevne skupnosti Kostanjevica, se s smiselnim vlaganjem v osnovno infrastrukturo lahko podvoji, predvsem s turizmom," je prepričan predsednik sveta KS Milan Herakovič. O tem, ali bo občina finančno podprla omenjeni program razvoja Kostanjevice, bo tekla beseda tudi na naslednji seji občinskega sveta.

T. G.

Nevarne igrice z eksplozivom

Skoraj ob prste

BREŽICE - 15-letni Aleš O. z Dobenege pri Brežicah se je prejšnjo sredo odločil, da si bo počitniške dni krajšal z izdelavo priručne granate. Odšel je v delavnico in začel delati improvizirano eksplozivno telo. Najprej je z žago odžagal del priključne kromirane cevi od manjšega bojlerja, dolgo 5 cm in premera 1 cm. Na enem delu je cevko sploščil in zaprl odprtino. Ploščati del je vstavil v priručnik in v odprtino nasul manjšo količino zmesi počasi in hitro gorečega smodnika. Tega je dobil tako, da je neaktivirane petarde razstavil in v posebno posodico shranil počasi goreči črni smodnik in hitro goreči beli smodnik ter prah pomešal med seboj. Ko je cevko napolnil skoraj do vrha, je vzel v roke pripravljeno leseni čep in z njim poskušal zapreti odprtino s kladivom. Na priručniku udaril po lesenem čepu. Ko je po čepu udaril drugič, je eksplozivno in fanta močno poškodovalo.

Novo v Brežicah

SOLATA IN KUNE - V Intermarketu v Brežicah imajo cene solate napisane kar v kunah. Da je zadoščeno pravici, je cena tudi v tolarjih, vendar se ta sramežljivi skriva spodaj na polici. Trgovke govorijo ne samo slovensko, ampak tudi hrvaško. Tako lahko slišite ustrezljivo vprašanje: "Imate sedemdeset kun?" Slovenško ni, hrvaško ni, razumejo pa vsi. Tako je to "u poslu".

"NAJVEČA I NAJLJEPŠA" - Podobno ustrezljivo kot prodajalci živil so tudi organizatorji prireditve v diskoteki Termopolis v Termah Čatež. Vabila za koncert Rdeče jabuke 22. februarja so v Termopolisu napisali v hrvaščini. Na vabilu "pozivnici" piše, da je Termam Čatež v čast, povabiti goste v diskoteko Termopolis. Da je povabilo v hrvaščini, se mogoče sploh ne bi opazilo, če ne bi v njem pisalo, da je Termopolis "največa i najljepša diskoteka u Sloveniji".

ZEMLJA - Po razpadu avnojske Jugoslavije so v Cerklijah ob Krki nekatere stranke zagotavljale, da bodo tukajšnji domačini dobili nazaj precej zemlje, na kateri je sicer vojaško letališče. Kot kaže, pa bo to zemljo tudi v bodoče uporabljala vojska. In to ne za to, da bi na njej pridelovala solata...

KRIŽIŠČE - Nekateri, ki se z avtomobilom vračajo z nakupov v Intermarketu, so že našli prave poti, po katerih se vendarle pripeljejo na glavno cesto. Drugi, ki teh poti še niso odkrili, pa še naprej obupujejo v križišču s prepovedanim zavijanjem v levo ali pa krožijo po bližnjih dvoriščih. O tem križišču v Brežicah še nekaj časa ne bodo govorili. Do prvih naslednjih volitev! Dokazano.

V času od 7. do 20. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Tatjana Plankar iz Veniš-Nejca, Anita Brumen iz Brežic - Alena, Alenka Vodopivec iz Sobenje vasi - Marka, Barbara Praznik iz Dol. Boštanja - Timoteja, Vesna Kovačič iz Zaprešiča - Petro, Anita Kneževič iz Sevnice - Evo, Darja Lisec z Loga pri Sevnici - Primoža, Petra Zofič iz Boršta - Jana, Martina Piric iz Senožet - Mateja, Barbara Kostanješek iz Kostanjka - Timoteja, Aleksandra Novak iz Artič - Janjo, Mojca Jovanovič z Jetrnega sela - Ivo, Dragica Mavsar iz Osredka - dečka, Jožica Vogrin iz Laz - Uroša, Vera Jagrič iz Osredka - Mitja, Marija Lah iz Kržiž - Matjaža. Čestitamo!

BILO JE PRED STO LETI Grozdje je gnilo

Izbral Miloš Likar

Vinska kupčija na Dolenjskem se je lani kasno vršila, ker se je tudi trgateg zakasnila zaradi vednega deževja. Kdor je imel kaj primerov dobrega vina, bil je ponosen nanj, ni ga hotel brez posebne sile ponujati, da bi se s ceno lagje držal.

Zaradi neugodnega vremena minolega poletja grozdje ni moglo toliko dozoreti, kakor bi moralo, da bi dalo močno in stanovito vino. Razun tega začelo je grozdje tik pred trgatvijo gniti, da je vsakdo pospešil trgateg, boječ se še večje izgube. Trgali so nekateri celo v deževju in marsikateri bili so pri določitvi gnilega grozdja vse premalo izbirični in vestni.

Kdor je pri trgatvi osvojil pravičen način trgatja grozdja, tako, da je ločil dobro od slabega, je pridobil dobro in pitno vino, ki ga je lahko prodati. Kdor pa je delal drugače, bo imel bolj slabo vino, in to samo za domačo potrebo.

So pa še obiralci tretje vrte. Kdor pa je zdravo in gnilo grozdje skup metal, ima sedaj ves pridelek enakomeren pa tudi bolj malo vreden. Teško ga bo prodal.

Dolenjske novice 1897

NAJBOLJŠI CVIČEK JE ZORIČEV - Vinogradniki, ki so povezani v Društvo vinogradnikov Podbočje, so tudi letos kot že 28 let zapored dali na pokušnjo vino, ki so ga pridelali preteklo jesen. Komisija pod vodstvom inž. Darka Marjetiča je med 41 vzorci cvička najbolje (z oceno 15,88) ocenila vino Alojza Zoriča iz Šutne (v kotu), sledijo pa mu pridelovalci Anton Pucelj iz Ostroga, Jožica Lajkovič iz Velikega Podloga, Franc Glinšek iz Podbočja, Martin Komljanec iz Malega Mraševega in drugi. Najvišjo oceno (16,38) za dolenjsko belo vino je dobil Ivan Urbanč iz Podbočja, drugo oziroma tretje mesto pa pripadata Ivanu Zevniku iz Laz in Janezu Jordanu iz Ostroga. Vinogradniki so ocenjevanje združili s predavanjem o napa-kah vina letnika 1996, z degustacijo in družabnim srečanjem. Komisija je opozorila na nepravilnosti vina zaradi premajhne skrbnosti pri kletarjenju in nepravilnem žveplanju. (Foto: T. Gazvoda)

ŠESTDESET LET PGD STARA VAS - LOKA - V nedeljo, 16. februarja, so imeli gasilci PGD Stara vas - Loka redni letni občni zbor, ki so mu prisostvovali poveljnik občinskega poveljstva Sentijernejske občine, Sentijernejski župan Franc Hudoklin, ki je tudi predsednik omenjenega društva, predstavnik sosednjih gasilskih društev in predstavnik podjetja TIOS, ki se ukvarja s prodajo gasilske opreme. Ker v letošnjem letu praznujejo 60-letnico delovanja, so si zastavili velike naloge. Največja med njimi je nabava novega gasilskega vozila Renault Trafic GV1 4x4, ki ga bodo predali svojemu namenu 21. junija na praznovanju jubileja. (Foto: Marijan Hočevnar)

Manj na cesti, preveč na deponiji

Zaradi skrbnejšega odvoza smeti je okolje čistejše, vendar se zdaj hitreje polni deponija - Tudi brežiška občina za načrtovano skupno posavsko smetišče

BREŽICE - Potem ko so v brežiški občini pred leti organizirano pobirali smeti le na območju z 8.000 prebivalci, so doslej odvoz odpadkov razširili na vsa občina s 25.000 prebivalci. Zaradi take širitve je okolje bolj čisto, vendar se zdaj hitreje polni občinska deponija.

Odlagalnišče odpadkov, ki ga ima brežiška občina v Dobovi, postaja ne le premajhna, pač pa zaradi svoje neurejenosti tudi vse bolj moti Dobovčane. Slednji najbrž molčijo, kolikor pač ne protestirajo zaradi občinskega smetišča pred svojimi dvorišči, le zaradi mesečne odškodnine, s katero nabirajo denar za krajevni proračun.

Ko bo sedanja KS postala sa-

mostojna občina, bi ob sedanjih razmerah Brežice oddajale svoje smeti celo preko svoje občinske meje. To ne bi bilo nič izjemnega, saj tudi sevnška občina zdaj odvažata svoje odpadke na krško občinsko smetišče. Brežicam sploh ne bo treba izvažati smeti k sosedom, če seveda Dobova ne bo preveč hitela z osamosvojitvijo. Tudi brežiška občina, tako kot krška in sevnška, naj bi v bodoče

namreč svoje smeti odvažala na načrtovano skupno posavsko smetišče.

Ta pokrajinska deponija, na katere gradnjo se tri posavske občine pripravljajo že slaba tri leta, bo urejena sodobno in bo dovolj prostorna za vsaj 20 let. Vse tri občine bodo po sedanjih izračunih zanjo plačale okrog 600 milijonov tolarjev.

Brežiška občina namerava denar, s katerim bo sofinancirala gradnjo posavske komunalne deponije, zbirati tudi s samoprispevom.

L. M.

Naše poslanstvo je pomagati majhnim

Z letnega zbora sevniških obrtnikov - Zadovoljni s strokovno službo pri Območni obrtni zbornici - Država gleda skozi prste šušmarjem, privija pa dobre davkoplačevalce

VRH PRI BOŠTANJU - Sevniška območna obrtna zbornica šteje 627 članov, od tega 586 samostojnih podjetnikov in 14 pravnih oseb ali družb z omejeno odgovornostjo in 27 prostovoljnih članov. Od tega je 125 takih podjetnikov, ki imajo status delavcev drugje, ne v svoji firmi. To so bivši popoldanci. Sevniški obrtniki oz. podjetniki zaposlujejo 420 delavcev, največ delavcev pa zaposlujejo v obratovalnicah Draga Krošlja, Iztoka Benceta, Franca Mlakarja in Mihaela Vidmarja.

Lani so v sevniški zbornici vsem samostojnim podjetnikom in pravnim osebam izdajali obrtna dovoljenja, letos pa bo zbornica svojim članom, ki se ukvarjajo s prometom, izdala licence (dovoljenja) za opravljanje prevozov.

Zaradi javnih pooblastil, ki jih je zbornica dobila od države, so v Sevnici razširili strokovno službo, poskrbeli za izobraževanje ter

nabavili novo računalniško in programsko opremo. Predsednik OOO Sevnica Slavko Vilčnik je na zadnjem zboru sevniških obrtnikov na Vrhu pri Boštanju z veseljem sporočil kolegom, da v Sloveniji merijo zelo visoko, izključno zaradi strokovnosti pri delu sevniške zbornice. Republiška kontrola postopkov za izdajo obrtnih dovoljenj je delo strokovne službe OOO Sevnica ocenila kot visoko

strokovno, saj ni našla nobene napake!

"Območna obrtna zbornica je hiša, kamor lahko pride vsak majhen, neuk in neboljen član, pa pri nas izve veliko več kot na mnogih seminarjih, več kot bi lahko izvedel v katerikoli zbornični hiši. Smo majhni in zato namenjeni

• Lani jim je ob usklajeni akciji sevniške občine in zbornice uspelo v dogovoru z bankami znižati obrestno mero za 252 milijonov tolarjev kreditov za malo gospodarstvo. Velik del teh sredstev je bil deležem še subvencije občinskega proračuna v višini 4 odstotka. Tudi letos naj bi znižali obrestno mero za kreditni znesek 4 milijone mark, računajo pa, da bi polovica od tega zneska bila deležna še posebne podpore občinskega proračuna. Podpora je ponovno obljubil sevniški župan Jože Peternel.

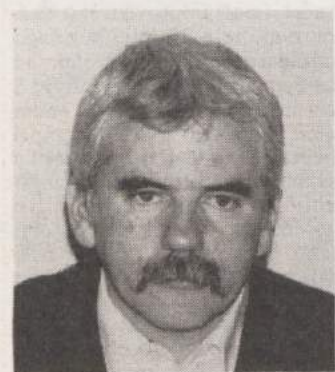
majhnim. Cenimo, kadar veliki, ki so bili nekoč majhni, razumejo, da moramo vedno pomagati majhnim, kajti to je naše poslanstvo," je poudaril Vilčnik.

P. P.

Prvi klub podjetnikov v Beli krajini

Ustanovili so ga v Semiču, zanj pa je precejšnje zanimanje

SEMIČ - Na pobudo semiške občine in območne Gospodarske zbornice Novo mesto je bil konec januarja ustanovljen klub podjetnikov občine Semič. Članstvo v klubu, ki mu predseduje Ivan Sepaher, je neobvezno in brezplačno, vanj pa se je včlanilo že 35 članov, kar je za semiške razmere veliko. Glavni namen kluba je povezovanje podjetnikov v občini. V semiški občini je registriranih 96 podjetij, od tega večina zaseb-

Ivan Sepaher

nih, kar 93 odst. vsega prihodka pa ustvari Iskra. V občini je zaposlenih 1.476 ljudi, od tega 1 odst. v malem gospodarstvu. Večina dejavnosti je neproizvodnih, od proizvodnih pa jih je kar 90 odst. namenjenih zadovoljevanju potreb domačinov, le nekaj pa je zasebnih podjetij, ki tudi izvažajo. Z analizo, ki jo namerava opraviti občina, naj bi ugotovili, v katero smer se bo v prihodnje razvijalo predvsem malo gospodarstvo. "Naš klub bo sodeloval z občinskimi in drugimi gospodarskimi ustanovami. K nam se bodo stekali problemi, ki jih imajo podjetja, nato pa jih bomo posredovali na ustrezna mesta. Zagotavljali bomo možnosti za delo v malem gospodarstvu tako na domačem kot na tujem trgu. K razvoju podjetništva bomo pripomogli tudi z različnimi oblikami usposabljanja, izobraževanja, svetovanja in obveščanja," našteva Sepaher.

Da so na pravi poti, je pokazala tudi ena njihovih prvih akcij. Na predstavitev interneta, ki bo jutri, 28. februarja, poudarek pa bo na uporabnosti interneta v malih podjetjih, se je prijavilo okrog 40 udeležencev. Sicer pa Sepaher poudarja, da v klubu podjetnikov, ki je prvi tovrstni v Beli krajini, ni nihče poklicno zaposlen. Podjetniki pa se lahko za vse informacije, povezane s klubom, obrnejo na Jožeta Butalo, ki je na občini Semič poverjen za malo gospodarstvo.

M. B.-J.

"OSEBNA IZKAZNICA" Rjavo govedo

Primerjava dosežkov

- Kombinirana mesno-mlečna pasma rjavega goveda šteje v Sloveniji 70.000 glavov čredo in je najboljše za hribovski in kraški svet.
- Krave so težke od 600 do 700 kg, na vihu visoke 135 do 140 cm, na leto zmorejo dajati 6.000 do 7.000 l mleka z najmanj 4 odst. tolišče in 3,5 odst. beljakovin. Količina mleka v laktaciji znaša desetkratno težo živali.
- Višina bikov naj bo 150 do 160 cm, teža pa 1.000 in več kilogramov.
- Mladi biki priraščajo 1.000 do 1.200 gramov na dan, primerni pa so za pitanje do visoke teže.
- Rjava pasma je poznana tudi kot odlična pasma za gospodarsko križanje, zlasti s pasmo charolais in limousine. Rjava pasma ima med vsemi pasmami največji delež beljakovin - kazeina, ki je pomemben pri izdelavi sirov.

Nova KBM zaživela v Posavju

Brežiška podružnica postopoma uvaja vse storitve

MOKRICE - Po pol leta prisotnosti v Posavju je v sredo, 19. februarja, na Mokricah Nova kreditna banka Maribor (KBM) oziroma njena brežiška podružnica predstavila poslovanje v tem času. V Novi KBM si prizadevajo, da bi bile njihove podružnice čim samostojnejše in da bi ponujale celoten splet bančnih storitev. Brežiška podružnica je v začetku januarja prevzela tudi vse posle od Hipotekarne banke Brežice.

Za pomoč Nove KBM je Hipotekarna banka Brežice zaprosila, ko je banka Slovenije vzpostavila instrument pomoči med bankami ob krizi v bančništvu, ki je sredi lanskega poletja prizadela predvsem nekatere manjše banke (npr. Triglav), ki se jim je močno zmanjšala likvidnost, zelo pa je padlo tudi zaupanje komitentov. Po besedah predsednika uprave Nove KBM Andreja Hazabenta je slo v tem primeru za izredno korektna in strokovna pogajanja, ki so pripeljala do ustanovitve njihove podružnice, ki je od Hipotekarne banke Brežice prevzela del pasive in aktive ter večino zaposlenih v

enotah v Brežicah, Krškem in Koprju.

Že januarja je podružnica ponudila posavskim podjetjem in obrtnikom večino storitev, ki jih ponuja Nova KBM, občani pa že lahko odprejo tekoče račune in dobijo kartice za bankomate ter kreditne kartice Activa in Activa Eurocard/Mastercard, februarja pa ponujajo tudi že potrošniške in namenske kredite. Vse storitve, ki jih sicer ponuja Nova KBM, bodo postopoma uvedli do konca aprila.

Po besedah Alojza Dimiča, direktorja brežiške podružnice Nove KBM, so od lastnikov Hipotekarne banke Brežice odkupili njen komercialni del ter poslovne prostore v Brežicah in opremo v Krškem. Hipotekarna banka Brežice obstaja še naprej z isto vsebino kot prej. V podružnici Nove KBM ni lastniškega deleža Nike. Podružnica Nove KBM namerava še letos odpreti poslovne prostore v središču Brežic, območje poslovanja pa v prihodnje razširiti še v sevniško občino.

PODRUŽNICE ČIMBOLJ SAMOSTOJNE - Predsednik uprave Nove Kreditne banke Maribor (levo) Andrej Hazabent in direktor brežiške podružnice Alojz Dimič.

Turizem je potrebno tudi tržiti

Turistično društvo Mirna Peč predvsem po zaslugi predsednika Jožeta Barbo zelo dejavno - Najzaslužnejšim pri otvoritvi pešpoti Od Zijala do Sv. Ane podelili priznanja

MIRNA PEČ - Mestna občina Novo mesto je avgusta lani podelila Turističnemu društvu (TD) Mirna Peč priznanje za lepo urejena naselja Jelše in Zijalo. To je je le eden izmed uspehov tega društva, ki je zadnji dve leti, predvsem po zaslugi zagnanega predsednika Jožeta Barbo, spet zaživelo. V petek, 21. februarja, so na svojem rednem letnem občnem zboru v okrepčevalnici "Na klančku" preteklo delo ocenili za uspešno, ne manjka pa načrtov tudi zanaprej. Barbo je skupaj z gostom, predsednikom Dolenjskem turistične zveze Alojzom Serinjem, podelil priznanja za posebne zasluge pri lanskem uspešnem projektu - otvoritvi pešpoti Od Zijala do Sv. Ane.

Prejeli so jih: OŠ Mirna Peč, Gasilsko društvo Mirna Peč, Gradbeno podjetje GPG Tehnika, Jože Gole, Miljana in dr. Stojadin Stojčič ter KS Mirna Peč; Barbo pa se je za pomoč pri omenjenem projektu zahvalil še nekaterim posameznikom. "Dolina se je tako pri turistični dejavnosti odprla navzen, treba pa je iz tega več tržiti, na primer v obliki kmečkega turizma," je predlagal Serini.

Na občnem zboru so pregleda-

li lansko delo in razmišljali o letošnjih akcijah. V središču Mirne Peči želijo čimprej postaviti informacijsko tablo z označbami

• Med člani TD Mirna Peč se je v zadnjem letu zelo razvila vinarstvena sekcija, ki šteje že 37 članov. Lani so prvič pripravili degustacijo domačih vin in podelili priznanja, organizirali predavanja ter pred trgatvijo s pomočjo KS kupili nov refraktometer. Njen predsednik Anton Makše je zadovoljen ugotovil, da bodo tudi letos nadaljevali s podobnimi akcijami. Pomoč pri akcijah društva je obljubil tudi predsednik KS Mirna Peč Zvone Lah.

vseh petih pešpoti v KS (že pred leti jih je izrisal Jože Pungertar), skupaj z organizacijskim odborom mirnopeškega teka bodo izvedli

venska podjetja. Cene naših delnic so v primerjavi s cenami podjetij na tujih borzah še vedno izredno nizke. Za primerjavo nam lahko služi cena SKB banke v Londonu (več kot 100.000 tolarjev) in v Ljubljani (57.000 tolarjev). Investitorji, ki so kupovali delnice v začetku februarja, ko so bili njihovi tečajji najvišji, zaradi tega ne bodo izgubili svoje denarja. Važno je le, da bodo dovolj dolgo vztrajali in da delnic ne bodo prodali z izgubo pri nizkih cenah. Med tem časom pa naj raje del svojih prihrankov še nalagajo v vrednostne papirje, da jih bodo imeli kupljene po nizkih cenah. Poleg tega se nenehno širi število podjetij, ki se uvrščajo v borzno kotacijo in ki so tudi vredna nakupov. V petek je npr. steklo trgovanje z delnicami Etola, med večjimi družbami pa je kmalu pričakovati tudi delnice Cetisa in Radenske. Prejšnji teden so bile vključene v klirinško-depotno družbo tudi delnice Petrola, kar daje slutiti, da ni daleč dan, ko bo steklo trgovanje z našo največjo naftno družbo.

IZTOK PLUT

Dolenjska borzno-posredniška družba

Glavni trg 10, Novo mesto
Tel.: 068/323-553, 323-554

PODELILI PRIZNANJA - Eno izmed priznanj je v imenu GD Mirna Peč prejel tudi njegov predsednik Mirko Krevs (na desni), podelila pa sta mu ga Alojz Serini (levo) in Jože Barbo. (Foto: L. M.)

akcijo ocenjevanja urejenosti kraja, želijo nabaviti stojnico, spomladi bo prišlo na vrsto čiščenje in popravki na omenjeni pešpoti, pripravljajo že razglednico Mirne Peči, pri čemer sodelujejo s članom društva fotografom Robertom Kokaljem, organizirali bodo razne izlete itd.

L. MURN

Konferenčna dvorana Perla

Za trenutke sproščene poslovnosti

Prirjate sestanek, konferenco, kreativno delavnico, predstavitev izdelkov... Bi radi svojim gostom ponudili več kot le poslovno srečanje?

V prijetnem, klimatiziranem modrozelenem okolju Konferenčne dvorane Perla boste lahko združili delovno srečanje in družabni dogodek.

110 sedežev, učilnica z 20 sedeži, sejna soba z 10 sedeži, sodobna tehnična oprema, sprejemniki Brähler, računalniška projekcija, video in avdio snemanje. Poleg tega pa še bogata spremljevalna ponudba. Igralnica, variete, diskoteka, restavracije, hotel, trgovine, bazen, savna, fimes, frizerski in kozmetični salon, teniški igrišči, varovano parkirišče.

A kaj bi le naštevali? Obiščite nas. Z veseljem bomo ustregli vašim željam.

HIT Hoteli Igralnice Turizem

HIT Hotel Casino Perla
Kidričeva 7
5000 Nova Gorica
tel. 065 126 35 33, 12 630, 126 35 46
faks 065 28 885

HIT Hoteli Igralnice Turizem
C. IX. korpusa 35
5250 Solhan, Nova Gorica
tel. 065 28 221, 27 258 (prodajna služba)
faks 065 25 557, 26 430

Evropa na novo odkriva konopljo

Neverjeten preobrat v odnosu do industrijske rastline, ki mnogim odpira nove upe

Če samo pomislimo, s kakšno uničevalsko vneto, utemeljeno v zakonu, se pri nas policija vrže na sleherno odkrito lehico konoplje, je težko verjeti, da je bila Cannabis sativa (L.) pri nas nekoč pomembna industrijska rastlina. Pred 35 leti na primer je takratna Jugoslavija gojila konopljo na 48.700 ha polji (ves svet na 776.000 ha); Sloveniji je resda pripadala le malo večja njiva, vendar dovolj velika, da smo konopljo poznali in cenili.

To je bil čas naglega zamiranja na domači surovini temelječe tekstilne industrije (Motvoz in platno, Grosuplje) in revolucionarnega uvajanja umetnih vlaken v izdelavo tekstila, vrvi, mrež idr., ki so grozila, da bodo izrinila vse naravne surovine in med njimi tudi konopljo. Tisto slavno konopljo, ki jo je človeštvo pridelovalo tisočletja, v vsem svojem civilizacijskem obdobju, da je iz nje izdelovalo papir, v razjedajoči morski vodi najdlje

vzdržljive ladijske vrvi in stotero drugih koristnih izdelkov.

Novi časi so prinesli nove tehnične rešitve in nove udarce pridelovanju konoplje. Svoje je prispeval tudi boj proti mamilom, ki se je mehke droge, marihuane in hašiša, pridobljene iz Cannabis indica (to konopljno zvrst je identificiral že veliki Lamarck), lotil enako neusmiljeno kot mnogo bolj nevarnih trdih drog. Ko je že vse kazalo, da bo gospodarsko vse manj donosna, povrh pa še moralno obsojana in preganjana konoplja izgnila, se je začel neverjeten preobrat.

Svet je začel na novo odkrivati, da ima konoplja najmočnejša rastlinska vlakna, ki jih avtomobilska industrija lahko s pridom izkoristi pri izdelavi zavor in sklopov. Konopljin džins je štirikrat močnejši od bombažnega, iz njega izdelane hlače so prijetnejše za nošnje, prati pa jih je moč brez pralnega praška. Začeli so odkrivati nove možnosti na področju izdelave celuloze in papirja. Na enoto površine daje konoplja štirikrat več celuloze kot gozd. Iz konopljinih vlaken je možno s posebnimi postopki izdelati trdnjši gradbeni material kot je armirani beton. V Franciji že delajo take hiše. Še posebna dragocenost konoplje je njeno seme in iz njega pridobljeno olje, ki je uporabno za človeško prehrano, še bolj pa v industriji zaščitnih namazov, lakov, mazil, pralnih praškov. Da o uporabnosti v zdravilstvu ne govorimo.

Nenadoma je konoplja postala iskana industrijska rastlina. Še več, kot poročajo iz Švice pa tudi nekaterih drugih evropskih dežel, je postala upanje za tiste kmetovalce, ki morajo zaradi preobilice pridelkov

preusmeriti svoje kmetije in se lotiti česa donosnejšega. Pred temi razpotji so tudi naši kmetje in morda bi bila tudi zanje prav konoplja ena izmed rešujočih tržnih niš. Kot piše Delo, Švicarji napovedujejo, da bo konoplja in vse, kar je povezano z njeno pridelavo in predelavo, postala posel številka ena v naslednjem tisočletju. Zakaj se ne bi vsaj nekaj tega prišlo tudi nas? Konopljo smo nekoč že znali pridelovati, kot živinorejsko razvita dežela imamo na voljo tudi obilico organskih gnojil, brez katerih konoplje ni moč pridelovati v kolobarju, kaj šele v monokulturi.

MARJAN LEGAN

LITIJSKI SADJARJI ZELO DELAVNI

LITVIJA - Sadjarsko društvo Litija, ki šteje 133 članov, je imelo prejšnji teden letno skupščino, kjer so naredili inventuro za lani. V lanskem letu so se člani udeležili več predavanj: o vzgoji in obrezovanju koščičastega sadnega drevja, o varstvu vinske trte, organizirali so tudi prikaze obrezovanja sadnega drevja v Litiji, Kresnicah in Gabrovki. Prikaz letne rezi, ki jo je vodil inž. Franc Kotar, je videlo 40 udeležencev, vsa letna 10-urnega tečaja obrezovanja pa se je udeležilo 22 članov. Organizirali so tudi spomladansko ekscuzijo v Hlebce na Štajersko in oktobra v Portorož na slovensko razstavo sadja. V letošnji plan pa so dali: predavanja o gojenju sadnega drevja, o varstvu koščičarjev, okrasnih rastlinah in pridelovanju koščičarjev.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tudi minuli ponedeljek so na novomeski tržnici branjeveke ponujale radič po 300 tolarjev kilogram, merico regrata po 200, korenje, kolerabo, redkev in rdečo peso po 150 do 200, krompir po 50, semenski krompir po 200, fižol po 350 do 500, česen po 600, kislo repo po 200, rdeče zelje po 150 in liter čebulčka po 300 do 500 tolarjev. Kozarec medu je stal od 600 do 700 tolarjev, kilogram orehov od 800 do 850, lonček domače smetane od 500 do 600, kilogram sirčka 400, vrečka mlinec in rezancev 250, jajčka 25 do 30, kozarec ocvirkov 400 do 500, tlačenka 350, mesene klobase 1100, slanina 1100 do 1200, jabolka pa so bila po 60 do 90 tolarjev kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 145 prašičev, starih od 3 mesece, 40, starih od 5 mesecev, in 20, starih nad 5 mesecev. Prvih so prodali 100 po 420 do 460, drugih 20 po 310 do 340, tretjih pa 10 po 220 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Požiganje bi bilo najslabše

Na svetu je težko najti bolj travnato in s tem zeleno deželo, kot je Slovenija. Dobri dve tretjini vse naše zemlje prekrija trava, njen delež pa se z opuščanjem intenzivnega kmetovanja še povečuje. Travnati svet s tem postaja najpomembnejši naravni proizvodni dejavnik, ki pa žal postaja marsikje tudi najbolj zemanjarjan, za kar ni vedno kriva le govedorejska kriza. Lahko bi celo rekli, da je travinje naša največja neizkoriščena priložnost.

S pravilno agrotehniko je mogoče na travniku pridelati celo več kot na njivi - ob manjšem tveganju in manjših stroških. Žal v praksi ponavadi ni tako, saj travnati svet ni deležen niti približno tolikšne skrbi niti tolikšnih vlaganj. Kot je znano, je stoletja redil njivo, torej dajal tudi z njegovo pomočjo pridelan naravni gnoj, ki bi pripadal njemu. Posledica tega je vsesplošna ekstenzivnost pridelovanja krme, ki se maščuje v manjših pridelkih in manjši gospodarnosti.

Ko prihaja pomladni čas, je zato vredno vnovič poudariti, da travnati svet potrebuje redno gnojenje prav tako kot njivski. Spomladi je tudi priložnost za nekatera nujna oskrbovalna dela, kot so čiščenje površine, krčenje odvečnih dreves ali grmov, odstranjevanje pregojenih mest (odraslo govedo v enem pašnem dnevu s kravjaki pregnoji in s tem poslabša en kvadratni meter pašnika), spomladi je treba tudi razgrediti in zravnati krtine in mravljinjake itd. Vsekakor je požiganje najslabši ukrep, vendar se ga neuki ljudje vse bolj poslužujejo, ne zavedajoč se, da s tem delajo škodo naravi in sebi.

Pogosto se postavlja vprašanje, ali je travnati svet potrebno obdelovati, torej branati, valjati in rotovirati. Odgovor ni preprost, ker je odvisen od strukture tal, vodnih razmer, sestave travne ruše in drugega. Na splošno velja pravilo, ki ga naš zasluzni travniški strokovnjak inž. Jože Korošec rad ponavlja: travinje na težjih tleh je potrebno branati, na lažjih valjati, na izrazito težkih pa tudi rotovirati. Valjanje velja za najkoristnejši spomladanski poseg, posebej še, če je bila huda zima in če smo dosegali travno rušo, kar je na razredčenem in izčrpanem travinju koristno, če ne celo nujno.

Inž. M. L.

PREDAVANJE O VINOGRADNIŠTVU

NOVO MESTO - Kmetijska svetovalna služba v sodelovanju z društvom Ajda organizira predavanje Biodinamična metoda dela v vinogradništvu, ki bo v soboto, 1. marca, ob 9. uri v Srednji kmetijski šoli Grm v Sevnem na Trški gori. O izkušnjah v Burgundiji bo poročal Matias Thun iz Nemčije.

- Za vladanje je vsak dober. (Bučar)
- Najboljši človekov zdravnik je zmeraj lasna zmernost. (Gleim)

TEKMOVANJE ORAČEV BO V ČRNOMLJU - Pretekli teden je bil v Črnomlju eden od prvih pripravljanih sestankov o državnem tekmovanju v oranju, ki bo 12. in 13. septembra na bivšem združenem posestvu v Lokvah pri Črnomlju. Pomenilo se bo 12 ekip, ve pa se že, da bo poleg tekmovanja še vrsta prireditev, na katerih se bo obiskovalcem predstavila Bela krajina. Na fotografiji drugi z leve Jože Dular, predsednik kmetijske tehnične komisije pri ZOTK Slovenije, ki je skupaj s kmetijsko svetovalno službo organizator tekmovanja, drugi z desne pa Tone Filak iz Gribelji, ki spomladi tretji odhaja na svetovno prvenstvo, tokrat v Avstralijo. (Foto: M. B. J.)

IZ SVETA ČEBEL Ali ste vedeli?

Zbral inž. Dušan Kresal

- Ali ste vedeli:
  - da so v medu snovi, ki preprečujejo razmnoževanje bakterij;
  - da glukoza, ki je v medu največ, neposredno pride v kri in deluje kot takojšnja hrana za mišice in živce, ki jih pomirja;
  - da bi morala čebela, če bi med zbiralca le ena, preleteti 90.000 kilometrov, preden bi nabrala pol kilograma medu;
  - da čebela preleti 3 do 4 km v eno stran in da na dan lahko prinese v panj do 400 mg nektarja;
  - da pri nas pojemo povprečno kilogram medu na leto na enega prebivalca, v sosednjih državah pa dvakrat več;
  - da ličinka čebele delavke, ki jo hranijo z mešanico medu in cvetnega prahu, poveča svojo težo v petih dneh kar za 2000-krat;
  - da matica, ki jo čebele hranijo z matičnim mlečkom, na dan zaleže toliko jajčec, da tehtajo toliko, kot njena dvakratna teža;
  - da so v propolisu posledje ugotovili že 70 različnih snovi, ki zavirajo rast in množenje mikroorganizmov, od bakterij do virusov;
  - da je grudica cvetnega prahu sestavljena iz nekaj tisoč pa tja do nekaj milijonov pelodnih zrn;
  - da čebele vedno obiskujejo tiste cvetove, v katerih je vsebnost sladkorja največja;
  - da medu ne smemo segreti nad 40° C, sicer bi s tem uničili njegove zdravilne sestavine.

Francoski viteški križ za dr. Nemaniča

Priznanje našemu enologu dr. Juliju Nemaniču

Na predlog Roberta Tinolta, direktorja urada za trto in vino O.I.V. v Parizu, je francosko kmetijsko ministrstvo odlikovalo dr. Julija Nemaniča z viteškim križem za zasluge v kmetijstvu. Gre za dosežke, ki jih je Belokranjec Julij Nemanič, znani vinski strokovnjak, zaposlen na Kmetijskem inštitutu Slovenije, doslej naredil na področju vinarstva. Odličje so mu nedavno izročili na francoskem veleposlaništvu v Ljubljani.

Robert Tinolt je dober znanec Julija Nemaniča, ki poleg številnih funkcij, ki jih ima, zastopa Slovenijo v O.I.V. Na priporočilo te najuglednejše organizacije za trto in vino opravlja dr. Nemanič poskuse z maceracijo grozdja. Tudi pri modri frankinji, ki jo v Sloveniji največ gojimo v našem vinorodnem rajonu, želi dr. Nemanič razjasniti t.i. francoski paradoks, ki pravi, da zmerno pitje (predvsem) rdečega vina koristi zdravju. S pravilno maceracijo se zdravilne flavonoidne snovi izlužijo iz jagodnih kožic v mošt. Dr. Nemanič poglobljeno dela tudi na področju degustacije vina in je eden od strokovnih izvedencev, ki v Parizu pripravljajo nov pravilnik za to dejavnost.

M. V.

Dr. Julij Nemanič (Foto: M. Vesel)

PRAVNA SVETOVALNICA
Svetuje odvetnica **Marta Jelačin**

Razveljavitev oporoke

VPRAŠANJE: Kakšni so roki za izpodbijanje oporoke?
ODGOVOR: Razveljavitev oporoke lahko zahteva samo tisti, ki ima zato utemeljen pravni interes (da je prizadet v svoji pravici). Izpodbija pa lahko v roku enega leta od dneva, ko je zvedel za vzrok neveljavnosti, vendar po desetih letih od razglasitve ne more več zahtevati razveljavitve. Če pa je nekdo prišel do oporoke z nepoštenim ravnanjem, je v primeru, da se to dokaže, rok izpodbijnosti oporoke mnogo daljši in znaša dvajset let.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...
Ureja: dr. Julij Nemanič

Nikoli ne režemo zelo varljivega povprečnega trsa

Za ugotavljanje odstotka suhe snovi (S. S.) v enoletnih rozgah s sušenjem sem se odločil zato, ker je to izvedljiv in dober preizkus kakovosti rozge. K temu so me spodbudile še pogoste pripombe, ki jih poslušam že več let ob prikazu rezi vinske trte. "Kdo pa ima toliko časa, da bi pazil na klenost lesa!" ali pa letos: "Nisem vedel, da je možna takšna razlika ali tako slaba dozorelost oz. kakovost lesa!"

Za vse trse obstajajo podatki o oceni pridelka v preteklih dveh letih in opis njihovega stanja kakor tudi podatki o rezultatih meritev. Objavljam povzetek rezultatov. Za vzorce so vzete rozge od prvega do 12. ali 15. členka (izjemno do 24. členka in vedno kos dolžine 3. členka), kakor tudi preostala rozga od puščenih reznikov in šparonov (penjevec).

Povprečno znaša suha snov vseh vzorcev 49,93, najnižji odstotek je 41,8 in najvišji 54,8.

Več kot pol vzorcev vsebuje minimalno potrebnih 50% suhe snovi.

Dobrih in zelo dobrih trsov glede povprečne dozorelosti lesa je 38%, vendar samo pri 16-17% trsov lahko režemo brezskrbno in je majhna verjetnost napake.

Pri 14% trsov kljub skrbnemu preverjanju kakovosti ne najdemo primerne rozge.

Do skrajnosti se moramo potruditi pri 40% trsov, da bi odbrali ustrezno rozgo za rodni les.

Pri nadaljnjih 28% trsov je potrebno pazljivo preverjati kakovost rozge, da odberemo ustrezno dozorelo.

Brez slabega lesa je samo 2,4% trsov.

14% trsov ima zanemarljivo malo nedozorelega lesa.

Brez minimalno zadovoljivo dozorelega lesa je 9,5% trsov.

Gotovo brez zadovoljivo dozorelega lesa je 19% trsov.

Možno je ugotoviti očitno razliko med povprečjem vseh

podatkov skupaj in rezultatom, ki bi ga dobili, če bi od vseh rozg naredili enega ali nekaj naključnih vzorcev. Moj namen je bil, da poleg prikaza natančnega dejanskega stanja dozorelosti rozge z zadostnim številom podatkov opozorim na napake pri delu, ki nastajajo zaradi površnega ugotavljanja dejstev.

Nikoli ne obrezujemo povprečnega trsa, ampak izključno posameznega, individualnega, ki se razlikuje od katerekoli drugega, in se moramo vedno prilagoditi njegovim zahtevam oziroma dejstvom. S številom očes, puščenih pri zimski rezi, zadostimo zahtevi po doseganju listne površine skladno moči trsa, kajti nemogoče je zagotoviti primerno obremenitev trte z grozjem že ob zimski rezi, ampak je nujno opraviti redčenje pogankov in grozdja. V končni fazi moramo zagotoviti na dobro osvetljeni mladici pridelke grozdja med 10 in 30 dag, kar je odvisno od števila sončnih ur v določenem kraju in letu. Seveda je vse še dodatno odvisno od zadovoljive vlage, ki je trta največ potrebuje v juliju in avgustu (50 - 75 l na 1 kg grozdja), in razpoložljivih hranil, ki morajo biti v organski obliki.

Pri rezi trsov, ki so poškodovani od toče, se je potrebno zavedati, da so bili ti trsi ob manjši listni površini še dodatno obremenjeni z zaraščanjem ran in so še bolj izčrpani. Zato je zelo narobe, če zaradi možnosti slabšega odganjanja očes pustimo večje število očes. Priporočam, da močnejše poškodovane trse režete na krajši rodni les, da se opomorejo in da bo les zadovoljivo dozorel.

V poskusu, ko je v lanskem letu rez bila popolnoma prilagojena moči trsa, je bilo ugotovljeno, da je les zelo dobro dozorel in ni težav pri odbiranju ustrezne rozge. Trs, ki v preteklem letu zaradi rezi samo na gojitvene reznike ni dal pridelka, režemo po pravilih za mlade trse in je možno pustiti 2 do 3 krat več očes, kot je v preteklem letu dozorel rozg. Glede na nastavek bomo ustrezno razredčili grozdeje po cvetenju.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

REJCI DROBNICE!

NOVO MESTO - V prostorih Srednje kmetijske šole Grm bo jutri, 28. februarja, ob 16. uri veterinar mag. Zlatko Jenko iz Kmetijskega zavoda Nova Gorica predaval o prehrani drobnice.

KAKO KRASIMO BALKONE IN VRTOVE?

SEVNICA - Turistično društvo Sevnica vabi drevi, 27. februarja, ob 17. uri v kulturno dvorano PGD Sevnica na predavanje z diapozitivni "Kako bomo letošnji krasili naše balkone in vrtove?"

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek Pomladansko čiščenje doma

V čistem in urejenem okolju se prijetno počutimo, zato je razumljivo, da ga bomo ustrezno vzdrževali. Pri čiščenju uporabljamo različne kemikalije, pripomočke in aparate. Če pa s čiščenjem, predvsem z uporabo kemičnih čistil in dezinfekcijskih sredstev, pretiravamo, škodujemo okolju in tudi svojemu zdravju. Nevarne snovi v teh sredstvih so: formaldehid, fenoli, razna topila, klorirani ogljikovodiki, sulfati, fosfati ipd. Zlasti nevarne so kombinacije alkalčnih čistil s sredstvi, ki vsebujejo kisline, saj povzročajo nastajanje strupenega klorovega plina.

Čiščenje okenskih okvirov in stekel ter vratnih kril in okvirov, čiščenje radiatorjev in drugih grelnih naprav, čiščenje omar, prezračevanje oblačil in nameščanje zaščitnih sredstev proti moljem, temeljito čiščenje posteljnine, vzmetnic, talnih oblog in oblažinega pohištva.

Ob koncu kurilne sezone se navadno lotimo temeljitega pomladanskega čiščenja. Odločiti se moramo, kako bomo umazano odstranili in kakšne pripomočke bomo uporabljali, saj si ob tem želimo porabiti čim manj časa in energije. Ob glavnem pomladanskem čiščenju doma predlagam naslednji vrstni red opravil: sesanje in ometanje stropov in sten, čiščenje lesenih in železnih površin, pranje zaves,

Za kratkotrajno sesanje manjših površin lahko uporabljamo akumulatorske sesalnike, namesto omel ročne sesalnike, za večje površine pa večnamenske talne sesalnike. Sodobne vrste imajo veliko tehnoloških izboljšav. Svetujem vam, da pred nakupom dobro razmislite, za kaj boste aparat uporabljali. Ko izbirate, upoštevajte velikost stanovanja, število oseb, s tekstilom obloženih površin in druge materiale! Kljub temu da vedno bolj čistimo strojno, si vzdrževanja doma ne moremo predstavljati brez običajnih pripomočkov, kot so gobe, krpe, rokavice za prah, ščetke, krtače, voda in kis. Če pri delu uporabljamo le te, imenujemo tako čiščenje ekološko.

Iz orkestra zna izvabiti najboljše

Miro Saje, ki uspešno vodi Pihalni orkester Krka Zdravilišča, od lanskega avgusta na Nizozemskem študira dirigiranje - Priprave na marčevsko tekmovanje v Italiji

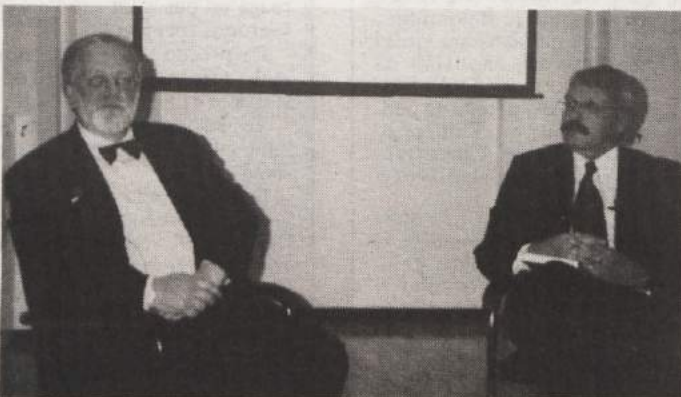
NOVO MESTO - "Dober dirigent mora znati vzpostaviti pravo mero med emocionalnostjo in racionalnostjo ter znati iz orkestra izvabiti čim bolj prepričljivo interpretacijo," meni Miro Saje. Da hoče biti pri svojem dirigentskem delu res čim boljši, pove tudi to, da že od lanskega avgusta kot prvi Slovenec na nizozemskem konservatoriju v Tilburgu študira dirigiranje. Dobil je republiško štipendijo. S študijem, ki bo trajal dve leti, je zelo zadovoljen, poleg tega, da v Tilburgu igra trobento pri štirih orkestrih, pa v Novem mestu še vedno vodi Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže, igra v Novomeškem simfoničnem orkestru, honorarno uči na novomeški glasbeni šoli, ter je na ZKO Novo mesto zaposlen kot kulturni animator.

Miro je po glasbeni šoli v Novem mestu in Srednji glasbeni šoli v Ljubljani diplomiral na ljubljanski Akademiji za glasbo. Že od 7. razreda je igral trobento v straški godbi, kasneje v Novomeškem simfoničnem orkestru, leta 1990 pa je prevezel dirigentsko palico Pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže, in kot se je kmalu izkazalo kmalu, zelo uspešno. "K temu so veliko pripomogli prvi seminarji v tujini, v Nemčiji in na Nizozemskem na primer, ko sem videl, kaj se v svetu igra. Zelo koristno pa je bilo zame srečanje z Antonom Poleničem, ki me je učil tri leta. Navdušil me je za dirigiranje in mi dal predstavo o tem, kakšen naj bo dirigent, njegova tehnika in ne nazadnje odnos do ostalih glasbenikov. Za to sem mu zelo hvaležen," je povedal Saje, ki pravi, da je strog in neizprosno do kvalitete.

Pol leta je klasično dirigiranje študiral v Gradcu, odločilen pa je bil uspeh pred dvema letoma v italijanski Rivi del Garda, kjer je Pihalni orkester Krka Zdravilišča v 2. kategoriji dosegel drugo mesto, Miro Saje pa je bil proglašen

Miro Saje

"AMERIKA JE NEKAJ POSEBNEGA", je dejal Mitja Meršol (levo), ki pa ima zelo lepe spomine tudi na Dolenjsko, kjer je kot otrok preživljal počitniške dneve. Zraven je Marjan Bauer. (Foto: L. M.)

za najboljšega dirigenta (tekmovalo 55 orkestror) v vseh kategorijah. Prijavil se je na študij dirigiranja na nizozemskem Brabonts Conservatoriumu v Tilburgu in bil med tremi, ki so jih od desetih sprejeli. Komisijo je navdušil, saj je pristal v študiju druge stopnje (4. in 5. letnik), prva pa ima tri letnike. Njegov profesor je dirigent Jan Cober, s katerim dobro sodeluje. Nasploh pravi, da mu grejo vsi zelo na roko, tako da je na Nizozemskem, kjer stanuje pri znanu, največ dva tedna skupaj. "Pogoji študija so krasni. Lahko hodim na Coberjeve vaje orkestra, obiskujem vse letnike pouka, igram trobento v štirih orkestrih, hodim na koncerte in razna tekmovanja, kajti tam se vedno kaj dogaja. Največ pa je možnost poslušanja v živo. Seveda je odlično tudi to, da je v sklopu konservatorija velika koncertna dvorana, da je na voljo za vaje 30 učilnic z vso možno opremo itd.," razlaga Saje, ki ne more pozabiti, da imajo mnogi zasluge za njegov uspeh in sedanjí študij.

"Najprej bi se zahvalil Zdravku Hribarju, ki me je začel učiti trobento in mi je bil do sedaj vedno v oporo in pomoč; veliko razumevanja ob moji odločitvi za študij v tujini je pokazala novomeška občina oz. Robert Judež, kajti na novomeški glasbeni šoli zaradi odsotnosti nisem mogel več redno učiti. Tu sedaj delam honorarno, občina pa me je zaposlila kot kulturnega animatorja in vodjo orkestra na ZKO v KC Janeza Trdine. Zahvala za pomoč gre tudi glavnima sponzorjema Krkinim Zdraviliščem in Krki, tovarni zdravil," je povedal Miro Saje. Ve pa tudi, da bi si brez razumevanja žene in družine ne mogel privoščiti izobraževanja v tujini.

Pihalni orkester Krkinih zdravilišč iz Straže se sedaj že pripravlja na mednarodno tekmovanje pihalnih orkestror v Italiji, ki bo letos 23. marca, nastopili pa bodo v 1. kategoriji.

LIDIJA MURN

"IMEJMO SE RADI NA ODPRT NAČIN" - Je na otvoritvi razstave predvsem erotičnih del Branke Hudina dejal Jože Vogelnik. (Foto: L. M.)

Najraje slika erotiko

Brežiška likovna samorastnica Branka Hudina prvič samostojno razstavlja v gostišču "Park" v Trnju

TRNJE PRI BREŽICAH - Erotika, pejsaži in tihožitja so tematika likovne razstave 28-letne likovne samorastnice Branke Hudina iz Bukoška pri Brežicah, ki se tokrat v gostišču "Park" v Trnju prvič samostojno predstavlja. Po poklicu je ekonomski tehnik, toda umetnost jo že dolgo privlači. Resneje se je z risanjem začela ukvarjati lani marca. Je članica Zveze društev likovnih umetnikov samorastnikov Ljubljana.

O erotiki je najprej nekaj povedal Renato Zorko z Radia Brežice, ki je v četrtek, 20. februarja, tudi vodil otvoritveni program. Posebni gost je bil slovenski likovni ustvarjalec grafik Jože Vogelnik iz Radovljice, ki je Hudinovi čestital ob otvoritvi. "Redki so, ki si upajo na tak način opisati odnos dveh ljudi, ki je naložen s čustvi, s tremljenjem po združenju in ljubljenu. Njen zapis s šolko kredo razumem kot rešitev

problema združevanja dveh, kot harmonijo čustvovanja s telesnim razpoloženjem," je povedal in dodal, da gre pri teh slikah tudi za prikaz in uveljavljanje umetniškega lastnega prepričanja in da je prav, če se imamo radi na lep, plemenit in odprt način. K takemu razmišljanju naj pripomore tudi ta razstava.

Branka Hudina pravi, da najraje riše erotiko, in meni, da je ena redkih, ki se je te teme lotila v tehniki risanja s šolsko kredo. Sicer se pri razstavljenih delih predstavlja tudi z akvareli in kredo. Hudinova je najbolj ponosna na večjo sliko metuljčice, ki jo je naredila iz riža, kar je zahtevalo potrpežljivo in vztrajno delo. Vse slike so do konca razstave 21. marca tudi naprodaj.

Otoritev razstave so z glasbenimi točkami popestrili učenci Glasbene šole Brežice.

L. M.

MLADI USTVARJALI S SLAMO - Ena izmed ustanov, ki je poskrbela, da so letošnje zimske počitnice mladi iz Novega mesta in okolice lahko preživljali ustvarjalno in koristno, je tudi Dolenjski muzej. Ivana Tanko je v torek in sredo, 18. in 19. februarja, organizirala ustvarjalno delavnico, na kateri je obiskovalce učil osnove pletenja s slamo Janez Firm s Srednje kmetijske šole Grm Novo mesto. Mladi - odziv je bil dober, prišli pa so predvsem iz novomeških osnovnih šol pa tudi iz Žužemberka - so iz slame spleli manjši izdelke, na primer pleteni srček, zvezdice in ostale noveletne okraske. "Trudimo se mladim približati domače surovine in možnosti ustvarjanja iz njih. Tako smo lani pripravili delavnico, na kateri so izdelovali izdelke iz glin, letos pa iz slame. Tudi v prihodnje želimo organizirati podobne delavnice in tečaje s strokovnim vodstvom," je povedala Tankova. (Foto: L. Murn)

Zanimanje za "Calimero"

NOVO MESTO - Jani in Mojca Lipičnik, sedaj vse bolj znana kot ustvarjalca otroške televizijske oddaje Kaličopko, od februarja 1994 v svoji privatni glasbeni šoli "JQM Calimero", podjetje za kulturno-izobraževalno dejavnost in prosti čas, d.o.o., Novo mesto, otroke glasbeno poučujeta. Največ zanimanja je za igranje elektronskih klaviatur, ki se jih lahko učijo vsi od 6. leta dalje. "Nudimo začetne, nadaljevalne in izpopolnjevalne tečaje, gre pa za skupinski pouk (od 10 do 12 otrok), enkrat na teden popoldne po eno uro. Skupinski pouk zato, ker otroci drug drugega spodbujajo, velik pomem dajejo družabnosti in sproščenosti. Na urah so lahko tudi starši. Zelo je privlačno, ker ni sprejemnih izpitov, na zaključnem koncertu pa podelimo priznanja," je povedala Mojca Lipičnik. Zaradi povpraševanja sta

Lipičnikova postopoma uvedla še poučevanje kitare in harmonike, tu pa je delo individualno. Sedaj so na voljo trije učitelji. Učenci glasbene šole Calimero imajo redne nastope v Zdraviliščih Dolenjske in Šmarješke Toplice pa tudi v Domu starejših občanov jih zadnje čase radi razveselijo z glasbo. Posebnost te glasbene šole v Novem mestu je tudi, da se preko prakse učijo teorijo. Največji problem je prostorski. "Začela sva v OŠ Bršljin, od lanskega leta pa šola domuje v novomeškem BTC-ju, kjer je najemnina zelo draga. Šolnino, ki je ugodna, jo plačuje kar ena tretjina učencev. Potrebujemo stalni prostor," je povedala Lipičnikova.

V tečaje vpisujejo junija oziroma septembra, v začetne pa tudi februarja, torej je še čas.

L. MURN

POČITNIŠKA GLASBENA DELAVNICA - Oddelek za mladino pri knjižnici Mirana Jarca je prejšnji teden zimskih počitnic za mlade pripravil vrsto dejavnosti. Med drugim tudi glasbeno popoldne, ki ga je vodila Mojca Lipičnik. Prišlo je veliko mladih glasbenih navdušencev, ki so se v treh skupinah učili igranja na synthesizer. Zanimivo je bilo, kako so učenci glasbene šole "JQM Calimero" učili tiste, ki so prišli. Zadovoljstvo je bilo objektivno, tako da Lipičnikova in vodja knjižničnega oddelka Slavka Kristan upajo še na sodelovanje. (Foto: L. M.)

VEČER NARODNIH IN UMETNIH PESMI

STRANSKA VAS - Moški pevski zbor Ruperčvrh in mešani pevski zbor Mali Slatnik vabita v soboto, 1. marca, ob 19. uri v gasilski dom v Stransko vas na večer narodnih in umetnih pesmi. Po koncertu bo za nadaljevanje vedrega razpoloženja poskrbel trio Mladi Dolenjci izpod Gorjancev.

SLIKARSKA RAZSTAVA V STRUGAH

STRUGE - V soboto so v struški osnovni šoli odprli prvo umetniško razstavo domačina Srečka Ferkulja. Razstavil je 43 slik, ki jih je ustvaril v zadnjem času. Največ slika pokrajino, tihožitja in portrete. Ob odprtju razstave se je zbralo kar lepo število domačinov in ljubiteljev lepe slike. Povedati je treba, da je polovico razstavljenih slik že prodanih. Razstava bo odprta še do sobote. Vsak dan med 19. in 20. uro bo po razstavi vodil sam avtor. Povedati je treba, da je Srečko Ferkulj popoln samouk. Izučil se je za avtomehanika, sedaj pa je voznik tovornjaka. In kakor sam pravi, ko drugi v prostem času posedajo po gostilnah, vzame on čopič v roke in na platnu nastajajo nove slike.

M. C.

SEDEMDESET BODOČIH GLASBENIKOV

DOBREPOLJE - V pripravi je sprejem ustanovnega akta glasbene šole, ki bo delovala za območje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. V vseh treh občinah je prevladalo mnenje, da je skupni zavod najboljša in najcenejša rešitev. Občina Dobrepolje je še posebno zainteresirana za glasbeno šolo, saj je ta dolina znana kot "pevska dolina", kar je ovekovečeno tudi v občinskem grbu. Trenutno obiskuje šolo kar 70 učencev, na začetku pa jo je le 17. Dobrepoljska občina bo imela svoje predstavnike v svetu šole in svetu staršev.

M. S.

PREDSTAVITEV KNJIGE "DOLENJSKI OBRAZI"

JANKOVIČI - Na Raztresenovi domačiji v Jankovičih bo jutri, v petek, 28. februarja, ob 19.30 predstavitev knjige Toneta Jakšeta Dolenjski obrabi. Na sporedu bo razgovor z avtorjem in branje več knjižnih odlomkov o ljudeh iz Bele krajine. Na predstavitvi bo sodeloval slovenski pisatelj prof. Jože Dular, ki je te dni praznoval 82. rojstni dan. Knjiga Dolenjski obrabi in Dularjev Smeš na prepihu bosta ta večer naprodaj po promocijski ceni. Večer bo popestrila pevska skupina Kresnice iz Adlešič.

Frizerski "vihar v kozarcu vode"

Če bi na šole gledali zgolj kot na tovarne kadrov, bi jih lahko veliko zaprli, da bi prihranili denar davkoplačevalcev - Sevniške frizerke proti novemu programu STŠ Sevnica

SEVNICA - Srednja tekstilna šola (STŠ) Sevnica je nadaljevalka več kot stoletne tradicije strokovnega šolstva na tem območju. Na ruševinah lesne šole, ki je delovala 10 let in je bila leta 1971 administrativno ukinjena, je zrasla šola, ki je v celoletnem programu izobraževala konfekcionarke za potrebe industrije konfekcije v kraju in pozneje tudi v regiji. "Leta 1981 je usmerjeno izobraževanje pometlo s klasičnim poklicnim izobraževanjem, ki pa ga zadnjih 8 let zopet postavljamo na noge s poklicem šivilja - krojač. Oblikuje se tudi sistem dvojnega (dualnega) poklicnega izobraževanja, ki bo zaživel v prihodnjih letih," pravi ravnateljica STŠ Sevnica prof. Alenka Žuraj.

Alenka Žuraj, ravnateljica STŠ Sevnica

V tem šolskem letu je uspelo pridobiti STŠ Sevnica v Posavje nov program, za poklic frizerja, ki ga je možno nadgraditi, denimo s kozmetiko, pedikuro, in za kategera je zlasti med dekletih zelo veliko zanimanje. To potrjuje tudi obisk osmošolcev ob informativnih dnevih, 14. in 15. februarja, saj se jih za ta poklic ogreva kar 73 (le 7 jih je iz sevniške občine!), medtem ko je bil odziv za poklic pomožna šivilja zelo slab (2) in za poklic oz. program šivilja - krojač nekaj boljši (18). Toda namesto da bi bili v Sevnici veseli, da so na

STŠ, kjer se danes šola 200 dijakov, dobili nov program, za kategera so se zanimali tudi Krčani in Novomeščani, je Območna zbornica Sevnica oz. njena sekcija frizerk zahtevala, naj bi se STŠ odpovedala temu programu,

Ravnateljica Žurajeva je takšen zaplet in razplet v pismu sevniškemu županu Jožetu Peternelu označila kot "vihar v kozarcu vode." Govoriti o tem, da šola ustvarja tržne presežke, pa je po njenem mnenju cinizem brez primere. Niti ji ni jasno, kako je lahko šola povezana s šušmarstvom. Če je s tem mišljeno delo na črno, neplačevanje davkov, to vsekakor ne more biti in ni problem vzgoje in izobraževanja. Ogroženost sekcije bi morda še lahko razumela, če bi se polovica populacije sevniških osmošolcev namaravala vpisati v program frizer.

P. PERC

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

PRI SEBI IMEL PUŠKO - V petek, 21. februarja, ob 21.50 so policisti našli na 29-letnega B. D. iz Straže pri Raki. Pri sebi je imel vojaško puško Herstal kal. 7,9 mm in en naboj ter naboj za lovsko puško šibrenico.

V HIŠO PRIŠEL SKOZI OKNO KOPALNICE - V soboto, 22. februarja, zvečer je neznanec vlomil v hišo 31-letnega B. M. z Malega Kamna. V hišo je prišel skozi okno kopalnice, in odnesel nekaj zlata in denar. Lastnika je oškodoval za okoli 50 tisočakov.

DIŠALO ZLATO IN DENAR - Istega dne je bilo vlomljeno tudi v hišo 55-letne U. A. v isti vasi, tatič pa je do plena prav tako prišel skozi okno. Tudi od tam je odnesel zlato in denar, lastnico pa oškodoval za 130 tisočakov.

PRIHAJA OBDOBJE POŽAROV - V ponedeljek, 24. februarja, je prišlo do požara na gospodarskem poslopju Š. J. iz Dramelj. Zagorelo je na podstrešju, kjer je bila koruznica in krma. Požar je opazil lastnik in pričel gasiti, vendar se je ogenj razširil na ostrešje. Zgorelo je 60 salonitnih plošč, obgorelo pa je tudi ostrešje. Gasili so gasilci z Bizeljskega, iz Stare vasi in Zupevca. Vzrok požara še ni znan.

Povozili pešca, a rekli, da našli povoženega

Doma zamenjali avto

MIRNA PEČ - Da se policistov ne da kar tako prenesti okrog, so ne da kar tako pokazali na ponedeljek, ko je skupina fantov hotela prikazati, da so na cesti našli avto povoženega pešca, čeprav so ga predtem sami povozili s kombijem. Preden pa so poklicali policiste, so šli domov zamenjat avto.

V noči na ponedeljek, 24. februarja, je nekdo na kolovozni poti med Golobinjkom in Globodolom povozil 45-letnega Janeza S. iz Straže, ki je po vsej verjetnosti ležal na poti. Pešec je bil hudo poškodovan, saj je imel zlomljena vsa rebra in medenico, v bolnišnici pa se še bori za njegovo življenje. Policisti so s hitro akcijo, z zbiranjem obvestil in na podlagi sledi, ki jih je kriminalistični tehnik urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto našel na kombiniranem vozilu, še isti dan izsledil pobelega voznika, 37-letnega K. P. iz Gorenjega Globodola. Policisti so ugotovili, da so bili v času nesreče v kombiju še 4 sobotniki: 31-letni A.S., 25-letni R.S., 27-letni M. S. in 42-letni L. S., vsi iz Gorenjega Globodola. Na kraju nesreče je voznik ustavil, trije sopotniki so ostali tam, voznik in sopotnik pa sta odpeljala v Globodol, od koder sta obvestila reševalno postajo in policijo. Na kraj nesreče sta se vrnila z drugim vozilom, moške pa so policistom rekli, da so ponesrečenca našli na kraju.

KRONIKA NESREČ

ZA NESREČO KRIV KONJ! - Prejšnji četrtek nekaj po polnoči se je zgodila precej nenavadna prometna nesreča. 52-letni Ljubljčan se je peljal po magistralni cesti od Ljubljane proti Obrežju. Pri Veliki vasi je trčil v konja, ki je stal na cesti, zato je avto odbilo, tako da je zapeljal po brežini naspila in obstal v strugi potoka. Vozilo se je nato še vnelo in kljub hitri intervenciji gasilcev v celoti izgorelo, na srečo pa sta voznik in sopotnica ob pomoči policistov pravočasno izstopila. Konj je obležal 85 metrov od mesta trče-

Kar polovica zapornikov je Romov

Vse več ljudi se zaradi nižjega standarda namesto plačila prekrška odloči za zapor - Lani sprejetih 45 obsojencev in 269 prekrškarjev - Prestorska stiska

NOVO MESTO - Lani so v novomeškem oddelku Zavoda za prestanje kazni zapora sprejeli 314 obsojencev in kaznovanih pred sodniki za prekrške ter 54 pripornikov; med zaporniki je bilo tudi 16 žensk. Tako je bilo dnevno v zaporu povprečno 33 ljudi, predvsem v zimskem času pa se število dvigne čez 40, največ zaradi Romov, ki se za prestanje kazni raje odločijo med oktobrom in aprilom, medtem ko poleti ne prihajajo v zapore. Prav Romi v novomeških zaporih predstavljajo kar polovico vseh zaprtih, medtem ko je število tujcev kljub pričakovanjem, da bo se bo zaradi meje povečalo, zelo majhno.

Večji del zaprtih v novomeških zaporih je kaznovanih v postopku za prekrške. Teh je bilo lani sprejetih skoraj 270. Kot pravi vodja novomeškega oddelka Milena Suković, pa se vse več ljudi, ki jih kaznujejo sodniki za prekrške, namesto plačila odloči za prestanje zaporne kazni, pri čemer kazen 3 tisoč tolarjev pomeni dan zapora. In tako se zgodi, da šteje več prekrškov znese tudi po leto zapora, trenutni rekorder pa si je s prekrški prislužil celo več kot dve leti zapora.

V novomeških zaporih, v katerih se po predlani izdanem navodilu o pošiljanju in razporejanju obsojencev na prestanje kazni

prestaja zaporna kazen do pol leta zapora, izjemoma pa tudi daljše kazni, med prekrškarji prevladujejo krsitve cestno-prometnih predpisov, precej manj pa je krsitev javnega reda in miru ter drugih krsitev, največ, kar 223 zapornikov, pa je bilo obsojenih na zaporno kazen do enega meseca zapora. Več kot polovica obsojencev, kaznovanih pred sodiščem, je obsojena zaradi kaznivih dejanj zoper premoženje, sledijo pa kazniva dejanja zoper promet, kot so na primer povzročitve prometnih nesreč iz malomarnosti, ter kazniva dejanja zoper splošno varnost in ljudsko premoženje.

V zaporih že dve leti opažajo povečanje števila zapornikov, nekaj na račun povišanja meje prestanja kazni v tem zaporu, saj se je ta od prejšnjih 3 mesecev zvišala na pol leta, narašča tudi število obsojencev, kaznovanih v postopku o prekrških, medtem ko se je število pripornikov zmanjšalo. Ker kapacitete novomeških

zaporov tako velikega števila zapornikov, kot je zadnji dve zimi, ne dopuščajo, so se poslužili tudi premeščanja na Dob, s sodniki za prekrške pa so se dogovorili za porazdelitev pozivov za prestanje kazni. Trenutno je zaprtih 34

Kot pravi Milena Suković, so zapori v Novem mestu pretesni, posebno še po sprejetju novih navodil, ko naj bi bili ločeni zaprti, polodprti in odprti oddelki, prav tako pa ni ustreznih prostorov za rekreacijo in sprehode ter ženske zapornice. S selitvijo UNZ Novo mesto v Bršljin bi lahko kakšen prostor v stari stavbi UNZ poleg sodišča dobili tudi zapori, kamor bi preselili upravni del, v sedanjih pisarnah pa bi lahko uredili odprti oddelek in tako sprostiti obsojenski trakt.

oseb, med njimi tudi 3 priporniki; 18 je bilo kaznovanih pred sodniki za prekrške, 13 pa sodno.

T. GAZVODA

Milena Suković

Letos 95 let

PGD Mirna Peč dobro dela

MIRNA PEČ - Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Mirna Peč bo letos praznovalo 95 let obstoja, kot vsako leto pa so se člani tudi prejšnjo nedeljo zbrali na rednem občnem zboru. "Z delom smo zadovoljni, saj imamo od lani dve pridobitvi - nov motorni avtomobil in visokotlačno motoriko. Prav svečan prevzem slednje bo letos poleti zaokrožil praznovanje 95-letnice društva," je povedal dolgoletni predsednik Mirko Krevs, ki se za pomoč pri nakupu - motorika je stala namreč preko 17 tisoč nemških mark - zahvaljuje Ministrstvu za varnost in reševanje iz Ljubljane, Občinski gasilski zvezi Novo mesto, KS Mirna Peč in sponzorjem ob gasilski veselici, ki jo mirnopenški gasilci pripravijo skoraj vsako leto. Članstvo se povečuje, saj podmladek prihaja iz domače osnovne šole. Enkrat mesečno se gasilci dobivajo na informativnih sestankih, udeležujejo pa se tudi tekmovanj. "Lani smo sodelovali na vseh ravneh, člani B-ekipe pa so junija na državnem prvenstvu v Celju dosegli celo srebrno značko. Junija smo se udeležili 120-letnice gasilstva v Novem mestu, aktivni pa smo tudi v domačem kraju - sodelujemo pri mirnopenškem teku itd. Zavedamo pa se, da je sedaj treba več pozornosti usmeriti na strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje. To ni problem samo našega društva, saj je strokovnost v gasilstvu nasploh na Dolenjskem na nizki ravni," meni Krevs. Delovanje mirnopenških gasilcev je na občnem zboru pohvalil predsednik Občinske gasilske zveze Andrej Poljšak,

VOZNIKI, POZOR!

NOVO MESTO - Na območju UNZ Novo mesto bo v petek, 28. februarja, med 18. in 2. uro ter v nedeljo, 2. marca, med 15. in 22. uro poostrena kontrola prometa, pri čemer bodo policisti pozorni predvsem na vožnjo pod vplivom alkohola, uporabo varnostnega pasu, na hitrost in druge hujše krsitve cestno-prometnih predpisov. V primeru lepega vremena bodo policisti poostri tudi kontrolo voznikov koles z motorji in motornih koles. Ker so se končale zimske počitnice, je na cestah spet več otrok, zato so v teh dneh policisti povečali kontrolo tudi v bližini šol.

po dolenjski deželi

Dolenjski vozniki znajo poskrbeti tudi za kakšen sicer neslaven rekord. Za zadnjega je zaslužen Novomeščan S. L., saj so ga v ponedeljek popoldne v Zablji vasi ustavili policisti, in ker je bilo več kot očitno, da je preveč popil, je moral to dokazovati tudi z alkotestom. Občutek policistov, da se vozniku po žilah pretaka več alkohola kot krvi, je bil skoraj pravilen, saj je alkotest pokazal kar 4,65 promila alkohola.

Temu rekordu se je skušal približati tudi 33-letni Senovčan K. J., ki so mu v soboto policisti zaradi očitne vinnjenosti odvzeli vozniško dovoljenje. Prepovedi ni upošteval in so ga ponovno zalotili pri vožnji. Tokrat so ga odpeljali na policijsko postajo, kjer je napihal 2,93 promila alkohola. Torej si je počitek na trdi klopi policijske postaje res prislužil. Podobna usoda je doletela 39-letnega Sevničana P. Z., ki so ga policisti ustavili, ko se je peljal z neregistriranim fičkom. Zaradi 2,85 promila alkohola v krvi je lepo ponedeljkovo popoldne delal družbo možem v modrem na policijski postaji.

Na naše meje Romuni vse bolj pritiskajo, pri tem pa bi storili vse, da bi prišli, kamor so namenjeni. Tri mladeniče so policisti na mejnem prehodu Dobova zalotili na vlaku. Eden je bil skrit na stranišču, dva pa so policisti odkrili, ko so pregledovali podvozje vagona, ko sta se vsa tresoč stiskala nad kolesi vagona. Bili so izvirni, a očitno še ne dovolj.

USODNO POPRAVLJANJE AVTA

TREBNJE - V soboto, 22. februarja, ob štirih popoldne je 22-letni Toni Grivec iz Češnjek pri Trebnjem šel v garažo, da bi popravil osebni avto. Garažna vrata je zaprl in začel delati, pri tem pa imel motor v teku. V garaži se je nabiral ogljikov monoksid, ki je Tonija omamila, tako da je padel v nezavest. Ob 17. uri ga je našel prijatelj, vendar je bilo takrat žal prepozno, ker je bil že mrtev.

Med Romi spet treskalo

Zaradi spora med družinami dva Roma hudo ranjena - Eden še v kritičnem stanju - Konj poginil

NOVO MESTO - Ljudje, ki prebivajo v bližini romskih naselij, pogosto slišijo strele. Po ponedeljkovem streljanju v romskem naselju Brezje, ko je bil lažje ranjen en Rom, je spet pokalo v soboto, tokrat v romskem naselju Poganci, ko se je preprij med romskimi družinami sprevrgel v hud obračun.

20-letni Darko V. iz Šmihela je s tovarnjakom k družini 40-letnega Duška K. pripeljal pesek. Ker je Duškova družina sprta s stanovalci spodnjega dela naselja, so le-ti postavili viro in preprečili pot vozniku tovarnjaka, ki se je umaknil, nato pa se je peš odpravil do Duškove družine. Duško mu je dejal, naj gre nazaj do tovarnjaka in počaka, da bo zadevo uredil z Romi.

V naselju se je takrat zbralo okoli 50 Romov, ki so se začeli pripraviti. Voznik tovarnjaka se je v tem času ponovno pripeljal

in zaradi množice ustavil pred barako 26-letnega Valentina K. Takrat je s pištolo v roki pritek Duško in začel streljati proti Valentinu, ki je stal v baraki in kjer se je zaradi strahu skrilo že več romskih otrok. Valentin, ki je imel prav tako pištolo, je ustrelil proti Dušku, vendar ni nikogar zadel. Je pa Duško še enkrat pomeril v Valentina in ga hudo ranil, še težje poškodbe pa je dobil 16-letni Savo B., ki ga je kroglja zadela v trebuh in genitalije, njegovo stanje pa je kritično. Izstrelki so zadeli tudi konja, last Brede B., ki je kasneje poginil.

Na kraj dogodka so takoj po streljanju prišli policisti in kriminalisti, ki so prijeli osumljenca Duška K. in ga pridržali, obema Romoma pa so zasegli pištoli. Zoper osumljenega so napisali kazensko ovadbo zaradi poskusa umora.

T. G.

PRI PREHITEVANJU SPREGLEDAL AVTO, KIJE VOZIL NASPROTI - Na naših cestah je za večji del nesreč kriva neprevidnost, saj si v vse hitrejšem tempu težko vzamemo čas za strpno vožnjo. Neprevidnost in poledenela cesta sta bili vzrok tudi za nesrečo, ki se je zgodila prejšnjo sredo zjutraj pri Mokrem Polju, ko je Vrhpolčan z golfom, ki je peljal od Šentjerneja proti Novemu mestu, začel prehitovati avto, vendar je spregledal, da mu pelje nasproti voznik juga, sicer njegov sosed iz Vrhpolja. Na srečo se je nesreča končala le z zvito pločevino. (Foto: T. Gazvoda)

Tone izgini v pepelnični noči

O izginotju 53-letnega Antona Zagorca iz Črneče vasi nad Kostanjevico obveščeni tudi hrvaški policisti - Radiestezisti, policisti, vaščani in drugi iskali neuspešno

KOSTANJEVICA NA KRKI - Kostanjevica najbolj oživi za pusta, tudi letošnji ni bil izjema, čeprav bo pepelnična sreda ostala v bolj grenkem spominu. V noči od torka na sredo so bile namreč kostanjeviške gostilne - te je že težko prešteti na prste dveh rok - bolj polne kot običajno, med gosti pa je bilo tudi veliko maškar. V eni od gostiln, pri Štravsu, so tistega večera okoli 3. ure zjutraj zadnjič videli 53-letnega Antona Zagorca iz Črneče vasi, očeta dveh otrok, za njim pa so se izgubile vse sledi.

Iskanje se je pričelo takoj naslednjega dne. V akcijo so se vključili tudi policisti s psi, vaščani okoliških vasi in Kostanjevičani. Ker je ena od možnosti, da bi Anton padel v Krko - gostilna Štraus je namreč tik ob Krki nasproti klavnice - so preiskali bregove reke, po njej so se spustili s čolni, pregledali so zapuščene hiše po okoliških vaseh, kamor bi se morda lahko umaknil, a vse zaman. Zadevo poslabšuje dejstvo, da je Anton epileptični bolnik, ima pa tudi težave s hrbenico. "O pogrešanem Antonu Zagorcu smo obvestili tudi hrvaške policiste, vendar povratnih informacij še nismo dobili," pravi načelnik urada kriminalistične službe pri UNZ Krško Sašo Jejič.

V iskanje se je vključilo tudi več radiestezistov. "Vsak je povedal drugačno možnost, med drugim tudi to, da je Anton živ, da naj bi ga nekdo udaril in nekaj odpeljal, da naj bi šlo za obračun, drugi je dejal, da je zgubil spomin in da hodi po okoliških vaseh in gozdovih, nihče pa ni povedal možnosti, da bi padel v Krko," je pripovedovala Antonova hči Malči in dodala, da njen oče ni nikoli kam šel, ne da bi povedal, če pa je že šel, je poklical domov.

Tistega dne v Tonetovem obnašanju ni bilo nič nenavadnega. Bil je dobre volje, celo pojedel je več kot običajno, potem pa se je odpravil v vas pri Kostanjevici, kamor sta s prijateljem odpeljala kolje; preo-

KDO GA JE VIDEL? - Tone je bil visoke in vitke postave, oblečen pa je bil v moder kombinizon. Kdor bi karkoli vedel o pogrešanem, naj to sporoči policistom na tel. številko 113.

teden ogledal kraj, kjer so ga nazadnje videli?

T. GAZVODA

ENA OD MOŽNOSTI, DA BI PADEL V KRKO - Tone Zagorec je pogrešan od srede, 12. februarja, nazadnje so ga videli v gostilni Štravs. V gneči, ki je bila zaradi maškar, ni bil nihče pozoren, kam je šel. Nekateri ugibajo, če ni morda padel v Krko... (Foto: T. G.)

Zlato za Fit in dvakrat Čigojeva

Kopica medalj za atlete brežiškega Fita na prvenstvih v Kopru in Ljubljani - Družina Kozmus z novimi rekordi - Novomeščanka Ines Čigoj naslednica Saše Derganc

Na mladinskem državnem dvoranskem prvenstvu v atletiki, ki je bilo 22. februarja v Ljubljani, so tudi Brežičani dobili državnega prvaka: v skoku ob palici je Boris Čurčić, ki je preskočil 460 cm; 20 cm manj je bilo dovolj za drugo mesto njegovega klubskega tovariša Ivana Kostevca. Izkazal se je tudi Luka Planinc, ki je s 191 cm v skoku v višino osvojil srebro. Srebrno medaljo za novomeško Krko je s 685 cm v skoku v daljino osvojil Gregor Rovan.

Teden predtem so se na prvenstvu v Ljubljani pomerili člani. Od atletov brežiškega Fita se je spet izkazala Suzana Kos, ki je bila v skoku ob palici s 310 cm druga, mladinec Boris Čurčić je bil drugi med moškimi s 440 cm, medtem ko je bil lani najboljši pionir slovenske atletike Luka Planinc med člani četrtri v skoku v višino s (190 cm).

V Kopru so v dveh delih tekmovali specialisti za mete. Na članskem prvenstvu je v metu kladiva zmagal trener brežiških metalcev Vlado Kevo s 60,92 m, mladinec Primož Kozmus pa je bil s 55,04 m drugi. Med dekletki je seveda zmagala njegova sestra Simona s 47,04 m. Fit je bil daleč najmočnejši pri mlajših mladincih, kjer so Brežičani osvojili prav štiri mesta: 1. Vernes Mešič (60,12), 2. Sebastjan Drolc, 3. Rok

Toplišek, 4. Krno Herakovič... Pri mlajših mladinkah je bila Lidija Novak s 34,80 m druga.

Tudi v drugem delu se je izkazala Simona Kozmus v metu kladiva, ki je s članskim državnim rekordom 48,80 m zmagala med starejšimi mladinkami in se približala normi za evropsko mladinsko prvenstvo, do katere ji manjka le še dober meter. Njen uspeh je s tretjim mestom dopolnila Lidija Novak (36,80 m). Med starejšimi mladinci je Simonin bret Primož družini Kozmus prislužil še drugi državni rekord in zmago ta dan: 6-kilogramsko kladivo je zalučal 65,14 m daleč. Tudi drugo in tretje mesto je odšlo v Brežice, osvojila pa sta ga Silvo Jagič in Vernes Mešič. Med starejšimi dečki je v metu kladiva zmagal mladi brežiški

Zlato so v Kopru dobili tudi Novomeščani. Vse kaže da najboljša dolenska metalka kopja in diska Saša Derganc (sedaj Lavrič) le dobiva naslednico. Ines Čigoja je v Kopru zmagala v obeh disciplinah - v metu kopja s 32,34 m dolgim metom, v metu diska pa s 24,62 m. Ines je prava športnica, vendar svojega športa še ni izbrala, saj se poleg atletike ukvarja tudi z roketom, kjer ji moč, potrebna za met kopja, pride še kako prav.

up Krno Herakovič (40,40 m), ki je za nameček s 37,04 m osvojil še srebro v metu diska.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

Moški, 1. liga, 18. kolo - AFP DOBOVA: PREVENT 25:34 (11:15); AFP DOBOVA: Kostrevc, Đapo 2, Begovič 8, Mijačič 2, Voglar 2, Ocvirk 5, Česnovar 1, Kranjc 1, Levec, Stojakovič 4, Denič.

SLOVAN: AKRIPOL 20:17 (12:6); AKRIPOL: Torlo, Makarevič, Bregant 1, Počervina 8, Čopoč 1, Šavrič 4, Vešligaj 1, Hribar, Zarabec 1, Bilbija 1, Ojsteršek, Žitnik.

GORENJE: LISCA 26:19 (15:6); LISCA: Marcola, Krištofič, Blagojevič 4, Rupret, Povše 2, Rantah 2, Plazar 1, Senica, Teraš 4, Kostevc 1, Simončič 5.

DELMAR: KRŠKO 17:14 (9:5); KRŠKO: Pirc, German 4, M. Urbanč, Iskra 3, Vertovšek, D. Urbanč 3, Kekič 1, Privšek 2, Deržič, Čurak 1, Bašič.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 34, 2. Prevent 26, 3. Prule 67 20, 4. Krško 19, 5. Akripol 18, 7. AFP Dobova 17... 12. Lisca 8.

Prihodnje kolo bo 1. marca. AFP Dobova bo igrala v gosteh z Andorjem, Krško doma z Lisco, Akripol pa tudi doma z Delmarjem.

1. B liga, 15. kolo - AJDOVŠČINA: INLES RIBNICA 21:22 (10:9); INLES RIBNICA: Žagar, Ilic 4, Mihelič, Ivanec, Zbačnik 4, Pajnič 3, Henigman, Bartol, Kersnič, Lesar 1, Škaper 6; LESTVICA: 1. Škofljica 23, Šešir 22, 3. Inles 21 itd.

ODBOJKA

Moški, 1. A liga, 12. in 13. kolo 2. kroga - A BANKA OLIMPIJA: KRKA 3:1 (9, -13, 11, 6); FUŽINAR: KRKA 3:0 (4, 7, 6); LESTVICA: 1. Salonit Anhovo 22, 2. Gradis Maribor 22, 3. A banka Olimpija 16, 4. Fužinar 16... 6. Krka 8 itd.

1. B liga, 12. in 13. kolo 2. dela - ŽUŽEMBERK: LJUTOMER 3:0 (11, 3, 9); HOTELI SIMONOV ZALIV: ŽUŽEMBERK 3:1 (-11, 9, 8, 12); LESTVICA: 1. Minolta Bled 24... 6. Žužemberk 10 itd. V soboto, 1. marca, bo

Žužemberk igral doma z Granitom Preskrbo.

2. liga, 15. kolo - BLED II: KAN KOVINAR 0:3 (-6, -0, -3); LESTVICA: 1. Kan Kovinar 24 itd.

3. liga, zahod, 15. kolo - KRKA II (prosta); MOKRONOG: TERMO LUBNIK II 1:3 (10, -14, -5, -1); PIZZERIJA BLAŽE KAMNIK: KAN KOVINAR II 3:2 (-12, 1, 11, 1-1, 16); LESTVICA: 1. Bovec 26... 6. Kan Kovinar II 12, 8. Mokronog 10... 9. Krka II 8 itd.

Ženske, 1. A liga, 10. kolo 2. kroga - TPV NOVO MESTO: ŠPECERIJA BLED 3:0 (2, 7, 12); LESTVICA: 1. Kemiplas Koper 18, 2. Infond Branik 18, 3. TPV Novo mesto 14 itd.

V 11. kolu bodo Novomeščanke v soboto, 1. marca, igrale v gosteh s KAEPa ŠOU Vital Fru-pi.

1. B liga, 6. kolo 2. kroga - LIK TILIA: TABOR (tekma je preložena na 4. marč); LESTVICA: 1. Marsel Ptuj 12... 5. Lik Tilia 4 itd. Lik Tilia bo v soboto, 1. marca igrala doma z Novo Gorico.

3. liga, zahod, 15. kolo - SOLKAN II: TPV NOVO MESTO II 1:3; LESTVICA: 1. Kemiplas Koper II 20... 7. TPV Novo mesto 20 4 itd.

KOŠARKA

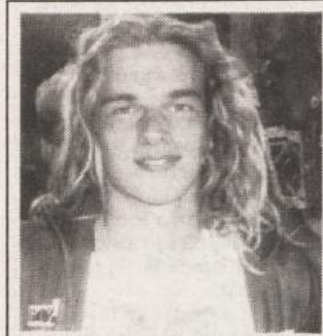
A-1 liga - V 17. kolu bo Interrier Krško 1. marca igral v gosteh z Idrjio.

A-2 liga, vnaprej odigrana tekma 17. kola - KRKA: LOKA KAVA 88:73 (49:41); KRKA: Bordelius 4, Stipaničev 20, S. Petrov 13, Smodiš 18, Bajc 8, Lučev 25.

NAMIZNI TENIS

1. liga, 14. kolo - VESNA: KRKA 1:6; (Pavič: 2:1, Zakotnik: Komac 0:2, Šemrov: Hribar 1:2, Pavič: Rupar: Komac: Hribar 0:2, Pavič: Komac 0:2, Rupar: Kralj 0:2, Zakotnik: Hribar 0:2;

MARIBOR: MELAMIN 7:0 LESTVICA: 1. Maximarket Olimpija 26, 2. Maribor 24, 3. Arcont 22, 4. Krka 22... 10 Melamin 0.

Jure Rovan

Jure Rovan na vseameriškem prvenstvu

V Carbondalu popravil dvoranski rekord

BREŽICE - Jure Rovan je tudi letošnje sezono začel imenitno in napovedal še nadaljni napredek v svoji najljubši disciplini, skoku ob palici. Mladi atlet brežiškega Fita že tretje leto študira v Združenih državah Amerike je v Carbondalu v zvezni državi Illinois nastopil na dvoranskem mitingu in s 538 cm za 6 cm izboljšal lastni dvoranski državni rekord in zmagal ter si tako zagotovil nastop na vseameriškem študentskem prvenstvu, ki bo od 7. do 9. marca v Indianapolisu.

Jure Rovan tako še naprej preseneča. Čeprav so mnogi strokovnjaki menili, da ni poseben talent za skok ob palici in da je prepočasen tekač, še naprej napreduje. Lani je po najboljšem dvoranskem izidu 532 cm vso pomlad še napredoval in državni rekord na prostem potisnil na zavidljivih 551 cm, glede na začetek letošnje sezone v dvoranah pa obeta, da bo poletni rekord še izboljšal.

Velemojster v Šmarjeških enajsti

Imenitna udeležba na prvem Kraševem hitropoteznem turnirju - Zmagal Hrvat nad Bosancem in Slovencem

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V Zdravilišču Šmarješke Toplice je novomeški šahovski klub v nedeljo, 23. februarja, pripravil 1. mednarodni hitropotezni Krašev turnir, na katerem je nastopilo 54 šahistov iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Slovenije. Udeležba je bila kljub za šah kar zajetnemu nagradnemu skladu, ki je znašal 150 tisoč tolarjev, celo nad pričakovani, saj je nastopil tudi velemojomster Mišo Cebalo iz Zagreba, ki ima rating 2540, poleg njega pa kar pet mednarodnih mojstrov, štirje mojstri FIDE in tri najstariji mojstrski kandidati.

Tekmovanje je, s tem da je povlekla prvo potezo, odprla najboljša slovenska smučarka Urška Hrovat, ki v Šmarjeških Toplicah okreva po poškodbi kolenskih vezi. Šahisti so odigrali petnajst kol po švicarskem sistemu, nekoliko presenetljivo pa je z 11,5 točke zmagal mojstrski kandidat Dean Zečević iz Zagreba, ki je imel med vsemi nastopajočimi

še deseti rating.

Drugo mesto je z enakim številom točk osvojil mednarodni mojster Zlatko Bašagić iz Bosne in Hercegovine, tretji je bil z 10,5 točke tokrat najboljši slovenski igralec, večkratni državni prvak, mednarodni mojster Leon Gostiša, četrtri je bil član krškega Triglava Zvonimir Meštrovič, peti Aljoša Grosar iz Nove Gorice (slednji trije so prav tako mednarodni mojstri in so zbrali po 10,5 točke), medtem ko je bil šesti najboljši Novomeščan Marjan Kastelic, ki je sicer član krškega Triglava.

Od članov šahovskega kluba Novo mesto sta se izkazala novinec v društvu mojster FIDE Gordan Lazović z 10. mestom in Robert Rudman, ki je bil s 15. mestom najboljši uvrščeni prvokategornik in igralec z ratingom pod 2200. Kot zanimivost velja omeniti, da je bil Mišo Cebalo še enajsti.

R. R.

REGIJSKO PRVENSTVO

TREBNJE - Strelska družina Trebnje bo v soboto na strelišču v Praprečah 1. marca ob 9. uri pripravila regijsko prvenstvo v streljanju s serijskim zračnim orožjem. Za oceno bo štelo 20 strelv na tarče R8, tekmovalci pa bodo imeli v 40 minutah na voljo tudi neomejeno število poskusnih strelv. Tekmovanje je ekipno v članski konkurenci, ekipo, ki je lahko tudi mešana, pa sestavljajo po trije tekmovalci. Ti isti, ki nimajo svojega orožja, si ga bodo lahko sposodili na strelišču. Prijavite se lahko po telefonu (068) 45 095, prijavnina, ki jo lahko plačate pred začetkom tekmovanja, pa znaša 1.000 tolarjev.

BONČA PRI ŠVENTU - Četrtkove predstavitev novih modelov merilcev srčnega utripa vodilne svetovne znamke na tem področju Polarja se je v podjetju Eko projekt v Novem mestu udeležil tudi najboljši slovenski poklicni kolesar zadnjih let Valter Bonča (drugi z desne). Tokratno predavanje Andreja Šventa, sicer direktorja Eko projekta, je veljalo brežičnemu monitorju srčnega utripa polar xtrainer, ki omogoča prenos vseh podatkov s kolesa in istočasno dogajanja v kolesarjevem telesu preko vmesnika na računalnik ter obdelavo izmerjenih vrednosti z novim programom. (Foto: I. Vidmar)

Profesionalci so začeli z zmago

Kolesarsko sezono začeli v Istri - V Umagu prva poklicna zmaga za Bogdana Ravbarja - Novomeščani odlični med mladinci - Med dečki zmagal Črnomaljec Starešinič

NOVO MESTO - Le to, da so Novomeščani svoje kolesarsko moštvo pri svetovni kolesarski zvezi UCI prijavi kot poklicno, še zdaleč ne pomeni, da so zaradi tega kar naenkrat boljši od ostalih tekmecev. Do premoči in zmag se da priti samo s boljšo vadbo. Kaj so delali pozimi, slovenski kolesarji ponavadi najprej preizkusijo na dirkah v Istri, kjer so Novomeščani že po tradiciji zelo uspešni. Tako je bilo tudi tokrat.

Na nedeljski 96 km dolgi dirki za veliko nagrado Umaga je nastopilo 134 kolesarjev iz Slovenije, Hrvaške, Slovaške, Rusije, Avstrije in Češke. Že nekaj pred polovico dirke je pobegnilo 12 kolesarjev, ki so si pridno nabirali prednost, 10 km pred ciljem pa sta se iz te skupine izločila Bogdan Ravbar in Sandi Šmerc: v njunem ciljnem obračunu je bil močnejši Ravbar, ki si je tako priboril prvo zmago v svoji komaj začetni karieri poklicnega kolesarja. V sprintu skupine, ki je na cilj prispela 57 sekund za zmagovalcema, sta svojo sprintersko vlogo odlično odigrala Milan Erzen in Bogdan Fink, ki sta tako osvojila tretje in četrto mesto.

Odlično so kolesarili tudi novomeški mladinci, ki so na enako dolgi progi dosegli dvojno zmago: 1. Peter Ribič, 2. Uroš Dolar, medtem

kolesarjev ljubljanskega Roga, ki so z Valterjem Bončo na čelu nastopili na močni amaterski dirki v Italiji, kjer je bil Bonča osmi, Robert Pintarič pa štirinajsti.

I. V.

Bogdan Ravbar

ko je tretje mesto osvojil Damjan Prevejšek član moštva Kobo iz Krškega.

Na krožni dirki za lovoriko Medulina so med člani na 81 km dolgi progi novomeški profesionalci ostali brez zmage - priboril si jo je kranjski amater Rajko Petek - pač pa sta Pavel Šumanov in Vlado Miholjevič z enakim časom zasedla drugo oziroma tretje mesto. Med starejšimi mladinci je zmagal član ljubljanskega Roga Darko Mrvar, za njim pa so na cilj pripeljali trije Novomeščani - Peter Ribič, Uroš Plankar in Jože Puš. Med mlajšimi mladinci sta bila na vrhu dva Novomeščana - zmagal je Gregor Zagorec, drugi pa bil Klemen Logar - med dečki pa je zmagal Matej Starešinič iz Črnomlja, medtem ko je bil Novomeščan Matej Kržišnik tretji. Žal med člani na štartu ni bilo

Na hipodromu Brege tudi hlevi

V enem letu v hipodrom in objekte ob njem vložili kar 60 tisoč mark - Potrebno bo pospešiti pridobitev dovoljenj in lastništva zemlje, da ne bo dirk na črno

KOSTANJEVICA - Konjeniški klub Posavje Krško, ki združuje rejce in dirkače kasačev iz vseh treh posavskih občin, se je z rezultati pretekle sezone med slovenskimi klubi uvrstil v zlato sredino, kar je glede na velikost kluba in ne najboljše pogoje treningov in dela dobro.

Lani je 7 tekmovalcev na slovenskih hipodromih štartalo 66-krat in osvojilo dve prvi mesti, pet drugih ter šest tretjih mest. Najboljši voznik je bil Martin Mars, najboljši rezultat je dosegel konj Safir, ki je last družine Mars iz Brezine, do zdaj pa je največ zaslužil Firos, last Darka Kovačiča iz Dobove.

Po besedah Franca Cetina, predsednika športne komisije, si v klubu prizadevajo, da bi imeli čim boljše čredo, kar je pogoj za dobre izide. Čredo tekmovalnih in plemenskih konj so povečali, tako je sedaj v klubu 42 konj, kar je največ doslej, med njimi je 19 tekmovalnih konj in 14 plemenskih kobil. Čreda se je z izvolitvijo novega predsednika Jožeta Klemenčiča, rojaka iz Mrtvice, ki sicer živi v Ljubljani, povečala, saj je Klemenčič ne le velik ljubitelj kasaštva, ampak ima tudi večje število konj.

Minulo leto so v klubu veliko postorili na hipodromu, tako na sami stezi kot na objektih ob njem, dela pa so bila vredna kar 60 tisoč nemških mark, ki jim jih brez pomoči donatorjev in zagnanega predsednika Daneta Mižigoja ter ostalih članov ne bi uspelo zbrati. Organizirali so tudi dve dirki.

Člani so si tudi letos zadali veliko nalogo, med drugim bo potrebno posredovati na upravni enoti in občini Krško, da se pospeši pridobivanje dovoljenj in lastništva zemljišča, da ne bodo junija na hipodromu zoper dirkali "na črno". Ko bodo pridobili dokumentacijo, bodo začeli graditi hleve, nadstrešnice za vsaj 20 konj in še kaj, izdelali pa naj bi tudi posnetek terena na opuščeni gramozni jami v Dobovi, kjer

Na letnem občnem zboru so priznanja kluba prejeli: Nuklearna elektrarna Krško, Vitacel Ljubljana ter občini Brežice in Krško, najboljši voznik Martin Mars; za aktivno sodelovanje v klubu so dobili priznanja Uroš Bernardič, Jože Meke st., Anton Miler, Franc Polovič st., Ivan Runovec, Marjan Mars in Dušan Arh ter dosedanji predsednik za vzorno vodenje kluba Dane Mižigoj.

namerava konjeniško društvo Dobova urediti stezo za vadbo konj. Velik del tekmovalcev je namreč doma prav iz okolice

Martin Mars

Dobove, z izgradnjo vadbene steze pa bi skrajšali čas prevoza in s tem muko konj.

T. G.

90-LETNIKA V KOSTANJEVICI - Občnega zbora konjeniškega kluba Posavje Krško sta se udeležila tudi najstarejša dirkača kasačev v Sloveniji: Darko Polc je prišel iz Zagorja ob Savi, Franc Kerin pa iz Podbočja. Oba sta bila v bivši Jugoslaviji med najuspešnejšimi vozniki. Med njima je na sliki dosedanji predsednik Dane Mižigoj. (Foto: T. G.)

Najstarejšo piščal na svetu našli pri nas

Vse do nedavnega je veljalo, da gre začetke umetnostnega in tako tudi glasbenega ustvarjanja, ki zahteva nekatere posebne razumske sposobnosti, pripisati modernemu mislečemu človeku. Toda predlanska najdba naših arheologov Inštituta za arheologijo ZRC SAZU koščene piščali v jami Divje babe v dolini Idrije pod Šebreljami dokazuje, da se je z glasbo pred 45 tisoč leti ukvarjal že neandertalec. To pa obenem pomeni, da so se začetki glasbenega ustvarjanja pomaknili za 10 tisoč let v preteklost. Piščal, narejena iz stegenice jamskega medveda, ki je verjetno najstarejše odkrito glasbilo na svetu, je povsod deležna velikega zanimanja in najditelje so že povabili k vpisu v Guinnessovo knjigo rekordov.

Raziskovanja Inštituta za arheologijo ZRC SAZU oz. dr. Ivana Turka s sodelavci v jami Divje babe nad strugo Idrije pod vasjo Šebreljami trajajo že dobro desetletje in pol, in to zelo uspešno. V jami so z vztrajnim in natančnim delom našli številne ostanke človekovega bivanja: v veliki količini arheoloških najdb je mogoče najti kosti kar 58 različnih živalskih vrst (prevladuje jamski medved, nato pa zveri in mali sesalci), kamnita in koščena orodja, ki sta jih izdelovala in uporabljala najprej neandertalec v srednjem paleolitiku, in nato kromanjonec, moderni misleči človek, v mlajšem paleolitiku.

Arheologi pravijo, da je jama nekaj posebnega prav zaradi imenitne stratigrafije, saj gre za večplastno najdišče. Do sedaj je raziskana približno tretjina sedimentov. Odlični rezultati in odkritja, za kar ima zasluge tudi moderna tehnologija, so to jamsko najdišče dvignili v sam vrh najpomembnejših najdišč stare kamene dobe v svetu. Začelo se je z odkritjem okamenelih dlak jamskega medveda, še večje vznemirjenje pa je povzročila koščena piščal, ki jo je julija leta 1995 na ostalinah 45 tisoč let starega neandertalčevega ognjišča našel Janez Dirjec z arheološkega inštituta.

Doslej najstarejše odkrito glasbilo

"Takoj sem videl luknjice ter zato kost shranil posebej. Bila je v metrski kepi zemlje," je na novinarski konferenci pred otvoritvijo razstave z naslovom "Neandertalec in njegova piščal? Jama Divje babe - zibelka evropske glasbe?" v Narodnem muzeju Slovenije v Ljubljani povedal najditelj koščene piščali Janez Dirjec, ki pravi, da je najdba pravzaprav sad slučaja. Vsako leto

Najditelj piščali Janez Dirjec

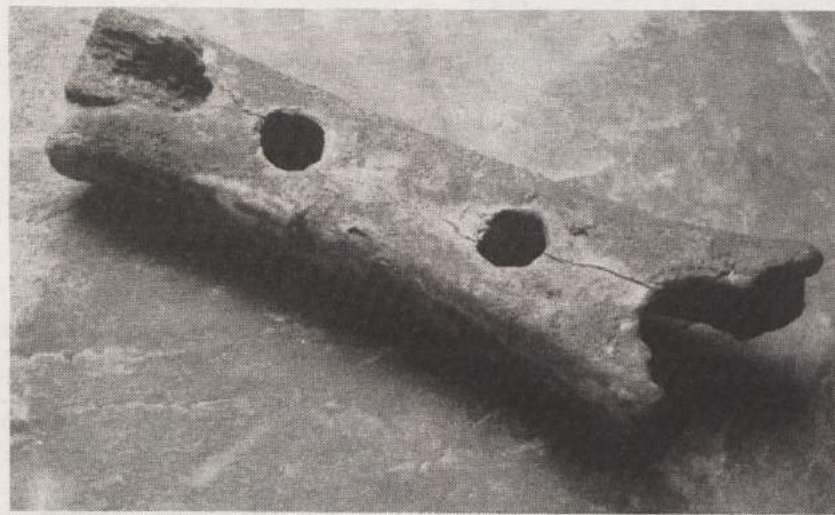
tu arheologi v 3 mesecih skopljejo od 80 do 250 tisoč kosov kosti, drobcev ipd., zelo malo pa je ostankov človeške dejavnosti; na kubik zemlje morda en kos.

Piščal je narejena iz cevaste kosti mladega jamskega medveda. Vanjo so zvrtno luknjice - v celoti sta ohranjeni dve, drugi dve pa sta nakazani - ki ustrezajo razmiku prstov na roki. Verjetno je piščal nastarejša na svetu, z njo pa se bistveno spreminjajo tudi pogledi na neandertalca, izumrlega pred okoli 30

tisoč leti, edinega med človeškimi vrstami, ki se je razvil na evropskih tleh in velja za pravega Evropejca, saj so do sedaj umetnost v vseh možnih oblikah pripisovali modernemu mislečemu človeku. Doslej znani primerki piščali z več luknjicami so namreč stari največ 35 tisoč let.

Piščal z milimi zvoki

Za pravilno razlago najdbe koščene piščali ne gre brez arheoloških poskusov, s katerimi so dokazali, da je podobno piščal in predvsem podobne luknjice mogoče narediti s preprostimi orodji iz kremenca, kakršna so bila najdena v naj-

Prazgodovinska koščena piščal iz stegenice jamskega medveda

dišču. Arheolog Guillian Bastiani je najprej naredil podobna orodja, kot so jih včasih v Divjih babah uporabljali neandertalci, in z njimi izdelal koščeno piščal iz sveže stegenice mladega medveda. Tako so ugotovili, da so luknjice res narejene s prebijanjem. Poskusi ne izključujejo njihovega drugačnega izvo-

ra, na primer da jih je naredila večja zver z zobmi, čeprav je razporeditev luknjic za zver nenavadna. Dejstvo pa je, da se na piščal da piskati. "Etnomuzikolog z Inštituta za arheologijo Drago Kumej je nanjo zaigral in iz nje izvil naravnost mile zvoke. Melodijo zaigra na tri načine," je dejal Dirjec.

NEREŠENI SPORI

Dobovsko polje neznank

Dobovsko polje bo po vsem sodeč tudi komaj dobro začeto letošnje leto ostalo tako, kot je. Potem ko so na njem regulirali struge potokov, ostaja polje neznank in vprašanj.

Ob gradnji nasipa, ki so ga začeli graditi leta 1981, so morali poseči tudi v pritoke Save na levem bregu reke. S tem so izvajalci prizadeli 60 lastnikov zemljišč. Slednji so bili tako ob del dohodka s kmetije. Nekaterim je prvo leto po regulaciji država plačala odškodnino za enoletni izgubljeni pridelek. Po tistem niso več dobili odškodnine.

Dobovsko polje pomeni neprijetno zadevo, nezaželeno vprašanje, politično temo. Ta problem rešuje občina Brežice, ker je to polje na njenem ozemlju. Ker je prevelik za lokalno obdelavo, ga predaja ministrstvu in drugim službam v Ljubljano. Ta se malce pomudijo z omenjeno dobovsko zadevo, vendar je njihov trud videti le kot iskanje bližnjice, po kateri bi se dalo najlažje izogniti se vsemu, kar le spominja na Dobovo. Krajevna skupnost Dobova je doslej poskušala narediti za dobro dobovskega polja in tamkajšnjih kmetov več kot drugi, vendar ni imela srečne roke, saj so zadeve ostale napol poti. Polje je namreč, potem ko so na njem poskrbeli za lažje odtekanje vode, zdaj slabše za obdelavo, kot je bilo. Če je mogoče zemlja vendarle na površinah tudi boljša od nekdanje, so kmetje, ki jo orjejo in z nje pospravljajo letino, slabe volje zaradi nastalih razmer na njivah.

Ali je bila narejena napaka?

Anton Žibert iz Loč, Ivan Curhalek iz Mosteca, Stanko Gerjevič iz Mihalovca in Darko Zobarič iz Mosteca, s katerimi smo se pogovarjali o nekaterih težavah in pričakovanih kmetov na dobovskem polju in urejanju rodovitnih površin ob Savi med Brežicami in Dobovo, so povedali, da so ljudje po vaseh ogorčeni nad tam, kar se dogaja v zvezi z dobovskim poljem.

Ivan Curhalek, kmet iz Mosteca, je prepričan, da je šlo za napako. "Pri nas so naredili hidromelioracijo. Kmetje - lastniki zemljišč smo dovolili ta poseg. Obljubljeno nam je bilo, da bomo dobili plačano ali s komasacijo v obliki zemljišč povrnjena odvezta zemljišča. Ko je bila melioracija končana, je krajevna skupnost sprejela sklep, da se komasacija ne sme napraviti, dokler ne bo nasipa do Sotle. Če bi mi lastniki to vedeli prej, ne bi pristali na poseg."

Po denar s silo

Domačini menijo, da so utrpeli na premoženju toliko škode zaradi poplav, da so tudi zaradi tega upravičeni do doškodnine. "Če mora biti dobovsko polje v Sloveniji rezervat za toliko in toliko kubikov poplavne vode, smo upravičeni do rente," je primerjal Anton Žibert.

Po besedah Ivan Curhaleka je vlada po poplavi leta 1990 že dala precej denarja za odškodnino. "Prvi znesek se je razdelil med oškodovance. Naslednji znesek, enako velik, je bila krajevna skupnost Dobova pripravljena vložiti v gradnjo nasipa, ko pa bi država imela denar, naj bi ta vloženi denar vrnila. "Ampak takratna oblast v občini tega ni dovolila."

Če se bodo pristojni še naprej izmikali kmetom z dobovskega polja, bodo ti poskočili. Govori se o protestu s traktorji, o demonstracijah, kot bi dogodku rekli po Evropi. "Če nam denarja ne bodo dali zlepa, ga bomo dobili s silo," boste slišali na dobovskem polju, in to ne samo omenjene štiri sogovornike.

Bodo Podobnikov besede nasip postale?

Drži, da se občina Brežice poteguje za državni denar za ureditev razmer na dobovskem polju. Tako je Jože Avšič poslal

ustrezne amandmaje tudi na predlog državnega proračuna za leto 1996. Zaman, te županove pobude državnemu zboru v Ljubljani niso upoštevali. Je bila v ozadju politika, nenaklonjena brežiški občini? To ostaja neznanka, dejstvo pa je, da je dobovsko polje zanimivo tudi za politike evropskih ambicij. Tako so se o dobovskem polju menili tudi ob nekem obisku Marjana Podobnika v Brežicah. Prvak ljudske stranke je dejal, da SLS zahteva gradnjo protipoplavnih nasipov v Posavju. Pri tem je omenil, da je postavitev teh umetnih ovir za vodo tesno povezana z bodočo gradnjo spodnjesevskih elektrarn, le-ta pa je odvisna od državne energetske strategije. Zdej, ko je Podobnik v vladi, bo imel seveda obilo priložnosti, da na kaj vpliva, da izvrti denar za dobovsko polje in ga tudi pošlje v Posavje.

Dobrih 200 milijonov tolarjev

Za dokončno ureditev zemljiških razmer na dobovskem polju bi po enem naj-

FOTO: M. LUZAR

Stanko Gerjevič, Darko Zobarič, Ivan Curhalek in Anton Žibert (na sliki z leve) nekega meglenega zimskega popoldneva v vasi Ključ na Hrvaškem. Stojijo ob nasipu pri Sotli, ki so ga tam pred leti zgradili Hrvati. Tako Sotla kot Sava, kadar narasteta, v teh krajih ogrožata ljudi in premoženje.

Na ogled v Narodnem muzeju Slovenije

Omenjena najdba je takoj vzbudila veliko zanimanja, predvsem pri raziskovalcih starejše kamene dobe doma kot po svetu. Najditelje so že povabili k vpisu v Guinnessovo knjigo rekordov. Tako kot vse najdbe iz Divjih bab bo tudi koščeno neandertalčevo piščal v arheološki zbirki hranil Narodni muzej Slovenije v Ljubljani in verjetno bo to eden njegovih najmenitnejših predmetov. Muzej od prejšnjega tedna pa do 8. junija ta predmet prvič javno postavlja na ogled. Skupaj z Inštitutom za arheologijo je namreč v atriju muzeja pripravil razstavo (njen avtor je dr. Ivan Turk), ki poleg najdbe pojasnjuje okoliščine, v katerih je ta, doslej verjetno edina toliko stara piščal na svetu, nastala in bila najdena. Razstavo bo spremljal niz predreditev, od predavanj za osvetlitev časa neandertalca, do pedagoško-izobraževalnih delavnic, na katerih bodo italijanski strokovnjaki prikazali način proizvodnje takratnih orodij. Mogoče se bo poskusiti v upodabljanju prazgodovinskih živali na "jamske stene", zanimivi pa bodo tudi koncerti na piskala.

Razstavo ali pa kasneje vsaj koščeno neandertalčevo piščal si resnično velja ogledati, saj se s to prelučnjano kostjo iz paleolitskega obdobja človekove zgodovine začne tako zgodovina glasbil na današnjem slovenskem etničnem ozemlju, glasbena zgodovina evropskega človeka kot tudi svetovna instrumentalna glasbena zgodovina.

LIDIJA MURN

novejših izračunov potrebovali dobrih 207 milijonov tolarjev, o čemer so govorili tudi na delovnem sestanku, ki ga je sklical brežiški župan Jože Avšič sredi lanskega oktobra. Od kod vzeti denar, je očitno znano le na papirju. Čeprav so se na sestanku odločili, naj bi glavino denarja prispevalo Ministrstvo za okolje in prostor, preostali del potrebnega zneska naj bi zagotovilo Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo.

Z omenjenim denarjem naj bi med drugim opravili tudi vse potrebne izmere, plačali odškodnino kmetom in odkupili zemljišča, kjer je to potrebno zaradi dosežanih zemljiških postopkov na dobovskem polju. Ob vsem tem pa bi razmislili tudi o možnosti, da bi naredili komasacijo.

Kdaj se bo to zgodilo? Kako se bo zgodilo? Ali se sploh bo? Krajevna skupnost Dobova se odceplja ob občini Brežice in postaja samostojna občina. Ministrstva v Sloveniji so drugačna, kot so bila lani oktobra. Stvari se očitno spreminjajo in v tem vlada v Ljubljani, a tudi kdo nižje od nje, lahko najde izgovor zase.

MARTIN LUZAR

Bo vrnila del nekdanje slave?

VSE FOTO: P. PERC

Do srede aprila letos naj bi delavci Gradbenega podjetja Grosuplje (GPG) okrog 10.000 kvadratnim metrom bolj močvirnega zemljišča ob sotočju Višnjice pod Baronovim hribom dali dovolj prepoznavno podobo, kako velika bo nova šola v Višnji Gori. Do takrat morajo namreč na zahtevnem zemljišču zabetonirati temelje tega za Višnjane in njihove otroke dolgo pričakovanega objekta.

“Vsi bi hoteli, da bi se to zgodilo prej, posebej krajani Višnje Gore,” je dejal ivanški župan Jernej Lampret 14. februarja ob podpisu pogodbe o začetku teh del z direktorjem Inženiringa GPG Branimetom Kastelcem. Kastelic pa je spomnil, kako njihovo podjetje kot sponzor podpira razne kulturne akcije in da skušajo, odkar so se po uvedbi šolskega tolarja spet razmahnilo naložbe v šolstvo, svojo sled pustiti v domači občini, kjer pač imajo svoje korenine. Pustimo zdaj ob strani, kaj porečejo o “domači občini” ivanški lokalpatrioti, za katere “ločitveni postopki” z bivšo grosupeljsko občino ne tečejo dovolj hitro in kažejo po malem že nekakšno alergijo do vsega, kar diši po grosupeljski dominaciji.

Predsednik gradbenega odbora šole v Višnji Gori Dušan Strnad je povedal, da so imeli veliko dela z iskanjem lokacije in nakupom ustreznega zemljišča in spremembo njegove namembnosti. Sodelovali so tudi pri izbiri projekta nove šole. Komisija za izbor idejnega projekta se je med štirimi urbanistično arhitektonskimi rešitvami odločila za idejni projekt arhitektov Vesne in Mateja Vozliča. Nova šola s telovadnico bo imela 2390 m² bruto oz. 2200 m² neto površin. Predsednik sveta krajevne skupnosti Višnja Gora Matjaž Zupančič je dejal, da je razveseljivo, ker so po predaji digitalne telefonske centrale v uporabo pred enim tednom zdaj priča dogodku, ki bo z zlatimi črkami zapisan v kroniki Višnje Gore.

Marinka Piškur, ravnateljica OŠ Stična

Zupančič se je zahvalil županu, njegovim sodelavcem, ravnateljici stiške osnovne šole Marinki Piškur, saj je višnjanska šola podružnica te šole, čestital pa je tudi izvajalcem.

Že dolgo premajhna in neprimerna

Ti bodo po pogodbi za omenjena dela dobili 60 milijonov tolarjev, celotna naložba v šolo s telovadnico, ki naj bi odprla vrata v šolskem letu 1998/99, pa bo po besedah ivanškega “šolskega ministra” Boga Sušiča veljala od 500 do 550 milijonov tolarjev. Da je šola v Višnji Gori premajhna za več kot 200 učencev, prostori pa tudi sicer neustrezni, nefunkcionalni, so opozarjali že vsaj 10 let. Hodniki so preozki, stropi visoki skoraj štiri

metre, ni garderobe niti učilnic za gospodinjstvo in tehnično vzgojo, ni ustreznega prostora za kuhinjo itd. V letu 1993 so izdelali študijo za povečanje šolskega prostora v Višnji Gori v treh inačicah: prizidek, adaptacija ter novogradnja za pet razredov in novogradnja za vse razrede. Predvidevajo, da bi število učencev do šolskega leta 2002/2003 nihalo od 214 (osemletno šolanje) do 221 (devetletno šolanje), število oddelkov pa od 10 (v šolskem letu 1995/96) do 11 (v šolskem letu 2002/2003). Bivša občina Grosuplje je navzlic omenjenim zagatam višnjanske šole dala prednost izgradnji prizidka pri šoli v Šmarju Sapu. Ko je z Ministrstva za šolstvo in šport, ki naj bi tudi pri gradnji šole v Višnji Gori pomagalo s polovico

potrebnega denarja, prišla usmeritev za prehod na enozmenny pouk, je bila novogradnja še toliko bolj utemeljena in pereča.

Organizacijsko je torej od 1. septembra višnjanska šola podružnična šola osnovne šole Stična (v tej je 1053 učencev v 51 oddelkih!), toda je popolna osemletka. Na žalost 210 učencev in 17 učiteljev, ki poučujejo, je to edina osemletka daleč naokoli, ki še deluje v tako stari stavbi; zgrajena je bila namreč že leta 1907! Vse druge šole v bivši grosupeljski občini so bile zgrajene po letu 1966. Kot je opozorila ravnateljica šole Marinka Piškur, ima vsak učenec le nekaj več kot dva kvadratna metra prostora. Telovadnica je odaljena od šole 300 m, pot do nje in nazaj pa je prometna in nevarna. Skoraj polovica učencev se vozi v šolo s šolskim avtobusom. Pomočnik ravnateljice in vodja šole v Višnji Gori je Franc Lokovšek. Na šoli zlasti veliko pozornost namenja ohranjanju kulturne, zgodovinske in naravne dediščine. Učenci spoznavajo preteklost in lepote svojega kraja pri pouku v obliki projektov in raziskovalnih

Dušan Strnad, predsednik gradbenega odbora za novo šolo

nalog. Eden zahtevnejših projektov je Stoji učilna zidana, o katerem so del gradiva strnili tudi v biltenu.

Zametki šole že leta 1554

Starodavno naselje Višnja Gora je bilo že zgodaj poseljeno, o čemer pričajo najdbe rimskih miljnikov in kamnitih spomenikov. V srednjem veku je bil predhodnik Višnje Gore današnji Stari trg, ki se omenja že v 12. stoletju. Tod se omenja sodnik že leta 1294, deželno sodišče 1308 in cesarska mitnica leta 1460. Cesar Friderik III. je leta 1478, potem ko so se tržani zaradi nevarnosti turških vpadov preselili na bližnji grič, kjer se je razvila Višnja Gora, že povzdignil v mesto. Takrat so ga obdali z obzidjem. Meščani so bili zvečine obrtniki, obrt in trgovina pa sta najbolj cveteli v 16. stoletju. Najmočnejši je bil čevljarški ceh. Po 17. stoletju je začelo mesto nazadovati, Valvasor poroča o številnih opuščeni hišah, gospodarska kriza pa je Višnjane pritiskala s krajšimi prebliski, vzponi in padci vse do novejših časov. Prva šola je bila po zapisu Alme Vodišek, učiteljice v Višnji Gori, ustanovljena leta 1554, ko je nek domačin zbral v mestni hiši 10 do 15 ukaželjnih otrok. Kmalu se je prvi učitelj preselil in z njim so zamrli zametki šolstva. Leta 1815 je bila ustanovljena trivialna šola. Učitelj je moral biti organist, cerkvenec, pisec, ogledovalec klavne živine, plačevali pa so ga s šolnino.

Ravnateljica Marinka Piškur je iz preteklosti višnjanskega šolstva tudi nanizala, da so leta 1847 uvedli poleg enorazrednice še ponavljalno šolo, leta 1876 pa razširili enorazredno šolo v trirazredno. V 19. stoletju sta pouk in uradovanje potekala v slovenskem in nemškem jeziku. Leta 1906 so trirazrednico razširili, začeli

graditi novo šolsko poslopje in ga, kot rečeno, leto pozneje že odprli. Med I. svetovno vojno je šolska mladina trpela zaradi pomanjkanja in preobremenjenosti z delom, pouk pa je zelo neredno obiskovala. Po letu 1930 je bilo na šoli Višnja Gora sedem samostojnih oddel-

Matjaž Zupančič, predsednik sveta KS Višnja Gora

kov in nedeljska šola. Pred začetkom II. svetovne vojne je bila šola 6-razredna, med vojno je pouk potekal v šoli do nemškega bombardiranja kraja leta 1943; nato je bil pouk v okolici in Codellijevem gradu vse do požiga šole in gradu.

Takoj po vojni je postala višnjanska šola štirirazredna. V šolskem letu 1948/49 je bilo na šoli 5 razredov, v 5. razred pa so bili vključeni tudi učenci 6. in 7. razreda, del učencev pa je po 4. razredu odšel v 1. razred gimnazije v Stični. Od šolskega leta 1954/55 je bilo na šoli pet oddelkov z osmimi razredi vse do šolskega leta 1960/61, ko se je šola razširila v 6-oddelčno z osmimi razredi. V šolskem letu 1961/62 je bilo na šoli šest razredov in oddelkov, učenci 6. in 7. razreda pa so se vpisali v osnovni šoli Žalna in Stična. Naslednje šolsko leto je bilo sedem razredov in oddelkov, v šolskem letu 1963/64 pa je postala šola v Višnji Gori osemletka.

PAVEL PERC

DUŠEVNO PRIZADETI

Krave, sitotisk, medalje

Če kaj, potem starši otrokom zagotovo želijo v življenju veliko zdravja. “Samo da je zdrav!” navadno pravijo ob rojstvu drobnega bitja. Zlasti mame se dobro zavedajo pomembnosti teh besed, zlasti če z otroki ni vse tako, kot bi moralo biti. Vrednost teh besed dobro pozna tudi Anica Majerle, saj je sin Janez zaradi težav ob rojstvu ostal zmerno duševno prizadet.

Od Majerletove domačije na Griču nad Dobljicami se razprostira prelep razgled po bližnjih vinskih goricah z nešteti zidanicami, a tudi po ravnih poljih pod Dobljicami, kjer imajo skoraj vse njive tudi Majerletovi. Po grbinah okrog vasi namreč ni moč kmetovati. Gospodinja iz vsake od trinajstih hič, kolikor jih šteje Grič, si lahko tam privošči le nekoliko večji vrt. In Majerletovi, ki imajo pet glav živine in se ukvarjajo s poljedelstvom, so veseli, da imajo lepe njive pod Dobljicami ter seveda vinograd nad vasjo, brez katerega bi si sredi vinskih goric težko predstavljali življenje. Mama Anica je bila vedno le kmečka gospodinja, saj pri petih otrocih niti pomisliti ni mogla na zaposlitev, zato pa je prinašal svoj zaslužek domov oče Leopold. Vesela sta, da sta vseh pet otrok spravila h kruhu. Nedavno se je zaposlil najmlajši sin, medtem ko je predzadnji, Janez, v službi, kot jo sam imenuje, četrto leto.

Janez je z vrstniki hodil v malo šolo, potem pa je otroška zdravica svetovala obiskovanje osnovne šole s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše v Črnomlju. Ves čas se je z ostalimi otroki iz vasi vozil v šolo z avtobusom. Tri tedne je bil sicer v internatu, a domotožje in želja po varnem maminem naročju, ki ga je bil tako vajen, sta bila le premočna. “Tako kot je doma priden in delaven, je bil tudi v šoli. Končal jo je s prav dobrim uspehom. Lahko bi začel delati v varstveno-delovnem centru, a je raje ostal doma in pomaga na kmetiji. To delo ima zelo rad. Po petih letih pa je že tako zelo pogrešal družbo svojih vrstnikov, ki jih v vasi ni. Prosil me je, naj grem vprašat v varst-

veno-delovni center, če bi ga sprejeli,” pripoveduje prijazna Anica.

Janez je imel srečo, da v delavnicah, v katerih delajo duševno prizadeti odrasli, ni bilo še takšne stiske, kot je danes, ko je v njih 19 varovancev, kar je glede na prostor, ki ga imajo na razpolago, občutno preveč. Starši so, kljub temu da je dela na kmetiji vedno dovolj, srečni, da ima Janez zaposlitev. Ne gre sicer za službo v pravem pomenu besede, saj je Janez invalidsko upokojen, za delo v delavnicah pa dobi po šest tisočakov na mesec. Gre predvsem za to, da ima “zaposlitev” in skrb ter da se počuti koristnega. Zlasti se dobro počuti v družbi sebi enakih. In ko smo že govorili o srečah, ki

spremljajo Janeza, je ena on njih tudi ta, da je prav ob njegovem prihodu v varstveno-delovni center začel varovance sistematično vaditi v različnih športih Matjaž Barič, ki je bil takrat na začetku študija defektologije. Spoprijeli so se z malim nogometom, atletiko, kolesarjenjem, plavanjem, alpskim in nordijskim smučanjem.

Matjaž bi rad, da bi sodelovali vsi varovanci, a mu to doslej še ni uspelo. So pa zato tisti, ki trenirajo, uspešni. Na lanskem državnem prvenstvu so med devetimi ekipami varstveno-delovnih centrov in zavodov za duševno prizadete Črnomaljši zasedli drugo mesto. Tudi v drugih športih dobijo na vsakem tekmovanju kakšno medaljo. Prav Janez pa je med tistimi, ki so jih dobili največ. Iz sobe, kjer jih skrbno hrani, jih prinese kar devet, kar pa ni nič čudnega, saj tekmuje v malem nogometu, kolesarjenju, atletiki, smuku, slalomu, veleslalomu. Najbolj je ponosen na bronasto medaljo s specialnih svetov-

nih zimskih olimpijskih iger, ki so bile od 1. do 8. februarja v Collingwoodu pri Torontu. Poleg šestnajstčlanske slovenske olimpijske ekipe se je je udeležilo še 85 reprezentanc z vsega sveta. Slovenci so osvojili 25 medalj, Janez pa je svoje najdragocenejše odličje prejel v smuku, medtem ko je bil v slalomu in veleslalomu peti.

Janez Majerle, njegovemu trenerju Matjažu Bariču ter vodji črnomaljskega varstveno-delovnega centra Nadi Barič, ki je odšla na olimpijske igre kot spremljevalka, pa se bo morda še globlje kot športna tekmovanja vtisnil v spomin priscen sprejem med kanadskimi Slovenci, združenimi v Vseslovenskem odboru. “Razkazali so nam Niagarske slapove, cerkev sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu, Toronto. Z večerjo nas je v svoji gostilni gostil Metličan Boris Mozetič, celotno ekipo s trenerji in spremljevalci vred pa je povabila domov tudi družina Janka Bubaša iz Učakovcev pri Vinici. A tudi na otvoritvi olimpijskih iger je kakšnih 200 Slovencev med 50 tisoč obiskovalci s svojim glasnim navijanjem dalo vedeti, da nam stojijo ob strani. Med tekmovanji so bili ves čas z nami Vera in Ivan Plut, Martin Vukšinič, Boris Mozetič, Ivan Pezdirc, Franc Brenc, Janko in Anica Bubaš. Po končani olimpiadi smo bili zopet gostje Slovencev in vsem, še posebej pa Belokranjcem, se najlepše zahvaljujemo za požrtvovalnost,” ne more skriti zadovoljstva nad gostoljubnostjo Matjaž Barič. Janez pa mu pritrjuje ter kaže fotografije, ki so mu dragocen spomin z njegovega doslej najdaljšega potovanja.

Oče Leopold in mama Anica bi gotovo še dolgo razpredala misli o tem, kako srečna sta, da je njun Janez v “službi” v varstveno-delovnem centru, Matjaž pa je nizal dogodivščine iz Kanade. A Janezu se je mudilo. Že je držal v rokah posodo za mleko, s katero je odhitel v hlev polmolst krave, še preden smo se dobro poslovili. Tako kot ima v delavnicah najraje sitotisk, so doma njegove ljubljene krave. In zaradi obiska novinarke jih že ni hotel pustiti na cedilu.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Trener Matjaž Barič, Janez Majerle, mama Anica in oče Leopold (od leve proti desni).

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Naj (pre)živi slovenski kmet!

FOTO: T. GAZVODA

Kriza, v kateri živimo, je prisilila prenekaterega Slovenca, da je začel obdelovati zemljo, ki morda pred leti sploh ni bila zanimiva. Vsak košček rodovitne prsti lahko namreč pomeni priložnost za preživetje in če je sreča mila, tudi za zaslužek. Vendar je pri nas žal tako, da lahko tisti, ki želijo od kmetijstva tudi kaj iztržiti, povedo marsikatero bridko in težko razumljivo izkušnjo z državo, ki je našemu kmetijstvu vse prej kot naklonjena. Napovedani vstop Slovenije v Evropsko unijo pa med tiste, ki so odvisni od zemlje, vnaša negotovost in strah.

Na kmetiji Slavice in Franca Vimpolška iz Brezic so se v zelenjavarstvo usmerili pred desetletjem. Prej dobro razvito živinorejo in prašičerejo (imeli so tudi po 15 plemenskih svinj) so zaradi krize v panogi in zaradi bližine mesta občutno skrčili, tako da imajo sedaj v svinjaku prašiče le še za svoje potrebe, s suhomesnatimi izdelki pa dopolnjujejo sicer bogato ponudbo zelenjave, ki jo je mogoče kupiti tudi na krški in brežiški tržnici.

Proti "klanu zelene mafije"

Slovenskim pridelovalcem zelenjave in sadja močno grenijo življenje poceni pridelki iz uvoza, med katerimi je precejšen delež takšnih, ki ne ustrezajo strogim kakovostnim zahtevam držav Evropske unije. A za trg, kot je slovenski, so očitno dobri, s smešno nizkimi cenami pa več kot uspešno konkurirajo pridelkom domačih proizvajalcev, saj za povprečnega slovenskega kupca še vedno velja, da kupuje z očmi, posebno še, če lahko pri tem prihrani tudi kak tolar.

Po propadu kmečke in poljedelske zadruge, preko katerih so Vimpolškovi prodali precejšen del zelenjave, so bili prisiljeni, da si sami poiščejo trg. Možnost se je pokazala prav pri Termah Čatež, kjer je zaradi kampa in kopalnišča povpraševanje po sadju in zelenjavi veliko, kar lahko potrdi tudi prodajalec na stojnici v Termah. Toda poskusi, da bi svoj pridelek kopalcem in dopustnikom prodali domači kmetje, ni uspel. "Znotraj ograje lahko prodajate, če plačate več, kot plačuje sedanji najemnik stojnice," sta dobila Vimpolškova odgovor od vodstva Term, medtem ko za ceno nista mogla izvedeti, prepričana pa sta, da bosanski muslimani ali "klan zelene mafije", ki uspešno uvaža v Slovenijo pridelke najnižje kakovosti po nizkih cenah, drži valjete v svojih rokah tudi na Čatežu. Tem pa je gotovo težko konkurirati, posebno še, ker naši kmetje še ne gojijo banan, pomaranč in ananasa.

"Ker se torej neposredno kupcem nismo mogli približati, smo pri Skladu kmetijskih zemljišč tik pred Čatežem predlani dobili v najem nekaj kvadratnih metrov zemlje. Dobili smo vsa dovoljenja, prostor, kmetijo, kombi, stojnico in njive so si ogledale ustrezne inšpekcije, vendar pa je šla sezona mimo, predno smo dobili vse dokumente," je pripovedovala Slavica.

Tako so lani na 12 hektarjih, kolikor obsega kmetija Vimpolšek, zasadili še več raznovrstne zelenjave, tudi sadje je dobro obrodilo. Vse je bilo torej nared za uspešno letino in prodajo, seveda. Vendar se je lani poleti zataknilo. Da je bilo začasno dovoljenje za prodajo sadja in zelenjave izdano le za leto, ki je minilo, sta Vimpolškova izvedela šele na višku lanske sezone.

prodaje. Inšpektorica nas je obravnavala kot obrtnike oz. kot trgovce, ne pa kot kmete, kar smo. Torej bi morali biti organizirani kot samostojni podjetniki, če želimo prodati svoje pridelke, vendar pa sem prepričana, da večji del kmetij pogojev za to ne bi mogel izpolniti," se o zakonodaji čudi Slavica. Tako so lani ostali brez velikega dela zaslužka, saj so propadle tone zelenjave. Franci in Slavica sta prepričana, da so pri tem veliko vlogo odigrali tisti, ki lahko vplivajo na politiko in dogajanja v občini, vendar še nista vrgla puške v koruzo. Za prostor, za katera je dve leti plačujeta najemnino, bosta spet poskušala dobiti dovoljenje.

Znani po kislem zelju in repi

Kmetija Vimpolšek je znana po kakovostnem kislem zelju in repi, ki nastaja po domačem receptu. Tako so letos skisali 40 ton zelja, 10 ton repe in 8 ton zeljnih glav, seveda pa pri tem uporabijo pridelek, ki zraste na njihovi kmetiji, saj kot pravi Slavica, na kakovost poleg številnih dejavnikov močno vplivata tudi način pridelave in sorta. Prav pri izbiri vseh sort zelenjave so Vimpolškovi zelo previdni, kar se pokaže vedno, ko rastline obrodijo. O tem pa so se prepričali tudi tisti, ki so posadili pri njih vzgojene sadike.

Slovenski kisarji so letos nakisali okoli 6 tisoč ton zelja, to pa so količine, ki presega povpraševanje. Medtem ko smo pred 2. svetovno vojno kislje izvažali celo v Egipt, izvoz sedaj ni mogoč, tudi

zaradi neizenačene kakovosti in premajhnih količin ne. Da bo napredek med domačimi pridelovalci težko doseči, se je pokazalo tudi na dnevu kislega zelja in repe v Ljubljani, ki je bil 19. februarja letos, ko je znani kmetovalec Janez Abram iz Dobrave pri Kostanjevici predlagal, da bi se kisarji bolj povezali med sabo. Če je predlog med zeljarji iz obrobnejših krajev Slovenije naletel na bučno odobravanje, so bili tisti iz središča države bolj previdni, slišati je bilo celo pripombo, kaj jim je tega treba. Morda bi jim takšno združevanje škodilo! Prerasti bo treba tisto tako znano slovensko lastnost, ki se skriva v reku "v španoviji še pes crkne!". Tako majhni, kot smo, pa čeprav celo združeni, težko konkuriramo že enemu samemu velikemu zeljarju iz Nizozemske, ki že pol stoletja trži svoje kislje po Evropi in ZDA.

Brez investicij ne gre

Ne glede na težave s prodajo je jasno, da je slovenska zelenjava zaradi zdrave zemlje zanimiva za tuje in domače kupce, zato pri Vimpolškovih razmišljajo tudi zanaprej. Radi bi uredili kmetijo odprtih vrat, kjer bi lahko ponudili domače mesne izdelke, vino, sadjevec, zelenjavo in sadje, že letos pa naj bi pridobili vso dokumentacijo za projekt namakanja. Franci pravi, da je vodnjak dovolj velik, da bi se na namakalni sistem priključili tudi okoliški kmetje. Tako bi bilo prav, seveda pa bi morala zaradi precejšnjih vlaganj priskočiti na pomoč tudi država, na ka-

tero kmetje pogosto pogledujejo. Upajo na pomoč in zaščito, saj se bo drugače slovenskemu kmetu bolj slabo pisalo. Po nekaterih ocenah je v zadnjih letih na pot brez rešitve stopilo že 40 odst. kmetij!

V upanju, da država ne bo pozabila na kmetijstvo, bodo Vimpolškovi v prihodnjih dneh, če bo le vreme naklonjeno, 4 hektarje njih zasadili z zgodnjim krompirjem, s katerim bodo lahko na trgu celo pred primorskimi in gorenjskimi. Če se bo torej vložek 10 tisoč mark v nakup semen-skrga krompirja in 7 tisoč mark za pokrivalo lutrasil - tega divjad v eni sezoni uniči več kot pol - obrestoval, bo odvisno tudi od državnih intervencij. Grenak je namreč spomin na predlansko pomlad, ko je cena zgodnjemu krompirju na ljubljanski tržnici v nekaj dneh zaradi uvoza padla od 100 na 20 tolarjev za kilogram.

"Še vedno ni jasno, kaj bo s slovenskim kmetom ob vstopu v Evropsko unijo, koliko bodo odprte meje, kako bomo zaščiteni in kako bomo nastopali na tujih trgih," pravi Franci, ki zaradi negotovosti na kmetiji hodi tudi v službo, medtem ko se je njegova žena popolnoma posvetila kmetijstvu: "Gor me drži ljubezen do zemlje in do pridelovanja, medtem ko je vse, kar se dogaja okoli tega, veliko razočaranje." In dokler ne bo jasnejšega nastopa države do kmetijske politike, bodo prizadevanja posameznih inštitucij zgolj svetle točke v sicer ne preveč jasni prihodnosti slovenskega kmeta.

TANJA GAZVODA

EPILEPSIJA

Bolezen, obdana s predsodki

"Epilepsija je kronična živčna bolezen z nenadnimi napadi krčev in izgubo zavesti, lahko je podedovana ali pa je posledica možganskih poškodb," piše v Verbinčevem slovarju tujk. Epilepsiji ljudje pravijo tudi padavica ali božjast, čeprav ni nič bolj božja od katerikoli druge bolezni. Za to boleznijo lahko obolevajo vsi, od visoko izobraženih ljudi do motenih v telesnem in duševnem razvoju. V razvitem svetu oboleva za epilepsijo 1 odst. prebivalstva, v nerazvitem pa celo 2 odst. Kljub tako velikemu številu bolnikov z epilepsijo je ta bolezen za mnoge še vedno velik tabu. Bolniki z epilepsijo zelo težko dobijo službo, po krivem pa so prikrajšani tudi za mnoge druge stvari. Liga proti epilepsiji Slovenije, ki je strokovno-humanitarna organizacija, se bori za lepše življenje ljudi z epilepsijo in tudi za večjo osveščenost ljudi o tej bolezni.

Liga proti epilepsiji Slovenije je nastala v začetku sedemdesetih let in je vključena tudi v sorodna mednarodna združenja. Sprejeta je v članstvo ILAE (Mednarodno ligo proti epilepsiji) in IBE (Mednarodni urad za epilepsijo). Njen predsednik nevrolog dr. Igor Ravnik, ki je tudi član pediatrične komisije Mednarodne lige za epilepsijo, pravi, da se v svetu zelo malo govori o tej bolezni in da je na nedavnem sestanku Svetovne zdravstvene organizacije v Ženevi bilo ugotovljeno, da je to ena najbolj zanemarjenih bolezni in da bi se že z nekaj ukrepi dalo veliko narediti za bolnike. Mednarodna liga proti epilepsiji si je zadala globalno svetovno kampanjo za večjo osveščenost ljudi o tem, kaj epilepsija sploh je.

Skupine za samopomoč

V Sloveniji je slovenska liga proti epilepsiji od leta 1990 pomagala ustanoviti 7 skupin za samopomoč, v katerih sodelujejo bolniki z epilepsijo, njihovi starši, znanci in prijatelji. "V Ljubljani delujeta dve skupini, skupino za samopomoč pa imajo še v Mariboru, Kranju, Kopru, Celju in v Novi Gorici," pove specialistka klinične psihologije Ljubica Vrba, ki je tudi predsednica socialne komisije pri Ligi proti epilepsiji Slovenije in koordinatorka skupin za samopomoč. Takšne skupine za samopomoč v Sloveniji še ni na Dolenjskem in v Prekmurju, zato Liga pripravlja za 6. in 8. marec v Novem mestu predavanje o epilepsiji, najprej za pedagoške delavce šol in vrtcev in dva dni kasneje za bolnike z epilepsijo, njihove starše, sorodnike in znance. Ob tej pri-

ložnosti nameravajo ustanoviti tudi prvo skupino za samopomoč Dolenjske in Bele krajine.

"Skupine za samopomoč vodijo koordinatorki, strokovnjake pa povabijo kot predavatelje za željeno temo. Vsebine so zelo različne, npr.: kopska skupina je zelo veliko naredila za izobraževanje učiteljev in vzgojiteljev, povsod pa imajo zelo dobro razvito medsebojno pomoč," pravi Ljubica Vrba. Združeni v skupine lažje rešujejo probleme svojih članov pa tudi lažje zahtevajo uveljavljanje svojih pravic in zahtev. Na ta način spoznavajo

ljudi s podobnimi problemi, se pogovarjajo z ljudmi, ki jih razumejo, še bolje spoznajo svojo bolezen, se podučijo o novih načinih zdravljenja, postanejo samozavestnejši in se tudi v družbi potem bolj uveljavljajo, seznanjajo pa tudi druge ljudi z epilepsijo in s tem zmanjšujejo predsodke pri ljudeh. Skratka: prispevajo k lepšemu življenju ljudi z epilepsijo. V Ljubljani deluje tudi Epitel, svetovalni telefon za otroke in mladostnike z epilepsijo, njihove starše, pedagoge in druge, ki bi radi nasvet in pomoč v zvezi s šolo, zaposlitvijo, rekreacijo, družbo. Pokličete jih lahko v četrtek od 16. do 19. ure na telefonsko številko: 061/1329393.

Stigmatizirani bolniki

Slovenska liga proti epilepsiji zaradi majhnega prostora, ki ga pokriva, združuje tako strokovnjake kot tudi laike, medtem ko so drugje po svetu lige strokovna združenja. Člani skupin za samopomoč so tudi člani lige. "Veliko ljudi pa se ne želi združevati, predvsem izobrazeni, ker se bojijo, da bi jih kdo videl in jih s tem razkril," pravi Ljubica Vrba. Ljudje z epilepsijo namreč zelo težko dobijo službo, tudi tako, ki bi jo lahko

opravljali. Pred leti se je celo zgodil primer, ko je deklica, ki je obiskovala gimnazijo, dobila v šoli napad, potem pa so se je začeli sošolci izogibati. Da je neprimerna za šolo, čeprav je bila zelo uspešna, pa so menili celo profesorji. V naši družbi so bolniki z epilepsijo stigmatizirani, ljudje se jih izogibajo kot kužnih, odklonilen odnos do njih pa imajo celo izobraženi ljudje. "V svetu iščejo znano slavno osebnost, ki bi pred javnostjo priznala, da je bolnik z epilepsijo in tudi na ta način pomagala razbiti v ljudeh tako močno zasidrane tabuje," pravi dr. Igor Ravnik. Znano je, da sta imela epilepsijo ruski pisatelj Fjodor Mihajlovič Dostojevski in angleški gledališki in filmski igralec Richard Burton, pa sta bila kljub temu genija na svojem področju.

Epilepsija je najpogostejša nevrološka motnja, za katero se pogosto ne ve, kaj je vzrok epileptičnih napadov, pogosto so lahko posledica poškodbe možganov, infekcij, krvavitvev, tumorjev, alkohola, nekaterih presnovnih motenj in tudi dednosti. Strokovnjaki jih delijo v dve skupini: na napade, kjer je motena funkcija možganov v celoti, in na napade, kjer je motena funkcija le dela možganov. Obstaja več vrst epilepsije, samo pri otrocih in mladostnikih poznajo vsaj 25 podvrst epileptičnih sindromov. "Okrog 70 odst. epilepsij lahko z zdravili zavremo napade, pri približno 15 odst. pa ne uspemo preprečiti napadov niti z naj sodobnejšimi zdravili, od tega je tretjina primernih za kirurško zdravljenje," pravi dr. Ravnik. Danes je na voljo bistveno več zdravil kot pred leti, zdravnik pa se odloči za najučinkovitejšo kombinacijo.

Pri približno 80 odst. bolnikov se napadi začnejo pred 20-tim letom. Starše otrok, ki so že imeli napade, povabijo in jim pomagajo v Centru za epilepsijo otrok in mladostnikov pri Pediatrični kliniki na Vrazovem trgu 1 v Ljubljani. Nanje pa se lahko obrnejo tudi vsi tisti, ki imajo probleme s področja epilepsije ali se se s takšnim problemom srečujejo prvič. Dr. Igorja Ravnika in specialno klinično psihologinjo Ljubico Vrba lahko dobijo v Centru za epilepsijo otrok in mladostnikov, telefon 061/1324124.

JOŽICA DORNIŽ

Nevropediater dr. Igor Ravnik, predsednik Lige proti epilepsiji Slovenije, in specialistka klinične psihologije Ljubica Vrba, koordinatorka skupin za samopomoč pri Ligi, bosta v začetku marca predavala v Novem mestu.

Dežela mate čaja, mesa in pamp

FOTO: S. POGORELEC

Okolica Bariloche

"In ta dolgočasna, ravna pokrajina naj bi bila Južna Amerika!" so bile moje prve misli, ko smo študentje etnologije in kulturne antropologije z ljubljanske Filozofske fakultete pristali na letališču argentinskega glavnega mesta Buenos Aires. Sprejeli sta nas gneča ter vročina glavnega mesta. Do središča smo se peljali skozi revna predmestna naselja s hišami, velikimi kot povprečna slovenska stanovanjska soba. Dobro uro smo se vozili po dvanajstpasovnici v eno smer in ob pogledu na avtomobile sem začela verjeti, da sem res v Argentini, saj so bili avtomobili res takšni, kakršnih sem bili vajena s filmov: veliki džipi vseh starosti, stari peugeoti pa tudi precej dobrih in novih vozil znanih svetovnih, predvsem pa severnoameriških znamk.

Vozniki pa so stvar zase. Za pešce se ne zmenijo, ponoči večinoma ne prižigajo luči, morda le smernike. Sploh promet v Argentini poteka bolj ko ne brez predpisov, vozi se večinoma po načelu, kdor prej pride, prej pelje.

Središče Buenos Airesa poleg umazanega zraka, velemestnega prometa, gneče in nenehnega oprezanja za denarnicami in dokumenti predstavlja najširša avenija na svetu in nekaj kvadrov stavb. Ulice mest so pravokotne druga na drugo, razdalja med križišči pa je običajno 100 m ali en kvader. Po številnih parkih ob predsedniški palači Casa Rosada je vedno veliko ljudi, sedijo, ležijo, malicajo, se s slušalkami v ušesih ob poslušanju glasbe sončijo. Mesto je ogromno in po njem se potuje s taksiji, s starimi pisanimi Mercedesovimi avtobusi in s podzemno železnico, traja pa lahko tudi uro ali več. Sicer pa - ogled argentinskega plesa tanga, mestne četrti La Boca s pločevinastimi in z ostanki ladijskih barv pisano prebarvanimi hišami mornarjev, tržnice in pristanišče v delti reke La Plata, morebiti 300-kilometrski vožnja na njeno drugo stran v Urugvaj - to je le nekaj zanimivosti, vrednih ogleda, ki jih poleg pestrih možnosti za doživljanje dnevnega in nočnega utripa mesta ponuja Buenos Aires.

Mate in asado

Kmalu smo se prilagodili razmeram in prevzeli nekaj navad po mojem mnenju ene najbolj evropeiziranih južnoameriških držav: za zajtrk le kava ali čaj z roglički ali žemljo, namazano z maslom in marmelado, za okrepčilo pa še mate čaj, ki ga pijejo predvsem v Urugvaju, severnem delu Argentine in Paragvaju. Pripravljajo ga v izdolbenih naravnih bučkah tako, da čajno mešanico skoraj do vrha nasujejo v bučko, v kateri je kovinska ali lesena cevka s filtrom, prelijejo jo z vročo, a ne zavreto vodo. Tako pripravljen čaj se srka skozi slamico, na filter z mešanico pa se doliva vodo. Pitje mate čaja je družaben dogodek, saj bučka s požirkom čaja kroži med prisotnimi. Po gostilnah ga ne strežejo, ker zahteva toplo vodo, čeprav se lahko pije tudi s hladno. K priboru za pitje mate čaja sodi tudi termoska za toplo vodo, da lahko pijejo čaj zmeraj, ko najdejo za to priložnost.

Argentinsko hrano bi lahko najbolj jedrnatno označili tako: meso, meso, meso, meso, meso. Zvečine jedo goveje ali svinjsko meso, perutnine in rib nimajo za meso. Pečejo ga na veliki kovinski mreži nad žerjavico (asado). Tak prostor za peko imajo vse gostilne in tržnice pa tudi veliko gospodinjstev. Kljub obilju in poceni mesu pa za hrano uporabijo tudi pečena svinjska čreva, napolnjena le z njihovo naravno maščobo. Na asadu največ pečejo mleto meso, "nadevano" v polenti,

in vse skupaj skuhanu zavito ter povezano v koruznih listih. Priljubljeni so tudi pečeni testeninasti prepognjeni žepki, napolnjeni z mletim mesom ali sirom, zelenjavo, in kuhana leča z mesom in zelenjavo.

Velja omeniti tudi slaščice, še posebej t.i. karamelno ali mlečno marmelado (dulce de leche), ki jo kot premaz dodajajo pudingom; iz nje delajo sladoled, je pa tudi najpogostejšo sestavino različnih drugih slaščic.

Po nekaj dneh smo se navadili tudi na argentinski način pozdravljanja - s poljubom na lice. Tako se ljudje pozdravljajo ne glede na to, kako dolgo in dobro se poznajo.

V Argentini je večinsko prebivalstvo španskega porekla, Indijance, izvirne prebivalce Amerike, pa smo odšli iskat v Salto, na sever, v Ande, kjer živijo večinoma potomci indijanskega ali s Španci mešanega prebivalstva. Na območju, kjer subtropski gozd prehaja v tropskega, so ljudje bolj temne polti (sicer v Argentini redko srečaš potomce črnih sužnjevev, ker so ti delali na plantažah, bolj na severu, v Braziliji) in indijanskih potez. Zaradi revščine živijo predvsem od turistov: za plačilo se nastavljajo objektivom fotoaparatom, prodajajo indijansko živopisane preproge, nahrbtnike, klobuke pa tudi poživiljajoče liste kokinega grma, iz katerih se pridobiva mamilo kokain, med množičnimi kosili pa po gostilnah za turiste igrajo na "tipične indijanske instrumente".

Patagonija in skok v Čile

Majhen, a v primerjavi z velikostjo Slovenije še vedno velik del Argentine je andsko višavje, na katerem so nekoč živele visoko razvite indijanske civilizacije. Med potjo iz Buenos Airesa proti severu - 1200 kilometrov v 22 urah - sem se hitro naveličala pampe, ravnine z večjimi naselji, ki so med sabo oddaljena približno 200 kilometrov. Na vsakih 30 kilometrov stojijo posamezne betonske hiše, ob njih nekaj krav in konj, vmes pa ravnina, izsušena trava in tu pa tam kakšna kapelica podobna približno pol metra visoka hiška - za srečno pot.

Pampo proti jugu zamenja Patagonija, ki je sprva videti le kot drugo ime za isto stvar, saj se tudi tu ravnina le redko spremeni v hribe, trava je zasejana resda bolj pogosto v šopih, kamenja in skal pa je prav toliko kot na severu. Lepo, a neskončno. Ko se pot približuje andskemu masivu, ki se razteza po zahodnem robu celotne Južne Amerike, se okolica preveša v hribe in gore, ki odsevajo svoje okrase in zelene barve v modrih hladnih rekah in jezerih.

Eno najbolj turističnih mest je Bariloche, konglomerat narodnosti in ar-

hitektur s prevladujočim švicarskim vtisom. V središču je kamnito-lesena stavba muzeja Patagonije (med drugim posvečenega tudi več ali manj izginulim indijanskim kulturam), kjer se za fotografijo v spomin ponujajo bernardinci s sodčki okoli vratu. Med bogatimi hišami, raznovrstnimi hoteli, tovarnami in prodajalnami čokolade ter trgovinami zimskošportne opreme se, upirajoč mrzlemu in močnemu vetru, vzpenjaš proti vrhu hriba, na katerem leži mesto, in tudi tu, kakor v vseh mestih po Argentini, sčasoma ne stopaš več po asfaltu, temveč po makadamu, hiše pa postajajo vedno skromnejše. Najlepši razgled na jezero z okolico je iz naselja enoprostorskih hiš, v katerih živijo tudi sicer povsem običajne sedemčlanske družine.

Odločili smo se za nekajdnevni "skok" v ribiško in pristaniško čilsko mesto Puerto Mont. Po meji na Andih se odpre zelena poljedeljsko-živinorejska pokrajina, ki so jo v preteklosti kolonizirali Nemci. Kljub pravokotnosti ulic po mestih in kljub uniformam, ki jih tudi tu nosijo vsi šolarji, je razlika z Argentino v bolj pisanih, prav tako z ostanki ladijske barve prebarvanih lesenih hišah, ki so zaradi vlage postavljene na kolih, viso-

kih le nekaj centimetrov ali pa več metrov. Čile oz. otok Chiloe, cilj našega enodnevne izleta, je poleg vlage in nenehno spreminjajočega se vremena, ko obnem brez mavrice sije sonce in prši dež, znan po lososih, stojnicah s pleteninami, usnjenimi izdelki in posušeno hrano za ribiče.

Ko si le meter od kita

Drugo polovico 7000-kilometrskega kroga, ki smo ga želeli narediti po Argentini, smo začeli z letalom, polet pa je stal le nekaj mark več, kot bi stala približno 20-urna vožnja z avtobusom, sicer tamkajšnjim najobičajnejšim prevoznim sredstvom. Iz Bariloche smo poleteli v Puerto Madryno, mesto na atlantski strani države. Mesto je izhodišče za izlete v "naravni živalski vrt" na polotoku Valdes, kjer si turisti lahko ogledajo morske leve, morske slone, pingvine in različne ptice, predvsem pa kite, ki med junijem in sredino decembra priplavajo v zaliv ob polotoku in tu kotijo mladiče. Glavna privlačnost enodnevne krožne izleta po polotoku je prav zasledovanje kitov. Turisti, oblečeni v rešilne jopice in opremljeni s fotoaparati, za približno 30 nemških mark na uro v nabito polnih čolnih

čakajo, da se bo morda kakšen meter od čolna pojavil del kitovega hrbta. Fotografom je sicer najljubši rep.

V samem Puerto Madrynu pa so se že začeli kazati tudi začetki poletja in šolskih počitnic, saj je bilo ob koncu tedna na plažah in ob cestah vse polno ljudi, ki se sicer niso kopali, ker je bilo morje še precej hladno, so se pa sončili, kar pa Argentinci veliko raje počno v nekaj manj kot 1000 kilometrov bolj severno ležečem letovišču Mar del Plata. Gre za eno naj bolj razpiti obmorskih zbirališč, kamor na končne izlete hodi večina osnovno- in srednješolcev in kjer je nekajkilometrski ulica z nočnimi zabavišči in diskotekami. Kdor si želi počitka, ga tam ne bo našel. Mir in samoto najdeš le kakšnih deset kilometrov stran v manjših naseljih na obalah.

S sončenjem na atlantski obali se je končal naš izlet. Ko sem kot "opečeni" turist letela proti severni polobli z večino pomembne prtljage pri sebi (nekaj dulce de leche, alfajoresov in podobnih uporabnih spominkov), me je vsak pregib kolena, gležnjevi ali ramen spomnil, da se bo kmalu spet treba prilagoditi 40°C nižji temperaturi in štiriurni časovni razliki.

MATEJA HABINC

AVTOHIŠA Novo mesto

Servisno prodajni center d.o.o.

PRODAJA IN SERVIS VOZIL TER NADOMESTNIH DELOV

RENAULT

Vse poslovne partnerje in kupce vozil Renault

vabimo na razstavo vozil, ki bo od 27. 2. — 2. 3. 1997
v športni dvorani Marof,

kjer bomo predstavili novosti iz prodajnega programa Renault.

Za vse kupce vozil Renault v času razstave posebne ugodnosti!

NOVOSTI:

CLIO PARIS, CLIO FIDJI, MEGANE SCENIC, MEGANE CLASIC, SAFRANE

VLJUDNO VABLJENI!

Mercator

V akciji s proizvajalci

od 20.2. do 8.3.'97

Za vas smo izbrali vrsto
odličnih izdelkov
po ugodnih cenah.
Označeni so
z rumenimi okvirčki!

**Nakup v Mercatorju
je dober nakup!**

Jabolčni bistri sok
PP Vital, Mestinje 1l

99,00

NAGRADI V SODRAŽICO IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 3. nagradne križanke izbral Franca Česařka iz Sodrařice in Suzano Kraševćev iz Novega mesta. Česařek bo prejel 6.000 tolarjev, Kraševćeva pa knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 10. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 4. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vohu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 3. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 3. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: AMPER, ZAIRE, MARJAN, PALE, REKTOR, SKOREC, TREBA, TADEJ, BAKARAT, AROMATIKA, ADA, RIBA, ROM, IP, TEN, VOGALNICA, ERINIJE, ORHJAK, RAKIČAN, TIARA.

PRGIŠČE MISLI

Človek je tisto, kar je, le znotraj svoje skupine, religije, kulture, naroda.

KRISTINA PLAVŠAK

V lastnem jeziku in narodu, če mu pripadaš zares, se rojevajo demokratične in humanistične ideje tudi za vsak drug narod.

ČEDO PRICA

Kdor čas tjavendan zapravlja brez koristi, prišteva spletke k nujnim opravilom.

STANE PEVEC

NAGRADNA KRIŽANKA 4

AVTOR: JOŽE UDIR	MIRUJOČI DEL EL. STROJA	POT V SNEGU NEOBDELAN SVET	LUKNJAČ GROFIJA V ANGLUJI	INDIJSKI DROBIŽ STARI SLOVANI	BOJNI STRUP MEHURJEVEC	STRIM. PROVINCA	JUŽNI SADEŽ
MORSKA RIBA			NAJSTAREJŠE CERKV. ZBOROV. SKO PETJE	NIGERIJSKA VALUTA SL. PEVKA (JOŽICA)			
SISTEM ZA PRIKAZ INFORMACIJ NA TV ZASLONIH					MEDN. ZDR. KNJIŽEVN. BARVA KOŽE		
NAJMOČNEJŠA BARVA KART			NOVOST NADLEŽNA ŽUŽELKA				
VMESNA STENA		ZADNJE PREDIVO AVT. OZN. ZA KRŠKO		PESNIŠKO IME ZA IRSKO OKAY			
OKRASNI KAMEN			BREZ-ZVOČJE				
DOMAČA PERNATA ŽIVAL			ZDRAVILO		NEKDANJA SARAJEV. SKA TOV. AVTOMOBILOV		

praktični KRIŽ praktični praktični

Brez cigaret in odvećnih kilogramov

Nekateri verjamejo, da se bodo, če bodo prenehali kaditi, zredili. A vedite, da se je odvećnim kilogramom moć izogniti, vendar le pod pogojem, da boste ukrepali takoj, ko boste opustili cigarete. Ko prenehate kaditi, imejte vedno pri sebi kakšen predmet, kot na primer svinćnik, da ga boste vzeli v roke in morda nesli tudi v usta. Ne delajte shujševalnih kur, ko se odvajate kajenja. Grizljajte le živila, ki imajo malo kalorij: redkvice, korenje, v trdo kuhana jajca. Privošćite se tri glavne obroke na dan in eno do dve malici. Kolićino kalorij enakomerno porazdelite na ves dan, manjšo kolićino škrobnatih živil pa zaužijte le med enim od glavnih obrokov. Izogibajte se sladkim pijaćam in se odpovejte vsemu, kar bi vas zopet spomnilo na cigarete, kot so na primer alkohol, kava, sladice. Pijte veliko vode, ne pozabite pa tudi na telesno vadbo, pa naj gre za kateri koli šport ali zgoj za hojo.

Rahla omleta

Sladico, ki jo lahko pripravimo v 15 minutah. Za eno osebo potrebujemo: 2 jajci, 1 žlico sladkorja, 2 žlici kokosovih kosmićev, 1 žlico masla ali margarine, 150 g sadja (svežega ali vložnega), 1 žlićko vanilijevega sladkorja, malo kokosovega likerja, sladkor v prahu. Iz beljakov stepemo trd sneg, vanj vtepemo sladkor. Primešamo rumenjaka. V ponvi brez maščobe popražimo kokosovo moko, da zlato porjavi. Polovico prepraženega kokosa zamešamo v sladki sneg. V drugi ponvi segrejemo maslo ali margarino. Na maščobo damo jajćno zmes. Poravnamo z žlico. Ponev pokrijemo. Na majhnem plamenu pečemo omleto 5 minut, da zakrčne. Nato jo obrnemo (to najlažje storimo tako, da pustimo omleto, da zdrсне na krožnik, nato pa jo s krožnika zvrnemo nazaj v ponev). Na drugi strani pečemo omleto še dve minuti. Medtem pripravimo sadje in ga narežemo na košćke. Sladkamo z vanilijevim sladkorjem in po želji pokapljamo z likerjem. Sadje damo na omleto, omleto preganemo na polovico. Potresemo s sladkorjem v prahu in prepraženim kokosom.

Po pošti do semen DIXIE

Nizozemska ima v svetu vrhunsko vrtnarstvo in nič ćudnega ni, če od tam prihaja vrhunsko nizozemsko seme DIXIE, ki je v zahodni Evropi vodilna vrćikarska kolekcija semen visoke čistosti, kalivosti, širokega sortnega izbora in sodobnega pakiranja. Semena so namreć pakirana v naravno razgradljive nepropustne aluminijaste vrećke s strokovnimi informacijami na hrbtni strani, ki so vrćikarju v veliko pomoć. Nizozemska semena DIXIE so razdeljena v tri skupine, v semena vrtnin, dišavnice in cvetlic. Za kako bogato izbiro gre, dokazuje že to, da prva skupina vsebuje kar 56 razlićnih vrtnin oz. sort. Nizozemci so tudi podjetni in so v sodelovanju z ljubljanskim zastopnikom (ADC, d.o.o., Glonarjeva 8) in revijo Moj mali svet organizirali tudi posebno akcijo naroćanja semen po pošti, ki bo trajala do 21. marca. Već informacij pri zastopniku in reviji!

Delovanje toplotne ćrpalke

Toplotna ćrpalka deluje obratno od hladilnika, tako da odvzame toploto okoliskemu mediju in s to toploto ogreva uporabni medij. Okoliški medij je lahko zrak, podtalna ali površinska voda, zemlja, razlićne snovi z odpadno toploto, ki nastajajo pri tehnoloških procesih, itd. Uporabni medij pa je obićajno sanitarna voda ali voda v ogrevalnem sistemu. Za delovanje moramo toplotni ćrpalki dovajati elektrićno energijo. Toplotna ćrpalka na osnovi dovedenega mehanskega dela "prizvaja" toploto, njena prednost pa je v tem, da je delež pridobljene toplote većji od vložnega dela. Razmerje med pridobljeno toploto in vložnim delom imenujemo grelno število, njegova vrednost pa je odvisna od vrste toplotne ćrpalke in od vira okoliške toplote in je med 2,5 in 3. Za en vloženi del energije, ki jo moramo plaćati, dobimo 2,5 do 3 dele brezplaćne energije. Već informacij ter navete o racionalni rabi energije lahko dobite brezplaćno v energetskih svetovalnih pisarnah.

DEEJAY KOT POKLIC

"Rolanje muzike" jemlje zares

Dandanes mladi veliko ur prebijejo po diskotekah, ki so postale priljubljena zbirališća in pogosto edini kraj za zabavo. Tisto, kar jih tako privlaći, sta predvsem glasba in ples. Še posebej od glasbe je odvisno, kakšen ugled užíva posamezna diskoteka, se pravi, da dajejo pećat diskotekam tisti, ki v njih "rolajo muziko". To so tako imenovani deejaji, kot se v današnji svetovni govorici (angleščini) reće posvećencem v sodobno zabavno glasbo. V svetu so deejaji profesionalci, pri nas pa predvsem zanesenjaki, čeprav je tudi v Sloveniji že tudi nekaj poklicnih deejajev. Eden redkih, ki ta posel jemlje zelo zares in v tem vidi svoj življenjski poklic, je 28-letni Dejan Simić-Dekky iz Novega mesta. Ima status samostojnega kulturnega delavca.

Glasba ga spremlja že od osnovnošolskih klopi. Kot večina najstnikov se je navduševal predvsem nad glasbo, ki je k nam prihajala iz zahodnega sveta, še posebej nad rockovskimi skupinami in nad Beatli. Liverpoolska četverica je sploh ostala njegova velika ljubezen in še danes so Beatli zanj najboljša skupina, čeprav jih za svoje diskotećne programe ne more kaj dosti uporabiti. Komaj devet let je bil star, ko je že načrtno zbiral plošće. Takrat so to bile predvsem male plošće, singli, ki jih je dobival za darilo ali si jih je kupil za denar, namenjen za malico ali kaj drugega. Dejan je tako počasi kopićil svojo zbirko plošć in si jih vrtil na zlojživem češkem gramofonu. Takrat ni ne on, še manj pa njegovi starši, pomislil, da bi to lahko postalo njegov kruh. Ko se je kot petnajstleten fant družil z Vladom Kapevskim, takrat znanim deejajem,

in obiskoval diskoteke v Ljubljani, je v njem počasi dozorevalo spoznanje, da je prav to tisto, kar bi rad v življenju počel.

Od G kluba do zlomljene noge

Po opravljeni vojašćini se je Simić začel odloćneje usmerjati za deejaja. Svojo zbirko plošć je izpopolnil z maksimi singli, plošćami, ki so izdelane in namenjene posebej za deejaje in jih ni možno kupiti v navadnih trgovinah. Potoval je v tujino, da jih je lahko nabavil. Denar zanje je zaslužil z obćasnim delom v diskotekah in na radiu. Najprej je delal v G klubu v Novem mestu, potem pa je za pet let prišel v Disko Otoćec, kjer je poskusil uveljaviti svoje programe. Zanima ga predvsem plesna, klubska glasba. "Vendar pa ni moće povsem svobodno izbirati glasbo, kot bi rad," pravi Dejan. "Če nimam prave podpore pri lastniku, je teko uveljaviti svoje izbore. Lastnik usmerja, kaj moraš vrteti, zato sem se odloćil, da bom prenehal, da mi ne bo nihće već ukazoval. Mislim, da vem, kaj je moje delo, in da se spoznam na to."

Tako se je leta 1993 Dejan poslovil od otoškega diska. Med tem časom je na Studiu D pripravljaval dve glasbeni oddaji: lestvica aktualne glasbe top 20 in pregled britanske lestvice top 40 od njenega nastanka naprej. A tudi pri pripravljanju teh oddaj je bil bolj sam. Veliko je vlagal v nabavo novih plošć, iztržek pa je bil bolj pićel, zato je odnehal. "Ko vidiš, da delaš sam zase, da ni tolikšnega prihodka, da bi lahko živel od njega, da već vlagas, kot dobiš, te pać mine. Saj potrpiš za nekaj časa, dolgo pa tako ne moreš delati."

Pred dvema letoma je sklenil, da naredi nove korake. Odšel je v Rainbow klub v Novi Gorici, kjer je ostal šest mesecev,

Dekky v družbi s Simone Angel, prvo zvezdo televizijske hiše MTV. Posnetek je nastal v Paradiso Clubu lani poleti v Riminiju.

od tam pa je odšel s privlaćno pogodbo v žepu v avstrijski smućarski center Salbach Hinterglem. Žal je bilo veselje kratkotrajno, ker si je na plesišču po nesrećnem slućaju zlomil nogo in je posel padel v vodo. Tako je spet već porabil kot zaslužil.

Slovenska scena zaostaja

Po prisilnem bolniškem počitku je začel delati v Casinoju Perla v Novi Gorici, kjer deluje najbolj elitnimi klubi (Captains Hook Club) v Sloveniji. Tu je konćeno lahko delal približno to, kar si je vedno želel, ob tem dozoreval in si nabiral izkušnjave v glasbenem in psihološkem smislu. Vrtil je zahodno klubska glasbo in se učil, kako slediti vzdušju v diskoteki, ga ob odzivu publike dograjevati, kdaj spodbujati in kdaj umirjati. Če mu je uspelo s svojim programom ustvariti primerno vzdušje v diskoteki, je bil ob gostih zadovoljen tudi sam. "Pri tem delu te vćasih vodi tudi navdić," pravi Dejan. "Tudi če imaš program narejen vnaprej, ni nujno, da ga spelješ, kot si si ga zamislil. Moraš opazovati odziv ljudi in upoštevati razpoloženje. To je pravzaprav najlepše v tem poklicu, ko zaćutiš, da so se ljudje odzvali in da si ustvaril pravo vzdušje."

Dejan Simić je navdušen predvsem nad zahodno produkcijo. V svoj program, ki ga gradi predvsem na houseu in garageu, ne vkljućuje slovenske glasbe, ker je po njegovem še daleć za zahodno. "Slovenska dance scena se sicer giblje

naprej, a ostaja v okvirih popa. Mislim, da potrebujemo vsaj še kakšnih pet let, da se približamo Zahodu," pravi Dejan. "Razlika med glasbo, ki jo izbiram in vrtim jaz, in evropsko produkcijo disko glasbe, kakršno predvsem poznamo pri nas, je v kvaliteti. V tej glasbi ni prisoten samo računalnik, ampak tudi ćloveški faktor. Ob računalniško obdelani glasbi igrajo tudi živi glasbeniki in pojejo izredno kvalitetni pevci. Bolj kot posamezne skupine so pri nastajanju klubske glasbe pomembni producenti in deejaji, ki zbirajo primerne glasbenike in z njimi ustvarijo svoje projekte. Gre predvsem za glasbo, namenjeno plesu, vendar pa se jo da tudi samo poslušati."

V London

Dejan si je dodatne izkušnjave nabral še z radijskimi oddajami, ki jih je vodil in pripravljaval za ljubljanske radijske postaje. Zdal pa je trdno odloćen, da naredi spet nov korak naprej. V kratkem bo odpotoval v London, kjer bo obiskoval Technology College, šolo, ki pripravlja specialne tećaje za deejaje. Na šoli se ućijo studijskih većšćin, kot so remiskanje, semplanje in podobno studijsko delo. "Danes za deejaja ni dovolj, da samo vrtil plošće v disku," pravi Dejan, "združiti mora še veliko stranskih dejavnosti, da je uspešen in dober v svojem poklicu. Pri nas deejaj še ni pravi poklic, jaz pa hoćem postati pravi poklicni deejaj!"

MILAN MARKELJ

Dejan Simić - Dekky

FOTO: T. JAKŠE
Hočevarjevi z Dolenjih Dol: stojita sin Alojz in njegov devetdesetletni oče Jože. Čepijo: Jožetova pravnučka David in Anja ter njuna mamica Anica.

Telče, moje ljube Telče!

Precej let je že tega, kar sem poznal starejšega možakarja, samostanski Jože smo mu rekli. Živel je pri novomeških frančiškanih, zavljal v kak lokal, spil kozarec ali dva in pri tem postal nenavadno otožen. Zazrt nekam v daljavo, je zasanjano vzdihoval: "Telče, ljube moje Telče!" Vedeli smo, da s tem misli kraj svoje mladosti, kje pa so tiste Telče, pa se nam še sanjalo ni. Jih je še kdaj v resnici videl ali pa so se mu prikazale le kot zadnji privid takrat, ko se je sesedel in izdihnil prav za enim od novomeških šankov? Kdo bi vedel, in kot rečeno, že precej let je minilo od takrat in spomin na tiste dni je že nezanesljiv in zavil v prijazno meglo.

A na samostanskega Jožeta in na Telče sem se spet spomnil, ko sem se pogovarjal s Hočevarjevimi Jožetom iz Dolenjih Dol. Velik šop nakalnih, olupljenih in ošpičenih kostanjevih kolov je stal na dvorišču in še jih je bilo nekaj, s katerimi sta si dala opravka devetdesetletni Jože in njegov kakih trideset let mlajši sin Alojz. Februarja je bilo in mraz je nekoliko popustil: ravno pravi čas za pripravo na prva dela v vinogradu.

"Tam za Gorenjimi Dolami, vidiš tisti hrib, tisto so Telče. Tam imam vinograd. Tja bo šlo to kolje," mi razlaga Jože, njegova snaha Martina pa hitro doda: "In oče tudi z njim. Devetdeset let bo zdaj zdaj star, pa še vedno rad dela, najraje pa gre na Telče, v svoj vinograd. Uro hoda gor, uro nazaj, pa se ne ustraši. Pogosto pa se zgodi, da mu ni treba hoditi daleč, saj ga na poti pobere prijazen vozniček. Tudi prespi včasih v zidanici, kadar je dela zares veliko."

Starec in hram. Domišljija riše starožitno podobo. V poličku se iskri v omamno tekočino ujeta moč lanskega sonca, današnje sonce pa objema te valujoče griče naokoli in obeta prav tako zlat in prav tako bogat pridelek. Nedaleč stran se blešči zvonic cerkve sv. križa. Tja bo ob božiču zanesel Jože blagoslovit svoj pridelek, kot vsa leta doslej. In let se mu je nabrala že kar dolga vrsta - letos 11. marca bo praznoval devetdeseti rojstni dan. Pogled objema ta v novo pomlad prebujajoči se svet okoli sebe, misel pa zdrsnje nazaj v lastno mladost in mladost tega stoletja v Dolenjih Dolah. V spominu ostanejo seveda najlepša doživljaja: ko je oče pripravil likof za soseda Kopino, ki je bil teokrat vaški kovač in krčmar, hkrati pa tudi župan občine Škocjan. Jedlo in pilo se je takrat, še najbolj pa se je Jožetu vtisnilo v spomin to, da je bilo na mizi toliko mesa, da so se ga do sitega najedli celo otroci. Teh je bilo pri hiši sedem: tri je imel oče v prvem zakonu, ko pa se je po smrti prve žene ponovno oženil, so privekali na svet še štirje. Eden od teh je bil Jože.

A zgodnji spomini niso le lepi. Nad brezskrbno mladost se je zgrnila senca prve svetovne vojne. Otroci takrat še niso dobro vedeli, kaj to je. Prebrali so jo le v solznih očeh mater in v prestrašenih pogledih bratov, ki so jih prav v bližini zbirali za transport na fronto. Jože se spominja tistih zbeganih obrazov mladeničev, ki so jih zadnje leto vojne odgnali v prezgodnjo smrt.

Življenje pa je šlo naprej. Jože je odrasel in si za gospodinjstvo pripeljal Marijo s Telč. Rodilo se jima je šest otrok. Potem pa je tudi njega poglodal od doma. Tudi njegovi odhodi so bili vedno povezani z vojsko. Najbolj resno je bilo takrat, ko so ga po italijanski kapitulaciji iz bolniške postelje zbežali partizani. Za en lojtrski voz mož in fantov so nabrali v škocjanski okolici in jih odpeljali proti Novemu mestu. A nemška ofenziva jih je dohitela. Preletavali in mitraljirali so jih nemški avioni, da so se komaj privlekli do mesta, kjer je takrat vladala popolna zmeda, saj je bilo že večkrat bombardirano. Jožeta je ta zmeda pljusnila onkraj Krke, v Regroče vas, tam pa sta se z znancem Antonom Škuljem odločila, da se na lastno pest odpravita nazaj proti domu. Škulj je nedavno tega sam peš prišel domov iz taborišča tam v daljnji Nemčiji, pa je bil hoje in skrivanja vajen. Pri Srebrničah sta prečkala Krko, se spretno izogibala nemškim patroljam, a nekje v gozdu nad Šmarjeto ju je le ujelo. Bila je to gosta jesenska megla. Jože je splezal na visoko smreko in glej, njen vrh je štrlel iz megle. Tam na drugi strani meglenega morja se je v soncu blestel Vinji vrh. Krenila sta v tisto smer in pri dobrih ljudeh sta dobila hrane in pijače. Tudi do doma ni bilo več daleč.

A kaj, ko vojne še ni bilo konec. Tu so bili še domobranci, ki bi Jožeta kaj radi spravili v svoje postojanke, pa tudi po vojni ni bilo pravega miru. V času informbiroja se je spet zanašel v uniformi. Takrat je z mitraljezom v roki ril po srbskem obdonavskem blatu, onkraj reke pa je bila Romunija z ruski četami, pripravljenimi vsak hip planiti v napad. Slovenski fantje naj bi svoja življenja pustili v tistem tujem blatu samo zato, ker sta ideološka brata napenjala svoje mišice in ustrahovala svet.

A Jože je zlezal iz tistega blata živ in poslej so ga pustili, da je v miru kopal lastno zemljo na Dolah in Telčah. In na tej zemlji je zrasel njegov rod: šest otrok je z leti dalo trinajst vnukov, ti pa spet osemnajst pravnučkov. Nekaj jih je zaneslo celo onkraj morja v Avstralijo. Tam zdaj živi hčerka Lojzka z družino.

TONE JAKŠE

Odpiral nova pota slovenskega kmetijstva

Rohrmanovi so pred več kot 250 leti prišli iz Švice ali Tirolske in se naselili v Novem mestu. Družina je dala več znanih osebnosti in uglednih Novomeščanov, ki so se uveljavili v ožjem in širšem okolju. Med najbolj znanimi so bili Matija, Viktor in Vladimir, še najbolj pa Viljem Rohrman.

Viljem se je rodil Jožetu in Alojziji, roj. Kernc, 11. maja 1862 v Novem mestu v hiši št. 79. Veselje in zanimanje je Viljem dobil za kmetijstvo in se navezal na stroko med počitnicami na posestvu strica Matije v Dobruški vasi pri Škocjanu.

Po ljudski šoli je leta 1880 končal štiri razrede novomeške gimnazije. Po posredovanju kmetijske podružnice v Novem mestu je dobil štipendijo Kranjskega deželne odbora in se vpisal na štiri letno Kmetijsko akademijo v Libverdu pri Dečinu na Češkem in jo z odliko končal v štirih letih. Najboljše absolvente so sprejemali na prakso na najbolj urejena fevdalna posestva. Tako je Viljem eno leto praktical na cesarskem posestvu Červeni Avjezd pri Pragi, ki ga je tedaj upravljaval Slovenec inž. Arh.

Že sredi leta 1884 je Viljem dobil mesto pristava na Deželni sadjarski in vinarski šoli na Slapu pri Vipavi; šola je tedaj upravljaval Rihard Dolenc (1842-1919), ob prelomu stoletja znana osebnost v Novem mestu. Dvaindvajsetletni Rohrman je bil sprva namestnik Slapenskega šolskega posestva ter inštruktor praktičnega pouka učencev kmetijske šole, ki je prirejala tudi tečaje za kmetijske učitelje, za sadjarje in vinogradnike na Kranjskem.

Po sklepu kranjskega deželne zbornice se je leta 1886 Sadjarska in vinarska šola s Slapa preselila v vso opremo, učenci in učitelji v Novo mesto, kjer je Rihard Dolenc preuredil grad Grm in graščinsko posestvo z okoli 30 ha zemlje v neposredni okolici v ugledno učno ustanovo, ki je pritegnila učence tudi s Slovenske Koroške in Primorskem.

Viljem Rohrman je medtem opravil več praktičnih tečajev iz vrtnarstva na Dunaju ter iz živinoreje in mlekarstva na Tirolskem. Leta 1891 je na Bodenkulturi na Dunaju opravil državni izpit za učitelja na kmetijskih šolah ter si poglobil teoretično znanje. Na Grmu je predaval tehniko obdelovanja zemlje s teorijo o prehrani rastlin, splošno in posebno poljedelstvo in živinorejo ter upravljaval celotno posestvo.

Ravnatelj grmske kmetijske šole

Potem ko je prvi in dolgoletni ravnatelj šole Rihard Dolenc leta 1907 odšel v pokoj, je bil Viljem imenovan za ravnatelja grmske šole. Ker je poznal dobre in slabe strani dotedanjega šolskega sistema, je lahko dopolnil in spremenil programe. Dotedanjo dvoletno šolo je leta 1910 razdelil na dve šoli z enoletnim poukom: na zimsko šola za učence splošnega kmetijstva s poudarkom na poljedelstvu in živinoreji ter enoletno šolo, ki je bila usmerjena na pouk sadjarstva, vinogradništva, kletarstva, vinarstva in osnovnega kmetijstva. Ta preureditev se je dobro obnesla in zavod je dobil naslov Kranjska kmetijska šola na Grmu. Številno učencev se je dvignilo na povprečje 55 in temu primerno se je povečal tudi učiteljski zbor. Leta 1907 je prišel na Grm Rudolf Zdolšek (1881-1916), ki je poučeval sadjarstvo in vinogradništvo, leta 1909 je bil za posebno poljedelstvo in živinorejo imenovan inž. Albert Vederjaka (1886-1932) in leta 1913 je začel na Grmu poučevati Frančišek Malasek (1885-1969), ki je poučeval vrtnarstvo in nekatere druge predmete iz poljedelstva in živinoreje. Na ta način je grmska šola povečala zmogljivost glede na vsebino in kakovost izobraževanja in usposobljenost absolventov. Redno je prirejala dopolnilne strokovne tečaje za kmetovalce, za gospodinjstvo in ljudskošolske učitelje, kar je bilo izredno pomembno za napredek kmetijstva v širšem slovenskem prostoru. Viljem Rohrman je poglobil stike med šolo in zaledjem, z vso Dolenjsko, Posavjem in Belo krajino. Več let je vodil podružnico Kranjske kmetijske družbe v Novem mestu ter si tu prizadeval za večjo pridelavo semen, vsakovrstnih sadik v

šolskem obratu in zasebnih trtnicah, drevesnicah in vrtnarijah.

Skoraj 30 let je organiziral vsakoletne razstave sadja in vrtnin ali vina ali mlečnih izdelkov, živine, konj ali drobnice. Nekateri od teh razstav so pritegnile razstavljalce in obiskovalce iz vse dežele. po mnogih predlogih naj bi Novo mesto zgradilo stalno razstavišče in zbirališče ter skladišča za vse presežke kmetijskih pridelkov ter osrednje sejmišče za živino. Na ta način naj bi še bolj pritegnili interese iz sosednje Hrvaške in štajerskega dela Posavja. Zato se je močno zavzemal za izboljšanje prometa in grmska šola je v času priprav za gradnjo belokranjske železnice pogosto gostila borce in graditelje za ta del življenjsko važne železnice. Dolenc in Rohrman sta se zavzemala tudi za podaljšanje proge iz Šentjanža do Sevnice, ker sta se zavedala, da prometna sredstva omogočajo hiter in varen prevoz in prodajo pridelkov, posredno pa vplivajo tudi na pridelovanje in rejo.

Statistični podatki za čas od leta 1895 do 1915 kažejo, da se je povečala pridelava krompirja, fižola, zelja in krme za skoraj 100 ter prireja govedi, perutnine in prašičev za 60 odst. Dolenjska je veliko prispevala za preživetje Ljubljane med prvo in drugo svetovno vojno.

Vrhunski strokovnjak

Med prvo svetovno vojno se je napredok šole na Grmu ustavil. Učitelji so bili vpoklicani, učenci so morali delati na svojih kmetijah, nekateri so bili vpoklicani med "črnovojnik", kasneje na fronte. Viljem Rohrman je formalno ostal ravnatelj šole, hkrati pa je od leta 1914 opravljal v Ljubljani odgovorno delo nadzornika in ravnatelja Deželne poslovalnice za krmila, ki je preskrbovala kmetije, predvsem pa vojaško konjenico v zaledju in na fronti. Med vojno je predaval kmetijstvo na gospodinjstvi šoli v Marjanišču in na Mladiki v Ljubljani ter nadziral gospodarstvo Kmetijske šole na Grmu. Leta 1918 je deželna narodna vlada imenovala za začasnega upravitelja grmske šole Frančiška Malaska, nato Alberta Vederjaka in druge, Viljema Rohrmana pa za deželnega svetnika pri Kmetijskem oddelku v Ljubljani s sedežem v Marjanišču in z nalogo, da kot izkušen šolnik prilagodi strokovno izobraževanje in kmetijsko službo novim razmeram. Sestavil je podrobni načrt za kmetijski nadaljevalni pouk na ljudskih šolah in predlog za imenovanje okrajnih kmetijskih referentov, po državnem zakonu naj bi se imenovali okrajni ekonomski. Več kot 50 let je sodeloval s Kmetijsko družbo za Kranjsko, pozneje za Slovenijo, v Ljubljani. Medtem je bil od leta 1895 do 1918 član njegove Glavnega odbora, od leta 1927 pa častni član. Leta 1927, ob 160-letnici družbe, je na Ljubljanskem sejmu organiziral jubilejno razstavo slovenskega kmetijstva s prikazom dosežkov v tem času.

Od leta 1924 do 1930 je bil glavni urednik glasila Kmetovalec, kjer je skoro 50 let objavljaval svoje prispevke iz poljedelstva in živinoreje. Podpiral je združevanje kmetovalcev v članstvo kmetijskih podružnic, živinorejce v zadrage in selekcijska društva, zasebno pa se je pečal z vrtnarstvom in sadjarstvom. Bil je namreč soustanovitelj Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani, leta 1934 pa je bil izvoljen za častnega člana tega društva. Rohrman je poleg Gustava Pirca (1859-1923) najuglednejša osebnost v takratnem kranjskem kmetijstvu; bil je vrhunski strokovnjak v poljedelstvu in živinoreji na Slovenskem, odličan organizator najrazličnejših prireditvev in ustanov ter uspešen pisec, ki je užival ugled in spoštovanje med vsemi sloji takratne družbe.

Pisec strokovnih člankov

Viljem Rohrman je bil v starejši generaciji kmetijskih strokovnjakov najplodovitejši pisec strokovnih člankov in knjig.

Matija Rohrman

Začel je z 22 leti starosti v Novicah in Kmetovalcu leta 1884, v Dolenjskih novicah leta 1892, v Laibacher Zeitung leta 1895, v Slovenskem gospodarju leta 1898, v Slovenskem sadjarju leta 1913, v predsednikih je objavil v Edinosti (Trst), v Gospodarskem listu in Primorskem gospodarju (Gorica). S ponatisi je izdal 11 knjig.

Kot vodilni predstavnik poljedelstva in živinoreje je od leta 1884 do 1934 objavil nad 500 za tisti čas pomembnih člankov, razprav in navodil za postopke pridelovanja poljščin, krme, vrtnin ter reje domačih živali. Po presoji bibliografskih zapisov v Narodni in univerzitetni biblioteki v Ljubljani si je posebno prizadeval za ustrezno in bolj globoko oranje zemlje, za zboljšanje travnikov in povečanje pridelkov krme, trav in detelj, za pridelovanje krompirja, vseh vrst žit, zlasti koruze, pšenice, ajde in vsakovrstnih semen. Na posestvu kmetijske šole je preskušal nove sorte soje, oljnih buč in repice, sladkorne in krmne pese, konoplje in lanu, fižola in krompirja. V sortnih primerjalnih poskusih je dosegal rekordne pridelke. Za vsak poskus je izdelal raziskovalni načrt s ponovitvami, dosežke po količini in kakovosti je preverila strokovna komisija, številne podatke pa je Rohrman obdelal po takrat veljavnih statističnih analizah. Zato ga lahko uvrstimo med začetnike znanstvenoraziskovalnega dela na Dolenjskem. Mnogo teh dosežkov je objavljenih v starejših izvedstvih grmske šole in glasilu Kmetovalec.

Rohrmanove knjige so bile namenjene predvsem za strokovno izobraževanje kmetovalcev, pridelovalcem in rejcem, nekatere pa posebej za redne in nadaljevalne kmetijske šole in tečaje po vsej Sloveniji. Med knjigami so: Kmetijsko gospodarstvo, Nauk slovenskim gospodarjem, Poljedelstvo, Gospodarski nauki, Kmetijsko gospodarstvo, Zbirka kmetijskih nauk.

Viljem Rohrman je v slovenskem kmetijskem tisku odpiral nova pota. V šoli pridobljena znanja in novosti v naprednejših deželah je v praksi preverjal postopke ter sproti proučeval lastne dosežke ter učinke svojih odločitev. Bil je dosleden, delaven in resen, dober učitelj ter pravi človek in strokovnjak, ki ga je tedaj potrebovala Dolenjska, kranjsko in slovensko kmetijstvo.

V mladosti je bil Viljem Rohrman agilen javni delavec; bil je odbornik in nekaj časa predsednik novomeške Čitalnice in igralec na njenih prireditvah. Bil je soustanovitelj in predsednik Društva kmetijskih strokovnjakov Slovenije, Istre in Dalmacije (1913-1919). Ilustriral je večji del svojih knjig s podobami ter portretiral vidne osebnosti. Njegov sin arhitekt Stanislav (rojen 1899 v Novem mestu, umrl v Ljubljani 1973) je večkrat pripovedoval, da se je učil risanja v očetovem kabinetu na Grmu in da ga je to znanje in spretnost pripeljala do študija arhitekture. Stanislav je projektiral več pomembnih zgradb, med njimi Hotel Slon v Ljubljani, palačo I. C. Mayer, zgradbo Filozofske fakultete v Ljubljani, Železniško postajo na Jesenicah. Bil je zadnji moški potomec pradeda Matije.

FRANCE ADAMIČ

Zapel je v narečju

Pred kratkim je izšla nova, že četrta, zbirka narečnih pesmi Zlatka Pochobradskega, slavista, pesnika, ravnatelja srednje šole Vladimirja Nazorja v Čabru. Za nekatere svoje narečne zbirke je prejel nagrade sklada Draga Gervaisa, ki jih na Hrvaškem podeljujejo za dela v narečju. Njegova dela so zanimiva, ker posredno odgovarjajo na vprašanje, ali govorijo v okolici Čabra slovensko narečje.

Knjiga bi kljub nekaterim tehničnim in korektorskim spodrsrlajem zaslužila večjo naklado. Zanimiva je gotovo tudi za vse slovenske slaviste, posebno za tiste, ki se ukvarjajo z narečji. Nekateri slovenski raziskovalci narečij namreč ugibajo, kakšno narečje govorijo prebivalci na hrvaški obali Čabranke in če je to narečje podobno slovenskemu. Tem dajejo gotovo najboljši odgovor dosedanje narečne zbirke pesmi Zlatka Pochobradskega: Bejle gauob (Beli golob) iz leta 1980, Uognišče (Ognjišče) 1981, Tiha rečj guodi (Tiha beseda gladi - lakote) iz leta 1983 in najnovejša zbirka Roke - Prpuvke (Roke, Pripovedke). Knjiga je sestavljena iz dveh zbirk, ki ju je avtor združil, da je pocenil tiskanje.

Zlatko Pochobradsky je bil rojen leta 1946 v Gerovu. Piše pesmi, pripovedke, eseje in drame v hrvaščini in v narečju, za katero pravi, da so ga še pred dvajsetimi leti ljudje na slovenski in hrvaški strani Čabranke govorili povsem enako, zdaj pa se govor vedno bolj razlikuje. V zadnji zbirki pesmi Pochobradsky ponekod uporablja tudi nekatere (vendar redke) knjižne hrvaške besede, na primer rojden dan (rojstni dan), ki bi ga moral zapisati po zgledu svojih pesmi v isti zbirki kot rajen dan. To braleca kar neprijetno bije v ušesa. Podobno se opazi tudi pri nekaterih mladih zapisovalcih narodnega blaga, ki so to počeli na mojo pobudo v letu 1993.

K začetku izumiranja tega narečja je gotovo največ pripomoglo poslušanje radija in gledanje ter poslušanje televizije, saj na tem območju sprejemajo hrvaške programe, slovenske pa ponekod slabo, drugod pa sploh ne, in dejstvo, da se mladi vedno bolj šolajo in govorijo v hrvaškem knjižnem jeziku in jim v ušesih vedno bolj ostaja knjižni govor. Vendar je narečje kljub temu še vedno zelo živo. Zaradi vsega naštetega pa je očitno že skrajni čas, da bi za to narečje izdelali slovar in ga tako vsaj delno ohranili.

Zakaj enotno narečje?

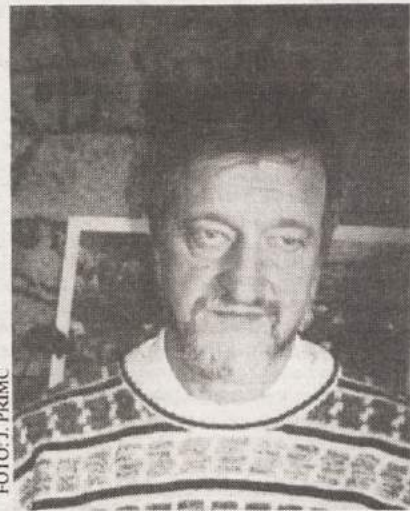
Ob prvih obiskih zgornje Kolpske doline (Čabar, Gerovo, Prezid itd.) sem bil posebno presenečen, ker so ljudje tam, na današnjem Hrvaškem, govorili lepo slovensko kot marsikje v Sloveniji. Kasneje pa sem iz zgodovinskih virov zvedel, da je to območje nekaj sodilo pod oglejske patriarhe, nato pod Ortenburžane in Celjane oz. vsaj od Ortenburžanov dalje pod Kočevsko gospostvo, ki je segalo daleč v današnje Hrvaško, in to preko Gerova do Grobniškega polja oz. grobniških mej. Že Ortenburžani so tja naseljevali tlačane s svojih posestev, največ iz Koroške in Gorenjske. Narečje priseljencev se je mešalo z narečjem prvobitnih prebivalcev, ki pa so - kot kaže - Dolenjci. Tako je narečje tistih krajev na obeh straneh Čabranke mešanica predvsem dolenjščine, gorenjščine, koroščine in delno tudi hrvaščine. Posebna zanimivost pa je, da narečje teh krajev (in tudi območja Delnic na Hrvaškem) ne pozna mehkega č! O slovenski poselitvi teh krajev govori tudi dejstvo, da je najstarejšo faro na območju Gorskega kotarja, v Gerovem, leta 1504 ustanovila prafara iz Ribnice na Dolenjskem. Slovenski zgodovinarji ta dejstva ugotavljajo in dodajajo, da so si te kraje po izumrtju Celjskih prisvojili Frankopani in za njimi Zrinjski. Hrvaški zgodovinar Tadija Smičiklas pa je zelo verjetno povsem pravilno ugotovil, da so si te kraje s potvarjanjem listin prisvojili Frankopani, in navaja tudi dokaz za to.

O Rokah in Pripovedkah

V nagradni pesniški zbirki Raki (Roke) govori pesnik o različnih rokah, saj ljudje na tem območju pogosto niso imeli drugega kot gole žuljave in zgarane roke. Največ pesmi govori o rokah matere. V pesmi Prazne roke matere pravi: Trinajs s'n deci radiua, a dvanajst jeh sa-

mu dajua (Trinajst sem otrok rodila, a dvanajst jih samo dojila). Spomni se rok ljudskega umetnika Marjana Leša, harmonikarja in glasbenega učitelja Iveka Žagarja pa rok akademskega kiparja Staneta Jarma, Zrinjskega, ustanovitelja Čabra, Petra Klepca itd. Še posebno pretresljiva je pesem Raki na spuvde (Roke na spovedi), ki govori o vojni na Hrvaškem in v Bosni, kako pop spoveduje ljudi in njihove roke, ki so prišle na spoved.

Še lepše se mi zdijo pesmi v Pripovedkah. V njih doživeto opisuje vsakdanja dogajanja v teh krajih, ljudi, njihove domislice in nenavadne pripovedke oz. zgodbe. Pochobradsky pravi, da jih je večina resničnih ali pa imajo vsaj resnično bistvo ter da je spremenil le imena ljudi. Pesmi govore tudi o navezanosti preprostih ljudi na domače ljudi in kraje, o nevarnostih v mestu, nekatere so zafrkljive,

Zlatko Pochobradsky

veliko pa je še veselih in žalostnih. Take so, kot je življenje. Večina jih dokazuje, da je pesnik napravil spet korak naprej.

Zbirka je v 300 izvodih ob podpori 8 pokroviteljev izdala srednja šola Vladimirja Nazorja iz Čabra, naslovno stran je oblikoval ljudski umetnik Marjan Leš iz Gerova, natisnil jo je "Vedmar" Commerce Rijeka, v Sloveniji pa je knjigo moč (za 1000 tolarjev) kupiti v gostišču Kovač v Oslinici.

JOŽE PRIMC

ELEKTRONSKO ZALOŽNIŠTVO

Slovarji na disketah

DZS je svoji uspešni prvi elektronski izdaji dvojezičnega slovarja v sodelovanju z računalniškimi podjetjem Amebis dodala še tri nove. Pred kratkim so na trg prišle elektronske izdaje Velikega slovensko-nemškega, Velikega angleško-slovenskega in slovensko-angleškega slovarja, dvojezičnim pa se je pridružila še elektronska izdaja Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Med tistimi knjigami, po katerih človek pogosto išče najrazličnejše podatke, so gotovo leksikoni, enciklopedije in slovarji, zato ne čudi, če so prav te vrste knjig hitro našle pot v računalništvo, saj je računalnik tisto orodje, ki med drugim omogoča zelo hitro iskanje po obsežnih podatkovnih zbirkah. Izdajanje za računalniško rabo prirejanih knjig na disketah in zgoščenkah - pravimo mu elektronsko založništvo - se je izredno hitro uveljavilo in dandanes uspešno konkurira klasičnemu založništvu, predvsem na leksikalnem področju.

Slovinci smo se vključili v te tokove in kaj kmalu smo dobili prve elektronske dvojezične slovarje, seveda na naš - v tem primeru bolj balkanski kot evropski način - kot piratske izdaje. Domiselni ljudje so prenesli obstoječe slovarje v podatkovne zbirke, dopisali program za iskanje in že je bil tu elektronski slovar. Pri tem so kajpak prezrli, da imajo tudi slovarji svoje avtorje in svoje založbe z njihovimi pravicami. Najbolj poznan primer takega piratstva so dvojezični slovarji na zgoščenkah podjetja Fit-Media. Policija je zasegla več tisoč zgoščenk s slovarji, ki so jih izdelali v tem podjetju po slovarjih DZS in jih prek oglasov v množičnih občilih ponujali v prodajo. Primer bo kmalu dobil sodni epilog. Ob vsem tem se vsiljuje misel, da so pirati bili uspešni tudi zato, ker se velike založbe niso pravi čas zganile.

Naj bo kakor koli že, zdaj so na voljo povsem legalni elektronski slovarji. Zaen-

krat so dostopni le na disketah, njihova poglavitna slabost pa je razmeroma visoka cena (od 12.900 do 19.900 tolarjev), za katero založniki pravijo, da je pač davek majhnemu slovenskemu trgu. Vsi štirje elektronski dvojezični slovarji kot tudi Slovar slovenskega knjižnega jezika so za delo na računalniku domiselno prirejani. Uporabniški vmesnik je za vse enak, tako da se ni treba za vsakega posebej znova učiti potrebnih opravil, poleg tega je vmesnik prijazen, se pravi, da je preprost za uporabo in se ga uporabnik zlahka privadi. Slovarji delajo v vseh pri nas najbolj razširjenih računalniških okoljih, od DOS do vseh vrst Oken, delajo pa lahko tudi v pritaženem načinu in jih s pritiskom na "vroče" tipke takoj prikličemo na zaslon oziroma v svoj urejevalnik besedil.

Slovarji imajo na zaslonu tri polja: v enega vpisujemo iskana gesla, v drugem se nam izpisuje slovarski seznam izbranga in okoliških gesel, v največjem pa se na ukaz ali čez pol sekunde, glede na nastavek, pokaže opis gesla, ki ga je mogoče potem natisniti ali prenesti v dokument, ki ga pišemo. Videz prikaza je mogoče spreminjati. Uporabnik si lahko izbere poljubno pisavo ali pa se odloči za vgrajeno, kar je še najbolj smiselno, saj so v nji tudi tisti fonetični znaki, ki jih druge pisave nimajo. Izbirati se da tudi različne barvne kombinacije znakov, velikost prikaza in nastavitve lego prikaza na zaslonu. Slovarji imajo seveda vse ikone, ki jih uporabljajo Okna, vključno z ikono za navodila, kjer lahko hitro poiščemo pomoč, če se nam kaj zatakne. Slovar slovenskega knjižnega jezika ima poleg omenjenih polj še eno iskalno polje, v katerem iščemo geslo po opisu. Iskanje poteka hitro, mogoče je tudi iskanje le z nekaj znanimi črkami, za ostale pa uporabimo nadomestne znake: ? za en znak in * za poljubno število znakov. Za marsikatero uporabnika bo koristna tudi možnost, da lahko opisu gesel doda svoje opombe, ki se potem izpisujejo na koncu opisa, shranjene pa so v posebni datoteki.

Vsi slovarji so v prodaji kot eno- ali večuporabniški, se pravi, da različne izvedbe lahko uporablja le en sam ali pa več uporabnikov, običajno v omrežju. Od tega je odvisna tudi cena. Pred zlorabo so izdaje zaščitene tako, da je mogoče slovar namestiti na trdi disk le z izvirnih disket, ki jih ni mogoče kopirati. Za namestitev je potrebno vpisati kodo za prenos, ki je pri vsakem izvodu drugačna. Hekerjem seveda ne bo težko zlomiti te zaščite, za običajne uporabnike pa je zadostna, da bo počasi sprejel pravila lepega obnašanja pri uporabi računalniških programov.

MILAN MARKELJ

Knjižna in elektronska izdaja Slovarja slovenskega knjižnega jezika

KNJIŽNA POLICA

Hvala ti, življenje

Življenje je pot od zibelke do groba in vsak človek ima drugačno, bolj ali manj dolgo in težko. Ni ga, ki si ne bi vsaj kdaj zastavljaj vprašanje o (svoji) sreči. Ta pa je odvisna predvsem od nas samih, kajti notranje zadovoljstvo in veselje je treba najti najprej v sebi, da ju lahko potem odkrivaš tudi drugje. Da to ni enostavno in da se je za to treba truditi in učiti, v svoji novi knjigi z naslovom HVALA TI, ŽIVLJENJE razmišlja Milenka Trkownik, rojena v Željnah pri Kočevju, ki sedaj živi in dela v Ljubljani.

Trkownikova je lastnica Kristine, agencije za kvaliteto življenja (ta je tudi izdala omenjeno knjigo), ki v svojih programih pripravlja človeka, da najde pot in ljubezen do sebe, da v pravi meri rabi razum in tudi čustva, skratka, da bi bil srečen v zasebnem in poklicnem življenju. Na ta način (pa tudi že s svojimi knjigami in kaseto) Trkownikova seznanja ljudi po vsej Sloveniji. Za knjigo Hvala ti, življenje avtorica pravi, da je nastala iz vsakdanjega sodelovanja s človekom ter je rezultat znanj, ki jih je mnoga leta pridobivala doma in v tujini. "Razumevanje življenja, zlasti trpljenja, s katerim se pogosto srečujemo, še zdaleč ni preprosto in lahko. Toda vse uganke so razrešljive in iz labirinta vodijo poti. Z delom s seboj in z odgovorno odločitvijo najdemo izhode," je o knjigi v uvodni besedi zapisala akupunkturologinja dr. Milena Plut-Podvršič, ki poudarja, da je kvaliteta 107 strani obsežnega dela prav v pozitivnem razmišljanju in v predlogih, kako najti pot do sebe in razviti sočuten odnos do drugih. Že sama poglavja povedo vsebino knjige, ki zadeva spoznavanje svoje zavesti, meditacijo, intuicijo, kulturo telesa in duha itd., in čuti se, da avtorica piše iz lastnih izkušenj.

Knjiga Hvala ti, življenje pa je morda najmočnejša v sporočilu, da se svojo usodo, s katero dostikrat opravičujemo in "krivimo" svoja dejanja, da spremeniti. Trkownikova za to nakaže poti, načine in možnosti, na vsakem pa je, ali ima toliko volje, da skuša živeti polnejše in srečnejše, kar si navezadnje vsi želimo.

Milenka Trkownik že pripravlja svojo četrto knjigo z naslovom Uspešno načrtovanje lastnega življenja in audiokaseto z glasbo za sproščanje.

LIDIJA MURN

Slovenski pesniki

O...

Minil je praznik zaljubljenih, valentinovo, ko se sredi februarja in še v zimi zgane v ljudeh in naravi slutnja bližajoče se pomladi, ki prihaja s pisanim cvetjem odeta in prinaša nove, komaj vzbrstele ljubezni ali pa okrepi že obstoječe. Vsekakor je bil to kar pravi čas za izid knjižic, s katerimi je začela Mladinska knjiga izdajati novo slikarsko-pesniško darilno zbirko SLOVENSKI PESNIKI O ... Tri pikice v imenu zbirke so v prvih treh knjižicah zamenjali pomlad, cvetje in ljubezen. Prve knjižice torej prinašajo izbrane pesmi, ki so jih znani in uveljavljeni slovenski pesniki spesnili o pomladi, cvetju in ljubezni. Izbere je pripravil urednik Aleš Berger, pri tem pa je z izjemo Franceta Prešerna (Pod Oknom), Simona Jenka (Moč ljubezni) in Simona Gregorčiča (Spominčice) izbiral le med stvaritvami pesnikov, ki so ustvarjali od obdobja moderne do sedanjih časov. Izbor je seveda oseben in marsikdo bo pogrščal kakšno znano ime, svojo priljubljeno pesem, vendar pa je kljub temu zanimiv. Razumljivo je, da v tako omejenem obsegu ni mogoče zadostiti vsem okusom, saj je v vsaki knjižici le po trinajst do šestnajst pesmi.

Posebnost in nedvomno tudi privlačnost knjižic je v njihovi likovni spremljavi. Posamezni tematski izbor namreč spremljajo barvne ilustracije, ki so jih posebej za to ustvarili naši knjižni ilustratorji. Pesmi o pomladi je ilustriral Daniel Demšar, pesmi o cvetju Irena Majcen, pesmi o ljubezni pa Ana Košir, vse pa je likovno uredil Pavle Učakar. In še eno posebnost imajo knjige iz nove zbirke: ne boste jih kupovali zase, ampak za druge. Na to opozarja naslovni list, kjer je pod naslo-

vom zarisan oval, v katerem piše V dar in spomin, prazen prostor pod temi besedami pa čaka, da ga izpolnite z imenom tiste(ga), ki mu (ji) boste knjižico darovali.

MILAN MARKELJ

Podobe iz čipkaste preje

Osebna pričevanja in spomini na otroštvo, mladost ali zreła leta, če so napisani pristno in z odprtim srcem, niso zapisi zgolj znotraj osebnih obzorij, ampak iz njih bolj ali manj jasno zaveje tudi duh časa in se na poseben način razgrinjajo družbene razmere. Seveda ne na analitičen ali zgodovinsko objektivnen način, ampak skozi osebna doživetja, drobne zanimivosti in podrobnosti iz vsakdanjega življenja, a morda prav zaradi tega prepričljiveje in bolj doživljajo. Tako so na svojski način zaživeła petdeseta in šestdeseta leta naše bližnje preteklosti v knjigi PODOBE IZ ČIPKASTE PREJE, ki je izšla v zbirki Sledi pri Mladinski knjigi. Delo je napisala slavistka in lektorica Tončka Stanonik, doslej kot pisateljica znana le po treh knjigah pravljič.

V Podobah iz čipkaste preje pisateljica plete prizadeto in neposredno napisano pripoved o svojih otroških in mladostniških letih v rodni Žireh v Selški dolini, ki jih je preživljala v obdobju tistih let, ko je pri nas prišlo do precejšnjih sprememb in je v patriarhalni vaški svet začel močnejše vdirati "veliki" svet. To je bil čas, ko se je staro začelo pospešeno umikati novemu, ko je v hišah zaigral radio in se je kmalu prižgala še televizija, pogovori in tesnejši stiki med sosedi pa so začeli ugašati. Pojavili so se prvi osebni avtomobili, začelo se je zidati stanovanjske hiše kar vse prek in vaško okolje se je hitro in stihljivo "urbaniziralo". Stari svet vsi je izginjal, a avtorica ga je v otroštvu še doživljala tako znotraj svoje družine kot v vaškem občestvu. Spominja se večerov, ko se je družina zbrala in je oče naglas bral iz Mohorjevih knjig, spominja se, kako so šli čevlji in obleke od starejših do mlajših otrok, kako so na obiske hodili peš ure in ure daleč, saj še ni bilo avtomobilov in avtobusa, pa kako so podrli staro hišo in začeli zidati novo... Stari vaški svet je izginjal, mladost pa je vseeno kipeła in si iskala duška na prastare načine. Avtorica iskreno in čustveno toplo opisuje svoja dekliska prebujanja, najstniške ljubezni in prvi poljub. Ob vsem, kar se ji dogaja, pa je ves čas slišati glas nepogrešljivih klekljev, ki so jih v Žireh tako zavzeto predevala dekleta in žene, seveda tudi pisateljica. Klekljanje čipk je bilo opravilo, ki so se ga naučila vsa dekleta, od njem pa so si izostrila odnos do dela in občutek za vztrajnost. Čipke so konec koncev Tončki Stanonik navdihnile tudi naslov za njeno knjigo spominov, ki jo je prav kot čipkaste like občuten in rahlo stkala.

MILAN MARKELJ

KNJIŽNI TELEGRAMI

• Založba Magnolija je izdala strokovno delo Melite Poler NOVINARSKA ETIKA.

• Pri Pomurski založbi so izšle štiri knjižne novosti: pesniška zbirka Roberta Titana Felixa BENEDICTUS, roman Gorana Gluviča VRATA SKOZI, roman Zdenka Kodriča POSTDAMSKA BATERIJA in roman Vlada Žabota VOLČJE NOČI.

• Založniška hiša Dolenc, ki deluje od lanskega novembra, je izdala prvenec Gabi Kristan - roman RAZDROBLJENA SKALA.

• DZS je izdala angleško-slovenski in slovensko-angleški terminološki slovar kriminologije in kazenskopравnih znanosti, ki ga je pripravila Ivanka Sket.

• KUD France Prešeren je v novi zbirki Mi pojemo izdal prevod izbranih pesmi Allena Ginsburga BLEBETANJE NESKONČNOSTI, dve pesniški zbirki slovenskih pesnikov: Andreja Rozmana - Roze JE ŽE V REDU MAMA in Tomislava Vrečarja PUNK ŠE NI HIN ter pesniško zbirko Almirja Čamdžića PRIZIVANJE ISTINE v srbohrvaščini.

PRAŽNJA OBLEKA – Nekdaj so se ljudje oblačili neprimerno bolj skromno, kot se dandanes, vendar pa so veliko dali na to, da so bili ob praznikih in slovesnih trenutkih lepo oblečeni. Za nedelje, proščenja, poroke in podobno so hranili posebno obleko, ki so ji rekli pražnja (iz besede praznik). Na sliki, ki je bila posneta okrog leta 1910, je pražnje oblečen zakonski par Zoran iz Soteske. Mož je bil oglar, tesar, gozdni delavec in žagar, starejši prebivalci pa se ga spominjajo tudi kot prvega socialdemokratskega predsednika v soteški dolini. (Pripravil: Tone Virant)

IX Tudinovih kopicikov

Zagreblji živega – Pihlerju šlo je za pogrebom komaj 10 kmetov - Vse ga klelo - ko počni in se odpre zaklop, rekli: On ni hodil nikoli v cerkev, zato bi rad ušel še zdaj v smrti iz nje. Misli se zato, da so zagrebli živega. Mestni in tudi krški šarži prišli skazat kolegi zadnjo čast pri Zugeljnu naroče obed - to ne vede usede se za pogrnjeno mizo Korl, šarž ga zavrne, češ ali ne ve, da je ta prostor odmerjen drugim. Ta surovost zdela se je čisto naravna tem vojakom - kot poseben kor imajo le oni pravico, sedeti okoli svoje mize.

Soteska – Posebno mrzlo je v Soteski, ali grunti so izvrstni, peščeni, rode obilno koruze, pšenice, ajde, repe, krompirja etc. Za lan pa niso, ni za rz ne posebni, oves pa se ne seje dosti, ker je premalo zemlje.

Rezultati žrebanja v nagradni igri Prešernove družbe, Vrbe, d.o.o., z dne 12. 2. 1997

ZA PODROČJE DOLENJSKE, GORENJSKE, PRIMORSKE, NO-
TRANJSKE IN LJUBLJANE Z OKOLICO

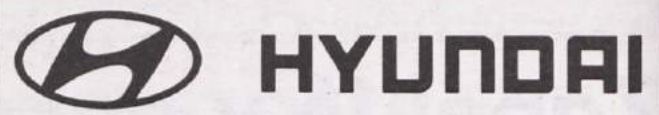
Nagrade prejmejo (po abecednem redu — št. v oklepaju pomeni št. nagrade):

BARUDŽIJA LJILJANA (20), BERČIČ ANDREJA (1), BERDEN LIDIJA (1), BLAŽINA MIRA (20), BOJE ŠTEFKA (20), BRENCIČ ROZALIJA (20), BRUNDULA JANKO (20), CERAR DRAGICA (20), ČELIGOJ DARJA (15), ČEMAŽAR IRENA (1), ČIČ RIJA (1), DRAGOJEVIČ MARJANA (1), DREMELJ VERA (1), DROFENIK KAREL (20), DULAR FRANC (20), EBERL IRENA (20), FELDIN DUŠAN (20), FORJAN TONČKA (1), FRANK ANICA (17), FRAS ANTON (20), FURLAN MIRAN (20), GANTAR MARIJA (17), GANTAR VIDA (1), GERLANC VIDA (1), GLAVAČ MIJA (20), GLUVIČ DUŠICA (3), GRKEC DARINKA (14), GROF ANGELA (7), HUDOLIN VANJA (7), ILERŠIČ JOŽICA (10), IPAVEC GABRIJELA (20), JAKETIČ RENATO (20), JAMAR MARJETA (20), JORDAN TANJA (20), JURCA VANDA (1), KAJFEŽ JAKOB (4), KAJFEŽ VOJKA (1), KAJZAR LUDVIKA (18), KERIN JOŽEFA (1), KLEMENČIČ FANČI (20), KNAUS GABRIJELA (6), KNAUS MARUŠA (16), KNEINWALD KAMILO (20), KOMATAR JOŽICA (20), KOS NADA (19), KOTAR JELKA (1), KRALJ MARJETA (20), KUMAR VALENTINA (8), KUNAVR TINKA (1), LANGERHOLC JOŽE (1), LAV-
RENČIČ EVA (1), LEBEN MARIJA (12), LOŽAR MARIJA (1), LUZGAR FANI (1), MANDELJ VLADKA (1), MATKO ZORA (19), MEGLIČ ŠPE-
LA (1), METELKO ALOJZIJA (20), MIKLIČ ANICA (1), MILAVEC ANA (1), MILOHNODA ALEKSANDER (1), MIŠVELJ BOJANA (1), NOVAK RADA (2), OREŠNIK MIRA (3), PAVLIČ JURE (17), PELKO KAROLI-
NA (20), PERGAR FRANC (20), PEROVŠEK MARIJA (18), PEZ LI-
LJANA (20), PODGORELEC JURJIJA (13), POLIMAC LJUDMILA (20), POPOTNIK MARIJA (20), PRAPROTNIK DUŠAN (20), PREBEVŠEK NUŠA (4), RIBNIKAR LJUDMILA (20), ROJINA SILVA (17), ROZMAN DANKA (4), SAJE NINA (17), SAKAČ JOSIP (20), SERAŽIN VERA (18), SETNIKA LOJZKA (20), SEVER SREČKO (1), SLOKAN MILENA (17), ŠIMENC IVANA (1), ŠRANC VANDA (5), UČMAN ANA (16), URANIČ MIRAN (4), URANIČ MIRAN (1), UTROŠA JOŽICA (20), VAUHNİK ERNA (11), VIDMAR MARJAN (20), VILER ZVEZDANA (19), VIŽINTIN MILOJKA (20), VLAHOVIČ STANE (20), ZADNIK KATARINA (20), ZAJFNIĐ MARINKA (20), ZAKRAJŠEK MARINKA (16), ZRIMŠEK NEŽKA (1), ZULJAN MARIJA (9), ZUPANČIČ ZENKA (15), ZUPANČIČ JANA (16), ŽIGANTE LJUBO (20), ŽIGANTE MIRKO (20), ŽONTA TONČKA (20).

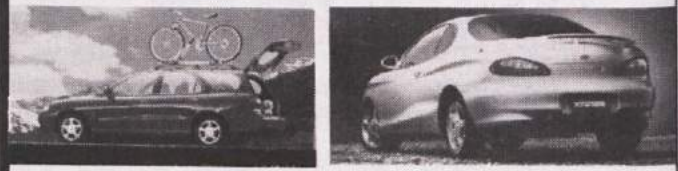
Nagrade so prispevali:

1. KOZMETIČNI SALON »ŠPELA«, LJUBLJANA, 2. UNIOR ZREČE, ZREČE, 3. KOMPAS AIRTURS, LJUBLJANA, 4. ALMIRA—ALPSKA MODNA INDUSTRIJA, RADOVLJICA, 5. SVILANIT KAMNIK, KAMNIK, 6. ZLATARSTVO TRBOVLJE, D.O.O., TRBOVLJE, 7. ZDRAVILIŠČE RADENSKA S TREMI SRCI, RADENCI, 8. MIHORKO ANICA, LJUBLJANA, 9. BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ, D.O.O., TRŽIČ, 10. ROVOZ, D.D., LJUBLJANA, 11. VEZENINE BLED, BLED, 12. ZLATARSTVO GROS, GROSUPLJE, 13. USNJENA GALANTERIJA, ANDREJ KIRBIŠ, LJUBLJANA-SMARTNO, 14. LONČARSKI ATELJE-ŠTEMBERGAR, ŠENČUR, 15. INDUPLATI TRADING, D.O.O., DOMŽALE, 16. GOSTIŠČE PENZION MAČEK, TROJANE, 17. NAJA INTERNATIONAL, D.O.O., TURISTIČNA AGENCIJA, LJUBLJANA, 18. FITNESS & SAVNA CENTER MOJ FIT, LJUBLJANA, 19. FITNESS & SAVNA CENTER MOJ FIT, LJUBLJANA, 20. TELEFONSKI STUDIO EMONA, LJUBLJANA, TELEFONSKI STUDIO NOVO MESTO, NOVO MESTO.

Čestitamo nagrajencem! Vse, ki ste sodelovali v nagradni igri in odposlali kupone, čaka ob obisku zastopnika presenečenje! Pokroviteljem nagradne igre se iskreno zahvaljujemo. Nagrajenci bodo o nagradah pisмено obveščeni. Prezem nagrad je možen do 31. marca 1997.

**TOVARNIŠKO ZNIŽANJE VSEH
MODELOV HYUNDAI
ZA 1.500 DEM SAMO DO 28. 2.**

**LANTRA WAGON COUPE 16 V
16 V**

- ugoden kredit
- menjava staro za novo
- leasing s pologom od 10% do 50%
- originalni rez. deli in dodatna oprema

VELIKA IZBIRA RABLJENIH VOZIL

**VABIMO VAS NA TESTNE VOŽNJE
Z VOZILI
GALLOPER, COUPE, LANTRA
in ACCENT**

v petek, 28. 2., in soboto, 1. 3. 1997

EMINENT

Novo mesto, tel. 068/323-902, 28-950
Kraško, tel. 0608/22-950, 0609/622-758
Črnomelj, tel. 068/51-379, 51-378

SLOVENSKA KNJIGA
zaposli
KOMERCIJALNE ZASTOPNICE/KE

za individualno prodajo slikanic in poučnih knjig za otroke na območju Dolenjske.

Pogoji:

- aktivno znanje slovenskega jezika
- zaželena pedagoška smer izobrazbe
- poštenost, vestnost in urejenost
- možne vse vrste zaposlitev

Kandidatke/i naj pošljejo pisne ponudbe do 7. 3. 1997 na naslov: Slovenska knjiga, PE Založništvo, Litijska 38, 1000 Ljubljana

2

Nad Afriko sije sonce. To slutimo in vemo, toda med slutenjem in vedenjem so mostovi in prepadi. Za nekatere razsežnosti in globine Univerzuma je razum nebogljen, vanje zmoredamo samo z intuicijo, podzavestjo, fantazijo in navdihom. Tudi do obal Afrike je še daleč. Zdajle je okrog nas samo mrka tema in jezno morje, v nas pa negotovost, ali bomo prispeli na Obalo.

Slonim na ograji palube. Čepav se bojim, vseeno živim nekajkrat. Morje postaja tudi moj Bog. Nase-ljuje se vame in njegova duša se pogovarja z mojo. Objema me in mi pove, naj se ne bojim in da sem tudi njegov otrok. Veličastno temno morje z obzorji brez meja in skrivnostnimi pripovedmi na harfah valov. Koliko lepote in potapljanja v globine, kjer lahko najdemo toliko odgovorov!

Razmišljanje o lepoti

Morje me povabi tudi v lepoto.

Lepota. Nenavadno je, a ve zame, da se iščeva, in kadar sva zelo blizu, tudi skupaj ustvarjaja in se dopolnjujeva. V temle času in prostoru ustvarjaja temno, mogočno in podivjano morje, jutri bova ustvarjala spet kakšen bolj sončen in drugače lep svet. In če bo med nama in svetom veliko bližine, bova lahko ustvarjala tudi veliko lepega.

Ob tem doživljanju se spomnim na knjigo Eseji o lepoti, v kateri se avtor z lepoto tudi prepira in jo hoče ukrotiti in naseliti samo v določene pojave sveta in življenja. Pripoveduje o tem, kaj je lepo, kaj manj lepo in kje lepote ni. Zanj je lep cvetoč grm, lepo je žuborenje potočka, let ptice, medtem ko naj bi bili pojavi, kot so odprto morje brez obal, puščava brez zelenja, oblačno nebo ipd., pusti in brez lepote. Nasilno razdeljevanje lepote različnim pojavom sveta me vznemirja in žalosti, kajti v njeni bližini vedno bolj vem, da je Lepota kot Tao in da se je naselila povsod in v Vsem. Tudi zato, da svet in življenje obogati, ga polepša in ga spodbuja k nadaljevanju.

Tistega o puščavi, oceanu in oblačnem nebu ne morem sprejeti. Ti pojavi so res drugačni, kot so cvetoč grm, žuborenje potoka, let ptice, zato pa so drugače lepi. In ker se v objemu Neba, Zemlje, Časa in v doživljanju človeka neprestano spreminjajo, ustvarjajo celo vsak trenutek drugačno lepoto. Puščava se obupanemo popotniku pod žgocim soncem res ne zdi lepa, če pa popotnik verjame v oaze in doživi večer, ko zahajajoče sonce pozlati grebene sipin, je lahko zanj tudi največja samota pravljeno lepa. Podobno je z mornarjem na odprtem morju. Tudi

morje lahko človeka naseljuje s temo in obupom ali pa mu pomaga do bleščečih prividov obal. Oblačno nebo je lahko pusto, tako zelo, da človeka počasi ubija, kadar pa se sprosti v vihar, bliske, grome in strele, prebudi v nas tudi občudovanje posebne di-vje lepe lepote!

Lepota valovi v slehernem bitju ali pojavi ves čas njegovega trajanja, najbolj pa vzcveti v skrajnih naporih življenja, kot so rojevanje, dozorevanje in umiranje. In vsak hip ima drugačno pripoved. Če vsaj malo odpremo okna in vrata svoje duše, jo lahko odgrinjamo in poslušamo. Pripoveduje z oblika-mi in barvami, s temo in lučjo, z glasovi, melodijami in tišino. Včasih se odene v razkošje. Taka je v razcveteli vrtnici, v šumenju slapov, v begu gazel. Večkrat je skrita in lahko pridemo do nje le takrat, kadar smo najbolj zbudjeni. Lepota trnov na vrtnici je notranja, trni so lepi zaradi zvestobe, ko branijo nežnost in ranljivost cvetja. Tudi v mrtvem padajočem listu je lepota skrita, najbolj se uresničuje s tišino, ki nam pomaga, da doživljamo življenje tudi onstran smrti.

Lepota je pesem tako, kot je tudi pesem lepota. Med njima ni razdalj. Lepota in pesem sta tudi odkrivanje, ustvarjanje in postvarjanje sveta z vsemi čarobnimi radovednostmi in odmevi. Res nam pomaga, da prihajamo k stvarjem bliže.

Človeško mravljišče in molk stoletij

23. januar.

Slutnja sonca nad Afriko se uresničuje. Blížamo se kopnemu, vreme se izboljšuje, morje umirja in na obzorju so v modrem pajčolanu daljav prvi komaj zaznavni obrisi Aleksandrije.

Aleksandrija. Njene sedanje podobe in življenjskega utripa ne poznam, skozme bolj valovijo in se vrstijo podobe iz preteklosti. Gledam mesto z razkošno arhitekturo, ki ga je ustanovil Aleksander Veliki in je bilo od ustovnitve okoli leta 300 p.n.št. šest stoletij največje pomorsko, trgovsko, kulturno in znanstveno središče takratne civilizacije. Porajajo se podobe mogočnega svetilnika na otoku Faro-

su, Biblioteke, povezane z Muzejem in prvim pravim znanstvenim institutom, v njem se srečujem z velikimi misleci, ki so postavili temelje fizike, medicine, matematike, biologije, geografije, arhitekture, književnosti, filozofije..., doživljam svetlobo duha in iskanj in občudujem radovednost misli, zlasti tiste, ki je že takrat prodirala v vesolje in iz prvotnega kaosa ustvarjala Kozmos, t.j. Red in smisel. Spet se srečujem z idejo o priznavanju in združevanju različnih kultur in spoštovanju vseh bogov vseh ljudstev, navdušen sem nad skladnostjo različnosti in medsebojnim spoštovanjem pripadnikov tako različnih ljudstev, ki so v zlati dobi Aleksandrije in helenizma živeli tu.

Izkrcanje v Aleksandriji. Objem povsem drugačnega sveta ustvarja nove in še drugačne razsežnosti tudi v nas: najprej nas odenejo valovi mnogo toplejšega ozračja, kot smo ga navajeni v Evropi, drugačni vonji in drugačna svetloba, potem pa potonemo v še povsem neznan množico ljudi s temno poltjo v beli arabski noši in ljudi z vseh koncev sveta s tropskimi čeladami. Vrvež množice je na vsakem delu poti skozi 15-milijonsko mesto drugačen. Najbolj pestra je slika v pristanišču, ki jo poleg domačinov in množice turistov dopolnjujejo še pomorščaki, trgovci, mešetarji, čarovniki, vrači..., bogati na razkošnih avenijah mesta ustvarjajo bolj umirjen ritem, medtem ko se v zanemarjenih revnih predmestjih življenje lomi v neizmerno spopadov, v katerih sta enako nemočna tako Zemlja kot Nebo.

Iz Aleksandrije do Kaira potujemo z avtobusom. Pot preko največje oaze med Sredozemskim morjem in puščavami vzhodno in zahodno od Nila traja več ur. In ves čas smo sredi nepregledne ravnine, prepredene s kanali, po katerih priteka voda iz Nila in namaka polja.

Pokrajina je nabita z življenjem. Objem Neba in Zemlje je popoln: Zemlja hrani, Nebo daje luč in toploto. In če je prijazen še Nil, so žetve obilne. Poleg množice kultur zmernega pasu so se v pokrajino naselile še oljka, palma, pomarančevci, limonovec, bombaž, riž. Neobdelane in z divjo rastjo prekrite

površine ob kanalih naseljujejo suhe krave, ovce, koze in osli. Ljudje v dolgih belih ali pisanih haljah se sklanjajo k zemlji in grebejo vanjo. Zemlja valovi in je polna nemira, najbolj ob kalitvi, brstenju in zorenju. Ljudje to vedo in včasih bobne zemlje tudi slišijo. V času molitve tudi ljudje na poljih padajo na kolena, molijo in zemljo tudi poljublajo. Ponekod orjejo. S kravjo vprego in ralom. Zemlje ne obračajo, menda se jim zdi to pregrob poseg, ampak samo rah-ljajo. Tako kot pred tisočletji. Se je čas po izgradnji piramid in templjev tu ustavil? Tudi lesene naprave za dviganje vode iz kanalov na polja so take kot pred tisočletji.

Med polji so otoki dreves, med drevesi pa človeška bivališča. Drevesa in ljudje so veliki prijatelji, zato živijo skupaj. Vasi so zelo podobne mravljiščem. Hiše so od daleč videti kot kupi blata brez streh, kajti prevladujoči gradbeni material v vaseh je glina ali tudi samo zemlja, premešana z razrezano slamo, namesto strehe so nad bivalnim prostorom name-tani kupi slame ali trstike. Sijajna zaščita pred žgocim soncem in še en primer ohranjanja modrosti in iz-kušnjaj prednikov. Menda so ti tudi vedeli, da človek ne sme biti nikoli sam. Ali tudi zato delijo prostore z živalmi?

Socializem in islam

V vrvežu na ulicah Kaira je ozračje nabito z vse bolj utripajočo idejo socializma. Kljub temu da so trgovine prazne, preskrba racionalizirana in se lačne podivjane skupine otrok obešajo na avtobuse turistov in pode za ostanki hrane, je prevlada ideje nad materialnostjo očitna. Ljudje, zazrti v vizijo očarljive prihodnosti, so omamljeni. Lačni študentje ob vsakem srečanju s tuji hvalijo socialno in družbeno ure-ditev in odklanjajo vse, kar prihaja z Zahoda. Vanje zasejana ideja o enakosti je močnejša od lakote. Zelo so ponosni in zelo začuden, če vprašamo, kje lahko kupujemo tudi za dolarje. Dolar nima tukaj nobene vrednosti in z njim tudi ne moreš ničesar kupiti.

Ob vsem tem se poraja vprašanje, kako to, da ljudje glede na zgodovinske izkušnje vedno znova izgubljajo spomin. Z malo spomina bi namreč zlahka odkrili, da je vsaka nova ideja, ki se pojavi v določenem času in prostoru, v začetku izjemno za-peljiva, da pa začne izgubljati svojo moč in pri-vlačnost, kakor hitro se začne uresničevati, kajti uresničevanje ideje ni več tisto, o čemer so ljudje sanjali. Ko se ideja materializira, nima več prihodnosti: ljudje potrebujejo v enaki meri kot kruh tudi sanje in fantazijo - tega pa jim ne more več dati.

Končno se je razživel Stanko Lučev

Krka premagala vodilno Loko kavo

NOVO MESTO - Košarkarji Krke so v sredo, 19. februarja, vnaprej odigrali tekmo 17. kola tekmovanja z vodilnim moštvom A-2 lige škofovsko Loko kavo. Švrsto igro v obrambi in organizirano v napadu novomeški košarkarji, ki imajo letos še vedno edini cilj uvrstitve v A-1 ligo, gostom, ki sicer še naprej vodijo na ligaški razpredelnici, niso dovolili, da bi jim ogrozili pomembno zmago.

Razveseljuje, da se krog igralcev, ki so sposobni ob vsaki priliki zadeti koš, širi. Tokrat je bil Stanko Lučev celo najboljši strelca na tekmi. Tako se mu je končno odprlo tudi po povratku v Novo mesto. Ko je pred leti ob skoraj popolnem razpadu novomeškega košarkarskega moštva skupaj z Mišlom Bordeliusom in Mitjem Zaturskim odšel v Krško, je moral ves čas delati predvsem za nekatere ostromrele soigralce, a je tudi sam večkrat presegel 20 točk na tekmo, zadnji dve sezoni pa je bolj ali manj predsedal na klopi. To je vsekakor pustilo posledice na njegovih igri, saj se tudi v Novem mestu nikakor ni mogel prav izkazati, celo življe in pripombe s tribune je bilo slišati ob njegovih nespretnih potezah na prejšnjih tekmah. Tokrat pa je bilo drugače: Tokrat se mu je in spet je zaigral tako kot pred leti, zagriženo v obrambi, dodobra pa je napolnil škofovski koš, seveda ne brez pomoči soigralcev - Matjaža Smodiša, ki se je z 18 točkami prebil na vrh liste strelcev A-2 lige, Leona Stipančiča pa Simona Petrova in drugih.

I. V.

LJUBENKO IN MIKLAVČIČEVA

POSTOJNA - V prvem krogu državnega prvenstva v kegljanju za dečke in deklice v Postojni je Črnomaljec Davor Ljubenko podrl 384 kegljev, Novomešan Igor Kocjančič 375 in Trebanjka Nina Miklavčič 295. (N. G.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - Kočevske rokometiške so po pričakovanju izgubile tekmo proti naši najboljši ekipi Robitu Olimpiji z 18:35. Kočevke z igro niso razočarale, še posebej ne v prvih dvajsetih minutah, ko so izid večkrat izenačile in celo povedle z 11:10. To je presenetilo tudi gostujočega trenerja Vinka Kandijo, ki je svojim igralkam svetoval, na igrajo resneje. V zadnjem delu prvega polčasa in nadaljevanju tekme so Ljubljankam pokazale, kaj znajo, in s hitrimi protinapadi hitro povečevale prednost. Kočevke so nastopile brez poškodovanih Mikulinove in M. Dragičevičeve.

MARIBOR - Poročanje o namiznoteniskih "dosežkih" kočevskega Melamina je že dalj časa nezanimivo in stereotipno. Igralci namreč še niso okusili slast zmage posamezno, kaj šele ekipno. Namiznotenisarji kočevskega Melamina so se tako kot že celo letošnjo sezono tudi s sobotnega gostovanja iz Maribora vrnili s porazom in tudi tokrat je bil končni izid 7:0 za nasprotnike. Edina korist mladim igralcem je nabiranje izkušenj, ki jih bodo lahko vnovčili v drugi ligo.

ODBOJKA - Odbojkarji Kana Kovinarja uspešno nadaljujejo letošnjo sezono, drugi niz tekme na Bledu pa so dobili celo s 15:0. Zanesljivo vodijo, in če bodo v prihodnjem krogu v Kočevju premagali tretjevrščno Brezovico, si bodo tako rekoč že zagotovili prvo mesto in napredovanje v višjo ligo.

AJDOVŠČINA - V srečanju nekdanjih rokometnih prvotincev so se bolje znašli Ribničani, ki so v razburljivem zaključku tekme osvojili dve točki. Že sam izid 21:22 pove, da sta ekipi več pozornosti namenili igri v napadu kot v obrambi. Takšen slog igre bi

Črna sobota pokosila vse štiri

Akripol in Krško izgubila proti sorazmerno slabšima moštvoma - Dobovčani kot da so se že vnaprej predali Slovenjgradčanom - Sevničani točke niso mogli pričakovati

Opravičila za tako visok poraz AFP Dobove proti slovenjgraškemu Prventu ni. Dobovčani so tekmo, ki jo je povrh vsega v neposrednem prenosu spremljala Televizija Slovenije, začeli brezvoljno kot da so se že vnaprej predali. Tudi poraza Krčanov in Trebanjcev nista bila potrebna.

Proti koncu prvega polčasa so se Dobovčani gostom sicer približali na 9:11, to pa je bilo tudi vse, kar so pokazali. Igralci Prventa so kot za šalo preigravali domačo obrambo in na koncu dosegli zmago v slogu Pivovarne Laško. Dobovčanom, ki so si pred začetkom prvenstva obetali ponoven nastop v enem izmed evropskih pokalov, grozi, če bodo

tako nadaljevali, celo play out oziroma boj za obstanek, ki resda ni vprašljiv, a vseeno bi se veljalo malo zamisliti. Lepa prilika za popravnici izpit bo sobotna tekma v gosteh z Andorjem v Hrpeljah. Sedaj, ko je v moštvu spet Nenad Stojakovič, ki si je zacelil strgano ahilovo tetivo, je čas da Dobovčanom krene na boljše.

V krizi niso le Dobovčani, pač pa tudi Krčani in Trebanjci, ki zaradi porazov v gosteh sicer niso izgubili položaja na lestvici, je pa škoda že načrtovanih točk. Krčani so lani nekdanjega vratarja Kolinske Slovana in jugoslovanske reprezentance Mitjo Valenčiča dobesedno preluknjali, tokrat pa jim je vrnil milo za drago. Obrnil je vseh pet sedem metrov in krški strelci so se ga ustrašili. Trebanjci so na Kodeljevem plačali davek podcenjevanju nasprotnika, ki je v prvem polčasu dobil krila. V drugem polčasu so sicer precejšen del zaostanka za Slovanom nadomestili, a jih je na koncu z izvrstnimi obrambami zaustavil odlični domači vratar Rolando Pušnik.

Prav ta zmaga Slovana nad Trebanjci in presenetljiva zmaga trboveljskega Rudarja nad odličnimi Prulami 67 je Sevničane še bolj kot poraz v Velenju, ki je proti Lisci tokrat vodilo že s 15 zadetki prednosti, zacementiralo na dnu prvenstvene lestvice. Vse kaže, da je uvrstitev tretjega posavskega moštva v prvo ligo prišla prezgodaj, saj je bil klub očitno organizacijsko še prešibak. Že sedaj bi bilo najbolje vse misli in delo usmeriti v naslednjo, drugoligaško sezono, saj sevniske rokometne tradicije ne bi smeli kar tako zavreči, saj mladi nadarjeni fantje s svojimi izjemnimi uspehi v mlajših kategorijah napovedujejo lepše čase sevniskega rokometu.

I. V.

PREMAGALE VODILNE

NOVO MESTO - V 10. kolu 3. državne kegljaške lige so igralke Krškega doma premagale vodilno ekipo celjskega Miroteksa s 7:1. Trebanjke so se z bistriskim Impolom razšle z neodločenim izidom 4:4, enako pa se je zgodilo tudi Črnomaljkam proti Komcelu. Krčanke so na lestvici druge, Črnomaljke pete in Trebanjke šeste. (N. G.)

SIMON PETROV, vodja igre novomeških košarkarjev (na sliki med metom), je svoje soigralce na tekmi z Loko kavo dobro razigral, pa tudi sam je znal takole prodreti pod koš in s polaganjem doseči točki. (Foto: I. V.)

DVAKRAT ČETRTFINALE

NOVO MESTO - Na turnirju za odprto prvenstvo Slovenije v tenisu za fante do 16. leta, ki so ga pripravili člani teniškega kluba Spin od 22. do 24. februarja v Domžalah, so uspešno nastopili tudi Dolenjci, čeprav so bili vsi mlajši od ostalih tekmecev. Tako se je od Novomešanov najvišje uvrstil Blaž Turk, ki je izpadel šele v četrtfinalu, kjer je izgubil s prvim nosilcem turnirja Ljubljancem Jovanovičem z 0:6 in 4:6. Tokrat je bil uspešen tudi Maj Jožef, ki se je iz kvalifikacij prebil v drugi krog glavnega turnirja, medtem ko je Tomaž Budja žal izpadel že v kvalifikacijah. Odlično je šlo tudi Brežičanu Nikoli Maljkoviču, članu Brezine, vendar v četrtfinalu ni imel sreče - premagal ga je kasnejši zmagovalac turnirja Mariborčan Rok Pogorelnik.

DOMAČINI ZA TRETJE MESTO - Uvrstitev dveh domačih posadk v polfinalu petega malonogometnega turnirja, ki sta ga športno društvo Revoz in Agencija za šport Novo mesto v soboto in nedeljo pripravila v športni dvorani Marof, je bilo za marsikoga presenečenje. Na tekmi za tretje mesto je potem Revoz s 6:4 premagal dimnikarstvo Mihelčič. Po taktični in precej nezanimivi finalni tekmi (na sliki), ki se je končala z 1:1, je zmagovalca turnirja odločilo streljanje 6-metrovk. S končnim izidom 3:2 so to postali nogometarji Bifeja Škorc iz Ivančne Gorice, drugo mesto pa je pripadlo posadki Čarman šport, za katero pa je igral tudi bivši slovenski smučarski reprezentant Tomaž Čičman. Na turnirju je nastopilo 35 moštev iz Slovenije in Hrvaške, med katerimi je bila tudi Satoria iz Zagreba, sicer evropski prvak, ki pa je za uvodne tekme poslal v Novo mesto svoje drugo moštvo, prva vrsta pa je kasneje prišla zastoj, saj so njihovi predhodniki že v prvem kolu izpadli. (Foto: I. Vidmar)

Res konec rokometna na Ponikvah?

Če ne bo pomagala občina, bodo rokometiški izstopili iz lige - Imajo tradicijo in veliko delajo z mladimi

PONIKVE - Usoda rokometiške Prizme iz Ponikve, edinega večjega športnega kluba v dobrepoljski občini, bo izključno odvisna od proračunskega denarja. Peščica najbolj vztrajnih članov društva na čelu z Antonom Anžlovarjem, ki jim ni do razpada kluba, so obiskali župana Antona Jakopiča in ga seznanili z brezizhodnim položajem.

Toda o denarju ne more odločiti župan sam, zato rokometiški čakajo na odločitev občinskega sveta. Na negotovi položaj opozarja tudi trener Safet Melkič in poudarja, da jim je praznoprav občinski denar edini vir prihodkov, saj v nadaljevanju prvenstva zgolj za stroške nastopov in organizacijo tekem potrebujejo okoli 600.000 tolarjev.

"Ni lepo ukvarjati se z županom, a se mi zdi, da bi, če bi bil bolj naklonjen športu, rokometiški denar že dobili. Lahko se zgodi, da klub razpade, kar pomeni tudi konec rokometnih šol v Velikih Laščah, na Ponikvah in v Dobrepolju. V šolah vadi več kot 150 dečkov in deklic, kar pa je za podeželje zelo veliko."

Rokomet na Ponikvah ima večletno tradicijo. Pred leti je klub uspešno tekmoval v prvi slovenski ligi, pa četudi so imeli kar precej igralcev in trenerjev od drugod. Nekateri rokometiški iz dobrepoljske doline so uspešno igrali tudi v ribniškem Inlesu (Hočevur, Tavčelj, brata Strnad). Precej denarja za

Safet Melkič

rokomet je prispeval Delovno-varstveni zavod. Ko so se v zavodu začele težave, je tudi rokometna dejavnost začela usihati.

Melkič je poudaril, da se ekipa še ni začela pripravljati, odigrala je le dve prijateljski tekmi. Zato bodo Rokometno zvezo Slovenije prosili, da jim vsaj dve tekmi prestavijo. Lahko pa se zgodi, da bodo morali izstopiti iz druge lige, kar pomeni vsaj za deset let pokop nekaj uspešnega kluba.

M. GLAVONJČIČ

Letos dve prireditvi na Ugarju

Z občnega zbora konjeniškega kluba Ribnica

RIBNICA - V konjeniškem klubu Ribnica, ki je bil ustanovljen pred šestimi leti, je dejavnih 50 članov, kar polovica pa je mlajša od 20 let. Imajo zelo razvito šolo jahanja, posebno pozornost pa namenjajo dresuri. Lani so pripravili dve odmevni tekmovanji, zato je KZS razglasila Ribnico kot drugo konjeniško (dresurno) središče v Sloveniji za Lipico.

Poleg tekmovanj in strokovnega dela v šoli jahanja, kjer je izredno dejavna Ljubljanka Leda Selan, so lani posebno pozornost namenili ureditvi konjeniškega središča na Ugarju, kjer jim KZS tudi letos zaupala dve tekmi, 3. maja in 7. septembra. Poleg tega pa bodo pripravili še tekmo v preskakovanju ovir.

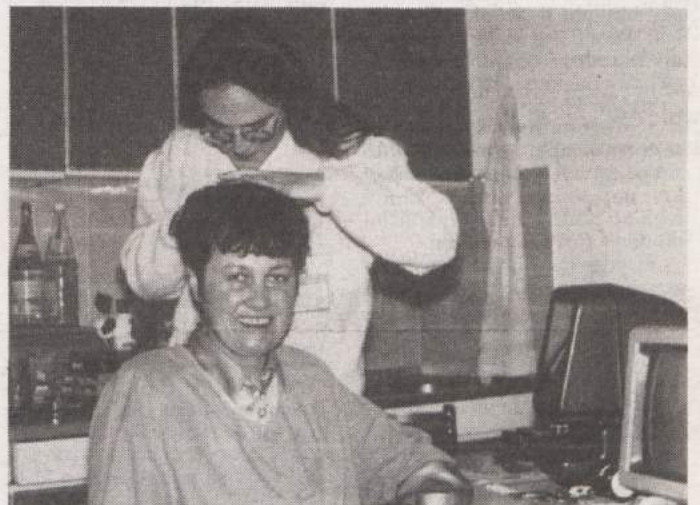
Najprej bodo dokončali vadbišče za dresuro in pokrite tribune za gledalce ter uredili poligon za preskakovanje ovir. "Preseneča nas velik odziv v šoli jahanja, ki je priljubljena med člani kluba in drugimi prijatelji konj. Jahališče na Ugarju z okolico nudi rekreativnim jahačem mir in sprostitve, obenem pa je primerno tudi za večje športne prireditve, ki so izziv za vse nas," je povedal tajnik konjeniškega kluba Tomaž Kovačič.

M. GLAVONJČIČ

JADRAJO TUDI POZIMI - Člani novomeškega jadranskega kluba so aktivni tudi pozimi. Prav ta čas že poteka prvi letošnji tečaj, pripravili so tudi že nekaj predavanj znanih jadrancev in morjeplovcev, nazadnje je svoja doživetja Novomešanom predstavljal znani belokranjski jadravec Jure Šterk. Za tečaje na klubiški jadrnici Vitalis, ki je tudi minuli konec tedna klub meglji takole razprostrla Krkin špinaker, se lahko prijavite v urarstvu Budna na novomeškem Glavnem trgu.

VANE OMAN 894

NOVO MESTO - Na odprtem prvenstvu Novega mesta v kegljanju je nastopilo 60 tekmovalcev iz desetih slovenskih klubov. Z rekordom novomeškega kegljišča Vodnjak (394 podrtih kegljev), je zmagal član Iskraemerca Vane Oman nad klubskim tovarišem Albinom Juvančičem (880) in Karlom Boštajem (Logstenel, 846). (N. G.)

ZA ZDRAVO LASIŠČE - Frizerka Marija Kulovec iz Vavte vasi pri Novem mestu je že pred časom razširila svojo frizersko ponudbo. V sodelovanju s podjetjem VIMA, d.o.o., iz Kopra, ki ga zastopa medicinska sestra Marina Lackovič, organizira strokovno svetovanje za ohranjanje zdravega lasišča. Pomagajo lahko tistim ljudem, ki imajo mastne in suhe, poškodovane lase, prhljaj, pred izpadanjem las itd. Zdravljenje lasišča se izvaja računalniško po licenci italijanskih podjetij Deler in Auriol. Na sliki: znana frizerka Marija Kulovec v "obdelavi" pri medicinski sestri Marini Lackovič. (Besedilo in slika: Slavko Dokl)

CVETJE IN VINO - V novem poslovno-trgovskem posloplju v sevniskem Šmarju je odprta prodajalnica cvetja in vina "Valentina". Lastnica Milena Mastnak zagotavlja, da bo vselej na voljo velika izbira cvetja, tudi iz lastnih cvetličnjakov, in pestra izbira najboljših vin, predvsem predikatnih in penecih, ki so, opremljena s cvetjem, kot nalašč za darila. (Foto: M. Vesel)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Zlo alkohol, ne pa cigareta

Dol. list št. 2, 16. januarja, in št. 3, 23. januarja

Gospa Slavica Lopatič, pridruženjem se mnenju, ki ga je na vaš izbruh napisala ga. Francka Požek iz Črnomlja. K temu bi rad dodal samo nekaj stvari.

Koliko strupov je v kozarcu alkoholne pijače? V cigaretnem dimu je preko tisoč bolj ali manj strupenih kemičnih snovi. Naj naštejem samo najbolj znane in najbolj škodljive: nikotin, katran, svinčeva kislina, aldehidi, ogljikov monoksidi, ketoni, fenoli, amonijak, metanol in žveplov dioksid. Naj povem še, da je za človeka nikotin eden najhujših strupov, ki ga primerjamo z učinki tako hudega strupa, kot je cianid. Katran je kancerogena snov, ki povzroča raka na dihalih, ogljikov monoksid pa se veže na bele krvničke v krvi in izpodriva kisik, ki zaradi tega ne pride v zadostni količini do tkiv v človeškem telesu.

Vi, gospa Slavica, kot medicinska sestra srednje ali višje stopnje to veste, oz. bi morali vedeti. Vedeti bi morali še posebno, če ste mati, in se nad tem zamisliti. Misliti bi morali tudi o svojem zdravju, če vas zdravje tistih, ki bi jih še naprej radi silili v pasivno kajenje cigaret, nič ne briga, namesto da cepetate na mestu z nogami kot togoten otrok. Kdo pa od vas zahteva, da nehate kaditi? To zakonodajalec od vas samo pričakuje, tako kot pričakuje od kazenskega zakona, da ljudje ne bodo več drug drugega ubijali. Ali kot se pričakuje na področju prometnega zakona, da bodo vozniki vozili trezni in po predpisih, ne prehitro, varno in ne vinjeni.

Zakon o omejevanju tobačnih izdelkov je dober, nikogar ne silijo, da neha kaditi, silijo samo, da se zamislimo nad načinom življenja, ko smo se navadili s tobakom in tobačnim dimom z vsemi njegovimi strupi živeti v družini, v skupnih bivalnih, delovnih in drugih prostorih. Predpisuje samo, da kadilci ne smejo kaditi v navzočnosti nekadilcev, izvzemši primer, ko nekadilec vstopi v prostor, ki je posebej označen kot prostor za kadilce.

Pomislimo na naše otroke med štirimi stenami doma in še posebno v avtomobilu. Tudi naši otroci so nekadilci. Opustimo razmišljanje, kako bomo kršili zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov. Pametnejše, bolj človeško, korektno obnašanje od določil zakona je vedno dovoljeno. Zato ne govorite o luknjah zakona. Mislite raje, kako boste spremenili način življenja doma, v družini med štirimi stenami, in delovnem mestu, povsod drugod, da boste živeli prav in zdravo ter to omogočali tudi svojim bližnjim. Ne kadimo - zdravo živimo! Združeni za svet brez tobaka!

ANTON DOLENC
Urba 5b, Lukovica,
predsednik predsedstva
Zveze društev nekadilcev Slovenije

Proti vračilu gozdov veleposestnikom

Dol. list št. 7, 20. februarja

Kot Slovenca me je najbolj prizadel zakon, ki je bil sprejet še za časa Demosove vlade pod predsedstvom Lojzeta Peterleta. V takratni avtoriji zmage je ta za-

kon prizadel celotni slovenski narod.

Vprašujem se kot mnogi stari ljudje, ki jim ni vseeno, kako bodo živeli njihovi vnuki. Nadalje se sprašujem, s kakšno pravico se prodajajo, krajejo naše tovarne in slovensko ljudsko premoženje, ki so ga ustvarile po vojni žuljave roke slovenskega naroda. Naša zemlja, to niso samo grički, cerkvice, gozdovi, polja in planine, to so tudi mesta s tovarnami ter vso infrastrukturo, ki je bila po vojni ustvarjena s prostovoljnim delom ob navdušenju, da se je slišala pesem, ki je ni delavstvu nobeden vsiljeval.

Zato roke proč od slovenskih gozdov in zemlje, ki je bila že od naselitve slovenska! Tuji prav pridno izkoriščajo našo slogo (beri neslogo). Kdaj se bomo zavedeli naših zmot? Če bodo tuji res dobili nazaj, kar je od nekdanje naše lasti, bo prepozno. Postali bomo popolni hlapi tujih izkoriščevalcev. Pravna varnost delavcev je v sedanjem sistemu čedalje slabša. Odpuščajo delavce v čedalje večjem številu. Najbolj so ogrožene matere, invalidi in starejši delavci. Kapitalizem ne vpraša za socialo, vsaj pri nas ne. Na delovnih mestih pa je nekvalificiran delavec samo številka. Zato podpiram vse stranke, ki se borijo proti vračanju zemlje in gozdov.

TONA VIRANT
Soteska 37

Šok na meji v Vinici

Dol. list št. 5, 6. februarja

Veliko ljudi se zgraža nad počtetjem policista Vipavca na našem mejnem prehodu v Vinici. O njegovem ravnanju je že dvakrat pisal tudi Dolenjski list. Ob nečastnem ravnanju policista se zastavlja vprašanje, ali si tak človek zasluži takšno službo.

J. M., Črnomelj
(celoten naslov v uredništvu)

Neznosna lahkost obtožb

Dol. list št. 7, 20. februarja

Na pritožbo prof. Janeza Kolenc uredništvo Dolenjskega lista sporoča, da on ni napisal pesmi pod tem naslovom niti želel, da je ponatisemo iz 6. številke Mladine. Kratici se nanašata na drugo ime in priimek. Za neprijetnosti se mu opravičujemo.

Uredništvo DL

Proti vračilu gozdov veleposestnikom

Dol. list št. 6, 13. februarja

Danes, dne 24. februarja 1997, je član poslanske skupine Združene liste socialnih demokratov in župan Občine Kočevje g. Janko Veber odločno odklonil podpis k zahtevi za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o denacionalizaciji.

Razveseljivo pa je, da je svoj podpis k zahtevi prispeval še en član LDS, g. Jože Špindler. Ne nameravam se spuščati v razloge, ki so vodili g. Janka Vebera do tega, da ni podpisal poslanske zahteve za razpis referenduma, upamo le, da ne gre za generalno spremembo stališča Združene liste do tega vprašanja in da se niso pridružili namerni večini v poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije, da pokloni slovenske gozdove in zemljo rimskokatoliški cerkvi in tujcem.

ZMAGO JELINCIČ
vodja poslanske skupine SNS

JUDISTI V TREBNJEM

TREBNJE - Uprava za notranje zadeve Novo mesto v sodelovanju z Upravo policije Ministrstva za notranje zadeve organizirala 25. državno prvenstvo delavcev MNZ v judu, in sicer v petek, 6. marca, ob 9.45 v telovadnici osnovne šole v Trebnjem. UNZ Novo mesto vabi vse, ki jih zanima ta šport, da si prvenstvo brezplačno ogledajo.

APLAVZ NI OBVEZEN Pretežek jezik

Vsakdo naj bi obvladal svoj posel: kuharica svojega, učitelj svojega, živinozadržnik svojega. Le na radiu in televiziji, kaže, ni tako. O tem, da je v nekaterih oddajah slišati spekedrano ljubljansčino, ne bi izgubljal besed, kajti vsaka kritika na ta račun je bob ob steno. Ni malo "močvirnikov", ki so prepričani, da je narečje, ki ga čebeljajo v Ljubljani, že knjižna slovensčina.

Solski primer nepoznavanja slovenskega jezika je dama, ki je po radijskih valovih obvestila slovensko javnost, da je bil v poročnišnici rojen otrok, težak tri kil. Kar nekaj znanih sukalcev jezika ne obvlada vikanja. "Kaj boste rekla o knjižnici?" nagovarjajo ženske sogovorce. Dvojina je problem zase. Pred dvema dnevi, pred dvema leti - je slišati. Nekaj jih je, ki ne obvladajo rabe predlogov, zato pravijo: pred, med in po vojni. Da pihava veter iz juga ali iz severa je nekaterim popolnoma jasno.

Posebne cvetke pa so televizijske samovšečnice, ki v polurni oddaji najmanj petkrat uporabijo števnik en tam, kjer ni potreben: en lep dober večer, zastavila vam bom eno vprašanje... Če vrže kuharica in kavo sol namesto sladkorja, jo "kofetarice" ozerjajo z nespošobnico, "morilke" in "morilci" jezika pa postanejo zvezde radijskih valov ali televizijskih ekranov. In ni ga pod soncem junaka, ki bi jih vsaj za teden dni postal sedel v 7. in 8. razred osnovne šole.

TONI GAŠPERIČ

Z društvom zadovoljni in močni

3.275-člansko Društvo upokojencev Novo mesto ima razvejeno društveno aktivnost, s pomočjo parlamentarne stranke DeSUS pa tudi možnost političnega delovanja

Program dela Društva upokojencev Novo mesto, ki je lani praznovalo 50-letnico svojega obstoja in ima že 3.275 članov, je vsestranski in zelo zanimiv. Namen tega pisanja pa ni delati reklamo za društvo, marveč spodbuditi upokojence, da bi v čim večji meri izkoristili vse, kar jim društvo nudi v svojem programu za leto 1997. Pa si pogledimo program! Mešani pevski zbor društva bo nastopil na reviji pevskih zborov ob kulturnem prazniku, na občnem zboru društva, na reviji pevskih zborov ob državnem prazniku in na srečanju upokojencev v Sentejnu. Priridel bo koncert za dobrodelne namene in sodeloval bo tudi na drugih prireditvah.

Športne aktivnosti v društvu so kegljanje, balinanje, streljanje in pikado. Letos se vse sekcije pripravljajo na regijsko tekmovanje v Kočevju. Najbolj razvito in množično je izletništvo. Planirano je 8 izletov po naši domovini in štiridnevni izlet na Poljsko.

Sicer pa se bodo člani društva lahko tudi drugače zabavali. Aprila bo spomladanski ples po občnem zboru društva. Junija bo srečanje upokojencev iz vse Slovenije v Celju. Srečanje upokojencev Dolenjske bo 2. avgusta v Sentejnu. Oktobra bo izlet v neznano, martinovanje bo 8. novembra, silvestrovanje pa 19. decembra.

Društvo organizira različne interesne dejavnosti. Ob novem letu se zberejo udeleženci teh dejavnosti na srečanje, kjer se dogovorijo o programu dela. Program "Babica in dedki s svojimi vnuki" bo v Atomskih Toplicah. Kolektivna telovadba je vsak teden v telo-

vadnici osnovne šole Grm. Rekreacijski pohodi v okolico Novega mesta so vsak mesec. Kopanje v Šmarjeških Toplicah je vsak drugi petek. Za planinarjenje so predvideni pohodi v Haloze, na Lisco, na goro Oljko, v Julijske Alpe. Plesni tečaj je vsak ponedeljek v novembru, decembru, januarju in februarju. Predvideni so ogledi gledaliških predstav in kulturnih znamenitosti v Ljubljani, Mariboru in v Kranju. Tečajji nemškega in angleškega jezika potekajo od januarja do aprila in od oktobra do decembra. Likovni krožek je vsako sredo od januarja do aprila in od oktobra do decembra. Kuharski tečaj je januarja in februarja itd. Društvo skrbi za informiranje svojih članov z biltenom, ki izide 4-krat letno.

Društvo se bo tudi v prihodnje zavzemalo za dosledno izpolnjevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja vsaj na sedanji ravni. Organizirano se bo vključilo v razpravo o novi pokojninski zakonodaji. Na področju

zdravstvenega varstva si bo društvo prizadevalo, da se to varstvo za upokojence ne bi še naprej zmanjševalo. Ne moremo pa se znebiti vtisa, da so navedene postavke le deklarativne. Res je sicer, da imajo društva upokojencev veliko moralno moč, saj združujejo preko 250.000 upokojencev v Sloveniji, toda njihova sredstva za politični boj so šibka. Upokojenška društva kot organizacije civilne družbe niso politično enakopravni partnerji. Zato bo parlamentarni boj vodila upokojenška politična stranka DeSUS, ki ima po zadnjih volitvah v parlamentu 5 poslancev. V interesu vseh upokojencev je, da kar najbolj podprejo svojo stranko.

MIROSLAV VUTE

Kdo bo rešil lastništvo knjižnice?

Potreben bo strpen dogovor vseh možnih interesentov

LOŠKI POTOK - Potoška knjižnica letos doživlja svojo stoletnico, ob tem pa se nekateri še vedno sprašujejo, čigava je, ali pa si brez osnove prisvajajo lastništvo. Take vesti prihajajo iz javnega zavoda Miklova hiša iz Ribnice. Resnici na ljubo je treba povedati, da je nekaj skromnih sredstev pricurjalo iz bivše Kulturne skupnosti, nekaj pa tudi iz Miklove hiše, ki je nekakšna naslednica prejšnjega organizatorja kulturnih dejavnosti. Ti viri so usahnili z novo občino Loški Potok, sam knjižni fond pa tej ustanovi ni nikoli pripadal in se je dolga leta KUD Ivan Vrtačnik samo ubadalo z njim. Tako je bila zaradi prostorske stiske in propadanja kulturnega doma knjižnica pred leti preseljena v šolsko knjižnico, kar se je zdelo vodstvu KUD najboljša rešitev.

Tako pedagoginja Zvonka Košmrlj skrbi za obe knjižnici, ki imata skupno 10.000 enot od tega je 3.373 knjig last KUD. Res pa je, da je veliko stvari v zvezi s temi knjigami še nedorečenih, knjige se izdajajo brezplačno, stalnih bralcev pa je le kakih 40. Tako majhnemu obisku - knjižnica je odprta vsak drugi petek od 17. do 19. ure - pripisujejo tudi temu, da je knjižnica v šoli, kar verjetno ovira za nekatere uporabnike. A. K.

UKINILI JAVNI PREVOZ DOLE-LITJA-DOLE

LITJA - Avtobusni prevoznik Sandi Krašovec iz Moravč pri Gabrovki, ki je skoraj štiri leta prevajal potnike na delavski prog Dole-Litja-Dole, je z novim letom ta edini javni prevoz za prebivalce najbolj oddaljene KS v litjski občini ukinil. "Na tej prog sem iztržil majhna sredstva, potnikov je bilo čedalje manj, zadnje dni pred novim letom samo dva. Tretji, ki se je stalno vozil, je šel v pokoj. Ob zadnjih izredno slabih razmerah na cesti lani decembra je prišlo do dveh manjših karambolov, kjer je nastala škoda za 2 tisoč DEM. Zlobni jeziki so govorili, da avtobus ni bil opremljen z verigami. Iz vseh teh razlogov na tej progji ne morem več opravljati prevoza," je dejal Krašovec. Na zadnji seji sveta KS Dole so člani kritično ocenili ukinitve edinega javnega prevoza - povezave z občinskim središčem. Iz Občine Litja odločno zahtevajo ponovno vzpostavitev prevoza na tej progji.

Pesnik razpihoval nestrpnost

Ob podelitvi Prešernove nagrade Niku Grafenauerju

Ne vem, kako velik pesnik je gospod Grafenauer, in se v to ne mislim spuščati. Če je stroka oecnila, da zasluži nagrado za svoje literarno delo, je to gotovo res. Vendar pa me pri podelitvi nagrade temu gospodu moti predvsem njen naziv. Veliki Slovenec France Prešeren je v svoji znani prerokbi pred mnogimi leti zapisal: "Edinost, sreča, sprava k nam naj se vrnejo..."

Demonstracije pred parlamentom, ki so imele namen motiti njegovo delo in prepričati izvolitev vlade, gotovo niso prispevale k edinosti, sreči in spravi Slovencev. Kajti vpiti na ulici, da sta polovica demokracijo in izvoljenega parlamenta in mandatari nelegitimna, pomeni le spodbujanje k nestrpnosti in sovraštvu ter s tem k narodni nesreči. In gospod Grafenauer je bil zelo opazen udeleženec teh demonstracij, kar smo lahko dovolj jasno videli iz sredstev javnega obveščanja. S tem je gospod nagajenec (vest o podelitvi nagrade s sliko in o udeležbi na demonstraciji je bila objavljena v istem časopisu, istega dne) razvrednotil in umazal svetlo izročilo našega (doslej in verjetno tudi poslej) največjega pesnika svojemu narodu. Zato sem uveren, da njegova nagrada neupravičeno nosi naslov "Prešernova".

Mislím, da v demokraciji družbi bičanje družbenih razmer in nepravilnosti pritiče literatu zgolj s pisanjem, ne pa z demonstriranjem po ulicah v slogu od nas toliko kritizirane "jogurt revolucije" v sosesčini, kar samo raz-

pihuje nestrpnost do drugače mislečih. Če bi se držali tega, bi se morda (po zgledu v avstrijskem) tudi slovenski parlament spomnil povabiti medse opazno aktivnega demonstranta pisatelja gospoda Jančarja. Zakaj ga je povabil avstrijski parlament, se sedaj že lažje ugiba.

JANKO MAVER
Novo mesto

- Denar, ki ga imaš, je sredstvo svobode, denar, ki ga loviš, je sredstvo sužnosti. (Rousseau)
- Pri vzgoji je treba nekaj spraviti iz človeka, ne vanj. (Froebel)

Pomagajte zaceliti rane

Zakaj se deklica ne vrne domov k staršem

V Tedniku sem slišala zgodbo deklice, ki je zbežala od doma, nekaj tednov preživela v Budimpešti, sedaj pa se je vrnila. Na koncu svoje pretresljive izpovedi je rekla, da po vrnitvi ne živi doma, pač pa pri sorodnikih. Od doma je zbežala zaradi nevdržnih razmer v družini, oče da je alkoholik in da je z njo fizično obračunaval.

Ta družina je potrebna zdravljenja. Oče ni sam kriv, da je tak. Gotovo v mladih letih ni bil deležen dovolj velike ljubezni, nihče

mu ni pripovedoval pravilic, ga zvečer pred odhodom v posteljo objel, poljubil ali pokrižal. Ljubezni ni sprejel, zato je sedaj tudi oddajati ne more. Duša je bolna, v duši je pekel, zato je pekel tudi v družini. Naj kdo od odgovornih (socialno skrbstvo, duhovnik, razredničarka) stopi k tej družini na pogovor, da bi se deklica vrnila domov, da bi mamica, ki je v tem času zbolela, ozdravela. Posebno pa je treba poudariti, da je treba znati odpuščati.

TINCA KUHELJ

Med gasilci premalo mladih

Škocjanski gasilci nimajo podmladka - Več za izobraževanje - Čez tri leta 100-letnica društva

ŠKOCJAN - V škocjanski občini imajo sedem prostovoljnih gasilskih društev, med katerimi je tudi PGD Škocjan, ki šteje 120 članov. Minulo nedeljo so imeli škocjanski gasilci redni letni občni zbor, kjer so povedali, kaj vse so delali lani, kaj so si zadali za letošnje leto, podaljšali mandat upravnemu odboru še za eno leto in podelili priznanja nekaterim članom za dolgoletno delo.

Občnega zbora pa so se poleg škocjanskega župana Janeza Povšiča, predsednice škocjanskega občinskega sveta Marije Halas in ravnateljice škocjanske šole Antona Zupeta udeležili še: podpredsednik novomeške gasilske zveze Franc Sinkovec, predsednik gasilskega društva Šteben iz občine Globasnica v Avstriji ter predsedniki gasilskih društev iz škocjanske občine in tudi iz drugih slovenskih občin. Predsednik škocjanskega gasilskega društva Franc Smrekar je povedal, da so lani med drugim uredili okolico gasilskega doma, na florjanovo so imeli gasilsko povorko skozi Škocjan,

PRIZNANJA ZA DOLGOLETNO DELO - Škocjanski gasilci so v nedeljo na občnem zboru nekaterim članom podelili tudi priznanja za dolgoletno delo v društvu. (Foto: J. Dornič)

v pročelje doma pa so namestili kip sv. Florjana, ki jim ga je podaril Stanislav Hočevar, predstojnik slovenskih salezijancev. Udeležili so se tudi prireditve ob 120-letnici gasilstva na Dolenjskem.

V letošnjem letu bodo poleg redne preventivne dejavnosti dali poudarek na izobraževanje gasilcev, predvsem podmladka. Škocjanski gasilci imajo v društvu zelo malo mladih gasilcev, zato bodo letos poskušali za gasilstvo navdušiti tudi mlade. Pripravljajo pa se tudi za nakup vozila, saj so njihovi gasilski avtomobili stari povprečno 19 let. Nov avtomobil naj bi kupili čez tri leta, ko bodo praznovali 100-letnico društva.

J. D.

Avto GALANT izpušne cevi
Ob potoku 10, Novo mesto
Tel.: 068/322-278

80 let Martina Črnuglja

telovadnega društva, belokranjskega muzejskega društva, delal je pri turističnem društvu in društvu prijateljev mladine. Zlasti mu je bila pri srcu gasilska organizacija, kjer je bil dolgo let poveljnik društva in občinske gasilske zveze.

Neutrudljiv se je izkazal v ljudskoprosvetnih organizacijah, saj je sodeloval pri pevskem zboru, nastopal pri domači folklorni skupini in kot igralec v dramski družini. Krepko je poprijel tudi pri vseh večjih javnih prireditvah, tako pri treh odmevnih turističnih pustovanjih v šestdesetih letih, pri gasilskih obletnicah, srečanjih in tekmovalnih, pri prireditvah kmečke ohceti, metliške vinske vigredi in še kje. Poudariti pa je treba, da je bilo vse to opravljeno brezplačno oziroma udarniško, kot so takemu delu rekli v povojnem času.

Vendar Martinu Črnuglju za vsa ta prizadevanja in "delo za skupni blagor" ni bilo nikoli žal. Sicer je za svoje vsestranske uspehe prejel razna občinska, republiška in državna odličja, vendar bi tudi brez teh delal in dela še danes. Zmerom se tu in tam pomaga, svetuje in pove trezno, spodbudno besedo. Zraven pa v osebnem zadovoljstvu skrbi za svoje trtje na Vinomeru. Prijetno je z njim pomoževati ob polnem kozarcu, zlasti če nanese beseda na minula leta. Ko bi mu le še parka napredla vrsto novih! Srečnih in zadovoljnih, predvsem pa zdravih, dragi Martin!

- ar

Anton Štampohar:

V čigavi denarnici so Judeževi groši? (6)

Knjiga, ki sramoti narodnoosvobodilno gibanje

"Pri vseh krščanskih narodih velja star običaj, da, ko prevzema kakšno važno obveznost, jo potrduje s prisego. V takih slučajih ne zadostuje samo moška beseda, temveč je potrebno, da pokličemo Boga za pričo, kar je poročstvo, da govorimo resnico, oziroma, da smodno voljni izpolniti našo obljubo... Bog sam čuje nad svetostjo prisage... Ker je neskončno pravičen, jo tudi v resnici kaznuje, če jo preložiš." (Za blagor očentjave, 19. aprila 1944.) Tako, malo zveržen jezik, toda brez fige v žepu!

Jaz, sicer ateist, te, Bog, prosim (razumi, kdor more), da obvaruješ slovenski narod pred nauki krivih prerokov in domobrantskimi resnicami argentinskega porekla.

Bog vsemogočni, vsevedni, dobro ti je znano, kdo od Slovencev in Slovenk se je med 2. svetovno vojno bojeval na življenje in smrt za narodov obstoj. Tudi ti je znano, da je del

Slovencev skupaj z močnimi vojskami fašistične Italije in nacistične Nemčije skušal borca za svobodo, t.j. slovenske partizane in njihove somišljenike, cenjene v protihitlerjevske koaliciji, brezobzirno fizično uničiti. Med njimi je bilo veliko vernih in so z vero vate in s tvojim imenom v duši branili svoj dom in svojo kulturo. Za to tebi, zlasti pa tvojemu Sinu, zanesljivo neljubo zločinu Judu Iškarjot je izdal tvojega Sina za 30 srebrnikov. Kdo naj bi bil izdajalec med 2. svetovno vojno na Slovenskem, je prikazano s svojevrstnim falzifikatom, s katerim je bil grobo zlorabljen Narodni muzej v Ljubljani. Na treh italijanskih kovancih so se znašle črke "OF", s

GLASBENA SKRINJICA Biseri bolečine

Konec lanskega novembra je minilo 90 let od smrti goriškega slavčka, pesnika Simona Gregorčiča, ki je še dandanes med ljudmi najbolj priljubljen slovenski pesnik. Mnoge njegove pesmi so uglasili in prenekatere je ponarodela. V spomin na pesnika je založba Helidon izdala kaseto Biseri bolečine, na nji pa so posnetki 11 pesmi in dveh recitacij. Zname uglasbene Gregorčičeve pesmi, kot so Sinoči je pela, Mojo srčno kri škropite, Veseli pastir, Ujetega ptiča tožba, Njega ni, v priredbi Vilka Ovsenika pojeta mezzosopranska Jožica Kališnik in Oto Pestner, pesmi Soči in Človeka nikar pa recitira Andrej Kurent. Pesmim na Gregorčičeve verze sta dodani skladbi Vilka Ovsenika Biseri bolečine in Goriški slavček, ki z besedili Ivana Sivca obujajo spomin na goriškega pesnika.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA INVALIDOV NOVO MESTO

Rednega letnega zbora invalidov se je udeležilo preko 200 članov. Obsežni, a dobro pripravljene zbor je vodila Anica Nose. Člani so potrdili poročila o delu, financah, nadzoru in inventuro za leto 1996 ter sprejeli obsežni delovni program in finančni plan za leto 1997. In kaj vse bodo letos postorili? Največ moči in sredstev bodo namenili svojim članom. Sprejeli so širok socialni program: pomoč ogroženim, skupinsko zdravljenje v Termah Zreče, preventivno zdravstveno rekreacijo v Izoli in Termah Čatež, obiskovali bodo bolne, nepokretne in ostarele člane itd. Kulturno-zabavni program obsega več izletov, rekreativni pohod, razne kulturne in zabavne prireditve. V teku so že široke priprave na praznovanje 15-letnice delovanja društva v mesecu juniju. Med obsežnim dnevnim redom zbora so sprejeli prenovljena društvena pravila, dopolnjena pravila o solidarnem skladu in odličjih. Zaradi praznovanja 15-letnice so vsem društvenim organom podaljšali mandat za eno leto. Kot je pri invalidih novomeškega društva v navadi, so ob občnem zboru počastili tudi slovenski kulturni praznik. Sašo Đukič, Jani Muhič, Julijana Gorenc in citrar Rudi Mlinarič so jim s Prešernovo in ljudsko pesmijo ter nežnimi zvoki citer obogatili večer.

ANDREJ GREGORČIČ

ZA INSTRUMENTE IN PORODNIŠNICO

Za nabavo dragih medicinskih instrumentov v Splošni bolnišnici Novo mesto ter za izgradnjo porodnišnice so prispevali: Franc Dvojmoč iz Kanade, rojen Zameško 11, Šentjerneji, za fondus kamero na očesnem oddelku 2.000 kanadskih dolarjev, Društvo upokojencev Škocjan 39.000 tolarjev, Zveza društev upokojencev občine Novo mesto 20.000, Društvo upokojencev Dvor 10.000, Miha Kotar, Kongresni trg 265, Ljubljana, 25.000 tolarjev.

Splošna bolnišnica Novo mesto se za prispevke najlepše zahvaljuje!

MODNI KOTIČEK Zgodovina gumba

Predmet in zapenjanje oblačila ali za okras. Za pritržitev ima dve ali štiri luknjice ali obodec. Gumba so kot okras uporabljali že od 14. stoletja naprej, čeprav je bila njihova pomembnost popolnoma odvisna od modnih tokov. Okoli 1880 so, tako kot že v 19. stoletju, ponovno postali priljubljeni gumbi iz emajla, izdelovali so jih tudi iz stekla ali porcelana ali pa oblačili z vezinami.

Ti trendi so se nadaljevali do 1. svetovne vojne, ko se je število gumbov na oblačilih znatno zmanjšalo. V 30. letih so jih izdelovali iz lesa, plute, pleksi stekla in sintetičnih plastičnih mas, zelo modni pa so postali neobičajni gumbi, podobni košaram s sadjem, cveticam, živalim in drugim predmetom.

Danes so uporabni na vseh oblačilih, čeprav jih v velikih primerih zamenjujejo najrazličnejše zadrge. Izdelovalci se zavedajo njihove uporabnosti, kar je vidno v široki ponudbi in povpraševanju. Kljub drugim alternativnim oblikam zapenjanja pa ostajajo večno praktični in modni, za izboljšanje funkcionalnosti oblačila ali pa le kot modni dodatek.

JERCA LEGAN

• Politične razprtiče gredo lepo v klasje, ljudje pa živijo vsak dan bolj po pasje. (Jurčič)

• Za optimista življenje ni problem, marveč rešitev. (Pagnol)

• Ta parlament potrebuje deratizacijo. (N. Grafenauer)

Vinko Muhič

Minuli četrtek smo se na pokopališču v Stari Cerkvi poslovili od Vinka Muhiča, doma z Mlake pri Kočevju. Pokojnik se je rodil 13. novembra 1916. V narodnoosvobodilni boji se je vključil marca 1942 in bil sredi decembra 1943 zajet in odpeljan v okupatorsko ujetništvo. Po koncu druge svetovne vojne je plodno deloval na raznih področjih sindikalnega in inšpekcijskega dela kot delovni inšpektor. Svojih organizacijskih sposobnosti ni uveljavljal samo v okviru službe, ampak na številnih področjih: pri obnovi porušenega Kočevja in okoliških krajev, z delom v sindikatih, organizaciji OF in SZDL itd. Številna priznanja, odličja in odlikovanja so bila le skromna nagrada za njegovo predano, vestno in požrtvovalno delo.

V. D.

OBČNI ZBOR ZŠAM - Združenje šoferjev in avtomehaničev Novo mesto letos praznuje 45 let obstoja in je v tem času zrastle v prav malo podjetje, saj večino denarja za delovanje društva zasluži z lastnim delom in poslujejo pozitivno. Lani so kupili manjši turistični avtobus Neoplan, njihovi člani pa so udeležili tudi evropskega kongresa poklicnih šoferjev in avtomehaničev v Švici. 45 let obstoja združenja bodo proslavili v Dolenjskih Toplicah. (Foto: J. Hartman)

POMLAD ŽE ODKRIVA NESNAGO - Čez zimo, ko gospodinja bližnje hiše ni mogla brskati smeti iz snega, se je ob zapornicah pred Lazi nabral zajeten kupček smeti, ki jih mečejo šoferji, ko se ustavljajo ob zapornicah. Nekateri naveličani vozniki zamenjujejo prostor ob cesti za smetnjak kljub številnim pozivom v sredstvih javnega obveščanja, da moramo skrbeti za naravo. Mogoče bo mlajši rod kaj bolj osveščen, četudi nima najlepšega zglada. Pa tale simbolična zapornica ni edina, ki kaže klavmo podoben nekulture! (J. S., Laze pri Uršnih selih)

VISOKI JUBILEJ V KROGU NAJBLIŽJIH - Anica in Anton Kralj sta drugo soboto v februarju praznovala visok življenjski jubilej - 50-letnico poroke. Slovesnost so priredili v ožjem družinskem krogu. Kljub temu da sta na dolgi skupni poti premagovala mnoge težave, sta še vedno srečna in zdrava. Anica, rojena Jankovič, je stara 72 let, v svojem življenju pa je kmetovala, gospodinjila, hodila v službo, vzgajala in skrbelo za sinove in vnuke. 73-letni Anton pa se je v življenju posvetil svojemu delu v lesni stroki. Sedaj sta oba upokojena in živita v Črnomlju v krogu svoje široke družine. Želita si le, da bi bil pri njih še eden izmed njihovih treh sinov, ki je že 30 let v Avstraliji. (D. K.)

POTOČARJEVA SLAVILA - Minule dni sta zakonca Potočar iz Stare Cerkve 81-letni Jože, ki je bil rojen v Veliki Bučni vasi pri Novem mestu, in 77-letna Marija, rojena v Vrhu pri Težišču v sevnjski občini, slavila 50-letnico skupnega življenja. Zlato poroko sta proslavila v krogu svojih štirih otrok, 8 vnukov in 10 pravnukov. Oba zakonca sta že v mladosti spoznala težavnost življenja. Jože je šel maja 1942 v partizane, kjer je ostal do konca vojne, po vojni pa se je zaposlil na pošti. Jože in Marija sta si leta 1954 ustvarila dom v Beli Cerkvi, kjer sta si s svojo skromnostjo, odkritostjo in s tovariškim odnosom do ljudi ustvarila širok krog prijateljev in znancev. (V. D.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 27. II.

- SLOVENIJA 1**
7.45 - 1.50 TELETEKST
8.00 VREMENSKA PANORAMA
8.35 VIDEORING
9.05 ZIMSKI POČITNIŠKI PROGRAM PRI PERISKOPOVIH
9.40 OČIVIDEČ, angl. dok. serija
10.10 TEDENSKI IZBOR
CAROLINE V VELEMESTU, amer. naniz., 18/23
10.35 THING, amer. film (2b)
12.35 PODOBA NARAVE, kan. serija, 13/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrica
15.10 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
15.35 V VRTINCU
16.05 DOSJE J. K., 3. del
17.00 OBZORNİK
17.10 SANTA ŽUŽKITO, amer. risana naniz., 8/13
17.35 HUGO, tv igrica
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.05 FORUM
21.20 FRASIER, amer. naniz., 1/24
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 ODTIRANJA

- SLOVENIJA 2**
9.00 Euronews - 10.35 Karaoke - 11.35 Tedenski izbor: List in cvet, 4. oddaja; 12.05 Ljubljanski Madrigalisti v Stockholmu; 13.10 Posadka, amer. naniz., 2/25; 13.35 Šport; 15.15 Retrospektiva - 16.15 Ellen Cleghorne, amer. naniz., 14/15 - 16.40 Echo Point, avstral. naniz., 15/65 - 17.10 Pedeželski utrip, angl. naniz., 4/10 - 18.05 Šport - 18.50 Računalniška oddaja - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 16/65 - 20.00 The Other Side of Sunday, šved. film - 22.00 Gibljive slike - 22.30 Film

- KANAL A**
10.10 Risanka - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 14.00 Vojak naj bo (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (76. del) - 17.40 Kuharska oddaja - 17.50 Rajska obala (75. del) - 18.15 Očka major (74. del) - 18.40 Nora hiša (74. del) - 19.05 Družinske zadeve (75. del) - 19.35 Cooperjeva družina (74. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (75. del) - 20.30 Nujni primeri (3. del) - 21.15 Nenavadna doživljanja (14. del, dok. oddaja) - 22.05 Oklop (1. del) - 22.40 'Alo 'alo (61. del) - 23.10 Vitez za volanom (29. del) - 0.00 Dannyjeve zvezde

- HTV 1**
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 33/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.15 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaska ustna književnost - 17.15 Hrvaska danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Dok. oddaja - 19.10 Hrvaska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Ekran brez okvirja - 21.15 Glasbena oddaja - 22.15 Opazovanja - 22.45 Klub d.d. - 23.05 Poslednji strel (film) - 0.45 Poročila

- HTV 2**
14.15 Tv koledar - 14.25 Mesta prihodnosti (dok. serija) - 15.15 Betonska džungla (brit. film) - 16.50 Divje srce (serija) - 17.15 Očalna straža (serija 20/160) - 18.05 Glasbena oddaja - 18.35 Hugo, tv igrica - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dosje X (serija, 19/49) - 21.10 Moje levo stopalo (film) - 22.50 Filmska gibanja - 23.30 Seinfeld (hum. serija)

PETEK, 28. II.

- SLOVENIJA 1**
7.45 - 2.55 TELETEKST
8.00 VREMENSKA PANORAMA
8.15 VIDEORING
8.45 AEROBIKA
9.00 ZIMSKI POČITNIŠKI PROGRAM PRI PERISKOPOVIH
9.35 OČIVIDEČ, angl. dok. serija
10.25 TEDENSKI IZBOR
PODEŽELSKI UTRIP, angl. naniz., 4/10
11.20 THE OTHER SIDE OF SUNDAY, šved. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.25 FILIPOVI MADRIGALISTI
16.00 90 LET PINA MLAKARJA
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 AEROBIKA
18.50 PODARIM DOBIM
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 RAZVEDRILNA ODDAJA
22.15 RAZISKOVALEC, amer. dok. serija, 8/12
23.10 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.40 MURPHY BROWN, amer. naniz., 8/25
0.05 ILLUSTRATED MAN, amer. film

- SLOVENIJA 2**
9.00 Euronews - 10.10 Tedenski izbor: Mostovi; 10.40 Slovenski utrinki; 11.10 Računalniška

- oddaja; 11.40 Film; 13.10 Gibljive slike; 13.40 Forum; 13.50 Zgodbe iz školjke; 14.20 Skopuh, franc. film - 16.20 Frasier, amer. naniz., 1/24 - 16.45 Echo Point, avstral. naniz., 16/65 - 17.15 Italijanska restavracija, italij. nadalj., 8/8 - 18.05 Smuk (2) - 18.50 Okolje in mi - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 17/65 - 20.00 Mi general, špan. film - 21.50 Avtomagazin - 22.20 Retrospektiva

- KANAL A**
10.10 Risanka - 10.35 Rajska obala (ponov.) - 11.05 Oprah show (ponov.) - 11.50 'Alo 'alo (ponov.) - 12.20 Očka major (ponov.) - 12.45 Nora hiša (ponov.) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov.) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov.) - 14.00 Vitez za volanom (ponov.) - 15.00 Karma - 16.00 Oprah show (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Drzni in lepi (76. del) - 17.40 Kuharska oddaja - 17.50 Rajska obala (75. del) - 18.15 Očka major (75. del) - 18.40 Nora hiša (75. del) - 19.05 Družinske zadeve (76. del) - 19.35 Cooperjeva družina (75. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (76. del) - 20.30 Ned in Stacey (15. del) - 21.00 Tujec med nami (film) - 22.35 Karma - 23.50 Ulica ljubezni (15. del)

- HTV 1**
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 Marisol (serija, 34/145) - 13.10 Santa Barbara (serija) - 14.10 Izobraževalni program - 16.45 Ziveti v Mihojcu (dok. oddaja) - 17.15 Hrvaska danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Govorimo o zdravju - 19.05 Hrvaska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Lepa naša (show program) - 21.35 Portreti: Michael Kolins (dok. film) - 22.30 Pol ure za kulturo - 23.00 Opazovanja - 23.35 glasbena oddaja - 0.25 Poročila

- HTV 2**
13.00 Tv koledar - 13.15 Seinfeld (hum. serija) - 13.40 Nove priloznosti (serija, 9/16) - 14.25 Triler - 15.25 Leteci razred (nem. film) - 16.55 Divje srce (serija, 133/160) - 17.20 Zvezdne steze, serija 8/44 - 18.35 Hugo, tv igrica - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon v L. A. (serija, 20/44) - 21.05 Kdo je šef? (hum. serija, 9/22) - 21.35 Smrt neke podgane (amer. film) - 23.40 Nedolzna kri (film) - 2.00 Košarka

SOBOTA, 1. III.

- SLOVENIJA 1**
7.15 - 1.20 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.00 OTROŠKI PROGRAM RADOVEDNI TAČEK
8.15 TABORNIKI IN SKAVTI
8.30 POD KLOBUKOM
9.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.45 ZBOROVSKA ODDAJA
10.15 TEDENSKI IZBOR
ITALIJANSKA RESTAVRACIJA, ponov., 8/8
11.10 HUGO, tv igrica
11.35 TEDNIK
12.30 TV AVTOMAGAZIN
13.00 POROČILA
13.05 KARAOKE
14.05 POLICISTI S SRCEM, avstral. naniz., 16/26
15.10 MLADINSKI FILM
17.00 OBZORNİK
17.10 KRONIKA DIVJE NARAVE, D.N., poljudnoznan. serija
18.05 4 x 4, oddaja o ljudeh in zivalih
18.30 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 UTRIP
20.10 TEATER PARADIŽNIK
21.10 ZA TV KAMERO
21.25 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 MALI OGLASI
23.30 MURDER IN THE HEARTLAND, amer. nadalj., 1/2

- SLOVENIJA 2**
8.00 Euronews - 9.45 Tedenski izbor: Mi general, špan. film; 11.30 Roka rocka; 12.30 Echo Point, avstral. naniz., 17/65 - 13.00 Šport - 17.30 Življenje v računalniški dobi, amer. dok. serija, 13/13 - 19.30 Echo Point, avstral. naniz., 18/65 - 20.00 Film 21.40 Življenje na našem planetu, jap. serija, 1/9 - 22.40 Zlata šestdeseta sloven. popevke - 23.40 V vrtincu - 0.10 Sobotna noč
- KANAL A**
8.35 Nore dirke, risanka - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risanka - 10.25 Nora hiša (ponov.) - 10.50 Očka major (ponov.) - 11.15 Cooperjeva družina (ponov.) - 11.40 Ned in Stacey (ponov.) - 12.05 Vitez iz Juggernauta (film) - 13.40 Kako je bil osvojen divji zahod (8. del) - 15.35 Ta čudna znanost (14. del) - 16.00 Alf (29. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Aladin; Račje zgodbe - 18.00 Atlantis (glasbena oddaja) - 18.45 Kung Fu (16. del) - 19.35 Princ z Bel Aira (76. del) - 20.00 Vrata (film) - 21.35 Megla (film) - 23.10 Vročni pogovori (15. del) - 23.40 Čista in neomadežavana (erotični film)

- HTV 1**
8.05 Tv koledar - 8.15 Poročila - 8.20 Srečni Luke (risana serija, 20/26) - 9.00 Dobro jutro, Hrvaska - 11.30 Dok. oddaja - 12.00 Poročila - 12.20 Dokumentarna oddaja - 12.50 Tarzanov boj za življenje (amer. film) - 14.15 Filipovi otroci - 14.50 Brijantent - 17.05 Poročila - 16.35 Televizija o televiziji - 18.00 Sinovi nevihte - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaska spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.20

- Pokvarjeni prevarant (amer. film) - 22.10 Opazovanja - 22.45 Svet zabave - 23.15 Cadfael

- HTV 2**
13.05 Tv koledar - 13.15 S knjigo v glavo - 14.00 Divje srce - 15.50 Zakon v L. A. (serija, 20/44) - 16.40 Skrita kamera - 17.05 Dok. film - 18.00 Turbo licmah show - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Triler - 21.15 Brezskrbno potovanje - 22.20 Nove priloznosti (serija, 10/16) - 23.05 Glasbena oddaja

NEDELJA, 2. III.

- SLOVENIJA 1**
7.15 - 0.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.00 OZARE
8.05 OTROŠKI PROGRAM SKRIVNOST SEDME POTI, nizoz. nadalj., 12/13
8.30 ŽIVŽAV
9.25 DODOJEVE DOGODIVŠČINE 9.30 4 X 4, ODDAJA O LJUDEH IN ŽIVALIH
9.55 NEDELJSKA MAŠA
11.05 PUSTOLOVŠČINE Z DIVJEGA ZAHODA, amer. dok. serija, 1/13
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLLAN V DLANI
12.30 NEDELJSKA REPORTAŽA
13.00 POROČILA
13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
13.35 RAZVEDRILNA ODDAJA
15.00 IGRANI FILM
17.00 OBZORNİK
17.10 POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 8/22
17.35 PO DOMAČE
18.30 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM
19.05 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.15 RONDO KVIZ
21.30 VEČERNI GOST
22.30 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 SPOL: Z

- SLOVENIJA 2**
8.00 Euronews - 8.50 Mali oglasi - 9.50 Film - 11.30 Zlata šestdeseta sloven. popevke - 12.30 Echo Point, avstral. naniz., 18/65 - 13.00 Glasbena oddaja - 17.50 Šport - 19.30 Echo Point, avstral. naniz., 19/65 - 20.00 Kruh in vrtnice novozeland. nadalj., 3/4 - 20.55 Slovenski magazin - 21.25 Žive legende iz daljnjih dežel, franc. dok. nadalj., 98/13 - 21.50 Šport - 22.35 Popularna klasična glasba

- KANAL A**
8.35 Nore dirke (risanka) - 9.00 Kaličopko - 10.00 Risanka - 10.30 Atlantis (ponov.) - 11.20 Dediščina sončnih bogov: Vas modrijanov (dok. oddaja) - 12.00 Hulkova vrnitev - 13.40 Kuharska oddaja - 13.50 Daktari (26. del) - 14.45 Ta čudna znanost (ponov.) - 15.10 Najstniki proti vesoljcem (15. del) - 15.35 Super samuraj (15. del) - 16.00 Alf (30. del) - 16.30 Mupet show - 17.00 Časovni popotnik (2. del) - 17.50 Korak za korakom (15. del naniz.) - 18.15 Miza za pet (15. del) - 19.00 Najbolj nori kaskaderji (dok. oddaja) - 19.50 Najbolj nori sledi (film) - 21.45 Vitez za volanom (30. del) - 22.35 Vročica noči (15. del) - 23.30 Oklop (ponov.) - 0.05 Nenavadna doživljanja (14. del)

PONEDELJEK, 3. III.

- SLOVENIJA 1**
8.45 - 1.25 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.25 VIDEORING
9.55 TEDENSKI IZBOR
POPOLNA TUJCA, amer. naniz., 8/22
10.20 VROČI DIAMANT, nem. film
11.55 ZA TV KAMERO
12.05 UTRIP
12.20 ZRCALO TEDNA
12.35 RONDO KVIZ
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.00 TEDENSKI IZBOR
ZOOM
15.00 LJUDJE IN ZEMLJA
15.30 VEČERNI GOST: MITJA MERŠOL
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM RADOVEDNI TAČEK
17.25 SKRB ZA ZEMLJO, angl. dok. magazin, 8/13
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 O NARAVI IN OKOLJU
18.40 LINGO, tv igrica
19.15 RISANKA
19.23 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PRO ET CONTRA
21.00 ODDAJA O TURIZMU
21.20 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 VISOKA DRUŽBA, amer. naniz., 9/13
22.55 POROČNI FOTOGRAF, danski film

- SLOVENIJA 2**
9.00 Euronews - 11.55 Na potep po spominu - 12.05 Tedenski izbor: Okolje in mi; 12.35 Šport; 13.20 Pesem za zdravje; 13.50 Raziskovalac, amer. dok. serija, 8/12; 14.40 Obzorje duha; 15.10 Filmska glasba; 16.00 Kruh in vrtnice, novozeland. nadalj., 3/4 - 16.50 Echo Point, avstral. naniz., 19/65 - 17.20 Viper, amer.

- naniz., 9/13 - 18.05 Sedma steza - 18.50 Oddaja o zdravju - 19.25 Simpsonovi, 69/92 - 20.00 Komisar Rex, nem. naniz., 1/15 - 20.50 Stoletje ljudstva, dok. serija, 8/10 - 21.55 Roka rocka - 22.55 Brane Rončel izza odra

- KANAL A**
10.15 Risanka - 10.40 Rajska obala (ponov.) - 11.10 Oprah show (ponov.) - 11.55 Korak za korakom (ponov.) - 12.20 Super samuraj (ponov.) - 12.45 Najstniki proti vesoljcem (ponov.) - 13.10 Miza za pet (ponov.) - 14.00 Najbolj nori kaskaderji (ponov.) - 15.00 Dannyjeve zvezde (ponov.) - 16.00 Oprah show - 16.50 Drzni in lepi (ponov. 76. del) - 17.15 Drzni in lepi (77. del) - 17.45 Rajska obala (76. del) - 18.10 Očka major (76. del) - 18.40 Nora hiša (76. del) - 19.05 Družinske zadeve (77. del) - 19.35 Cooperjeva družina (76. del) - 20.00 Princ z Bel Aira (77. del) - 20.30 Sam svoj mojster (16. del) - 21.00 Filmska uspešnica: Življenje z Mickeyem - 22.35 'Alo 'alo (62. del) - 23.05 Tihotapci (16. del) - 0.05 Dannyjeve zvezde

TOREK, 4. III.

- SLOVENIJA 1**
8.45 - 1.15 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.30 VIDEORING
10.00 TEDENSKI IZBOR
VIPER, amer. naniz., 9/13
10.45 POLJUBI ME, KATI
12.30 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: PUŠKARJI
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
14.20 TEDENSKI IZBOR
PO DOMAČE
15.15 PRO ET CONTRA
16.05 ODDAJA O TURIZMU
16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM SPREHODI PO NARAVI, 1. oddaja
17.25 SKRIVNOST SEDME POTI, nizoz. nadalj., 13, zadnji del
17.50 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 MAGDALENICE GOSPE RADOJKE VRANČIČ
21.00 STUDIO CITY
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.30 UMOR 1. STOPNJE, amer. nadalj., 20/23
23.15 SVET POROČA

- SLOVENIJA 2**
8.05 Tedenski izbor: Sobotna noč; 10.05 Dian v dlani; 10.35 Recepti za zdravo življenje; 11.05 Nedeljska reportaža; 11.35 Murphy Brown, amer. naniz., 8/25; 12.00 Osmi dan; 12.30 Stoletje ljudstva, naniz.; 13.25 Slovenski magazin - 13.55 Potrošnikov kazipot - 14.10 Tedenski izbor: Komisar Rex, nem. naniz., 1/15; 14.55 Simpsonovi, 69/92 - 15.20 Vesoljska policija, amer. naniz., 9/24 - 16.05 Antigona, posnetek gledališke predstave - 18.05 Šport - 18.55 Volja najde pot - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 20/65 - 20.00 Najel sem polklicnega morilca, finski-švedski film - 21.15 Napovedniki - 21.25 Obiski - 21.55 Obala v megli, fran. film

SREDA, 5. III.

- SLOVENIJA 1**
8.45 - 2.00 TELETEKST
9.00 VREMENSKA PANORAMA
9.40 VIDEORING
10.10 OTROŠKI PROGRAM OGLEDJMO SI, angl. dok. serija, 7/12
10.35 TEDENSKI IZBOR
VESOLJSKA POLICIJA, amer. naniz., 9/24
11.20 NAJEL SEM POKLICNEGA MORILCA, finski-švedski film
12.35 ŽIVE LEGENDE IZ DALJNJIH DEŽEL, dok. nadalj., 9/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.15 TEDENSKI IZBOR
RAZKRITJE SKRIVNOSTI, ameriška magazinska oddaja
16.00 KRONIKA DIVJE AFRIKE, fran. poljudnoznanstvena serija, 1/3
17.00 OBZORNİK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrica
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 DOSJE J. K. - ROP MENJALNICE
21.05 MADE IN SLOVENIA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.35 POSADKA, amer. naniz., 3/25
23.00 GRENKI ČAJ ZA GENERALA YENA, amer. film (2b)

- SLOVENIJA 2**
9.00 Euronews - 11.25 Tedenski izbor: Svet poroča; 11.55 Volja najde pot; 12.25 Obala v megli, franc. film; 13.50 Obiski; 14.20 Visoka družba, amer. naniz., 9/13; 14.45 Življenje na zemlji, jap. dok. serija, 1/9; 15.35 Studio City; 16.20 Umor 1. stopnje, amer. nadalj., 20/23; 17.05 Echo Point, avstral. naniz., 20/65 - 17.35 Caroline v velemestu, amer. naniz., 19/23 - 17.55 Koncerti za mlade - 18.50 List in cvet, 5. oddaja - 19.25 Echo Point, avstral. naniz., 21/65 - 20.00 Šport - 22.25 Zavrtimo stare kolote - 22.55 Koncert simfoničnega orkestra slovenske filharmonije

• Smrt je nekaj vsakdanjega, dokler umirajo drugi. (Petan)

• So države, v katerih je večina v manjšini. (Petan)

Radioamaterji RK Ribnica vabijo v svoje vrste

Imeli dan odprtih vrat

RIBNICA - Člani Radio-kluba Ribnica, ki so po vsem svetu poznati pod šifro S59TL, so minulo soboto pripravili dan odprtih vrat, na katerem so obiskovalcem predstavili utrinke iz svoje dejavnosti. Čeprav je klub je eden izmed starejših pri nas, so po nekaterih težavah delo oživili pred dvema letoma, zato želijo v svoje vrste pritegniti tudi člane iz sosednjih občin. Tisti, ki so zamudili prvo srečanje, pa se lahko udeležijo tudi sobotnega dneva odprtih vrat ali rednih mesečnih srečanj zadnji petek v popoldanskih urah.

V klubu se družijo ljudje, ki imajo veselje do elektroni-ke in komuniciranja z drugimi doma in v tujini, kjer izmenjujejo izkušnje in ustvarjajo možnosti za širjenje elektromagnetskih valov. Za to uporabljajo amatersko radiopostajo z ultrakratkovalovnim in kratkim valovnim območjem. Pri delu potrebujemo tudi radiamaterski izpit, ki ga mora imeti vsak član. Tisti, ki imajo tretji razred, lahko uporabljajo postajo na UKV območju, operaterji 1. in 2. razreda po pravilu vzpostavljajo zveze po vsem svetu in delujejo na kratkih valovih, katere opuščajo, saj jih uspešno nado-

mešča računalniška tehnika. "Na kratkem valu slovenski radioamaterji dosegajo dobre uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih. Se posebej smo večji v Lovu na lisico, kjer gre za iskanje skritih oddajnikov na terenu (radiogonometrija). Na tekmovanjih v nekdanji Jugoslaviji sem bil dvakrat državni prvak, te izkušnje pa prenašam na naše člane," je dejal Miran Kokoč, predsednik kluba. Pravi še, da ne držijo pri-

Miro Kokoč

pombe, da njihove antene močno sevajo in tako ogrožajo zdravje ljudi. Po zakonu antene morajo biti 5 metrov nad bivalnim prostorom. Če so nižje, ni dobre zveze, kar pomeni, da sevanja ni. Sicer pa imajo "prizadeti" pravico naročiti merjenje vpliva sevanja, a je postopek izredno drag. Naj omenimo še, da jim je kočevsko gozdno gospodarstvo v Veliki Gori pri Črnem vrhu odstopilo zapuščen kočo, ki jo drugo leto obnavljajo in služi kot tekmovalna postojanka. M. GLAVONJIČ

LE V KLUB, UBOGA GMAJNA

Komu so še mar čustva?

Prejšnji teden, preživljajoč osebne probleme, sem se temeljito zjokal, vendar sem po teh izbruhih olajšano delal naprej. Čemu ta osebna izpoved, se boste vprašali. Moj smeh je že skoraj moj zaščitni znak, poleg joka pa obvladam še bes, jezo, ravnodušnost in še kaj. Četrek in petek sta bila dneva, ko nam je v Galeriji Luna bilo postreženo s poezijo, video-projekcijo, diapozitivi, plesno-glasbenim performansom in fotografijami na temo človek in narava ali pa morda obratno. Avtor je dogodka označil za protest, najverjetneje proti človekovim posegom, ki naravo spreminjajo in ji jemljejo njeno avtonomnost. No, tukaj se povrnem k čustvom. Če me že neko dobo opozoriti na uničevanje narave, naj mi to tudi pokaže oz. s poezijo naj mi to pove. Slikanje in opisovanje lepote pokrajine deluje sila duhamorno in brez osebne-ga pridih, saj sama narava je že sama po sebi lepa. Vse drugo so estetske lepote, ki jih slika pesnik, snemalec, fotograf. Kje je tu živ človek kot neposredni faktor, ki seveda sodeluje v procesu zemel-

skega uničevanja, saj vsi nosimo košček krivde za njen razkroj. Čustveno obarvana poetika pa se nam nedvomno obeta ta konec tedna. V goste nam prihajajo Majke, bend, ki je svojo izvor-no povezavo s samim bistvom rokenrola zgradil v zadnjih desetih letih. Osebnizpovedne pesmi, ki nastajajo izpod peresa pevca Baretta, so zaznamovane z osebnimi dogodki, ki jih je kot svojevrstna ikona gibanja doživljal. Leta 1992 sem v lastni režiji organiziral koncert taistega benda v Rumanji vasi, kjer si jih je ogledalo 46 ljudi. Pet let kasneje je njihov sloves že tako velik, da se organizatorski podvig ne postavlja pod vprašaj. Protitež dogodka daje MKK Črnomelj, ki na isti dan, v soboto, 1. marca, postavlja na oder Lože dečke iz Zagreba in The Mi iz Kranja. Za konec: hladnost in samozadovoljnost peljeta k odtujitvi. Iskazovanje pravih čustev na pravem mestu ne pomeni slabosti, pač pa širino duha. Priznajmo že enkrat, da nam je najlepše, ko nam je lepo, in ne, ko nam je seveda sodeluje v procesu zemelj-

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Ančki Golobič iz Streklejca 19, p. Semič. Nagradjenki čestitam!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (1) Nikar ne misli - ANS. RUBIN
- (2) Gospodična - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- (3) Milka - ŠALEŠKI FANTJE
- (4) Pred mojo kajžo - ANS. BRANETA KLAVŽARJA
- (5) Preozke so stezice - ANS. JOŽETA KUPLENKA
- (6) Najlepsi dan - ANS. BOBRI
- (7) Dekletova kamrica - ANS. VRISK
- (8) To je bil trenutek naš - ANS. MIRO KLINC
- (9) Lovska - ANS. LOJZETA SLAKA
- (10) Danes bo srečen dan - ANS. FRANCA POTOČARJA

Predlog za prihodnji teden: Bila sem premlada - ANS. FRANCA FLERETA

KUPON ŠT. 8

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

Vse prodajne enote
po Sloveniji

NEMO OČE je MO OČE

**SUPER CENE
ZA SUPER
NAKUPE**

- Vrtalnik S 558 A v kovčku **13.990 SIT**
(svedri, moč 710 W, vrtljiva glava, elektr. nastav. hitrosti)
- Stojalo za sušenje perila **1.590 SIT**
- Sadjarske in trsne škarje **že od 890 SIT dalje**

MILADI DOPISNIK

SLOVENSKI PLESNI PROJEKT FREDA LASSERRA

KOSTANJEVICA NA KRKI - Na valentinovo, 14. februarja, je bila v Kostanjevici na Krki plesna prireditelja. Predstavil se je svetovno znani koreograf Fred Lasserre, ki že nekaj časa živi in dela v Sloveniji. Predstava je bila sestavljena iz treh delov in jo je povezovala Melita Skušek, ki je povedala nekaj o Fredovem plesnem življenju v prvem delu - posvečen je bil njegovim koreografinam - so nastopili vsi plesalci. V drugem delu sta s Kristino Pojbič zaplesala v duetu, v zadnjem pa so ga njegovi plesalci predstavili takšnega, kakršen je Fred zdaj kot koreograf. Na koncu te enkratne predstave so naše plesalke Harlekina in Lucija Kuntarič podelile vsem plesalcem šopke. Naj omenim še to, da tudi naše plesalke Harlekina plešejo pod njegovim vodstvom.

ROMANA MIKLAVŽ, 4. b
OŠ Kostanjevica na Krki

da se je njena lepota kar bleščala. Nekega dne je šla ven in je srečala lepega princa. Ko je bila na balkonu, je videla, da je princ z drugo princezo. Naslednji dan je šla k princu in mu rekla: "Vem, da imaš drugo dekle, ker sem te videla. Ne govori, da je nimaš!" Princ pa se je zamislil: "Joj, izvedela je, da imam drugo dekle. Ah, kakšen bebec sem! Jej jej, jej, jej..."

MAJA ANTONČIČ, 2. razred
OŠ Šentjernej, podružnica
Orehovica

GASILEC BOM

Ko bom velik, bom gasilec. Gasil bom ogenj in pomagal bom pri različnih nesrečah. Nosil bom gasilsko uniformo.

MATJAŽ RADOVAN, 2. razred
OŠ Šentjernej, podružnica
Orehovica

SREČANJE S PISATELJICO

V sredo, 12. februarja, smo imeli na naši šoli kulturni dan. Izvedli smo pristržno srečanje s pisateljico Ivanko Mestnik. Na obisk smo se skrbno pripravili. Prebrali smo njene knjige, jih ilustrirali in oblikovali vprašanja. Učenci in učiteljice smo se po glavnem odmoru zbrali v lepo urejeni jedilnici. V prijetnem vzdušju je naše srečanje prehitro minilo. Zelim si še več takih obiskov na šoli. Pisateljici Ivanki Mestnik pa želimo, da bi napisala še veliko tako dobrih knjig kot doslej.

Učenci 5. razreda
OŠ Dragotina Ketteja, Novo mesto

KORAK K ZDRAVJU

KOČEVJE - 10. februarja smo se člani in simpatizerji Društva za zdravo prehrano Kočevje ponovno zbrali na rednem mesečnem srečanju, ki poteka vsak drugi ponedeljek. Medse smo povabili soustanovitelja društva, apiterapevta in proizvajalca Endovitala Toneta Fabjana iz Predstrug, ki je govoril o temi "Človek in narava" z druge, čustvene strani. Tone Fabjan je številne poslušalce pritegnil k razmišljanju. Da so njegove besede segle na pravo mesto, dokazuje tudi vedno večji krog ljudi, ki se želi včlaniti v društvo. Marca bo društvo gostilo Ivana Maršiča iz Škofljice. Govoril bo o pripravi zdrave hrane, kar bo ob pomoči hotela Valentin tudi praktično prikazal.

MINKA PLEŠNAR
Kočevje

MOJA PRAVLJICA

Nekoč, ko so bili gradovi še lepi, je živel Trnuljičica. Bila je tako lepa,

DOLENJSKE BELE KRAJINE

STUdio

103.0 MHz

VEDEŽEVANJE

090 44 09

HARRAN 156 sit min

VEDEŽEVANJE ASTROLOGIJA NUMEROLOGIJA

Magic line

090 4 123

TUDI PISNO p.p. 34 Ljubljana Črna 156 SIT/min

TELEKOM SLOVENIJE, p.o., PE Novo mesto objavlja JAVNO DRAŽBO

za prodajo odpisanih osnovnih sredstev, drobnega inventarja, rezervnih delov, rabljenega ročnega in električnega orodja ter računalniške opreme. Dražba bo 5. 3. 1997 v poslovnih prostorih Telekom Slovenije, p.o., PE Novo mesto, na Cikavi, Podbeškova 17, ob 15. uri v skladiščnih prostorih v pritličju za naslednje predmete:

- barvni televizor UNITEC	1 kos	izključna cena	6.000 SIT
- videorekorder SILVA	1 kos	izključna cena	12.000 SIT
- krila vrat	15 kosov	izključna cena	od 2.000 SIT do 4.000 SIT
- avtoplačši raznih velikosti, obnovljeni in rabljeni	45 kosov	izključna cena	od 1.000 SIT do 7.000 SIT
- glasbene orgle z zvočniki (komplet)	1 kos	izključna cena	40.000 SIT
- R4 GTL	letnik 1985		10.000 SIT
- YUGO 45	letnik 1988		25.000 SIT
- YUGO 45	letnik 1988		65.000 SIT
- YUGO 45	letnik 1988		50.000 SIT
- YUGO 45	letnik 1988		50.000 SIT
- YUGO 45	letnik 1988		10.000 SIT
- YUGO 45	letnik 1989		45.000 SIT
- ostali material po seznamu.			

Prostor, kjer bo javna dražba, je vidno označen.

Izključna cena je določena v tem razpisu in v seznamu blaga, ki je predmet te licitacije. Seznam je na razpolago vsem zainteresiranim kupcem v Teletgovini na sedežu Telekom Slovenije, p.o., PE Novo mesto, Novi trg 7a, in pri organizatorju izvedbe licitacije v prostorih, kjer se bo izvajala licitacija.

Pogoji javne dražbe:

- na javni dražbi lahko sodelujejo fizične in pravne osebe, ki bodo najkasneje do 5. 3. 1997 do 15. ure vplačale varščino v višini 10% izključne cene blaga, ki ga nameravajo licitirati, na žiro račun prodajalca št. 52100-849-90805 pri APP Novo mesto ali pri blagajni na kraju licitacije. Kupci so dolžni predložiti potrdilo o plačilu varščine ali jo vplačajo neposredno pri blagajni Telekom Slovenije, p.o., PE Novo mesto.
- Pooblaščenici pravnih oseb se morajo pred javno dražbo izkazati z veljavnim pooblastilom.
- Blago se kupuje po načelu »VIDENO-KUPLJENO«.
- Pogoji licitiranja so na razpolago kupcem v Teletgovini na Novem trgu 7a, Novo mesto in na Cikavi, Podbeškova 17.
- Ogled predmetov, namenjenih za javno prodajo, je možen v petek, 28. 2. 1997 od 14.00 do 15.00 ure v poslovnih prostorih Podbeškova 17, Cikava in od 13. do 15. ure na dan licitacije. S predhodno najavo pri organizatorju licitacije je možen ogled po dogovoru izven navedenega časa, tel. št. 068/341-221.
- Kupci so dolžni blago prevzeti takoj po končani licitaciji, po vplačilu kupnine. Predmet preide v last in posest kupca, ko v celoti plača kupnino. Varščina se všteva v kupnino brezobrestno.
- Če kupec ne prevzame predmeta in ne vplača kupnine za predmet, ki ga je pridobil kot najugodnejši ponudnik, mu varščina zapade.
- Izključna cena velja brez prometnega davka in jo je kupec dolžan poravnati ob vplačilu kupnine in pred prevzemom predmeta.

+ = evropska cena - od **14.990 DEM**

+ = evropski avtomobil

+ = odlična lega na cesti

+ = prostornost večjih avtomobilov

+ = večtočkovno vbrizgavanje

+ = 16 ventilski motor

+ = izjemna varnost

+ = *

MICRA

* ni primerljiv z drugimi avtomobili v svojem razredu

Iz Evrope. Za Vas.

ALMERA od 22.490 DEM • PRIMERA od 29.400 DEM
MAXIMA od 51.300 DEM • TERRANO od 53.200 DEM

Pooblaščen zastopnik za Slovenijo:
NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana

KOS, Polzela, telefon: 063/702230
AVTOHIŠA, Murska Sobota, telefon: 069/32209
MG, Muta, telefon: 0602/61760

A&M FERK, Maribor, telefon: 062/224478
AVTO MOČNIK, Kranj - Britof, telefon: 064/242277
SALON NISSAN Lipnik, Velenje, telefon: 063/893549
AUTOCOMFORT, N. gorica - Solkan, tel.: 065/23274
NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062/778507
LAVRENČIČ, Ajdovščina, telefon: 065/641144
AVTO KUK, Slovenske konjice, telefon: 063/753984
AVTO CELJE, Celje, telefon: 063/4903631

Pooblaščen trgovci in serviserji za področje Slovenije:
AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/1597331
KRULC, Moravče, telefon: 061/731143
VIDRIH, Otočec - Novo mesto, telefon: 068/75180
ZIERER, Sevnica, telefon: 0608/81389

FABJAN, Branik, telefon: 065/57012
PIŽEM, Domžale, telefon: 061/372333
TRUNK, Ljubljana - Ježica, telefon: 061/342692
AVTOSALON Kovinarska Vrhnika, tel.: 061/753842
BARLOG, Trebnje, telefon: 068/45700

VIKTORJI '96

STOP

TeVe	VIKTORJI '96
Viktor	Ime in priimek:
	Oddaja:
Moj naslov:	8

RADIO	VIKTORJI '96
Viktor	Ime in priimek:
	Oddaja:
Moj naslov:	8

GLASBA	VIKTORJI '96
Viktor	Ime in priimek:
	Oddaja:
Moj naslov:	8

Spoštovani bralci Dolenjskega lista! Pred vami so z današnjo številko časopisa oštevilčene glasovnice za izbor priljubljene nagrade Viktor, ki jo podeljuje revija Stop. Letoš poteka glasovanje tudi prek našega časopisa, in sicer v treh kategorijah. Na glasovnico napišite ime in priimek "televizijske" ali "radijske" osebnosti, ali naslov od-

daje, ki si po vašem mnenju zasluži nagrado Viktor za leto 1996, spodaj pa pripišite svoj polni naslov. Za letošnje Viktorje so glasovnice v Dolenjskem listu objavljene zadnjič; pravilno izpolnjene glasovnice pošljite do 6. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, s pripisom "Viktor 8".

VITARA
od 31.990 DEM dalje
NOVO! VITARA DIESEL 2.0
promocijska cena od 39.990 DEM dalje

SAMURAI
od 23.990 DEM dalje

ALTO
že za 12.990 DEM

Ugodni krediti

SUZUKI

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

Servisno prodajni center Novo mesto
Kandijska 60
Tel. 068/391-81-19, 391-81-13
Fax: 068/391-81-35

NOVO!

CLIO PARIS ŽE ZA 1.363.680,00 SIT
CLIO FIDJI ŽE ZA 1.423.680,00 SIT
LAGUNA AIDA Z ABS

RAZŠIRJENA PALETA VOZIL EXPRESS, TRAFIC,
MASTER, MEGANE — AVTO LETA

DOBAVA TAKOJ + BREZPLAČNI
PRVI SERVISNI PREGLED

RABLJENA VOZILA:

VRSTA VOZILA	LETO PRO.	BARVA	CENA
1. RENAULT 19 RT 1,4/5 V	1993	MET. RDEČA	14.400 DEM
2. RENAULT 19 TSE 1,4/5 V	1990/91	MET. SIVA	9.300 DEM
3. LAGUNA RT 2,0 — KLIMA	1995/96	MET. RDEČA	27.000 DEM
4. HYUNDAI PONY 1,3 as	1990/91	MET. MODRA	5.700 DEM
5. TRAFIC FURGON T313	1989/90	BELA	8.300 DEM
6. LADA SAMARA 1,3	1992	BES	5.000 DEM
7. CLIO RN 1,2/5 V	1993	ZELENA	9.600 DEM

KREDITI OD T+5% DALJE
STARO ZA NOVO — STARO ZA STARO
LEASING

RENAULT
AVTO ŽIVLJENJA

kobra
Pooblaščen zastopnik za
svetovanje, montažo in
servis mobilitel.

ŠMARJE 13, 88310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

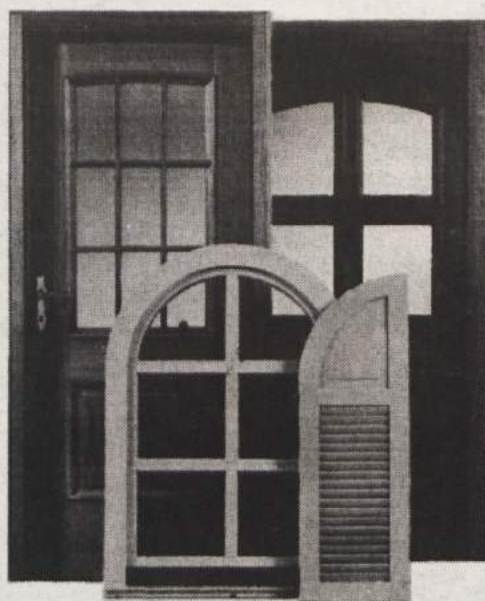

JELOVICA Vam na sejmu
ALPE ADRIA - DOM '97 v hali A2
od 4. - 9. marca

poleg 5 - 14% gotovinskega
popusta
ponuja dodatni
3% SEJEMSKI
POPUST

za:

- OKNA,
- VRATA,
- POLKNA,
- prenovno OKEN,
- stanovanjske HIŠE,
- montažne STENE

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261

POTRJENA KAKOVOST - ISO 9001

JELOVICA: - NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel., fax: 068/323-444
- METLIKA, Cesta XV. brigade, tel., fax: 068/58-716
- KRŠKO, CKŽ 21, tel., fax: 0608/21-236

JAKAELEKTRO Radeče, BAVEX Trebnje,
KERA TRADE Zagorje ob Savi, MK TRGOIMPEX Kočevje

RADIO MAX
88,90 MHZ
TREBNJE

SALON ZA PSE
BUDAJA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
☎ (068) 324-377

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

Z novim Volkswagnovim kombijem Family 2,4 D je vseeno, ali želite prevažati ljudi ali tovor ali pa oboje hkrati. Poleg serijsko vgrajenega servo volana Vam nudimo za **SAMO 36.990 DEM**

- še:
- 8 + 1 sedež z vzglavniki in varnostnimi pasovi
  - obloge sten in tal
  - krilna vrata zadaj
  - drsno okno pri prvi vrsti v potniški kabini
  - dodatni grelec za potniško kabino
  - anteno in zvočnike

IZREDNO UGODNE CENE VOZIL I. 96

Uspela delava z nami!
Volkswagen -
ko veš, kaj imaš.

Avtohiša Berus

Podbevškova 1, Novo mesto
Tel.: 068/342-360 in 25-098

PSC Paič

Krška vas 28 E, Krška vas, (0608) 59-059
Šmarjska cesta 50, Novo mesto, (068) 21-129

Ne čakaj pomladi, ne čakaj na maj

Airbag
serijsko
pri
vseh
modelih!

Fiesta že od 17.250 DEM
Escort že od 21.990 DEM

Dodatni popust do 750 DEM
za Fiesta letnik '96

Mondeo že od 32.495 DEM
klimatska naprava brezplačno

ČAS JE ZA NAKUP!

LABOD

Tovarna oblačil Novo mesto
8000 Novo mesto
Seidlova 35
Tel. 068/321 727
Fax 068/323 093

LABOD

JUTRANJKA

Konfekcija Jutranjka Sevnica, d.d.

8290 Sevnica, Radna 3,
telefon: 0608 41 223, 41 121,
telefaks: 0608 41 649, 41 120

MODA ZA POMLAD - POLETJE 97

Na ljubljanskem razstavišču so v soboto zaprli sejem Moda-Fashion 97. Na 3600 kvadratnih metrih razstavnih površin je sodelovalo 189 razstavljalcev iz 18 držav, med njimi 130 neposredno. Na sejmu so se predstavili tudi vsi vidnejši predstavniki dolenske tekstilne industrije.

In kaj bomo v prihajajoči pomladi in poletju oblačili, da bomo všeč sebi in drugim? Modnih slogov oblačila je za razliko od prejšnjih let bistveno manj in še ti so prepleteni med seboj.

Zenskam bodo gotovo všeč nove oblike jaken, ki so tudi sicer letošnja modna zapoved in osnova poletne garderobe. Jakne, oprijete in nenavadnih oblik, se letos nosijo spodaj brez. V kostimih s hlačami boste videli zelo moško, lahko pa si privoščite poleg tudi kratke hlače. Nekaj prav posebnega bo gotovo prosojna obleka in dolga jakna.

Obleke so v zgornjem delu telirane in poudarjajo gola ramena, letos je moderna asimetrija, frfotaže in padajoče oblike, ki tvorijo A-linijo celotne podobe. Dolžina oblek in kril je čez kolena, barve pa rumena, oranžna, roza, modro-zelena. Eno-barvne tkanine so često poslikane z vzorci cvetja in sadja. Celotna podoba je torej nežna, mehka in zapeljiva. Tkanine so lahko bombažne, gladke ali rebrasto strukturne.

Ker letošnja moda prisega na romantiko, z večno lepo belo barvo ne morete zgrešiti. V kombinaciji z zlato jo je letos dovoljeno nositi tudi čez dan. Če boste dodali še čipke v kombinaciji s prosojno tkanino in volančki boste zadeli v polno.

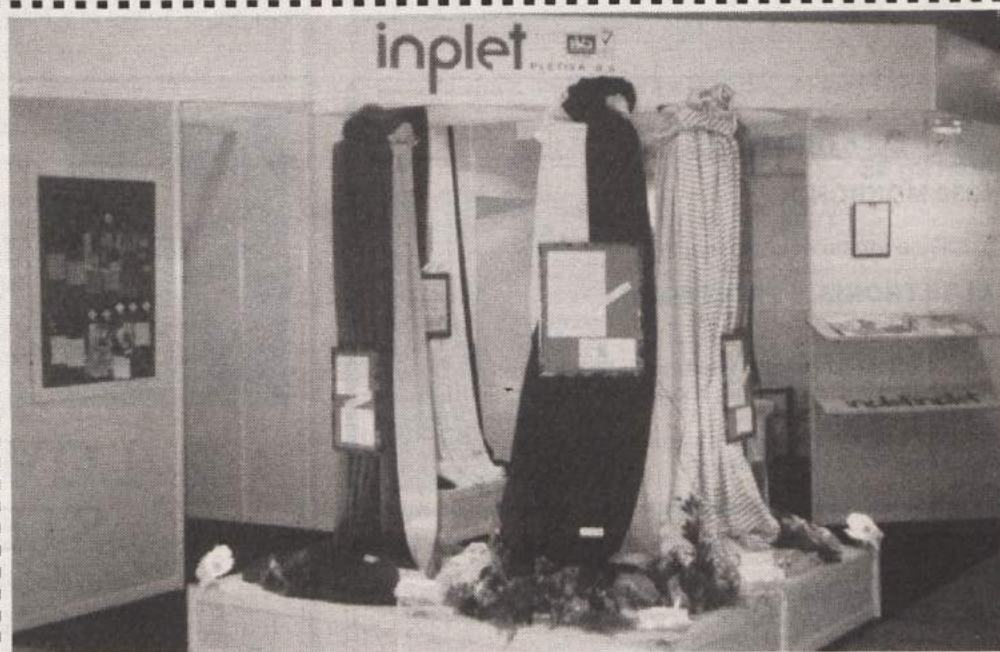
Moški predstavniki bodo letos moderno oblačeni v barvito razgibanih športnih modelih ali v stilno in barvno klasičnih oblačilih. Barvni odtenki so bež, surova, drap in vsi toni do zelene, veliko je letos tudi sive in sivih odtenkov. Piko na i je treba poiskati v kravati, ki je letos bolj kot doslej pomemben dodatek moškega izražanja mode. In ne pozabite na čevlje!

MAJDA LUZAR

NOVOTEKS TKANINA, p.o.

Izdelovanje preje in tkanin
8000 Novo mesto
Foersterjeva 10
Tel. 068/321 388 Fax 068/323 924

INPLET, d.d. PLETIVA SEVNICA

Dolnje Brezovo 34, 8290 Sevnica
Telefon: 0608/43-230, 43-107, 43-307
Telefaks: 0608/43-258

- * ELASTIČNO PLETIVO ZA SPODNJE PERILO IN KOPALKE
- * MREŽA ZA PODLOGE
- * Pliš
- * FROTIR
- * INTERLOCK — GLADKI IN REBRAST Z BARVNIMI ČRTAMI
- * SUPREMA — BOMBAŽNA IN V KOMBINACIJI Z ELASTOMEROM
- * NOVO: ŽAKARDNA PLETIVA IZ 100% BW IN V KOMBINACIJI Z ELASTOMEROM
- * BOMBAŽNI TERMO VELUR

V Inpletu imamo tudi svojo industrijsko prodajalno, ki je odprta vsak dan od 10. do 15. ure, ob sredah pa do 17. ure. Prodajalna ima pestro ponudbo vseh naših artiklov, ki jih lahko kupite v manjših količinah.

Na podlagi sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča Novo mesto, v stečajni zadevi št. 14/96-15 zoper stečajnega dolžnika PIONIR MKO, d.d., v stečaju, Novo mesto, pod opravilno številko St 14/96-15

OBJAVLJAMO JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb za odprodajo rabljenih osnovnih sredstev in gotovih izdelkov.
Predmet prodaje so:

I. RABLJENA OPREMA:

Zap. št.	Inventar. številka	Naziv, tip, proizvajalec	Izhodiščna cena v SIT
1.	40281	Kontrolni aparat AEG za preizkus zaganjačev Preizkuševalna miza 8H 100 Fiedman	70.000,00
2.	41086	Miza, hidravlična, preiz. PNM 40	22.000,00
3.	90433	Univerzalna stružnica z mostom Potisje ADA	351.000,00
4.	41890	Univerzalna stružnica z mostom Potisje ADA	225.000,00
5.	42683	Univerzalna stružnica z mostom Potisje ADA	405.000,00
6.	41231	Univerzalna visokoprod. stružnica POTISJE PA 30	289.000,00
7.	41477	Univerzalna stružnica Prvomajska	218.000,00
8.	44594	Električne škarje za pločevino TRUMPH 1001	382.000,00
9.	44920	Žaga elumatez za razrez AL profilov	985.000,00
10.	45399	Električna namizna tračna žaga za kovino FEMI — v okvari	87.000,00
11.	45400	Električna namizna tračna žaga za kovino	134.000,00
12.	44949	Odsesevalna naprava Kemper v okvari	99.000,00
13.	44997	Odsesevalna naprava Kemper	165.000,00
14.	62953	Mostno dvigalo 50 ton, Fering	3.225.000,00
15.	30345	Kompresorska postaja Allos Copco tip GA 22 J — 7,5 PAK	447.000,00
16.	30348	Kompresor E 4 N2 2040	90.000,00
17.	43547	Hidravlična stiskalnica tip HY-IT	57.000,00
18.	41496	Stroj za montažo in demontažo gum, tip SCHAFFER MASCHINEN	82.000,00
19.	85389	Ravnalna mizija z vpenjalnim jarmom za ravnanje stranic	75.000,00
20.	M4-00003	Stroj za toplo pranje Karcher HDS 995	320.000,00
21.	45104	Naprava za pranje Wap Cs 820	175.000,00
22.	93886	Sistem naprav za kontrolo do	
	93892	tahografov — komplet	700.000,00
23.	44765	Preizkuševalca zavor Nastro TVP Brekon	344.000,00
24.	91806	Vizor 375	40.000,00
Skupaj:			8.987.000,00

II. GOTIVI IZDELKI:

Zap. št.	Naziv izdelka	kom.	Cena za kom.	Izhodiščna cena v SIT
1.	Filtrirna naprava 5/40	2	120.000	240.000,00
2.	Dvojni vib. valjar DV 25	1	1.800.000	1.800.000,00
3.	Kombinirani vib. valjar RV 25	1	2.000.000	2.000.000,00
4.	Kombinirani vibr. valjar RV 25; valjar ni izdelan v celoti in je brez elektr. napeljava, mehanizma volana, nelakiran (v temelj. bar.)	1	1.300.000	1.300.000,00
5.	Gladilec betona z elektromotorjem 80 mm	1	85.000	85.000,00
6.	Merilec tlaka PNM 21	3	22.000	66.000,00
7.	Merilni instrument SM 21-04, elektronski	8	110.000	880.000,00
Skupaj:				6.371.000,00
SKUPAJ I. + II.:				15.358.000,00

Osnovna sredstva so naprodaj v obstoječem stanju po načelu »videno-kupljeno«, brez kasnejših ugovorov glede stvarnih napak. Vsem resnim ponudnikom je mogoče ogled osnovnih sredstev v prostorih stečajnega dolžnika.

III. OSTALA OPREMA:

Na zalogi in za prodajo je še večja količina rabljenih različnih varilnih aparatov, brusilk in žag za železo, transformatorjev, pisarniške opreme, garderobnih omar, dvigalk in vozičkov delovnih miz in stelaž računalniške opreme itd.

Vsa oprema je na ogled na sedežu stečajnega dolžnika in se prodaja po načelu »videno-kupljeno« in po cenah iz cenilnega elaborata.

POGOJI ZA SODELOVANJE V RAZPISU:

- UPOŠTEVANE BODO SAMO TISTE PONUDBE PONUDNIKOV, KI BODO PONUDILI ENAKO ALI VIŠJO CENO OD IZHODIŠČNIH CEN IN VPLAČALI VARŠČINO V VIŠINI 10% OD IZHODIŠČNE CENE POSAMEZNE POSTAVKE DO ROKA ZA ZBIranJE PONUDB NA ŽIRO RAČUN STEČAJNEGA DOLŽNIKA ŠT. 52100-690-68419 PRI AGENCIJI ZA PLAČILNI PROMET NOVO MESTO.
- PONUDBE Z DOKAZILI O IZPOLNJEVANJU POGOJEV IZ TOČKE 1 POŠLJITE V ZAPRTIH OVOJNICAH Z OZNAKO »JAVNI RAZPIS« NA NASLOV PIONIR MKO, D.D. — V STEČAJU, KOČEVARJEVA 1, 8000 NOVO MESTO.
- UPOŠTEVANE BODO PONUDBE, KI BODO PRISPELE NAJKASNEJE DO 14. 3. 1997.
- VARŠČINE SE NE OBREŠTUJEJO. PONUDNIKOM, KI BODO IZBRANI ZA KUPCA, SE PLAČANA VARŠČINA UPOŠTEVA V KUPNINO. PONUDNIKOM, KI BODO VPLAČALI VARŠČINO IN NE BODO IZBRANI, BO VARŠČINA VRNJENA V 5 DNEH PO IZBIRI.
- PRISPELE PONUDBE ZA PREDMET PRODAJE BO OCENIL STEČAJNI UPRAVITELJ TER OBVESTIL PONUDNIKA O REZULTATU TEGA RAZPISA V 5 DNEH PO KONČANEM ZBIranJU PONUDB.
- PONUDNIK, KI BO NA RAZPISU IZBRAN ZA KUPCA, MORA PO IZDANEM RAČUNU PLAČATI CELOTNO KUPNINO V ROKU 5 KOLEDARSKIH DNI.
- PONUDNIKU OZIROMA KUPCU, KI JE BIL NA RAZPISU IZBRAN KOT NAJUGODNEJŠI PONUDNIK IN NI PLAČAL CELOTNE KUPNINE V SKLADU S 6. TOČKO, SE VARŠČINA NE VRNE.
- KUPEC MORA PLAČATI ZAKONITI PROMETNI DAVEK KAKOR TUDI VSE DRUGE STROŠKE, POVEZANE Z DEMONTAŽO IN TRANSPORTOM KUPLJENE OPREME.
- STEČAJNI DOLŽNIK BO PREDAL PREDMET PRODAJE, KO BO KUPEC PORAVNAL VSE OBVEZOSTI IZ TOČKE 6 IN 8.

Vse informacije o predmetu prodaje po tem razpisu so na voljo na sedežu stečajnega dolžnika, Kočevarjeva ul. 1, Novo mesto, telefon 068/323-639 in 068/322-271 ali telefaks 068/323-179 pri stečajnem upravitelju ali g. Milanu Merlinu.

SLOVENSKA KNJIGA
zaposli

OBMOČNEGA DIREKTORJA/ICO

za organizacijo in vodenje zastopniške mreže za individualno prodajo slikanic in poučnih knjig za otroke na območju Dolenjske.

Pogoji:

- aktivno znanje slovenskega jezika
- najmanj IV. stopnja izobrazbe
- izkušnje z zastopniškim delom

Kandidati/ke naj pošljejo pisne ponudbe do 7. 3. 1997 na naslov: Slovenska knjiga PE Založništvo, Litijska 38, 1000 Ljubljana

V SPOMIN

14. marca mineva žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

VILI ZORKO

Hvala vsem, ki stojite z dobro mislijo ob njegovem grobu.

Žena in sinovi

ZAHVALA

Ob smrti naše drage svakinje, tete in nadvse dobre sosede

ALOJZIJE KLEMENČIČ

iz Dolenjskih Toplic

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pomagali, pokojni darovali cvetje in sveče in jo pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala Pošti Slovenija, d.o.o., Maribor, PE Novo mesto, za podarjeni venec, g. Kapšu za poslovični govor, pevskemu zboru Šmihel za zapete pesmi in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ISKRA ELEKTROLITI, d.o.o.
Stari trg 36
8230 MOKRONOG

razpisuje prosto delovno mesto:

ELEKTRONIK V PROIZVODNJI

Pogoji:

- V. stopnja izobrazbe elektrotehnik-elektronik
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s 3-mesečnim poiskusnim delom.

Mercator-Kmetijska zadruga Metlika, z.o.o., Cesta 15, brigade 2, Metlika, razpisuje

LICITACIJO

za v PETEK, 7. 3. 1997 ob 12. uri v Mestnem logu v Metliki,

in sicer naslednjih osnovnih sredstev:	Izklicna cena:
1. Tovorno vozilo ZASTAVA 80.10, keson letnik 1985	220.000,00 SIT
2. Tovorno vozilo TAM, keson, letnik 1987	500.000,00 SIT
3. Tovorno vozilo ZASTAVA 80.10 hladilnik letnik 1986	400.000,00 SIT
4. Sejalnica za žito OLT, vlečna	18.000,00 SIT
5. Trosilec mineralnih gnojil MLAZ	120.000,00 SIT
6. Mono črpalka NETZCHNE 80	360.000,00 SIT
7. Črpalka za vino MANZINI	120.000,00 SIT
8. Črpalka za vino GAROLLA	80.000,00 SIT
9. Očejevalnik za drozgo	40.000,00 SIT
10. Peč STADLER	20.000,00 SIT
11. Obračalni plug LANDSBERG	400.000,00 SIT
12. Bočna kosilnica GRAMIP	30.000,00 SIT
13. Mono črpalka NE 80	400.000,00 SIT
14. Korito s polžem	20.000,00 SIT
15. Črpalka SEITZ	35.000,00 SIT
16. TAM 110	100.000,00 SIT

OPOMBA:

K izklicni ceni je potrebno prišteti prometni davek, ki velja za kmetijske stroje 5% ter za ostalo 20%. Za stvari, ki so dražje od 50.000,00 SIT, bo potrebno pred začetkom licitacije plačati 10 odst. varščino.

ZAHVALA

Delo, skrb, trpljenje in veselje - bilo tvoje je življenje. Od dela tvojih pridnih rok sledi ostale so povsod.

V 95. letu življenja nas je za vedno zapustil dragi ata, stric, dedek in pradedek

LOVRENC ŠTEPEC

z Medvedjeka pri Vel. Gabru

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, pokojnika pospremili na zadnji poti ter počastili njegov spomin z lepo mislijo in besedo.

Žalujoči: hčerki Vida, Joži in sin Ludvik z družinami ter ostalo sorodstvo

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

VEDEŽEVANJE - TAROT
090-42-65

1 min. 156 SIT - D.č. 0-24h
Darko trading, d.o.o.

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, vsi dnevi upanja, trpljenja. Bolezen je bila močnejša od tvojega življenja.

V 67. letu starosti nas je po težki boleznini zapustil naš dragi mož, ati, tast in ata

IVAN ŠURLA

iz Stranske vasi 18 pri Novem mestu

V dneh, ko smo težko dojeli, da našega dragega ni več, nismo bili sami. Bolečino slovesa ste nam olajšali sorodniki, prijatelji, sosede in znanci. Zasuli ste ga s cvetjem, darovali sveče in za sv. maše in ga v tolikšnem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Hvala tudi VGP, Dolenjskemu muzeju, JP Komunala, Gasilskim društvom Stranska vas, Lakovnice, Šmihel, pevskemu zboru Ruperčevrh in govorniku g. Francu za besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Cirilka, sin Roman, hčerki Simona in Vanda z družinama ter prijatelji

OSMRNICA

V 56. letu starosti je umrla naša upokojena sodelavka iz programa Kozmetika

ANA POREDOŠ

iz Velikih Brusnic 30/a

Od pokojnice smo se poslovili v soboto, 22. februarja 1997, na pokopališču v Brusnicah. Ostala nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

ZAHVALA

*Oko suho me peče,
saj solza več ne teče.
V prsih me boli,
ker te, mami, več ni...*

Nepričakovano nas je v 72. letu starosti zapustila draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

**VERONIKA
KLOBUČAR**

Gorenje Mraševo 3

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč, sveče, svete maše in vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala osebju Nevrološkega oddelka bolnice Novo mesto, patronažni sestri Marinki. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pogrebnikom Komunale, pevcem ter Pogrebniemu zavodu Oklešen. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

*10 let mineva, kar tebe ni,
v srcih naših še živiš.*

26. februarja mineva 10 let odkar nas ja zapustil mož, ata, stari ata, brat in stric

**RUDOLF
FLIS**

iz Velikega Lipovca 8

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu prižigate sveče. Še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

*Dragi mož in očka,
če bi solza koga obudila,
ne bi tebe črna zemlja krila.*

4. marca bo minilo je žalostno leto, odkar nas je zapustil

**KAROL
ANDRUŠČIŠEN**

iz Gor. Kamenja 18

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, se z mislijo pomudite z njim in prižigate svečko.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

**STANISLAV
MOŽE**

iz Šentjošta 13 pri Stopičah

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli sodelovali ob njegovem zadnjem slovesu in ga pospremili na poti k večnemu počitku.

Žalujoci: sin Stane, hčerki Rezi in Marija z družinama ter ostalo sorodstvo

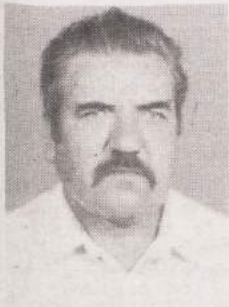
V SPOMIN

24. februarja 1997 mineva 10 let, kar nas je zapustil naš oče, mož in dedek

NIKO VESELIČ

iz Purge 8, Adlešiči

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od tvojega življenja.*

Po težki bolezni nas je v 55. letu zapustil dragi mož, ati, stari ata in tast

**ALOJZ
GALIČ**

iz Ivanje vasi 22, Mirna Peč

Poslovil se je od nas, zapustil za seboj praznino v krogu ljudi, ki smo ga poznali in imeli radi. Težko se je zahvaliti vsakomur posebej, zato izrekamo zahvalo vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in maše. Še posebej se zahvaljujemo Splošni bolnišnici Novo mesto, Inter Tobu, kolektivu Majcen, d.o.o., Slovenskim železnicam Novo mesto, družini Pate za nesebično pomoč, gasilskim društvom Mirna Peč, Jablan, Globodol, Hmeljič, g. Mirku Krevsu za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, sestra in teta

**MARIJA
PUGELJ**

iz Stranske vasi 44

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala tudi Domu starejših občanov v Metliki, šmihelskim pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Prisrčna hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Za vse Ti večno hvala!

V 61. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mamica, hčerka, sestra, babica, teta in tašča

**ZLATA
RAIČEVIČ**

iz Lutrskega sela pri Otočcu na Krki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter številno spremstvo k počitku. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za občuteno zapete pesmi in g. Roguliču za odigrano Tišino. Hvala tudi g. Milanu Caru in g. Janezu Zidariču za poslovilne besede.

Žalujoci: mož, hčerka z družino, sin in vsi njeni

ZAHVALA

Vsem znancem in prijateljem ter sorodnikom sporočamo, da nas je v 83. letu zapustil naš dragi oče, stric, stari oče in mož

**MARTIN
CESAR**

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo družinama Kokalj, Koncilija, Geodetski upravi, Gasilskemu društvu Kamence, pevcem, trobentaču za zaigrano Tišino in osebju Zdravstvenega doma Novo mesto za pomoč med boleznijo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in stric

**ANTON
VENE**

z Bučke 34

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter svete maše. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, govorniku, pevcem in g. Poljancu za vsestransko pomoč.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

AMALIJE JERAJ

rojene Stopar

ki nas je zapustila v 91. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za spremstvo na njeni zadnji poti v ponedeljek, 24. februarja 1997. Posebna zahvala zdravniku dr. Kranjcu, patronažni sestri Marici, dolgoletnim prijateljicam Evi Zupančič, Anici Murn, sosedom Turkovim, Pencovim in družini Zdravje- Kos. Zahvaljujemo se tudi g. patru Darku za lepo opravljen obred, p. Luku za obiske ter številnim darovalcem cvetja. Lepo se zahvaljujemo sodelavcem tovarne zdravil Krka, Elektra Novo mesto in vsem, ki so nam stali ob strani ter nam izrazili sožalje.

V imenu sorodstva Jeraj - Turk

Novo mesto, 25. februarja 1997

ZAHVALA

*Morala je umreti,
da je zaradi bolezni
nehala trpeti.*

Izčrpana od bolečin nas je v 56. letu zapustila draga žena, mama, babica, sestra, teta, tašča

ANICA POREDOŠ

iz Velikih Brusnic 30 a

Poslovila se je od nas, za seboj pa pustila praznino v vseh, ki smo jo imeli radi. Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo v času bolezni obiskovali in ji lajšali bolečine. Hvala vsem, ki ste nam v dnevih žalosti kakorkoli pomagali in nam izrazili sožalje, pokojnici pa v zadnje slovo darovali cvetje in sveče ter jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo osebju Onkološkega inštituta UKC Ljubljana, Infekcijskemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, kolektivu Krke, d.d., Novo mesto, odd. Kozmetika in Biokemija, kolektivu Revoza Novo mesto, govorniku g. Antonu Deželanu, g. patru Darku za opravljen obred, Pogrebniemu zavodu Oklešen, pevcem in igralcu Tišine. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

OBVEŠČAM STRANKE, da bom z 30.5.1997 prenehal z avtoprevozništvom. Jože Cvelbar, s.p., Grmovlje 31, Škocjan. 1930

posest

DVOSTANOVANJSKO HIŠO v Črnomlju prodam. ☎ (068)52-173. 1607
HIŠO z gospodarskim poslopjem in celo kmetijo na Dolžu prodam. Ivan Hrovatič, Dom starejšim občanov Šmihel, Novo mesto. 1877
IHA in pol gozda ugodno prodam. ☎ (068)42-305. 1878

NA ČATEŽU OBAVAVI prodam gradbene parcele ali zamenjam za avto. ☎ (0608)65-096. 1883

V OKOLICI Mokronoga prodam manjšo kmetijo, cca 3 ha, z gospodarskim poslopjem. ☎ (068)47-587. 1885
V GLOBOČDOLU prodam parcelo za vikend z vinogradom. ☎ (068)49-393. 1901
HIŠO z 30 a zemlje v Občah pri Poljanah prodam. ☎ (068)65-160. 1902
ENOSTANOVANJSKO novejšo hišo z majhnim vinogradom in sadovnjakom na odlični lokaciji (Vel. Kamen pri Senovem) ugodno prodam. ☎ (061)775-327, po 20. uri. 1909

TRAVNIK na Ragovem v Novem mestu prodam. ☎ (068)73-814. 1920
VINOGRAD z zidanim v Šmavru prodam. ☎ (068)78-535. 1921

NA TRŠKI GORI, Razbori, prodam 15 a vinograda. Dostop možen z avtomobilom. ☎ (068)22-039. 1962
NJIVO na Muhaberu oddam. ☎ (068)21-847. 1969

2 LETI star vinograd na Okrogju prodam. ☎ (068)40-048. 1983
VINOGRAD v Skurševcu pri Mokronogu prodam. ☎ (068)49-350. 1984

V KALIŠOVČU prodam manjši vinograd, voda in elektrika na parceli. ☎ (0608)70-071. 1986
VINOGRAD na Grč Vrhu pri Mirni Peči prodam. ☎ (068)78-420. 1989

15 HA zemlje v bližini Kočevja (Smuka), primerno za divjad, ovce, konje, prodam. Na parceli hiša in gospodarsko poslojje. ☎ (061)852-468. 1995

2 HA 25 A GOZDA na območju Gor. Vrhpolja prodam. ☎ (068)65-360. 2010
GRADBENO PARCELO, večjo, v Dragi pri Šmarjeških Toplicah prodam. ☎ (068)25-017, popoldan. 2020

NJIVO v izmeri 1320 m² na Tolskem vrhu prodam. Viktor Markelj, Potok 16, Železniki, ☎ (064)66-703. 2024
VIKEND na mirnem prostoru ob smučišču Rog - Črmošnjice prodam. ☎ (068)25-017, popoldan. 2029

OPUŠČEN VINOGRAD v Borštu, primeren za vikend, prodam. ☎ (068)25-010. 2079

BELA KRAJINA, v Semiški gori prodam gradbeno parcelo za gradnjo vikenda, 2000 m². ☎ (068)53-429. 2083

NJIVO in vinograd ob cesti na Gor. Brezovici prodam. Franc Pavlin, ☎ (068)81-164, zvečer. 2110
NA MALKOVČU prodam vinograd, opušen, in gozd, 40 a. ☎ (061)152-35-27. 2123

ČRNOBELI, MAVERLEN, gradbeno parcelo, 16 a, z urejenim dovozom, elektriko, lepa lega, ugodno prodam. ☎ (068)52-149 ali 47-871. 2129

prodam

ODESEVALNE NAPRAVE različnih velikosti in moči ugodno prodam. ☎ (061)787-608. 802

VINOGRADNIŠKA SIDRA prodam po 450 SIT. ☎ (068)79-509. 1854
VLEČNO KLJUKO za jugo prodam. ☎ (068)21-748. 1857

60 M suhih bukovih drv in R 18 TLJ, letnik 1985, registriran do 10/97, prodam. ☎ (068)30-466. 1859

KOSTANJEVO KOLJE, 150 kom., prodam. ☎ (0608)32-069. 1861
BUKOVA kalana drva prodam. ☎ (068)81-075. 1865

VINOGRAD v Starem Ljubnu, prodam. ☎ (068)83-789. 1887

KOLERABO za krmo in jedilni krompir prodam. ☎ (068)69-541. 1884
ŽGANJE SLIVOVKO, sadjevec, traktor TV 423, enobrazdni plug in frezo, malo rabljeno, prodam. ☎ (068)59-211. 1887

KOSTANJEVO KOLJE in prevozni bazen za mleko, 200 l, prodam. ☎ (068)78-029. 1889

RABLJEN kombiniran stroj - krožna žaga, rezkar, vrtalka, z vsemi priključki in tračno žago prodam. ☎ (061)851-957. 1893

DOMAČE ŽGANJE prodam. ☎ (068)49-347, zvečer. 1894
KORUZO v storžih ali zrnju prodam. ☎ (0608)75-413. 1900

STAREJŠI KOTEL za žganjekuho prodam. ☎ (068)40-352. 1904
KONJSKI KOMAT, malo rabljen, prodam. Alojz Skobe, Budganja vas 18, Žužemberk. 1905

VINO FRANKINJO pri Črnomlju prodam. ☎ (068)52-462. 1906
KOSTANJEVO KOLJE prodam. ☎ (068)78-546. 1914

OTROŠKI AVTOSSEDEŽ in zložljiv športni voziček, oboje dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)22-419. 1915
GAJBE, košare in žganje ugodno prodam. ☎ (068)89-095. 1918

OPAZ, 680 SIT, z dostavo, smrekov, lah, prve klase, 7 cm, prodam. ☎ (063)451-082. 1931
OREHOVE PLOHE, 5 cm, zapravljiva in kobilo haflinger prodam. ☎ (068)30-156. 1932

SENO, ročno sušeno in spravljenno, prodam. ☎ (068)44-693, zvečer. 1938
5 T kvalitetnega sene prodam. Borčičvo, ☎ (068)27-710. 1940

DEBELINKO SCM, širine 50 cm, prodam. ☎ (068)322-355, po 16. uri. 1943
KOSTANJEVO KOLJE prodam. ☎ (068)85-839. 1944
VINO, bele in rdeče, ugodno prodam. ☎ (068)89-218. 1945

HIDRAVLIČNO PREŠO, 150 l, min za grozde, lesen sod, 225, 300 in 400 l, prodam. ☎ (068)23-910. 1947

SMREKOVO KOLJE za vinograd ali fižol (prekle) prodam. ☎ (068)45-570. 1972

KOTEL za žganje, 80 l, motorno žago Stihl 050, cirkular za Ferguson s kotno jermenco prodam. Stanko Romšec, Na bregu 20, Črnomelj. 1974

STRUŽNICO LOEWE v odličnem stanju, stružne dolžine 1000 mm, prodam. ☎ (068)324-249. 1976

OBŽAGAN LES za ostreže prodam. ☎ (068)78-020. 1982

RABLJENO strešno opeko, 2000 kom., prodam. ☎ (068)81-335, popoldan. 1993
SENIK prodam. ☎ (068)64-372. 1999

ŽAGANO kostanjevo kolje in smrekovo za fižol prodam. ☎ (068)78-276. 1999

CEPLJENI OREHI - prodaja sadik orehov novega sadnega izbora, elit, franket, G 139, sorte za naše kraje. Ne zmrznejo, plod debel, tankolupinast, stalna rdnost. ☎ (068)325-400. 2003

MANJŠI železni cirkular z enofaznim motorjem prodam. ☎ (068)81-069. 2012

STARE in nove sorte sadnih sadik jablan, hrusk, češenj, breskev in marelic prodam, nudim garancijo! Jože Prelog, Adamičeva 13. ☎ 341-038. 2015

SENO prodam. Roman Golob, Ratež 33, Brusnice. 2019

HLEVSKI GNOJ, uležan, kvaliteten, prodam. ☎ (068)73-368. 2021

FOTOGRAFSKO OPREMO prodam. ☎ (068)323-606, Martin Luzar, ponedeljek, dopoldan. 2022

1 M3 suhih hrastovih plohov prodam. ☎ (068)76-385. 2025
200 L dobrega rdečega vina po 200 SIT in delnice Certius I prodam. ☎ (0608)43-375. 2027

JEDILNI KROMPIR dezire in semenjski dezire in fijana, vino šmarčno ter žganje prodam. ☎ (068)48-506. 2049

ŠTEDILNIK, 2 plin, 2 elektrika, kotno sedežno garnituro, klubsko mizico, pomivalno mizo z dvojnimi nerjavimi koritom in kopalniške elemente Kolpa san prodam. ☎ (068)45-666, zvečer. 2057

HRASTOV SKEDENJ, 5 x 15 m, ugodno prodam. ☎ (068)44-714. 2067

KAMEN za skarpo na kupu ob asfaltu prodam. ☎ (068)30-197. 2085

3100 KOM. malo rabljene betonske kritine ugodno prodam. Arh. Boršt 7, Cerklje ob Krki. 2086

MIZARSKI verižni rezkar prodam z verigami in vodili. ☎ (068)68-531. 2090

HARMONIKO - FRAJTONARICO, be, es, staro 60 let, za glasbilo ali za starino, prodam za 1000 DEM. Rajko Šajnovič, Šmihel 74, Novo mesto. 2091

CD PLOŠČO Dreamland (Robert Miles) ugodno prodam. Emilija Zajc, Ob gozdu 3, Trebnje. 2092

HARMONIKO FRAJTONARICO, izdelava železnik, staro 1 leto, durci c, e, be in piago (tricikel), starejši letnik, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0608)84-305. 2104

200 L cvička prodamo. ☎ (0608)79-893. 2112

KVALITETNO VINO cviček in ocvirke prodam. ☎ (068)42-864, zvečer. 2119

TRIVRSTNO HARMONIKO b, es, as in štirivrstno a, d, g, c, Melodija, prodam. ☎ (068)81-503. 2120

NEOBŽAGAN LES za manjše ostreže prodam. ☎ (068)87-974, zvečer. 2121

HLEVSKI GNOJ ter starejšega konja za meso ali za delo prodam. ☎ (061)804-193. 2124

4 M3 češnjeh, 2 m3 hrastovih in 1 m3 javorovih suhih plohov, debeline 5 cm, prodam. ☎ (068)65-624. 2127

VINO BELO (šardone, renski rizling) in metliško črnino prodam. ☎ (068)58-168. 2133

SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm, in deske, debeline 3 cm, prodam. ☎ (068)78-277. 2149

RABLJENA vratna krila prodam. Peter Kurent, Vesela Gora 5, Šentrupert. 2152

KROMPIR, lanski uvoz, sante, dezire in kenebek prodam. ☎ (061)777-195. 2154

V NOVEM MESTU oddamo poslovni prostor, 40 m², in pisarniški prostor, 15 m², primerna za trgovinsko ali drugo dejavnost. Uporaba tudi v.o.o., žvritrova prostorov. Avto moti, d.o.o., Zwitterova 1, ☎ 322-159. 2139

NA AVTOBUSNI POSTAJI oddam lokal s hitro prehrano. Pogoj: odkup investicije. ☎ (068) 321-172. 2156

službo dobi

ZA PRIDNE dober zaslužek! Če imate čas in avto, pokličite! Prednost ženske. ☎ (066)272-111. 1716

SODOBNO OPREMLJEN gostinski lokal v Ljubljani nudi redno ali honorarno zaposlitev simpatičnim dekletom pritetnega videza s prakso in veseljem do dela v stredbi. Možnost stanovanja. Plačilo 600 SIT/ura. ☎ (061) 553-813 ali 737-169. 1869

ZASLUŽITE lahko do 17.000 SIT tedensko z delom na domu. Pošljite naslovljeno ovonjico z znakom na naslov: Hilda Lesjak, Šenbric 33, 3320 Velenje. 1890

SPECIALIZIRANA PRODAJALNA za male živali zaposli moškega prodajalca ali poslovodjo, starega do 30 let, iz Novega mesta. ☎ (068)23-719, popoldan. 1922

VRTNARJA-CVETLIČARJA (-KO) zaposlimo. Pogoj: lasten prevoz. ☎ (068)79-522. 1956

OSEBAM z voljo do dobrega in dobro plačanega dela na območju Novega mesta, Sevnice, Trebnje, Metlike, Črnomlja, Kočevja in Ribnice nudimo sodelovanje. ☎ (0608)33-444, po 20. uri. 1991

KAVA BAR Oaza, Šegova, Novo mesto, nudi redno zaposlitev dekletu za delo v stredbi. ☎ (068)26-356 ali osebno v lokalu. 2036

VEČ KOMERCIALISTOV - zastopnikov na področju celotne Slovenije zaposlimo. ☎ (061)755-023, g. Robert. 2050

V CENTRU Novega mesta nudimo zanimivo zaposlitev osebam srednjih let iz Novega mesta in okolice. ☎ (068)324-074. 2051

NATAKARICO zaposlimo. ☎ (068) 322-642, po 19. uri. 2060

POTNIKA za grosiranje artiklov iz lastne proizvodnje zaposlimo. ☎ (068) 372-600. 2064

MLAJŠO UPOKOJENKO z vozniškim dovoljenjem za pomoč v gospodinjstvu in za družbo, v Ljubljani, iščem. Nudim stanovanje, hrano in plačilo. ☎ (061)317-435. 2074

SPREJEM KLICEV na mojem telefonu. Delo za prijazne ženske. Šifra: «KRŠKO, OKOLICA, TAKOJ». 2096

POSLOVNEGA PARTNERJA (trgovina) v Novem mestu ali bližnji okolici, za trženje zanimivega gradbenega materiala (sistema) iz uvoza, iščemo. ☎ (061)764-067. 2109

Madžarsko podjetje, ki se ukvarja z industrijskim izvozom blaga, išče zastopnika, ki govori slovenski in madžarski jezik. Ponudbe v madžarskem jeziku pošljite po fax: 0036/82 462-016.

službo išče

UPRAVNA TEHNIKA z opravljenim pripravništvom išče zaposlitev ali pripravništvo za trgovinske poslovodje. ☎ (068)25-830. 1973

PRODAJALKA išče redno zaposlitev v okolici Brežice ali Krškega. ☎ (0608)77-455. 1978

FRIZERKA išče pripravništvo ali pomoč v frizerskem salonu. ☎ (068)342-506. 2005

KAKRŠNOKOLI DELO na svojem domu (sestavljanje elementov, spakiranje), sprejem. ☎ (0608)77-460. 2093

stanovanja

V KRŠKEM prodam dvoipolobno stanovanje, 70 m², CK, telefon, takoj vseljivo, za 65.000 DEM. ☎ (0608)32-660. 1867

MANJŠE STANOVANJE s pritlikalnimi v Novem mestu takoj oddam. ☎ (061)448-329. 1870

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Ljubljani najame. ☎ (061)559-874 ali (068)65-066. 1881

DVOSOBNO STANOVANJE na Jakčevi prodam. ☎ (068)87-750 ali 27-481, po 20. uri. 1891

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ (068)28-317, po 18. uri. 1929

STANOVANJE na Glavnem trgu v Novem mestu prodam. Tonic, ☎ (068) 24-405, popoldan. 1929

DVOSOBNO STANOVANJE v Semiču, 65 m², telefon in CK, prodam. ☎ (068)25-123. 2031

GARSONJERO prodam ali menjam za večje novejšo stanovanje. Vončina, Seidlova 68, Novo mesto, ☎ (068)321-134, v službi. 2075

ŠTIRIIPOLSOBNO STANOVANJE v hiši novega naselja na Otočcu prodamo. Možna takojšnja vselitve. ☎ (068)75-041. 2111

V NOVEM MESTU prodam garsonjero, 37 m², jo oddam ali menjam za večje stanovanje. ☎ (061)1401-167. 2145

živali

NAROČILA za piščance, enodnevnne, ter večje bele, rjave in grahaste, sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068) 42-524. 544

NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih, sprejemamo. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608) 71-375. 789

SPREJAMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih ter večjih. Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038. 1395

MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-578, Vera Což, Slepšek 22, Mokronog, ☎ (068)49-711. 1659

PUJSKE prodam. ☎ (068)81-331. 1851

VEČ JAGENJČKOV prodam. Anton Gorše, Ručetna vas 18, Črnomelj. 1853

TELIČKO SIMENTALKO, staro 14 dni, prodam. ☎ (068)41-423. 1871

KOZE z mladiči prodam. ☎ (068)84-305. 1880

DVE KRAVI prodam. ☎ (068)64-057. 1886

KRAVO FRIZIJKO po prvem teletu ali brejo telico ter sivo-rjave telice prodam. ☎ (0608)84-356, zvečer. 1912

TELIČKO, staro 10 tednov, in bika, 600 kg, prodam. ☎ (068)40-052. 1933

PLEMENSKEGA OVNA jezerskoločavske pasme, starega 1 leto, prodam. ☎ (068)89-565. 1934

ČRNO-BELEGA BIKKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)45-504. 1935

KRAVE po izbiri in telico, staro 18 mesecev, prodam. ☎ (068)75-206. 1937

SPREJEMAMO NAROČILA za bele in rjave piščance. Dobava 15. in 27. marca. Strugar, Svibnik, ☎ (068)52-919 ali 52-774. 1946

EN TEDEN starega bikka sivčpka prodam. ☎ (068)30-242. 1949

2 BIKKA, cca 130 kg, prodam. ☎ (068)40-164. 1952

RJAVE in grahaste jarkice prodajamo od 5.3., bele piščance od 24.3., težke bele kokoši pa od 27.2. dalje. Ramovš, Šentrupert, ☎ 40-189. 1957

TELIČKO sivko, težko 120 kg, prodam. ☎ (068)42-956. 1964

10 DNI staro tele s kravo ali brez (oba simentalca) in meso pol krave proda. ☎ (068)78-272. 1965

PLEMENSKEGA OVNA solčavske pasme, težkega 35 kg, in 4 manjše jagenjčke prodam. ☎ (068)83-302. 1977

DVE jalovi kravi prodam ali menjam za telico ali molzno kravo. ☎ (068)44-769. 1987

BIKKA SIMENTALCA, starega 3 mesecev, prodam. ☎ (068)57-467. 1992

MLADE KOZE, z mladiči ali brez njih prodajamo skrbnim rejcem. Mlin, Krassinac 23, Podzemelj, Metlika. 1994

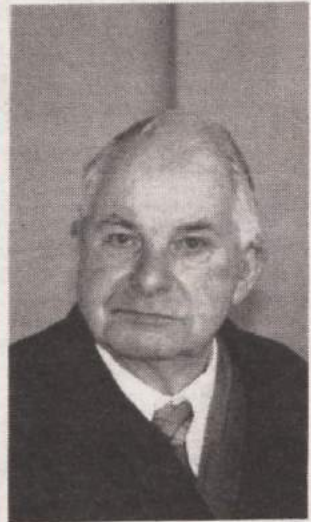
BIKKA SIVČKA, starega 10 dni, prodam. Udovč, Vrhnova 14, Mirna Peč. 1996

BIKKA SIMENTALCA, starega 8 tednov, prodam. ☎ (068)65-012. 1997

KRAVO za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)75-578. 1998

TELICO v osmem mesecu brejosti prodam. ☎ (068)89-517. 2011</

Anton Žerjal

priljubljeni delati, čeprav je bilo večkrat težko, se spominja. To so bili časi, ko se je gradilo dneve in noči, in tako je iz potrebe januarja 1946 nastalo okrožno gradbeno podjetje Novograd - kasnejši Pionir, taisti Pionir, ki je pred kratkim propadel. Njegov prvi direktor je bil Anton Žerjal. "Hudo mi je, da Dolenjska nima več podjetja, ki je veliko pomenilo v slovenskem, jugoslovanskem pa tudi mednarodnem merilu," pravi Anton, ki je Pionir prvič zapustil leta 1949, ko je odšel za tehničnega vodjo na Hidrocentralo Medvode in se leta 1952 ponovno vrnil k Pionirju, kjer je bil do leta 1956 najprej v.d. direktorja in kasneje direktor.

Potem je delal kot gradbeni inšpektor na Okrajni gradbeni inšpekciji v Novem mestu, leta 1968 je bil pri gradnji steklene Bršljino odgovoren za gradbeno delo, konec 60-tih let pa se je kot tehnični vodja zaposlil v novo-meškem vodnogospodarskem podjetju, kjer je delal do upokojitve leta 1978. Inž. Žerjal je namesto politiki dal prednost delu. Zanimalo ga je gradbeništvo, zato je bil vseh zelo aktivnih tudi v društvu gradbenih inženirjev in tehnikov. "Društvo je imelo vzpone in padce, je pa ves čas skrbelo za strokovno usposabljanje in za to skrbi še danes. Organizirali smo več ekskurzij, kjer smo si ogledali znamenite in zahtevne gradnje ter novosti prinašali domov." Zveza društev gradbenih inženirjev in tehnikov je Antonu Žerjalu leta 1979 podelila plaketo kot zaslužnemu članu, lani pa je prejel plaketo kot častni član zveze društev. Pri svojem delu je vedno zastopal timsko delo in ko govori o delu društva, navaja tudi druge člane, ki so zaslužni za uspeh, od inženirja Čmaka do Virca in Horvata. "Društvo je včasih stelo celo 300 do 400 članov, z Dolenjske, Posavja, Bele krajine in Kočevske," pravi.

Žerjal je bil aktiven tudi na športnem področju, že kot mladenič je bil pri sokolskem telovadnem društvu, v Pionirju pa je ustanovil sekcijo za odbojko, v TVD Partizan je najprej sodeloval kot igralec odbojke, kasneje pa kot član odbora.

Če človek nekaj s trudom in zagnanostjo zgradi, mu to daje prijeten občutek, in čeprav Anton ni sam zgradil nešteti objektov, od Belsada, papirnice v Vidmu, letališča v Cerkljah do viadukta nad magistralko pri Stični, pa hiše in mostove, ki so zrastle po vojni, se sedaj z veseljem ozre po njih. V teh zidovih je mladost in zagnanost, ki jo je dala prihodnjim rodovom povojna generacija.

Domov se je vrnil maja 1945, julija pa je bil z dekretom poslan v novomeško okrožje, ki je segalo tja do Brežic in Kočevja. "Takrat smo bili vsi zagnani in

Leta 1945 je bil z dekretom poslan na Dolenjsko zaradi popraviljanja mostov. Tu se je kasneje oženil in v Novem mestu tudi za vedno ostal. Anton Žerjal se je rodil leta 1918 v Trstu in še istega leta so starši prebežali v Ljubljano, kjer so si na novo uredili življenje. Antonov oče je bil železničar, mati pa gospodinja. V Ljubljani je končal osnovno šolo, gimnazijo in fakulteto. Študij gradbeništva bi moral končati leta 1941, vendar je zaradi kulturne zapore univerze zaradi italijanske okupacije iz gradbeništva diplomiral šele leta 1943. "Po diplomu sem se zaposlil na železnici kot progovni delavec, vendar so me skupaj z mnogimi drugimi še istega leta spomladati Nemci pobrali in poslali na prisilno delo v Avstrijo," pove.

Domov se je vrnil maja 1945, julija pa je bil z dekretom poslan v novomeško okrožje, ki je segalo tja do Brežic in Kočevja. "Takrat smo bili vsi zagnani in

RADIO MAX TUDI V NOVEM MESTU IN OKOLICI

TREBNJE - Trebanjski Radio Max, ki je do sedaj oddajal na frekvenci 88,9 megaherca, je pred kratkim dobil novo frekvenco. Od 22. februarja poskusno oddaja na frekvenci 89,7 megaherca in tako pokriva območje od Grosuplja, Litije, Gabrovke, Zidanega Mosta, Sevnice in sedaj Novega mesta z okolico do Ribnice in Kočevja. Direktorica radia Neva Pevec je povedala, da so bili v petih mesecih oddajanja - Radio Max deluje od 15. septembra lani - dobro sprejeti in da gre za sluzga za to verjetno tudi mlademu kolektivu, polnemu energije in idej.

LOŠI DEČKI V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - V soboto, 1. marca, ob 22. uri bo v črnomljskem Mladinskem kulturnem klubu nastopil legendarni zagrebški roker Zdenko Franjič s svojo skupino Loši dečki. Kot predskupina se bodo predstavili obetavni krajski novopunkerji The mi.

DOBLEKARJEV KVARTET PRI SLONU

NOVO MESTO - Pri slonu bo v soboto, 1. marca, ponovno jazzovski večer. Ob 20. uri se bo predstavil kvartet saksofonista Braca Doblekarja, v katerem igrajo še Marko Petrušič (klavir), Nikola Matušič (bas) in Marjan Loborec (bobni). V prvem delu koncerta bodo predstavili skladbe s pred kratkim izdane Doblekarjeve zgoščenke "Mir, prijateljstvo, ljubezen", v drugem delu pa bodo odigrali izbor klasičnih jazzovskih skladb. Vstopnine ni, ljubitelji jazz pa si lahko rezervirajo prostor na tel. 321-495.

GLASBENI KONCERT V PIZZERIJI TRATNIK

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov organizira v soboto, 1. marca, v pizzeriji Tratnik glasbeni koncert. Koncert se bo začel ob 22. uri s predskupino Free 48, nato pa bo nastopila hrvaška glasbena skupina Majke.

SVETNIŠKI NOGOMET

SEVNICA - Posavski časopis Naš glas bo v sodelovanju z občino Sevnica v soboto, 1. marca, pripravil tradicionalni turnir v malem nogometu za občinske svetnike občin Sevnica, Krško in Brežice. Prireditel v sevniški športni dvorani se bo začela ob 9. uri.

DOLENJSKI LIST

Od štopleric do čudežnega Parkljevca

Pri Mariji Sušnik na Bizeljskem nastaja bogata zbirka kmetijskih in gospodinjstvih predmetov, v neokrjeni naravi pa dobivajo svoj prostor stare rastlinske vrste

BIZELJSKO - Kdor danes obišče domačijo Marije Sušnik na Bizeljskem, le lučaj od tamkaj nastajajoče vinske ceste, si lahko pričara življenje v preteklosti, ki je bilo značilno za te kraje. Marija namreč v stari hiši in gospodarskem posloju ureja zbirko starih predmetov, orodja in drugih pripomočkov, ki so jih v preteklosti uporabljali na kmetih in v gospodinjstvih.

Zbirateljstvo ima v krvi, saj je že njena stara mama pridno hranila različno pisno gradivo in druge zanimive predmete. "Včasih se ni nič metalo stran," se spominja Marija in prav ta lastnost je ohranila marsikateri predmet, ki ga

danes le še redkokje srečaš. Marija se z zbirateljstvom bolj načrtno ukvarja 30 let. Začela je z numizmatiko, ko ji je stari oče prinesel 50 kovancev iz časov Avstro-Ogrske. Kot kmetijski referent je veliko hodila po terenu in videla, kakšne stvari ljudje mečejo proč.

K bogatenju zbirke so veliko prispevali tudi krajani, konec koncev bo zbirka - bolj urejeno podobno naj bi dobila v dveh mesecih - kakovostno dopolnilo k ponudbi ob turistični vinski cesti. Omeniti pa velja tudi podporo Posavskega muzeja, Turističnega društva Bizeljsko in kmetijske pospeševalne službe ter Vina Brežice.

V zbirki Sušnikove je mogoče videti vrsto zanimivih, že pozabljenih predmetov, fotografij, bogatega materiala iz izdeljenstva, starih kmečih orodij, med njimi tudi precej redke cepilne klešče štoplerice, ki izvirajo še iz časov kmalu po letu 1.800, posodo, ki je nastajala na Bizeljskem še pred 1.

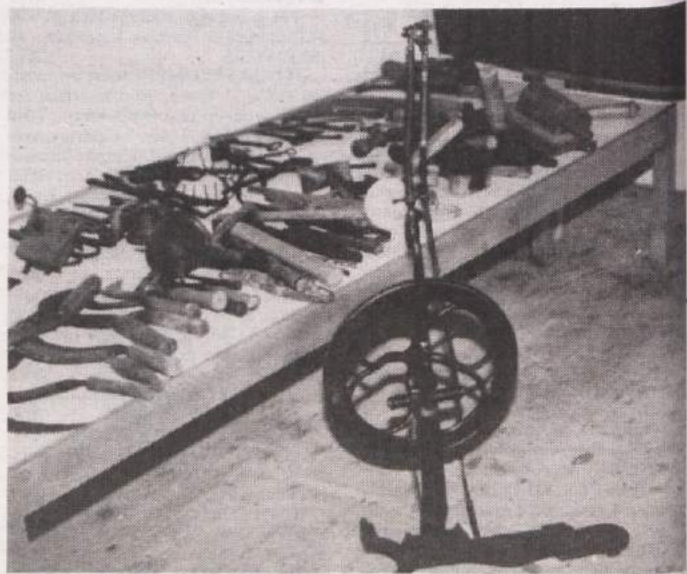
svetovno vojno, roževinasto posodo za shranjevanje smodnika, zbirko starih srebrnih ur, zanimiv stroj za brušenje zob, ki ga je pred 2. svetovno vojno uporabljal dr. Vilimšek, hranili pa so ga Knapičevi z Bizeljskega, in še mnogo drugega.

Marija želi na zemlji okoli doma zasaditi dreve, ki ni več pogosto, svoje mesto pa že dobivajo tudi dišavnice, zdravilne rastline in stare vrste rož, ki jih sicer izpodriva modernejše uvoženo cvetje. Nasad okoli domačije dopolnjujejo še druge lepote naravne dediščine ob okoliških sprehajalnih stezah: od znamenite bukve, ki ozeleni skoraj mesec pred drugim drevjem, repnic, ribnika, in izvirka studenca Parkljevca, ki so mu okoličani v preteklosti pripisovali čudežno moč. Morda je v tem kaj resnice, saj je čudežno tudi to, da so se v njem kljub rakovi kugi ohranili raki jelševci.

T. GAZVODA

4. MEDNARODNI GLASBENI SEJEM

CELJE - Podjetje Celjski sejem bo letos že četrtič zapored ob 18. do 20. aprila organiziral Mednarodni glasbeni sejem, na katerem se bodo predstavili proizvajalci glasbil, ozvočenj, svetlobnih efektov in studijske opreme, založniške hiše, glasbeniki, medijske hiše, diskoteke, snemalni studii, proizvajalci opreme za diskoteke. V soboto bodo nastopili izvajalci pop in rock glasbe, nedelja pa bo dan za narodnozabavno godbo. V sklopu sejma bo tudi letos potekala prireditel "Zlati petelin", na kateri bodo podeljene strokovne nagrade za najboljše dosežke na področju slovenske glasbe.

TUDI STROJ ZA VRTANJE ZOB - V bogati zbirki Marije Sušnik je tudi stroj za vrtanje zob, ki ga je na Bizeljskem med obema vojnama uporabljal dr. Vilimšek, v ozadiju je razstavljeno različno kmečko orodje. (Foto: T. G.)

Spomladi spet nova zgoščenka

Spiritual Pyrotechnics

Krško-brežiška skupina Spiritual Pyrotechnics se zopet oglašja. Po lanskoletnem prvencu The Material Empire is Dying, ki je izšel kot zgoščenka in katerega so fantje koncertno promovirali po celi Sloveniji, pripravljajo spirotehniki svojo drugo CD ploščo, ki naj bi predvidoma izšla v prvih pomladanskih dneh. Naslov albuma bo podobno prvencu in se bo glasil The Material Empire Still Dying, obsegal pa bo 14 avtorskih skladb in dve prireditelbi starojugoslovanskih punk skupin. S tem albumom pa skupina Spiritual Pyrotechnics zaključuje obdobje delovanja kot kvartet, saj od novega leta delujejo kot trio, in sicer v zasedbi: Frenk Les - kitara, Gianni Kovač - bas kitara in Primož Kumer - bobni. Njihov videospot, narejen za pesem iz prvega albuma, se še vedno prikazuje na televizijskih programih. Kot zanimivost povemo, da so ga zmotalirali na novomeški televiziji.

Za novo obdobje so fantje iz skupine pripravili vrsto novosti. Tako bodo njihovi živi nastopi podkrepili z video projekcijami, še naprej pa vas bodo razveseljevali s Free Pop Corn Partyji in vedno novimi presenečenji v stilu "Kruha in iger". Ker so fantje začeli s koncertnimi nastopi v živo, sporočajo, da jih lahko dobite na telefonski številki (0608) 61-100/ 64-710 (Frenk) ali (0608) 33-849. VIKTOR GOTOVČ

SPiritual PYROTECHNICS - Trio Spiritual Pyrotechnics tudi v bodoče s Free Pop Corn Partyji in zmeraj s presenečenji. (Foto: Bojan Franko)

KJER VZHOD SREČA ZAHOD - V petek 7. februarja, smo si lahko v mali dvorani novomeškega kulturnega doma Janeza Trdine v organizaciji Skupnosti za zavesti Kršne v Ljubljani ogledali duhovno-kulturno prireditev Skrivnosti duha. Povabljen je bil tudi poseben gost iz Indije, Śrīdhar Svami, ki je duhovni učitelj bhakti joge in svetovni popotnik (po rodu Kanadčan). Uvod s tradicionalno indijsko vajšnavsko glasbo je ustvaril čudovito duhovno atmosfero. Zatem pa je Śrīdhar Svami imel zanimivo predavanje o pravem cilju človeškega življenja, samospoznanji, ki je temeljilo na modrosti Ved, starodavnih svetih spisov, ki izvirajo iz Indije. Po predavanju je sledila polurna gledališka igra z naslovom Teledrom, katere glavna tema je bila karma in reinkarnacija. (Uroš Srpič)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Pritožba nad ravnanjem dežurne sestre - Invalidi imajo vse manj pravic - Kdo bo prišel v Dobravo gasit, če bo izbruhnil požar? - Župan snedel svoje obljube

Res je ta rubrika namenjena bralecem, ki bi radi povedali, kaj jim teži, in ki bi radi opozorili na stvari, vredne, da zanje zve javnost; ni pa in ne bo po odprta za tiste, ki niso pripravljene svojih kritik "podpisati", se pravi anonimnim klicateljcem. Tri take klice smo morali prejšnji četrtek odkloniti. Iz drugega testa je Silvo Rapaš iz Gornje vasi pri Smarjeti, ki svoje kritike ni hotel skrivati za kvocice kakšen pridevek. Takšna je njegova zgodba. V noči od 11. na 12. februar je močno krvavel iz jezika ter je nujno potreboval zdravniško pomoč. Z

napotnico se je oglasil na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice okrog poldruge ure zjutraj. Tu pa je doživel neljubo presenečenje. Pravi, da je dežurna sestra slabo ravnala z njim, medtem ko se je dežurni zdravnik obnašal povsem korektno. Tak odnos bolnišničnega osebja do bolnika ga zelo moti. Neprijazni dežurni sestri pa s sporoča, naj raje spi doma.

Iz Dobrave pri Trebnjem se je oglasil krajan in opozoril na poseben problem, ki ga imajo prebivalci tega zaselka sedmih hiš. Ker so nedolgo tega vse črne priključke na magistralko cesto Novo mesto - Ljubljana zagradili z varovalno ograjo, so se Dobravčani znašli odrezani od sveta. Na sedaj edino uporabnem dovozu do vasi je tako nizek podvoz, da nobeno večje vozilo ne more pripeljati v zaselek. Kaj bi bilo v primeru požara, pa raje ne pomislijo, saj bi tudi gasilski avto ne mogel priti na pomoč.

Za odgovor smo povprašali na občino Trebnje in Stefan Velečič, vodja oddelka za okolje in prostor, se je posebej s tem namenom odpravil na teren skupaj s predstavnikom trebanjske enote Cestnega podjetja Novo mesto. Kot je povedal, sta ugotovila, da dejstvo drži: podvoz je prenizek za visoka vozila, ustreza pa za normalen promet. Podvoza ne bo mogoče poglobiti zaradi podtalnice, dvigniti pa sveda tudi ne. Črni priključek, ki so ga do zdaj uporabljali prebivalci zaselka, so zagradili po odločbi republiškega in-

špektorja, da se tako zaščiti varnost na magistralki. Dobravčani imajo v nastalem položaju možnosti, da uredijo za promet z visokimi vozili obstoječo poljsko pot in tako dobe povezavo prek vasi Jezero z magistralko. Na potezi so torej krajani, krajevna skupnost in občina, ki bo vaščanom priskočila na pomoč.

Obrad Batinič iz Črnomlja nas je poklical v imenu sotrpinov, delovnih invalidov. Sam je stoodstotni delovni invalid. Pravi, da se mu zdaj godi precej slabše kot prej. Imel je pravico do neomejenih popravil proteze, zdaj pa mora vsako popravilo sam plačati. Tudi stroškov, ki jih ima s tem, ko se vozi v Ljubljano na pomerjanje in popravila, mu nihče ne povrne. Batinič pravi, da se tudi drugi invalidi pritožujejo zaradi takih in podobnih stvari.

Semičan se počuti - pri tem pravi, da ni edini - prevaranega kot volivec. Ko je namreč na volitvah obkrožil sedanjega župana, ga je volil tudi zato, ker je bil obljubljal, da bo svoje delo opravljal nepoklicno. Semičanu se je to zdela dobra poteza za tako majhno občino, kot je Semič, in z veseljem je dal svoj glas za tega kandidata. Zdaj pa izvoljeni župan dela že polprofesionalno, iz njegovih izjav za časopis pa je mogoče razumeti, da si želi delati v celoti kot poklicni župan. Semičan meni, da predvolilnih obljub politiki ne bi smeli kar tako zlahka požreti.

MiM

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovora na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Dolenjske Novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

Še bolj resno

Župnik pri izpraševanju neveste: "Ali si dobro premislila ta korak, ki ga misliš storiti? Saj veš, v zakon stopiti, to je resna stvar." Nevesta: "Da, gospod župnik, toda obsedeti je pa še bolj resna stvar."

Edina napaka

"Kako vam dišijo klobase?" "Hm, neko napako imajo!" "In ta bi bila?" "Kar bi moralo v njih biti, ni notri, in kar je v njih, ne spada noter."

Napak je razumel

Zdravnik: "Vidite oče, ta bula zadaj na glavi je znamenje hude jeze!" Kmet: "Imate prav, gospod doktor. To mi je prizadela žena, ko me je v jezi z metlo udarila!"

Aha!

Gospodar: "Prosil bi vas, da ne delate tacega ropota, kadar ponoči domu pridete." Najemnik: "Ropota ne delam jaz, ampak moja žena."